e-*makâlât* www.emakalat.com ISSN 1309-5803
Mezhep Araştırmaları Dergisi 12, sy. 2 (Güz 2019): 688-847
Journal of Islamic Sects Research 12, no. 2 (Fall 2019): 688-847
Hakemli Araştırma Makalesi | Peer-reviewed Research Article

İMAM MÂTURÎDÎ VE MATURİDİLİK HAKKINDA BİBLİYOGRAFYA

Bibliography of Imam Maturidia and Maturidism

Ömer Faruk TEBER[1]

Ahmet Tunahan AKGÜN[2]

Öz

Yaklaşık 15 asırlık İslâm tarihinde yaşadığı çağdan günümüze kadar iz bırakan birçok İslam âlimi gelip geçmiştir. Hicrî 333'te vefat eden İmam Ebû Mansûr Mâturîdî de bu âlimlerden birisidir. İmam Mâturîdî başta kendisi olmak üzere talebeleri ve kendisine Mâturîdî aidiyeti ile bağlanmış olan birçok âlim, İmam Mâturîdî ve Maturidiliğin anlaşılması için eserler ortaya koymuştur. Günümüzde de İslam'ın kaybolan halkası olarak nitelendirilen İmam Mâturîdî ve Maturidilik hakkında birçok kitap, makale yazılmış, yüksek lisans-doktora tez çalışmaları yapılmış ve birçok bilgi şöleni, panel ve çalıştaylar gerçekleştirilmiştir. Ehl-i Sünnet'in iki büyük ekolünden birisi olarak görülen Maturidilik ve İmam Ebû Mansûr Mâturîdî hakkında şu ana kadar pek çok araştırma yapılmış olmasına rağmen, Sönmez Kutlu'nun tespit edebildiği kadarıyla, iki makale dışında kapsamlı müstakil bir bibliyografya çalışması yapılmamıştır. Yapılanlar ise ya sadece İmam Mâturîdî'nin eserleri ya da Maturidilik konusunda yayımlanmış bazı eserler ve makalelerle, birkaç

Abstract

In about 15-century-Islamic history, many Islamic scholars who left a lot of marks from their period to our present day lived. Imam Abu Mansur Maturidi, died in 333 A.C, is one of these Islamic scholars. Imam Maturidi, notably himself, his students and many other scholars who attached theirselves to him through sense of belonging of Maturidi produced many works to understand better Imam Maturidi and belief of Maturidi. Many books and articles have been written, many post graduate and doctorate studies have been carried out and many panel discussions, conferences and symposiums have been held about the belief of Maturidi and Imam Maturidi who is described as a missing chain of Islam at the present time. Although many studies have been carried out about the belief of Maturidi and Imam Maturidi who is described as one of two big echols of Ahl- Al Sunnah, as much as Kutlu Sönmez can determine, extensive and independent bibliography study,

[1] Prof. Dr., Akdeniz Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, İslam Mezhepleri Tarihi Anabilim Dalı, Antalya, Türkiye / e-posta: omerfarukteber@akdeniz.edu.tr / ORCID ID: http://orcid.org/0000-0002-3126-3802.

[2] Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Öğrencisi /e-posta: a.tunahan.akgun@gmail.com / ORCID ID: http://orcid.org/0000-0003-2483-3974.

Başvuru|Submission	Kabul|Accept	Yayın|Publish
18.09.2019	11.12.2019	31.12.2019

DOI 10.18403/ emakalat.621657

yazmayı veya konuyla ilgili yapılan çalışmaların kaynakçasını ve bir doktora seminer çalışmasını geçmeyen çalışmalardır. Bu sebeple çalışmamızda geniş bir eser havzası olan İmam Mâturîdî ve Maturidililiği daha iyi anlayabilmek ve yeni çalışmalara yol gösterebilmek amacıyla daha önceki bibliyografya çalışmalarından yola çıkarak sistemli geniş bir bibliyografya çalışmasının yapılması amaçlanmıştır. Araştırmalarımız neticesinde İmam Mâturîdî ve Maturidilik hakkında birçok çalışmayı sistemli bir şekilde düzenleyerek oluşturulan geniş bibliyografya, ilim yolcusu araştırmacıların istifadesine sunulmuştur.
Anahtar Kelimeler: İslam Mezhepleri Tarihi, Mezhep, İmam Mâtürîdî, Mâtürîdiyye, Bibliyografya.

except two articles, have not been carried out. Studies that have been carried out concern only books of Imam Maturidi and some works and articles published about the belief of Maturidi and some other writings and productions, which don't go further than a doctorate seminar and source of studies carried out. For this reason, It is aimed to make an extensive and a systematic bibliography study based on previous bibliography studies to understand better Imam Maturidi and the belief of Maturidi which is an extensive work basin in this study. In consequence of our research, extensive bibliography which is formed by editting systematically many studies about Imam Maturidi and the belief of Maturidi is offered for the benefit of researchers who are scoholarship passenger.
Key words: History of Islamic Sects, Sects, Imam Maturidi, Maturidite, Bibliography.

Giriş

Rızauddin b. Fahruddin (1936), bir kitabında şöyle der: "*Bir âlimi fikirleriyle ihya etmek bütün âlimleri ihya etmek, yani diriltmek gibidir.*"

İmam Ebû Mansûr Mâturîdî'yi fikirleriyle gündeme getirmek ve onu ihya etmek pek çok âlimi ihya etmek demektir. Yaklaşık 15 asırlık İslâm Tarihinde yaşadığı çağdan günümüze kadar iz bırakan birçok İslam Âlimi gelip geçmiştir. Hicrî 333'te vefat eden İmam Ebû Mansûr Mâturîdî de bu âlimlerden birisidir. İmam Mâturîdî başta kendisi olmak üzere talebeleri ve kendisine Mâturîdî aidiyeti ile bağlanmış olan birçok âlim İmam Mâturîdî ve Maturidiliğin anlaşılması için eserler ortaya koymuştur. Günümüzde de İslam'ın kaybolan halkası olarak nitelendirilen İmam Mâturîdî ve Maturidilik hakkında birçok kitap, makale yazılmış, yüksek lisans, doktora tez

çalışmaları yapılmış ve birçok sempozyum, panel ve çalıştaylar gerçekleştirilmiştir. Ehl-i Sünnet'in iki büyük ekolünden birisi olarak görülen Maturidilik ve İmam Ebû Mansûr Mâturîdî hakkında şu ana kadar pek çok araştırma yapılmış olmasına rağmen, Sönmez Kutlu'nun kendi çalışması ve tespit edebildiği kadarıyla iki makale dışında kapsamlı müstakil bir bibliyografya çalışması yapılmamıştır.[3] Yapılanlar ise ya sadece İmam Mâturîdî'nin eserleri ya da Maturidilik konusunda yayımlanmış bazı eserler ve makalelerle, birkaç yazmayı veya konuyla ilgili yapılan çalışmaların kaynakçasını ve bir doktora seminer çalışmasını geçmeyen çalışmalardır. Bu sebeple geniş bir eser havzası olan İmam Mâturîdî ve Maturidililiği daha iyi anlayabilmek ve yeni çalışmalara yol gösterebilmesi amacıyla daha önceki bibliyografya çalışmalarından yola çıkarak sistemli geniş bir bibliyografya çalışmasının yapılması amaçlanmıştır. Araştırmalarımız neticesinde İmam Mâturîdî ve Maturidilik hakkında birçok çalışmayı sistemli bir şekilde düzenleyerek oluşturulan geniş bibliyografya, ilim yolcusu araştırmacıların istifadesine sunulmuştur.

1. İmam Mâturîdî ve Maturidilik Üzerine Yapılan Bibliyografya Çalışmaları

Ehl-i Sünnet'in iki büyük ekolünden birisi olarak görülen Maturidilik ve İmam Ebû Mansûr Mâturîdî hakkında şu ana kadar pek çok araştırma yapılmış olmasına rağmen, Sönmez Kutlu'nun kendi çalışması ve tespit edebildiği kadarıyla, iki makale dışında kapsamlı müstakil bir bibliyografya çalışması yapılmamıştır. Yapılanlar ise ya sadece İmam Mâturîdî'nin eserleri ya da Maturidilik konusunda yayımlanmış bazı eserler ve makalelerle, birkaç yazmayı veya konuyla ilgili yapılan çalışmaların

[3] Bu makale 2018 yılına kadar hazırlanan veriler doğrultusunda düzenlenerek oluşturulmuştur. Her ne kadar *"...kapsamlı müstakil bir bibliyografya çalışması yapılmamıştır."* şeklinde ifadede bulunsak da daha sonra Selçuk Üniversitesi'ne bağlı Matüridi Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından 14-15 Eylül 2018 tarihinde Beyşehir'de *"Uluslararası İmam Matüridi ve Matüridilik Literatürü Sempozyumu"* gerçekleştirilmiştir. İlgili sempozyumun kitabı ise "*Matüridi Düşünce ve Matüridilik Literatürü"* olarak 2019 yılında yayına hazırlanmıştır. Bu sebeple iki çalışma arasındaki ilgili bağlantı noktalarına dipnot verilmek suretiyle alanda çalışma yapmak isteyen araştırmacılara karşılaştırma imkânı sunulmuştur.

kaynakçasını ve bir doktora seminer çalışmasını geçmeyen çalışmalardır.[4]

Çalışmalarda genel olarak, İmam Mâturîdî'nin tefsir, kelam ve usul-i fıkıh ilmiyle ilgili ve ona nispeti şüpheli eserleri sıralanmış, kısa bilgiler verilmiş, mevcut yazma nüshaların yerleri ve kayıt numaraları zikredilmiş, daha sonra da Mâturîdî'den söz edenler, hakkında müstakil eser yazanlar, onları eleştirenler ve onun fikirlerini devam ettirenlerin isimleri, eserleri ve yazma ise bulunduğu yerler kaydedilmiştir.

İmam Mâturîdî ve Maturidilik ile alakalı olarak yazmalar, Arapça basmalar, Avrupa dillerinde yazılanlar ve Türkçe yazılanlar şeklinde tasnif yapılmıştır. Bu tür çalışmalar faydalı olmakla beraber, yalnız Maturidi merkezli olmaları, bilimsel metoda uygun bulunamamış olmaları ve belirli kütüphaneleri esas almaları sebebiyle yetersiz kalmışlardır.[5]

Yine çalışmalarda İmam Mâturîdî ile ilgili Türkçe kaleme alınan eserlere ve makalelere, İmam Mâturîdî hakkında düzenlenen bir sempozyumun bildirilerine, konuyla ilgili olarak hazırlanan lisans, yüksek lisans ve doktora çalışmalarına yer verilmiştir. Türkçe eserleri toplaması bakımından önemli olmakla birlikte yabancı dillerde yayımlananları ve Mâturîdî kültür çevresiyle ilgili çalışmaları içermemesi bakımından eksiktir.

Sönmez Kutlu, yukarıda bahsedilen problemleri göz önünde bulundurarak zikredilen eksiklikleri tamamlamak ve yeni yapılacak bilimsel incelemelere altyapı oluşturmak amacıyla "*Ebu Mansur el-Mâturîdî ve Mâturîdî Kültür Çevresiyle İlgili Bibliyografya*" adıyla kapsamlı bir bibliyografya çalışması yapmıştır.

---

[4] Önceden yapılmış çalışmalar: Ali Rıza Karabulut, "Maturidi'nin Eserleri ve Hakkında Yazılanlar", Ebu Mansur Semerkandi Maturidi (862-944) Kongresi, (Kayseri: 1990), 179-197; Kıyasettin Koçoğlu, Maturidi Genel Bibliyografyası ve Değerlendirilmesi, Doktora Semineri, Ankara 2002, 47 s.; Ahmet Vehbi Ecer, "Türkiye'de Ebu Mansur Muhammed el-Maturidi ile İlgili Araştırma ve Yayınlar", Türk Kültürü XXXVIII/445 (2000): 308-314.

[5] Kutlu, Sönmez, "Ebû Mansûr Maturidî ve Mâturîdî Kültür Çevresiyle İlgili Bibliyografya", *İmam Mâturîdî ve Maturidilik*, haz. Sönmez Kutlu, (Ankara: OTTO Yayınları, 2017), 443-444.

Sönmez Kutlu, Mâturîdî kültür çevresi hakkında Ebu Hanife'ye nispet edilen *Fıkhu'l-Ekber* ve Nesefi'nin *Akidesi*'ne Maturidi âlimler tarafından yazılan ve Mâturîdî kimliğin oluşmasında önemli katkıları olan şerhlerden sadece birkaçı zikretmiştir. Çalışmasında yer alan ve hakkında bilgi verilen eserlerin kendisinin aldığı şekliyle sınırlı olmayıp daha pek çok tabakat kitapları, şehir tarihleri, tefsirler, fıkıh, usul-ı fıkıh ve kelami eserler üzerine yazılan şerh ve talikatların bulunduğunun dikkatini çekmiştir. Çünkü bu durumun daha kapsamlı bir araştırmayı gerektirmesi sebebiyle tamamına çalışmasında yer verememiştir.

Bununla birlikte, mezhepler arası kültür alışverişinin önemli belgeleri durumunda olan ve uzlaşma arayışı amacıyla yazılan bazı eserleri çalışmasına dâhil etmiştir. Örneğin Taftazânî, Subkî, İbn Ebi'l-İ'zz, İbn Ebi'i-Şerîf gibi müelliflerin eserleri bu tür eserlerdendir.

Sönmez Kutlu, Mısır Dâru'l-Kutub el-Mısrıyye'de kayıtlı bir mecmuada, Hanefi-Maturidi kimliğini oluşturan 'usulu'd-din konusunda yazılmış eserlerle ilgili tespit ettikleri önemli bir konuyu araştırmacıların dikkatine sunmuştur. Dikkate aldığı mecmuada Ebu Hanife'nin Kitabu'l-fıkhı'l-ekber adlı eseriyle birlikte Nesefî'nin Bahru'l-Kelâm'ı, Şafii âlim İbn Ebi'ş-Şerîf Ebu'l-Me'âlî Kemâluddin Muhammed b. Muhammed b. Alî el-Makdîsî (906/1500)'nin *Şerhu'l-musâyere*'si ve Humeydî'nin *Şerhu umdeti'l-İslâm*'ı bulunmaktadır. Şafii İbn Ebi'ş-Şerîf'in eserinin sonunda, bir kısmı günümüze kadar yazma olarak ulaşmış veya neşredilmiş, bir kısmının kaynaklarda sadece adları kaydedilmiş olan, ama maalesef günümüze ulaşamamış, diğer bir kısmı da ne kaynaklarda zikredilmiş ne de yazmaları günümüze ulaşmış Hanefi-Maturidi mezhebinin 'usulu'd-din'e ait eserlerinin bir listesi verilmektedir. Sönmez Kutlu, Şerhu'l-musâyere'nin neşredilen baskısında böyle bir bilginin olmadığını tespit etmekle beraber, bu bilginin İbn Ebi'ş-Şerîf' ait olmayıp ya müstensihin ya da başka birisinin bir ilavesinin olabileceğinin kanaatindedir. Araştırmasının izlenimlerini aktarmasının devamında ise "her ne olursa olsun bunun, Hanefi-Maturidi kelam

edebiyatının aydınlatılmasında son derece önemli olduğunun kanaatindeyiz" ibaresini düşmüştür.[6]

Ahmet Ak, "*Mâturîdî ve Mâturidîlik ile İlgili Türkçe Akademik Çalışmaların Değerlendirmesi*", makalesinde değerlendirme bölümünde değindiği gibi Türkiye'de İmam Mâturîdî ve Maturidilik üzerine yapılan ve önemli gördüğü bazı akademik çalışmaları değerlendirmeye çalışmıştır. Ancak bu alanda yapılmış onlarca kitap, yüzlerce makale ve tebliğ olduğundan bütün akademik çalışmaları değerlendirmemiştir. Türkiye'de yapılan çalışmaların genel bir değerlendirmesi ile onların sadece önemli bir kısmını tanıtıp, değerlendirmiştir. Makalenin sınırlarını zorlaması sebebiyle diğer çalışmaların değerlendirmesini başka bir makaleye bırakmıştır.[7]

İmam Maturidi ve Mâturîdîlik üzerine çok sayıda araştırma yapılmış olmasına rağmen, bunların büyük bir kısmı henüz yayımlanmamıştır. İmam Maturidi ve Maturidilik hakkında araştırılması ve çözüme kavuşturulması gereken daha pek çok problem bulunmaktadır. Çünkü henüz gerek İmam Maturidi'nin gerekse Maturidi mezhebine mensup meşhur âlimlerin yüzlerce eseri tozlu kütüphane raflarında tahkik edilip yayımlanmayı beklemektedir.[8]

2. "İmam Mâturîdî ve Maturidilik Hakkında Bibliyografya" Çalışmamız Hakkında

"İmam Mâturîdî ve Maturidilik Hakkında Bibliyografya" çalışmasında Ehl-i Sünnet'in iki büyük ekolünden birisi olarak görülen Maturidilik ve İmam Ebû Mansûr Mâturîdî hakkında bu zamana kadar yazılmış olan eserleri ve yapılmış olan çalışmaları bir araya getirdik. Bu sayade bu alanda araştırma yapmak isteyen

---

[6] Kutlu, "Ebû Mansûr Maturidî ve Mâturîdî Kültür Çevresiyle İlgili Bibliyografya", 445.

[7] Ak, Ahmet, *Mâturîdî ve Mâturidîlik ile İlgili Türkçe Akademik Çalışmaların Değerlendirmesi = Evaluation of Turkish Academic Studies Related to Mâturîdî and Maturitide*, İslâmi Araştırmalar = Journal of Islamic Research XXIX/2 (2018): 382.

[8] Kutlu, "Ebû Mansûr Maturidî ve Mâturîdî Kültür Çevresiyle İlgili Bibliyografya", 442.

araştırmacıya kaynak taraması yönünden yardımcı olmasını arzuladık.

İmam Mâturîdî'ye nispetle günümüze ulaşan eser çerçevesinde genel araştırmanında üzerinde ittifak ettiği haliyle kendisine ait iki eser tespit edebildik. Yine İmam Mâturîdî'ye nispetle günümüze ulaşmayan çalışmalar olarak kendisine ait 12 eser, İmam Mâturîdî'ye nispeti şüpheli olan eserlerden 8, İmam Mâturîdî'nin talebelerinin 7, talebelerinde yetişen âlimlerden 2, İmam Mâturîdî'den sırasıyla bir, iki ve üç asır sonra kaleme alınan eserler şeklinde bir tasnif ile toplam 22 eseri tespit edebildik.

"İmam Mâturîdî ve Maturidilik Hakkında Bibliyografya" çalışmamızın ikinci bölümünden itibaren yaptığımız eser sahiplerinin isim ve soyisimleri üzerinden alfabetik sıralama ve tasnif ile İmam Mâturîdî ve Maturidilik üzerine hazırlan yazma eser çalışmalarında toplam 182 adet eser tespit ettik. Kitap çalışmalarında; Türkçe 119, Arapça 135, Özbekçe 10, İngilizce 10, Fransızca 7, Almanca 17 ve Farsça 2 olmak üzere toplam 307 eserin telif edildiğini tespit ettik. Tez çalışmalarında yüksek lisans olarak hazırlanan tezlerde; tamamlanamayan 6, devam eden 39, tamamlanan 95 olmak üzere toplam 140 ve doktora olarak hazırlanan tezlerde; tamamlanamayan tespit edilmedi, devam eden 26, tamamlanan 61 olmak üzere toplam 87 çalışma tespit ettik. Yüksek lisans ve doktorada toplam 227 tez çalışması yapıldığını tespit ettik. Çalışmamızda İmam Mâturîdî ve Maturidilik hakkında oluşturulan başlıklara önem vermemiz sebebiyle tamamlanamamış olmasına ve devam etmesi rağmen tezlerin konu başlıklarını verdik ancak çalışmalar tamamlanmadığı için çalışmayı kimin başlattığının hakkında bir bilgi paylaşmadık. İmam Mâturîdî ve Maturidilik üzerine hazırlanan makale çalışmalarında; Türkçe 304, Arapça 7, İngilizce 31, Özbekçe 16, Farsça 22, Almanca 11 ve müstakil bir başlık olarak ele almamız yeterli sayıda olmaması sebebiyle diğer diller olarak ele aldığımız bölümde 9 çalışma olmak üzere makale çalışmaları bölümünde toplam 399 çalışma tespit ettik. Ansiklopedi maddesi çalışmalarını ayrı olarak ele aldığımız çalışmamızda bu alanda genel olarak farklı ansiklopedilerde ve farklı dillerde toplam 12 madde tespit ettik. İmam Mâturîdî ve Maturidilik üzerine gerçekleştirilen sempozyum, panel ve çalıştay

olarak 13 program, 712 bildiri tespit ettik. Konu ve Kişi bağlamının dışında gerçekleştirilen ve bu çalışmalara konu olan bildiriler kapsamında da 26 bildiri çalışması olmak üzere bu bölümde İmam Mâturîdî ve Maturidilik hakkında sunulan 738 farklı başlıkta bildiri tespit ettik. Son olarak İmam Mâturîdî ve Maturidilik üzerine gerçekleştirilen programlardan araştırmalara söz konusu olacak ve yardımcı olacak nitelikte video kayıtları olarak toplam 65 erişim kanalını tespit ettik ve bibliyografyaya ekledik.

İMAM MÂTURÎDÎ VE MATURİDİLİK HAKKINDA BİBLİYOGRAFYA

1. İmam Mâturîdî ve Maturidilik İle İlgili İlk Kaynakları

1.1. İmam Mâturîdî'nin Günümüze Ulaşan Eserleri

Kitâbu't-Tevhîd

Te'vîlâtu'l-Kur'ân

1.2. İmam Mâturîdî'nin Günümüze Ulaşmayan Eserleri[9]

Kitâbu'l-Makâlât[10]

Kitâbu'l-Cedel fî usûli'l-fıkh[11]

Kitâbu Reddi evâ'ili'l-edille li'l-Ka'bî[12]

Kitâbu Reddi Tehzîbi'l-cedel li'l-Ka'bî[13]

Kitâbu Beyâni vehmi'l-Mu'tezile[14]

Kitâbu fi'r-red 'ale'l-Karâmita (fi'l-usûl)[15]

Kitâbu fi'r-red 'ale'l-Karâmita (fi'l-füru')[16]

Me'âhizü (Me'hazü)'ş-şerâ'i' fî usûli'l-fıkh[17]

Reddü Vâ'idi'l füssâk li'l-Ka'bî[18]

---

[9] Ahmet Ak, "*Mâturîdîliğin Temel Kaynakları*", *İmam Maturidi ve Maturidiyye Geleneği*, ed. Hülya Alper, (İstanbul: İFAV 2018), 386-417.

[10] Bkz. Nesefî, *Tebsıratu'l-Edille*, I, 52, 162, 405, II, 829, 834.

[11] Nesefî, *Tebsıratu'l-Edille*, I, 359.

[12] Nesefî, *Tebsıratu'l-Edille*, I, 359.

[13] Nesefî, *Tebsıratu'l-Edille*, I, 359.

[14] Nesefî, *Tebsıratu'l-Edille*, I, 359.

[15] Nesefî, *Tebsıratu'l-Edille*, I, 359.

[16] Nesefî, *Tebsıratu'l-Edille*, I, 359.

[17] Nesefî, *Tebsıratu'l-Edille*, I, 146, II, 784.

Reddü Kitâbi'l-İmâme li ba'zi'r-Revâfız[19]

Reddü'l-Usûli'l-Hamse li Ebî Ömer el-Bâhilî[20]

Şerhu'l-Câm'i's-sağîr[21]

1.3. İmam Mâturîdî'ye Nispeti Şüpheli Olan Eserler[22]

Kitâbu't-Tevhîd (Risâle fi't-Tevhîd)[23]

Şerhu'l-Fıkhı'l-ekber

Kitâbu'l-Usûl / Usûlu'd-dîn

Vesâyâ ve münâcât

Pendnâme-i Mâturîdî

Fevâ'id

Kitâbu't-tefsîri'l-esmâ ve's-sıfat

Usûlu'l-imân ve risâle fî beyâni gurûhi ehli'd-dalâl ve makâletihim

1.4. İmam Mâturîdî'nin Talebelerinin Eserleri[24]

Ebu'l-Kâsım İshâk b. Muhammed b. İsmâîl el-Hakîm es-Semerkandî (ö. 342/954), *Kitâbu's-sevâdi'l-a'zam.*[25]

Ebu'l-Kâsım İshâk b. Muhammed b. İsmâîl el-Hakîm es-Semerkandî (ö. 342/954), *Risâle fî'l-imân cüz'ün mine'l-'amel em lâ ve mürekkebun em lâ.*[26]

---

[18] Nesefî, *Tebsıratu'l-Edille*, I, 359.

[19] Nesefî, *Tebsıratu'l-Edille*, I, 359.

[20] Bu şahıs, Mu'tezile'nin önde gelen şahsiyetlerinden Ebû Ömer Muhammed b. Ömer b. Saîd el-Bâhilî el-Basrî'dir. (ö. 300/913). Bkz. İbnü'n-Nedîm, *el-Fihrist fî ahbâri'l-ulemâİ'l-musannifîn mine'l-kudemâ ve'l-muhdesîn ve esmâi kütübihim* (nşr. Rızâ-Teceddün b. Ali), Tahran: 1391/1971, s. 219.

[21] Fahru'l-İslâm el-Pezdevî, *Şerhu'l-Câmi'i'sağîr*, Süleymaniye Ktp., Carullah, nr. 605, vr. 113b, 266a; Alâüddîn Ebû Bekr b. Mes'ûd el-Kâsânî, *Bedâi'u's-sanâ'i fî tertîbi'ş-şerâ'i'*, Beyrut: 1982, VII, 47.

[22] Ak, "*Mâturîdîliğin Temel Kaynakları*", 391.

[23] Bu eser, Mâturîdî'nin şu an elimizde baskısı mevcut olan Kitâbu't-Tevhîd'inden farklı küçük bir risâledir.

[24] Geniş bilgi için bkz. Ak, "*Mâturîdîliğin Temel Kaynakları*", 392-395.

[25] Hakîm es-Semerkandî, *Kitâbu's-sevâdi'l-a'zam,* İstanbul: 1987.

[26] Carl Brockelman, *Târihu'l-edebi'l-'Arabî*, trc. Abdülhalim Neccar, Kahire: 1991, III, 268; Fuat Sezgin, *Târihu't-türâsi'l-'Arabî*, trc. Mahmut Hilmi Hicazi, Riyad: 1982-1988, I, 44.

Ebu'l-Hasen Ali b. Saîd er-Rustuğfânî (ö. 345/956), *el-Es'ile ve'l-ecvibe.*[27]

Ebu'l-Hasen Ali b. Saîd er-Rustuğfânî (ö. 345/956), *Fevâidu'r-Rustuğfânî.*[28]

Ebu'l-Hasen Ali b. Saîd er-Rustuğfânî (ö. 345/956), *İrşâdü'l-muhtedî, Kitâbu'z-zevâid, Kitâb fi'l-hilâf, Beyânu's-Sunne ve'l-cemâ'a.*[29]

Ebu'l-Leys es-Semerkandî (ö. 373/983)[30], *Şerhu'l-Fıkhi'l-ekber.*

Ebu'l-Leys es-Semerkandî (ö. 373/983), *Behcetü'l-'ulûm fi şerhi beyâni akîdeti'l-usûl.*[31]

1.5. İmam Mâturîdî'nin Talebelerinden Yetişen Âlimlerin Eserleri[32]

Ebu Seleme Muhammed b. Muhammed es-Semerkandî (ö. IV/X. Yüzyıl ortaları), *Cümelü usûli'd-dîn.*[33]

Ebu'l-Hüseyin Muhammed İbn Yahyâ el-Beşâgarî (ö. IV/X. yüzyıl sonları), *Şerhu Cümeli usûli'd-dîn.*[34]

1.6. İmam Mâturîdî'den Bir Asır Sonra XI. Yüzyılda Yazılan Eserler[35]

Ebu Şükûr es-Sâlimî (ö. 460/1068'den sonra), *et-Temhîd fi beyâni't-tevhîd.*[36]

---

[27] İbn Kemal'in (ö. 940/1534), *Akâid* adlı kitabının içerisinde yazma halinde bulunmaktadır. / Rustuğfânî, *el-Es'ile ve'l-ecvibe,* vr. 154a.

[28] Fuat Sezgin, *Geschichte des Arabischen Schrifttums (GAS)*, Leiden: E. J. Brill: 1967, I, 606.

[29] Bu bahsi geçen dört esere günümüzde ulaşılamamıştır. Bkz. Nesefî, *Tebsıratu'l-Edille*, I, 358; Leknevî, *el-Fevâidu'l-behiyye fi terâcimi'l-Hanefiyye*, Kahire: 1324/1906, s. 65.

[30] Ebu'l-Leys es-Semerkandî'nin İmam Mâturîdî'nin öğrencisi olduğu konusunda ihtilaf varsa da onun Mâturîdî'nin zamanında Semerkand'da yaşadığı ve onun görüşlerinin çoğunu isim vererek savunduğu bilinmektedir.

[31] Ebu'l-Leys es-Semerkandî , *Behcetü'l-'ulûm fi şerhi beyâni akîdeti'l-usûl,* British Museum, nr. 871.

[32] Geniş bilgi için bkz. Ak, *Mâturîdîliğin Temel Kaynakları,* s. 395-397.

[33] Ebu Seleme es-Semerkandî, *Cümelü usûli'd-dîn,* nşr. Ahmet Saim Kılavuz, *Ebu Seleme es-Semerkandî ve Akâid Risalesi*, haz. Ahmet Saim Kılavuz, İstanbul: Emek Matbaacılık 1989.

[34] İbn Yahyâ, *Şerhu Cümeli usûli'd-dîn,* Süleymaniye Ktp., vr. 161b-163a.

[35] Geniş bilgi için bkz. Ak, "*Mâturîdîliğin Temel Kaynakları",* 397-404.

Ebu'l-Yüsr Muhammed b. Muhammed el-Pezdevî (ö. 493/1099), *Kitâbu usûli'd-dîn.*[37]

Ebu'l-Muîn en-Nesefî (ö. 508/1115), *Tebsıratu'l-edille.*[38]

Ebu'l-Muîn en-Nesefî (ö. 508/1115), *Bahru'l-kelâm fi akâ'id-i ehli'l-İslâm.*[39]

Ebu'l-Muîn en-Nesefî (ö. 508/1115), *et-Temhîd li kavâ'idi't-tevhîd.*

Ebu İshâk Saffâr el-Buhârî (ö. 534/1139), *Telhîsu'l-edille li kavâ'idi't-tevhîd.*[40]

Necmüddin Ömer en-Nesefî (ö. 537/1142), *'Akâ'idü'n-Nesefî.*[41]

Alâüddîn Ebu Bekir Muhammed b. Ahmed es-Semerkandî (ö. 539/1144), *Şerhu't-Te'vîlât / Şerhu't-Te'vîlâti'l-Kur'ân.*

Alâüddîn Ebu Bekir Muhammed b. Ahmed es-Semerkandî (ö. 539/1144), *Mîzânu'l-usûl fî netâ'ici'l-'ukûl.*

1.7. İmam Mâturîdî'den İki Asır Sonra XII. Yüzyılda Yazılan Eserler[42]

Ali b. Osman el-Ûşî (ö. 575/1179), *el-Kasîdetu'l-lâmiyye fî't-tevhîd ve Lâmiyye-i kelâmiyye (el-Emâli).*

Ebu'l-Feth Alâüddîn Muhammed b. Abdülhamîd b. Hüseyin el-Üsmendî es-Semerkandî (ö. 552/1157), *Lübâbü'l-Kelâm.*[43]

---

[36] Yusuf Şevki Yavuz, "*Ebu Şükûr es-Sâlimî ve Başlıca Kelâmî Görüşleri*", Ebu Şükûr es-Sâlimî, *et-Temhîd fi beyâni't-tevhîd,* (nşr. Ömür Türkmen) içinde, Ankara-Beyrut: TDV Yayınları 2017, s. 15-29.

[37] İki adet yazma nüshası mevcuttur. Birisi AÜ Dil ve Tarih Coğrafya Fak. İsmail Saib Sencer, nr. 2/1261; Kayseri Raşid Efendi Ktp. nr. 516.

[38] Bugün bilinen ve günümüze ulaşan ilk nüshası, Carullah Ktp. nr. 1128, Ramazan b. Yusuf b. Muhammed b. Yusuf b. Ahmed b. Fadl Hanefî Şeybânî tarafından 571/1175 yılında yazılmıştır.

[39] Bk. Hasan b. Ebi Bekir el-Makdisî, Gâyetü'l-merâm fi şerhi Bahri'l-kelâm (nşr. Abdullah Muhammed Abdullah İsmail-Muhammed Seyyid Ahmed), Mektebetu'l-Ezheriyye, Kahire: 1432/2012.

[40] Ebu İshâk Saffâr el-Buhârî, *Telhîsu'l-edille li kavâ'idi't-tevhîd,* (nşr. Angelika Brodersen), I-II, Beyrut: el-Ma'hedü'l-Almani li'l-Ebhasi'ş-Şarkıyyeti, Müessesetü'r-Reyyan 1432/2011.

[41] Meşhur şerhleri, Sa'deddin et-Teftâzânî (ö. 792/1390), *Şerhu'l-'Akâ'id*; Hayâlî, *Hâşiye 'alâ Şerhi'l-'Akâ'idi'n-Nesefiyye.*

[42] Geniş bilgi için bkz. Ak, "*Mâturîdîliğin Temel Kaynakları*", 404-407.

[43] M. Sait Özervarlı, *Alaeddin el-Üsmendî ve Lübâbü'l-Kelâm*, İSAM 2005.

Nûreddin es-Sâbûnî (ö. 580/1184), *el-Bidâye fî usûli'd-dîn.* [44]

Nûreddin es-Sâbûnî (ö. 580/1184), *el-Kifâye fî'l-hidâye.*[45]

Ebu's-Senâ Mahmûd b. Zeyd el-Lâmişî el-Hanefî el-Mâturîdî (ö. VI/XII. yüzyılın ikinci yarısı), *et-Temhîd li kavâ'idi't-tevhîd.*

Ebu's-Senâ Mahmûd b. Zeyd el-Lâmişî el-Hanefî el-Mâturîdî, *Kitâb fî usûli'l-fıkh.*

1.8. İmam Mâturîdî'den Üç Asır Sonra XIII. Yüzyılda Yazılan Eserler[46]

Rüknüddîn Ubeydullah b. Muhammed b. Abdülazîz es-Semerkandî (ö. 701/1301), *el-Akîdetü'r-Rukniyye fi şerhi lâ ilâhe illallah Muhammedün Rasulullah.*[47]

Muhammed b. Eşref el-Hüseynî Şemsüddîn es-Semerkandî (ö. 702/1303), *el-Mu'tekad li i'tikâdi ehli'l-İslâm.*[48]

Muhammed b. Eşref el-Hüseynî Şemsüddîn es-Semerkandî (ö. 702/1303), *es-Sahâifu'l-ilâhiyye.*[49]

Muhammed b. Eşref el-Hüseynî Şemsüddîn es-Semerkandî (ö. 702/1303), *el-Meârif fî şerhi's-sahâ'if.*[50]

Ebu'l-Berekât Ahmed b. Mahmûd en-Nesefî (ö. 710/1310), *el-Umde fi'l-akâid.*[51]

2. İmam Mâturîdî ve Maturidilik İle İlgili Yazma Eserler

---

[44] Nûreddin es-Sâbûnî, *Mâturîdîyye Akâidi*, trc. Bekir Topaloğlu, Ankara: DİB Yayınları 1982.

[45] es-Sâbûnî, *el-Kifâye fî'l-hidâye,* nşr. Muhammed Aruçi, Beyrut: 1435/2014.

[46] Geniş bilgi için bkz. Ak, "*Mâturîdîliğin Temel Kaynakları*", 407-408.

[47] Rüknüddîn es-Semerkandî, *el-Akîdetü'r-Rukniyye fi şerhi lâ ilâhe illallah Muhammedün Rasulullah,* nşr. Mustafa Sinanoğlu, İstanbul: İSAM 2008.

[48] İsmail Yürük - İsmail Şık, "Şemsüddîn es-Semerkandî", Şemsüddîn es-Semerkandî, İslam İnanç İlkeleri, *el-Mu'tekad li i'tikâdi ehli'l-İslâm* ile beraber (trc./nşr. İsmail Yürük- İsmail Şık), Ankara: Araştırma Yayınları 2011.

[49] Şemsüddîn es-Semerkandî, *es-Sahâifu'l-ilâhiyye,* nşr. Ahmed Abdurrahman eş-Şerif, Kuveyt 1405/1985.

[50] Şemsüddîn es-Semerkandî, *el-Meârif fî şerhi's-sahâ'if,* içinde, nşr. Abdullah Muhammed Abdullah İsmail-Nazir Muhammed Nazir 'Iyad, I-II, Kahire 2015.

[51] Ebu'l-Berekât en-Nesefî, *el-Umde fi'l-akâid,* nşr. Temel Yeşilyurt, (Malatya: Kubbealtı Yayıncılık 2000); Ebu'l-Berekât en-Nesefî, *İslam İnancının Ana Umdeleri*, trc. Temel Yeşilyurt, (İstanbul: Endülüs Yayınları 2019).

Akkirmânî, Muhammed, *İrade-i cuz'iyye risâlesi*, Süleymaniye Ktp., Seres Bölümü, Nu: 3853; Süleymaniye Ktp., Yazma Bağışlar, Nu: 2705/2; Efalu'l-'ibâd vel-irâdeti'l-cuz'iyye, Süleymaniye Ktp., Hacı Mahmud Efendi, Nu: 1711.

Akkirmânî, Muhammed, *Risâle fî meşiyyeti'llâh*, Süleymaniye Ktp., Fatih Böl: Nu: 5353/2, v. 10b-lla.

Alâed-dîn Muhammed b. Ahmed es-Semerkandî, *Te'vîlatü'l-Maturidiye,* Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi, Antalya Elmalı İlçe Halk Kütüphanesi, Arşiv no: 07 El 2548/2.

Alâuddîn Zâde el-Hanefî, Muhammed b. Bahâuddîn b. Lütfullah, *el-Kavlu'l-fasl,* Dâru'l-Kutub el-Mısrıyye, İlmu'l-Kelâm, Nu: 282, Mikrofilm Nu: 40980.

Ankaravî, Kâsım Efendi, *el-İrâde el-cüziyye,* Austrian National Library, Yazma: (N.F 266), v. 16b-17a.

Antepli Abdurrahman Efendi, *Hâşiye alâ şerhi'l-akâ'idi'n-nesefiyye*, Raşid Efendi Ktp., Nu: 9217/2.

Celâl ed-dîn Muhammed b. Es'ad ed-Devvânî (830-918/1427-1512), *Risâle fî isbâti'l-Vâcibi'l-Kadîme,* Milli Kütüphane-Ankara, Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu, Arşiv no: 06 Mil Yz A 7903/1.

Çorlulu, Kara Halil Paşa (1189/1775-76), *el-Mesâilu'l-Muhtelife beyne'l-Eş'ariyye ve'l-Maturidiyye,* Süleymaniye Ktp., Hafid Efendi, Nu: 150, v. 20.

Ebû Abdullâh Muhammed b. Yûsuf es-Senûsî, *Akidetü Ehli't-Tevhîd,* Milli Kütüphane-Ankara, Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu, Arşiv no: 06 Mil Yz A 1399/2.

Ebû Bekr b. Meymûn, *Şerhu'l-irşâd*, Topkapı Sarayı III. Ahmet Ktp., Nu: 1860, ist. tar: 782.

Ebû Bekr el-lyâzî, *Aşr mesâ'il min asli'd-dîn,* (el-Hâsirî, Muhammed b. İbrâhîm, el-Hâvî fi'l-fetâvî içinde), Süleymaniye Ktp. Hekimoğlu Ali Paşa, Nu: 402, v. 251a-b.

Ebû Hanîfe Nu'mân b. Sâbit el-Kûfî (80-150/699-767), *Vasîyetu'l-İmâmi'l-A'zam li-Tilmizihi,* Milli Kütüphane-Ankara, Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu, Arşiv no: 06 Mil Yz A 6631/1.

Ebû Mansûr el-Maturidî, *Vukufu'l-Kur'ân-ı Kerîm,* Kastamonu İl Halk Kütüphanesi, Arşiv no: 37 Hk 2123/10.

Ebu Mansur Muhammed b. Muhammed el-Maturidi, *Risale fi Beyani ma Yecuzü'l-Vakf,* Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi, Konya İl Halk Kütüphanesi, Arşiv no: 42 Kon 3281/5.

Ebu Mansur Muhammed b. Muhammed el-Maturidi, *Risale fi'l-Mesaili'n-Nizaiye Beyne'l-Maturidi Ve'l-Eşari,* Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi, Konya İl Halk Kütüphanesi, Arşiv no: 42 Kon 3529/4.

Ebu Mansur Muhammed b. Muhammed el-Maturidi, *Risale fi-Vukufi'l-Kur'an,* Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi, Konya İl Halk Kütüphanesi, Arşiv no: 42 Kon 2654/4.

Ebû Sa'îd Muhammed b. Mustafâ el-Hâdimî (1113-1175/1701-1762), *Şerhü İhtilâfî Beyne'l-Maturidiye ve'l-Eş'âriye,* Milli Kütüphane-Ankara, Adana İl Halk Kütüphanesi, Arşiv no: 01 Mü 1075/4.

Ebû Şekûr es-Sâlimî, Muhammed b. Abdisseyyid b. Şu'ayb el-Kâşî, *Kitâbu't-temhîd fî beyâni't-tevhîd*, Şehid Ali Paşa, Nu: 1153.

Ebû Şuca' en-Nâsırî, Menkubers Necmuddîn b. Yalınkılıç Abdullâh et-Turkî (652/1254), *en-Nûru'l-lâmî ve'l-burhânu's-sâtı'*, Köprülü Ktp., Nu: 861 ve Nu: 848, ist. tar: 648; Ayasofya Ktp., Nu: 2311; Yeni Cami Ktp., Nu: 760/1; Ayasofya, Nu: 2311; Laleli Ktp., Nu: 2318 ve Nu: 2320.

Ebû Zekerîyâ' Yahyâ b. Ebî Bekr el-Hanefî el-Âmirî, *el-Muhtasar fî Beyâni'l-İtikâd,* Milli Kütüphane-Ankara, Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu, Arşiv no: 06 Mil Yz A 6394/7.

Ebû'l-Hasan Alî b. Said er-Rustuğfenî (345/956), *Kitâbu'l-fevâ'id eş-Şeyh Ebî'l-Hasan Ali b. Saîd er-Rustuğfenî*, (el-Keşşî, Mecmû'u'n-nevâzil ve'l-havâdis içinde), Süleymaniye Ktp. Yeni Cami Nu: 547, v. 285b-317b.

Ebû'l-Müntehâ Ahmed b. Mehmed Magnîsâvî (öl. 1000/1592 civarı), *Şerhu'l-Fıkhi'l-Ekber,* Milli Kütüphane-Ankara, Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu, Arşiv no: 06 Mil Yz A 7162/1.

el-Belhî, Muhammed b. el-Kâdî Hamîduddîn Mahmûd b. Ömer el-Mahmûdî, *Lâ budde min ma'rifeti usûli'l-eşyâ ve furû'ihâ*, Dâru'l-Kutubi'l-Mısrıyye, Mecmua Nu: 169, Mikrofilm Nu: 5160, v. 188a.-205a.

el-Buhârî, Kıvâmuddîn Ahmed b. Abdurreşîd (VI./XII. asır ?), *Câmi'u'l-akâ'id.*[52]

el-Cevherî, Ebû'l-Abbâs Ahmed b. Hasan (1182/1768-69), *Risâle fî'l-fark beyne kelâmi'l-Mâturîdî ve'l-Eş'arî,* el-Mektebetü'l-Merkeziyye Câmi'atu Ummi'l-Kurâ, Nu: 1420/1.

el-Cevherî, Ebû'l-Abbâs Ahmed b. Hasan (1182/1768-69), *Risâle tete'allak beyne kelâmi'l-Mâturîdî ve'l-Eş'arî,* Topkapı Sarayı Müzesi, Nu: 2004, 292 v.

el-Cürcânî, Seyyid Şerî Ali b. Muhammed (816/1413), *risâle fî Mesâili'l-Muhakkaka beyne'l-Mâturîdî ve'l-Eş'arî*, Süleymaniye Ktp.: Yazma Bağışlar, Nu: 4164/7, v. 23b.-24a.

el-Emîr es-Sağîr Muhammed b. Muhammed es-Sinbâvî el-Mağrîbî (1253/1837-38'den sonra), *Matla'u'n-nîreyn fîmâ yeta'allaku bi'l-kudreteyn*, Mektebetu Mekkete'l-Mükerreme, Nu: 38 (Tevhid), 24s. Mikrofilm: Ummu'l-Kurâ Üniversitesi, Nu: 657 (Akide).

el-Enbârî, Abdurrahmân b. Muhammed b. Ebî Sa'îd (577/1181), *Kitâbu dâl' ile'l-islâm fî usûl 'ilmi'l-kelâm*, Beyazıd Veliyyuddîn Ktp., Nu: 2106, İst. tar: 744.

el-Esmevî, Muhammed b. Abdirrahmân, *Zubdetu'l-kelâm li 'ısmeti'l-en'âm*, Topkapı Sarayı, III. Selim, Nu: 1873, ist. tar: 708.

el-Gaznevî, Ahmed b. Mahmûd b. Sa'îd, *Risâle fî'l-akâ'id,* İstanbul Üniversitesi Merkez Ktp., Nu: 4138, ist. tar: 1085.

el-Gaznevî, Ebû Hafs Cemâluddîn Ahmed b. Muhammed b. Mahmûd (593/1197), *el-Mu'temed fî usûli'd-dîn*, İstanbul Üniversitesi, Merkez Ktp., Nu: 4138, 199 v.

el-Gaznevî, Ebû Hafs Cemâluddîn Ahmed b. Muhammed b. Mahmûd (593/1197), *Ravdatu'l-mutekellimîn*, Bkz. *Ravdatu'l-mutekellimin*, Süleymaniye Ktp, Bağdatlı Vehbi, Nu: 2028, v. 103-

[52] Bkz. Mehmet Baktır'ın Mâtüridi Kelamcıları ve Bunlar Üzerine Yapılan Çalışmalar (İstanbul 1992) adlı Yüksek Lisans tezi içerisinde, s. 50-59.

135. Bkz. Kureşî, el-Cevâhîru'l-mudî'e, I. 120; Leknevî. Fcvâ'idu'l-behiyye, s. 40; Brockelmann, Târîhu'l-edebî'l-arabî, III. 702.[53]

el-Habbâzî, Celâluddîn Ömer b. Muhammed b. Ömer el-Hocendî (691/1292), *Kitâbu 'l-hâdî fî usûli'd-dîn*, Millet Ktp., Feyzullah Efendi, Nu: 1177.

el-Hâdimî, Ebû Safid Muhammed b. Mustafâ, *Şerhu ihtilâf beyne'l-mâturidiyye ve'l-eş'ariyye*, Adana İl Halk Ktp., Nu: 1075, İst. tar: 1176/1762, v. 61a-78a.

el-Halvâ'ī, Abdulazîz b. Ahmed, *Meclis fî sıfati eşrati's-sâ'a ve makamâti'l-kıyâme,* Süleymâniye Ktp., Es'ad Efendi, Nu: 1446/III, v. 43b-73b.

el-Hanefî, Yahyâ b. Ebî Bekr en-Nehâ'ī (V. asır), *Muhtasar fî beyâni'l-i'tikâd*, Beyazıd Veliyyuddîn Ktp., Nu: 2984, ist. tar: 1107. (el-Hanefî, Yahyâ b. Ebî Bekr en-Nehâ'ī (5. asır), "el-Muhtasar fî Beyâni'l-i'tikâd", thk. Marie Bernand, Annales Islamologiqes, 18 (1982), s. 1-35.)

el-Hâsirî, Ebû'l-Mehâmid Muhammed (Mahmûd?) b. İbrâhîm, *el-Hâvî fil-fetâvî*, Süleymaniye Ktp., Hekimoğlu Ali Paşa, Nu: 402.

el-Itâki Yûsuf, *el-Kasîdetü'l-mîmiyye fî İhtilâf beyne'l-Mâturidiyye ve el-Eş'ariyye,* Süleymaniye Ktp., Kasîdecizâde, Nu: 687/4, v. 93a-95b, Bağdatlı Vehbî, Nu: 2161/8.

el-İtkânî, Kıvâmuddîn Emir Kâtib b. Emîr Ömer b. Emîr Gazî Ebû Hanife (758/1357), *er-Risâle el-ala'iyye,* Leiden Universitesi Nu: OR 706, v. 21b-29a.

el-İtkânî, Kıvâmuddîn Emîr Kâtib b. Emîr Ömer b. Emir Gâzî Ebû Hanife (758/1357), *er-RisâIe şeddehât el-mu'tezile*, Leiden Universitesi, Nu: OR 706, v. 34b-38a.

---

[53] Müellif kendi esefini, *el-Muntekâ min ravdati'l-mutekellimîn* olarak ihtisar etmiştir. Bu eser bize kadar ulaşmış bulunmaktadır. Kureşî, *el-Cevâhiru'l-mudî'e*, I. 120: Leknevî, *el-Fevdidu'l-behiyye*, s. 40. Brockelmann *Akâ'id* adıyla ona ait bir eserin yazmasının Dâru'1-Kutub el-Mısrıyye'de Kahire el-Evvel Nu: 2/50'de kayıtlı olduğunu söylemektedir. Bkz. *Târîhu'l-edebî'l-arabî*, III. 702. İstanbul kütüphanelerinde Gaznevî veya Ahmed b. Mahmûd'a nispet edilen bazı yazmalar bulunmaktadır. Gaznevî Ahmed b. Mahmûd b. Said, *Risâle fî'l-akâ'id*, İstanbul Üniversitesi Ktp., Nu: 4138, ist. tar: 1085. en-Nesefiî İbn Ebî'l-Mu'eyyed Ahmed b. Mahmûdî, *Risâle fîl-akâ'id*, Süleymaniye Ktp., Reşid Efendi, Nu: 338/6.

el-Kasânî, Alâuddîn Ebû Bekr b. Mes'ûd b. Ahmed (587/1191), *el-Mu'temed fî'l-mu'tekad*, Bibiliotheque Nationale de France, Arabe 825/III, v. 322a-325a).

el-Kasânî, Alâuddîn Ebû Bekr b. Mes'ûd b. Ahmed (587/1191), *Şerhu tehzibi'l-kelâm*, Nuruosmaniye Ktp, Nu: 1403, 746 v.

el-Kâsım b. Muhammed b. Ali, *Kitâbu'l-esâs li akâ'idi'l-ekyâs,* İstanbul Üniversitesi Ktp., Nu: 429, ist. tar: 1059 ve Nu: 255, ist. tar: 1019.

el-Keşşî, Ahmed b. Mûsâ, *Mecmû'u'l-havâdis ve'n-nevâzil*, Yazma, Süleymaniye Ktp., Yeni Cami, Nu: 547.

el-Keşşî, Ebû Şekûr es-Sâlimî Muhammed b. Abdusseyyid b. Şu'ayb el-Hanefî (V./XI yüzyılın II. yarısı), *Kitâbu't-temhîd fî beyâni't-tevhîd*, Selim Ağa Ktp., Nu: 587; Atıf Efendi Ktp., Nu: 1222, ist. tar: 999; Ragıb Paşa Ktp., Nu: 726, ist. tar: 1003; İstanbul Üniversitesi Merkez Ktp., Nu: 4622; Selim Ağa Ktp., Nu: 587; Berlin Ktp., Nu: 2456. v. 1-170b

el-Kırşehri, Muhammed b. Veli b. Resul (1165/1752), *Mesailü'l-hilafiyyat fi ma beyne'l-eş'ariyye ve'l-Matüridiyye,* Köprülü Yazma Eser Kütüphanesi, Mehmed Asım Bey Koleksiyonu, Arşiv no: 34 Ma 254.

el-Kırşehrî, Muhammed b. Velî b. Resûl(1165/1752), *Şerhu'l-hilâfiyyât beyne'l-eş'arî ve'l-mâturîdî*, Süleymaniye Ktp., Şehit Ali Paşa, Nu: 1650, ist. tar: 1165, 143 v.

el-Kudsî, Hasan b. Ebî Bekr el-Hur(836/1432), *Gâyetul-merâm fî şerhi bahri'l-kelâm li Ebî'l-Mu'în en-Nesefî*, Süleymaniye Ktp., Şehid Ali Paşa, Nu: 1693, ist. tar. 1119; Atıf Efendi Ktp., Nu: 1274, telif tar: 882, ist. tar: 1105; Nuruosmaniye Ktp., Nu: 2097, ist. tar: 1047. (varak 300'den 382'ye kadar); Hasan Paşa Ktp., Nu: 1154, telif tar: 832, ist. tar: 1136. Dipnot: Brockelmann, Târîhu'l-edebî'l-arabî, IV. 285.

el-Lâmişî, Ebû'l-Me'âlî Muhammed b. Zeyd b. el-Lâmişî, *Kitâbu't-temhîd me'a şerhihi fî mevâdı'i't-tecrîd*, Selim Ağa, Nu: 587, ist. tar: 761.

el-Pezdevî, Alî b. Muhammed, *Durru akâ'idi ehli's-sunne ve'l-cemâ'a*, Sankt-Peterburg (Russia) Şarkiyat Enstitüsü, Nu: B 2375.

el-Pezdevî, Alî b. Muhammed, *Şerhu'l-fıkhi'l-ekber*, Sankt-Peterburg (Russia) Şarkiyat Enstitüsü, Nu: B 4124 ve B 1438 (2 nüsha).

el-Pezdevî, Ebû'l-Yusr Muhammed b. Huseyn Abdulkerîm, *Akîdetu Mevlânâ "Ebû Yusr"*, Râşid Efendi Ktp., Nu:516; Beyazıd Veliyyuddîn Ktp., Nu: 2130, ist. tar: 1166.

en-Neccârî, Halil b. Alî b. Abdullah el-Yemenî el-Hanefî (632/1235), *Şerhu umdeti'l-akâ'id,* Süleymaniye Ktp., Şehid Ali Paşa, Nu: 1667, 40 v.

en-Neccârî, Halîl b. Alî b. Abdullâh el-Yemenî el-Hanefî (632/1235), *Şerhu umdeti akîdeti ehli's-sunne li'n-Nesefî*, Süleymaniye Ktp., Fatih, Nu: 3083, v. 11-80.

en-Nesefi Ebû'l-Muîn Meymûn b. Muhammed (508/1114), *Tabsıratu'l-edille*, Millet Ktp., Carullâh Efendi, Nu: 1128; Yeni Cami Ktp., Nu: 733, ist. tar: 1114,; Beyazıd Veliyyuddîn Ktp., Nu: 3063, ist. tar: 846; Atıf Efendi Ktp., Nu: 1215; İstanbul Üniversitesi Merkez Ktp., Nu: 258; Topkapı Sarayı, III. Selim, Nu: 1894, ist. tar: 663, (II. Cilt); Selim Ağa Ktp., Nu: 585, ist. tar: 1138; Nu: 586; Dâru'l-Kutub el-Mısnyye, Tevhîd, Nu: 42; Süleymaniye Ktp., Fatih, Nu: 2907; Laleli Ktp., Nu: 2162; Kılıç Ali Paşa, Nu: 506; Kayseri Raşid Efendi Ktp., Nu: 496.

en-Nesefi, Ahmed b. Ebî'l-Mu'eyyed el-Mahmûdî el-Hanefî (519/1125), *Risale fî'l-akâ'id*, Süleymaniye Ktp., Reşid Efendi Nu: 338/6.

en-Nesefî, Ahmed b. Ebî'l-Mu'eyyed el-Mahmûdî el-Hanefî, *Kasîde ra'iyye fî'l-akâ'id*, Süleymaniye Ktp., Kılıç Ali Paşa, Nu: 1027, v. 104-107.

en-Nesefî, Ahmed b. Ebî'l-Mu'eyyed el-Mahmûdî el-Hanefî, *Muhtasaru umdeti'l-kuttâb*, Süleymaniye Ktp., Ayasofya, Nu: 2144, v. 90-100.

en-Nesefî, Ahmed b. Ebî'l-Mu'eyyed el-Mahmûdî el-Hanefî, *Şerhu akîdeti'n-nesefî*, Süleymaniye Ktp, Laleli, Nu: 1189, 24 v.

en-Nesefi, Ahmed b. Ebî'l-Mu'eyyed el-Mahmûdî el-Hanefî, *Şerhu'l-cevâhiri'l-mudî'e fî'l-kelâm*, Süleymaniye Ktp., Laleli, Nu: 2366, 152 v.

en-Nesefî, Ebû Hafs Necmuddîn Ebû Ca'fer b. Muhammed, *Risâle fî beyâni'l-mezâhibes-Seyfu'l-bâtır li-erkâbi'ş-şî'ati ve'r-revâfıdi'l-kevâfir mecmuâ içerisinde*, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Ktp., 43a-b.

en-Nesefi, Ebû Hafs Necmuddîn Ömer b. Muhammed b. Ahmed (537/1142), *Risâle fî beyâni'l-fırakı'd-dâlle mine'l-mutasavvife*, Süleymaniye Ktp., Ayasofya, Nu: 2317, v. 92-94; Süleymaniye Ktp., Fatih, Nu: 5436, v. 46-47.

en-Nesefî, Ebû Hafs Necmuddîn Ömer b. Muhammed b. Ahmed (537/1142), *et-Teysîr fi 'ilmi't-tefsîr*, Giresun İl Halk Ktp., Nu: 1146, 296 v.

en-Nesefî, Ebû Hafs Necmuddîn Ömer b. Muhammed b. Ahmed (537/1142), *Câmi'u ihtilâfi'l-mezâhib*, İstanbul Üni. Merkez Ktp., Nu: 2327, 122 v.; Beyazıt Devlet Ktp., Beyazıd, Nu: 2803, 42 v.

en-Nesefî, Ebû Muhammed Abdulazîz b. Osmân Buhârî (533/1138-39), *el-Munkid mine'z-zelel fî'l-'ilmi ve'l-amel*, Bursa Ulu Cami Ktp., Nu: 564.

en-Nesefi, Ebû'l-Berekât Abdullâh b. Ahmed (701/1301), *el-İ'timâd fî'l-i'tikâd (Şerhu'l-umde)*, Süleymaniye Ktp., Fatih, Nu: 3085; Süleymaniye Ktp., Karaçelebizâde, Nu: 232, 79 v.; Süleymaniye Ktp., Ayasofya Nu: 2312/1, v 132; Beyazıd Devlet Ktp., Nadir Eserler Böl: Nu: 3185/7, v. 107b-182b; Süleymaniye Ktp., Mahmud Paşa Nu: 291, v. 116; Süleymaniye Ktp., Laleli Nu: 2317/1, v. 106; Süleymaniye Ktp., Fatih Nu: 3085, v. 117; Süleymaniye Ktp., Şehid Ali Paşa Nu: 1569, v. 124; İstanbul Üniversitesi Ktp., Nu: 1083.[54]

en-Nesefî, Ebû'l-Berekât Abdullah b. Ahmed b. Mahmûd (701/1301), *el-Umde fî'l-akâ'id*, Atıf Efendi Ktp., Nu: 1354, ist. tar: 867; Süleymaniye Ktp., Bağdatlı Vehbi Efendi, Nu: 20082/5, v. 42-44; Süleymaniye Ktp., Bağdatlı Vehbi Efendi, Nu: 2061/2, v, 7-12; Süleymaniye Ktp., Ayasofya Böl. Nu: 2336/1, Nu: 4456; Süleymaniye Ktp., Carullâh Nu: 600/5, Nu: 1249/1; Süleymaniye Ktp., Es'ad Efendi, Nu: 3521/4; Süleymaniye Ktp., Fatih Nu:

[54] Tahkiki için bkz. Muhammed Yazıcı, Ebû'l-Berakât en-Nesefî, Hayatı Şahsiyeti ve el-İ'timâd fî'l-İ'tikâd Adlı Eseri, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum 1991 (Y Lisans Tezi).

3012/4, 3038/1, 5362/1; Süleymaniye Ktp., Giresun Nu: 126/2; Süleymaniye Ktp., Kadızâde Mehmet Nu: 318/2; Süleymaniye Ktp., Lala İsmail Nu: 706/2; Süleymaniye Ktp., Nu: 2430/10, 789/2; Süleymaniye Ktp., Nafiz Paşa Nu: 229/2; Süleymaniye Ktp., Şehid Ali Paşa 2725/53, 2758/1; Süleymaniye Ktp., Şehzâde Mehmet Nu: 66/1; Süleymaniye Ktp., Reşid Efendi Nu: 338/6; Süleymaniye Ktp., Laleli Nu: 2413 v. 282-289; Sankt-Petersburg (Russia) Şarkiyat Enstitüsü, Nu: A 565.

en-Nesefî, Ebû'l-Berekât Abdullâh b. Ahmed b. Mahmûd, *Şerhu'l-i'timâd fî'l-i'tikâd*, İstanbul Üniversitesi Merkez Ktp., Nu: '1083, telif tar: 698.

en-Nesefî, Ebû'l-Muîn Meymûn b. Muhammed (508/1114), *Bahru'l-kelâm*, Hasan Paşa Ktp., Nu: 1161; Atıf Efendi Ktp., Nu: 1215; ist. tar: 867; Nu: 1354; İstanbul Üniversitesi Merkez Ktp., Nu: 278, ist. tar: 1093; Nu: 190, ist. tar. 1161; Nu: 932; Nu: 3955; Nu: 1513; Nu: 4092, ist. tar: 1135; selim Ağa Ktp., Nu: 657.

en-Nesefi, Ebû'l-Muîn Meymûn b. Muhammed, *Kitâbu't-temhîd li kavâ'idi't-tevhîd*, Atıf Efendi Ktp., Nu: 1221, İst. tar: 684, 117 v.; Nu: 1281, İst. tar: 719, 181 v.; İstanbul Üniversitesi Merkez Ktp., Nu: 268, İst. tar: 534, 53 v.; Bayezid Ktp., Nu: 3078, İst. tar: 710, 158 111. Ahmed Ktp., Nu: 1866, 24 v.

en-Nesefî, Mekhûl b. el-Fadl el-Hanefî (318/930), *el-Lu'lu'iyyât fî'l-mevâ'id kısm mine'l-lu'lu'iyyât*, Süleymaniye Ktp., Ayasofya, Nu: 4801, 100 v;, Süleymaniye Ktp., Esad Efendi, Nu: 1695, v. 257-259.

en-Nesefî, Mekhûl b. el-Fadl el-Hanefî (318/930), *Kitâbu'r-redd alâ ehli'l-bida' ve'l-ehvâi'd-dâlle*, Thk. Seyit Bahçıvan, Kitap Dünyası Yayınları, Konya, 2013.

en-Nisâbûrî, Ebû Sa'îd Ahmed b. Muhammed (353/964), *el-Mecâlisu'l hanefiyye min sûreti'ş-şems*, Süleymaniye Ktp., Fatih, Nu: 263, 56 v.; Beyazıt Devlet Ktp., Beyazıd, Nu: 1641, v. lb-120b.

Esirî-zâde Abd el-Bâkî b. Mehmed Bursavî (öl. 1092/1681), *Risâle fî İhtilâfi Biyne'l-Eş'ari ve Maturidi,* Kastamonu İl Halk Kütüphanesi, Arşiv no: 37 Hk 355/3.

es-Sâbûnî, Nureddîn Ahmed b. Muhammed b. Ebî Bekr (580/1184), *el-Muntekâ fî ismeti'l-enbiyâ*, Laleli Ktp., Nu: 2425, ist. tar: 653, v. 1-17b.; Nu: 2426, ist. tar: 652, 126 v.

es-Sâbûnî, Nureddin Ahmed b. Muhammed b. Ebî Bekr, *el-Kifâye fî'l-usûl*, Bursa Ulu Cami Ktp., Nu: 583 (Bursa Hüseyin Çelebi).

es-Sâbûnî, Nureddin Ahmed b. Muhammed b. Ebî Bekr, *el-Kifâye fî'l-hidâye*, İstanbul Üniversitesi Merkez Ktp., Nu: 812, ist. tar: 777; Topkapı Sarayı, III. Selim, Nu: 1880, İst. tar: 653, v. 16-68; Laleli Ktp., Nu: 2271, İst. tar: 677, 93 v; Aşir Efendi Ktp., Nu: 181, 122 v; Karaçelebizâde Ktp., Nu: 347; Esad Efendi Ktp., Nu: 432; Beyazıd Veliyyuddîn Ktp., Nu: 2148.[55]

es-Sâbûnî, Nureddin Ahmed b. Muhammed b. Ebî Bekr, *el-Kifâye şerhu'l-bidâye fî usûli'd-dîn*, İstanbul Üniversitesi Merkez Ktp., Nu: 3839, ist. tar: 1153, Nu: 3708.

es-Sâbûnî, Nureddin Ahmed b. Muhammed b. Ebî Bekr, *Kitâbu'l-bidâye fî usûli'd-dîn*, Topkapı Sarayı, III. Ahmet, Nu: 1880, ist. tar: 653, v 1-14; Nu: 1804, ist. tar: 838, 1-40 v; Laleli Ktp., Nu: 2271; Beyazıd Veliyyuddîn Ktp., Nu: 2128; Nu: 2129, ist. tar: 1153; Nu: 2130, telif tar: 481, ist. tar: 1166; Nu: 21, ist. tar: 1172; Nu: 2148; İstanbul Üniversitesi Ktp., Nu: 3839, ist. tar: 1153; Nu: 4418; Aşir Efendi Ktp., Nu: 181; Şehid Ali Paşa Ktp., Nu: 1704; İsmihan Sultan Ktp., Nu: 242; Esad Efendi Ktp., Nu: 432; Kasidecizâde Ktp., Nu: 735; Hacı Selim Ağa Ktp., Nu: 657.

es-Sâbûnî, Nureddîn Ahmed b. Muhammed b. Ebî Bekr, *Kitûbu's-sâbûnî fi usûli'd-dîn*, Süleymaniye Ktp., Şehid Ali Paşa, Nu: 1704.

es-Sâbûnî, Nureddîn Ahmed b. Muhammed b. Ebî Bekr, *Muhtasâru'l kifâye*, Millet Ktp., Feyzullah Efendi, Nu: 1158.

es-Saffâr el-Buhârî, Ebû İshâk İbrâhîm b. Ismâ'îl b. Ebî Nasr (534/1139), *Telhîsu'l-edille li kavâ'idi't-tevhîd (fî usûli'd-dîn)*, Atıf

[55] Bu eser tahkik edilmiştir; ancak, henüz yayımlanmamıştır. es-Sâbûni, Nureddin Ahmed b. Mahmûd, el-Kifâye fî'l-hidâye, thk. Muhammed Aruçi, (Nûreddin es-Sâbûni ve ârâ'uhu'l-kelâmiyye min kitabi'l-kifâye fî'l-hidâye, Dirâse ve tahkik, Yüksek Lisans Tezi, Kâhire Üniversitesi 1406/1986 içinde), I. 145-11. 979 s.

Efendi Ktp., Nu: 1220, ist. tar: 1128, 170 Biritish Museum, Nu: 1577, Escurial Ktp., Nu: 1472; Bağdad Mektebetu'l-Evkâf el-Amme, Nu: 5233, ist. tar: 884, 192 v; Hasan Onat'ın Özel Kütüphanesi (Şahıs elinde bulunan yazmadan fotokopi), ist. tar: 821, 222 v.

es-Saffâr el-Buhârî, Ebû İshâk İbrâhîm b. İsmâ'îl b. Ebî Nasr, *Ecvibetu'l-İmâm es-Saffâr el-Buhâri*, Dâru'l-Kutub el-Mısrıyye, Mecmua Nu: 272, Mikrofilm Nu: 48652, v. 67a.-70a.

es-Saffâr el-Buhârî, Ebû İshâk İbrâhîm b. İsmâ'îl b. Ebî Nasr, *Esi'le fi'l-i'tikâd*, Dâru'l-Kutub el-Mısrıyye, Mecmua Nu: 169, Mikrofilm Nu: 5160, v. 183b-187b.

es-Saffâr el-Buhârî, Ebû İshak İbrahim b. İsmâ'îl b. Ebî Nasr, *Risâle fî mesâ'il su'ile anha eş-şeyh...*, Bibliotheque national de France, Arabe, 4808, v. 57a-71a.

es-Saffâr el-Buhârî, İbrâhîm b. İsmâ'îl b. Ahmed el-Hanefi (534/1139), *Risâle fi'l-kelâm*, Süleymaniye Ktp., Şehid Ali Paşa, Nu: 1706, 19 v.

es-Saffâr el-Buhârî, İbrâhîm b. İsmâ'îl b. Ahmed el-Hanefi, *Risâle fî ma'na'l-hayât ve'l-ihtilâfi'l-vaki'i fîhâ*, Süleymaniye Kip. , Ayasofya, Nu: 1683, v. 171-184.

es-Saffâr el-Buhârî, İbrâhîm b. İsmâ'îl b. Ahmed el-Hanefî, *Risâle fi'l-akaid*, Beyazıt Devlet Ktp., Beyazıd, Nu: 7886, v. 84b-90a.

es-Semerkandî, Alâuddîn Ebû Bekr Muhammed b, Ahmed, *Şerhu te'vîlâti'l-mâturîdî*, Süleymaniye Ktp., Hamidiye, Nu: 176; Topkapı Sarayı Medine Bölümü, Nu: 179; Taşkent Ebû Reyhân Birûnî Şarkiyat Enstitüsü, Nu: 3155, 3249.

es-Semerkandî, Ebû Bekr Muhammed b. el-Yemân, *Me'âlimu'd-dîn*, Meşhed Ktp., Nu: 2605, 367 v.; Amasya Bayezid Ktp., Nu: 999, v. 1b-185b.

es-Semerkandî, Ebû Seleme Muhammed b. Muhammed, *el-Cumeli'l-kelâmiyye min kutubi'l-mâturidiyye*, Süleymaniye Ktp., Şehid Ali Paşa, Nu: 1648, ist. tar: 667.

es-Semerkandî, Ebû'l-Feth Alâuddîn Muhammed b. Abdulhamîd b. Ömer b. Hasan b. Huseyn el-Usmendî (488-552/563), *Lubâbul-*

kelâm, Süleymaniye Ktp., Karaçelebizâde, Nu: 347, ist. tar: 702, v. lb-91b.

es-Semerkandî, Ebû'l-Leys Nasr b. Muhammed b Ahmed b. İbrâhîm (374/983), *Hel el-îmân mahluk em ğayru mahluk,* (Yazma), British Museum, Add. 9505, fol. 162a-162b.), ed. F.O.A. el-Ömer, The Doctrines, s. 238-242. (Exzerpt aus: Mustafâ b. Zekeriyya b. Aydoğmuş el-Karamânî, et-Tevhîd)

es-Semerkandî, *el-Mu'tekadât*, Atıf Efendi Ktp., Nu: 1369, ist. tar: 715.

es-Semerkandî, Muhammed b. Abdulcelîl, *Muntehâb kitâbu'l-kand*, Bibliotheque Nationale de France, Arabe Nu: 6284, v. la75b.

es-Semerkandî, Ruknuddîn Ubeydullah b. Muhammed b. Abdulaziz (701/1301-02), *Kitâbu'l-akîdeti'r-rukniyye fî şerhi lâ ilâhe illa'llâh muhammedu'r-resûlullâh*, Millet Ktp., Feyzullâh Efendi, Nu: 1158; Beyazıd Devlet Ktp., Nu: 8028; Beyazıd Veliyyuddîn Ktp., Nu: 3244, ist. tar: 701/1301, 54 v.; Manisa İl Halk Ktp., Nu: 1187/1; Dr. Emel Esin Ktp., Nu: 227/1; (Risâlefi'l-akâ'id), Süleymaniye Ktp., Carullâh, Nu: 1248, ist. tar: 748, 124 v.; Süleymaniye Ktp., Şehid Ali Paşa, Nu: 1691.

es-Semerkandî, *Şerhu'l-mu'tekadât*, Atıf Efendi Ktp., Nu: 1369.

es-Seyyid eş-Şerîf Alî b. Muhammed b. Alî el-Cürcânî (740-816/1340-1413), *Risâle Beyâni Tebe'iyeti'l-Eş'âri ve'l-Maturidi,* Milli Kütüphane-Ankara, Ankara Adnan Ötüken İl Halk Kütüphanesi, Arşiv no: 06 Hk 2221/10.

es-Sığnakî, Husâmuddîn Huseyn b. Alî b. Haccâc (711/ 1311), *et-Tesdîd fî şerhi't-temhîd lî Ebû'l-Mu'în en-Nesefi*, Beyazıd Veliyyuddîn Ktp., Nu: 3078; Atıf Efendi Ktp., Nu: 1282, ist. tar: 719; Ragıb Paşa Ktp., Nu: 774.

es-Sivâsî, Muhammed, *Hâşiye alâ şerhil-akâ'îdi'n-nesefiyye*, Râşid Efendi Ktp., Nu: 500/3.

es-Subezmûnî, Abdullâh b. Muhammed, *Keşfu'l-âsâr fî menâkıb Ebî Hanîfe*, Taşkent Şarkşinaslik İnstituti, Yazma Nu: 3105.

es-Subkî, Ebû Nasr Tacuddîn Abdulvehhâb b. Takiyuddîn (771/ 13369-70), *Kasîde fi'l-hilâf beyne'l-eş'ariyye ve'l-mâturîdîyye*, Mısır

Câmi'atu'l-Arabiyye, Nu: 202. *(Nazm ma'a halef el-eşâ'ir fîhi'l-mâturîdiyye)*, Bağdatlı Vehbi Efendi Ktp., Nu: 2000/17, v. 178-179.

ez-Zendevisatî, Yahyâ b. Alî, *Ravdatu'l-ulemâ' ve nuzhetu'l-fudalâ*, Süleymaniye Ktp., Bağdatlı Vehbi, Nu: 681, 10+218 v; Fatih, Nu: 2635, 273 v; Düğümlü Baba, Nu: 62, 245 v; Taşkent Şarkşinaslik İnstituti, Nu: 2972, v. lb-422b.

Feth-Allâh b. Mahmûd el-Mâturîdî el-Mavsilî (1147/1735'te sağ), *el-Kavlu'l-Faslu'l-Muhakkik bi-Şerhi's-Süllemi^'l-Muravnik,* Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi, Malatya Darende İlçe Halk Kütüphanesi, Arşiv no: 44 Dar 121/1.

Feth-Allâh b. Mahmûd el-Mâturîdî el-Mavsilî (1147/1735'te sağ), *Risâle fî Beyâni Zamiri'ş-Şe'n,* Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi, Malatya Darende İlçe Halk Kütüphanesi, Arşiv no: 44 Dar 121/3.

Feth-Allâh b. Mahmûd el-Mâturîdî el-Mavsilî (1147/1735'te sağ), *Şerhü Ciheti'l-Vahde,* Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi, Malatya Darende İlçe Halk Kütüphanesi, Arşiv no: 44 Dar 121/4.

Hace Parsa, Muhammed b. el-Buhârî (822/1419), *Risâle muntehabe min akîdeti Ebî'l-Kâsım es-Semerkandî*, Süleymaniye Ktp., Es'ad Efendi, Nu: 3702, 147 v.

Hâcî Dâvud Karsî, *Risâle fî Hakki Sıfâtillahi İnde'l-Maturidiye,* Kastamonu İl Halk Kütüphanesi, Arşiv no: 37 Hk 798/1.

Hâlid Ziyâ ed-dîn b. Hüseyn el-Bagdâdî (öl. 1242/1826), *el-Ikdu'l-Cevheri fî'l-Fark Beyni Kesbi'l-Maturidi ve'l-Eş'ârî,* Kastamonu İl Halk Kütüphanesi, Arşiv no: 37 Hk 1222/4.

Hasan b. Ebî'l-Hasan, *Risâle fî sevâdi'l-a'zam*, Nuruosmaniye Ktp., Nu: 2249.

Hayâlî Şems ed-dîn Ahmed b. Mûsâ (829-862/1425-1458), *Hâşiyetü'l-Hâşiye 'alâ Şerhi'l-'Akâ'idi'n-Nesefîye,* Milli Kütüphane-Ankara, Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu, Arşiv no: 06 Mil Yz A 4786/3.

Hayalî, Şemsuddîn Ahmed b. Mûsâ (875/1470-71), *el-ihtlâf beyne'l-mâturîdî ve'l-eş'arî*, Antalya Tekeli Ktp., Nu: 58, ist. tar: 843/1458, v. 92b-95a (Türkçe).

Hüseyîn b. İskender Rûmî, *el-Cevheretü'l-Mü'nîfe fî Şerhi Vasîyeti'l-İmâm Ebî Hanîfe,* Milli Kütüphane-Ankara, Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu, Arşiv no: 06 Mil Yz A 5393/2.

İbn Cemâ'a, Ebû Abdillâh Muhammed b. Ebî Bekr, *Dercu me'âlî fî şerhi bed'il-emâli*, Raşid Efendi Ktp., Nu: 1169/1, 21527/2.

İbn Ebî'ş-Şerîf, Ebû'l-Me'âlî Kemâluddîn Muhammed b. Muhammed b. Alî el-Makdîsî (906/1500), *el-Musamere fî şerhi'l-musâyere*, Raşid Efendi Ktp., Nu: 1408, 26141/2. (Şafii mezhebindendir.)

İbn Ebî'ş-Şerîf, Ebû'l-Me'âlî Kemâluddîn Muhammed b. Muhammed b. Alî el-Makdîsî (906/1500), *Haşiye alâ şerhi'l-akâ'idi'n-nesefiyye (el-Ferâ'id fî halli şerhi'l-akâ'id),* Raşid Efendi Ktp., Nu: 9309/2. (Şafii mezhebindendir.)

İbn Sadruddîn eş-Şirvânî, Muhammed Emîn, *Tercumânu'l-umem*, thk. Ethem Ruhi Fiğlalı, AÜİFD XXIV (1981), s. 277-335.[56]

İbn Yahyâ, *Şerhu cumelu usûli'd-dîn*, Süleymaniye Ktp., Şehid Ali Paşa, Nu: 1648/II, v. 18a-168b.

İbnu's-Serrâc, Cemâluddin Mahmûd b. Ahmed b. Mes'ûd el-Konevî, *Risâle fî temyîzi'l-mezhebi'l-mâturidiyye ani'l-mezâhib*, Süleymaniye Ktp., Kasidecizâde, Nu: 672.

İbnu's-Serrâc/İbnü's-Sirâc, *Tezkiretü'l-Mezâhib*, thk. Ethem Ruhi Fığlalı, AÜIFİİED, (Ankara 1975), II. 117-141.

İbnu's-Serrâc/İbnü's-Sirâc, *Tezkiretü'l-Mezâhib*, Türkçeye çev. Ethem Ruhi Fığlalı, AÜIFİİED, (Ankara 1975), II. 103-116.

Kâdızâde el-Erzurumî el-İspirî, Muhammed Arif b. Muhammed (990/1582), *Mumeyyize mezhebi'l-mâturidiyye ani'l-mezâhibi'l-ğayriyye*, Berlin Ktp., Nu: 2492, v. 68b-76a; Risâle fî temyîzi'l-mezhebi'l-mâturidiyye ani'l-mezheb'il-ğayriyye, Süleymaniye Ktp.,

[56] Bkz. Abdülkadir Karahan, *Tercümanü'l-Ümem, (İtikad Mezhepleri üzerine Türkçe bir yazma),* (İstanbul: İstanbul Yüksek İslam Enstitüsü Yayınları, 1962) 42.

Kasidecizâde, Nu: 672, ist. tar: 1173, v. 50b-59a; Yazma Bağışlar, Nu: 1287, v. 11.

Kâdî Asker Şerîf Mehmed Mollâ Efendî (ö. 1308/1890), *Eyyühe'l-Ah,* Milli Kütüphane-Ankara, Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu, Arşiv no: 06 Mil Yz A 7288/2.

Kâdî Asker Şerîf Mehmed Mollâ Efendî (öl. 1308/1890), *Risâle der Ehl-i Sünnet,* (Farsça) Milli Kütüphane-Ankara, Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu, Arşiv no: 06 Mil Yz A 6459/2.

Kâdî Asker Şerîf Mehmed Mollâ Efendî (öl. 1308/1890), *Risâle fî Mesâ'ili'l-Hilâfîye,* Milli Kütüphane-Ankara, Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu, Arşiv no: 06 Mil Yz A 5629/7.

Kâdî Asker Şerîf Mehmed Mollâ Efendî (öl. 1308/1890), *Risâle fî Tahkîki Beyânı Mezâhibi Eş'ârî ve Mâturîdî,* Milli Kütüphane-Ankara, Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu, Arşiv no: 06 Mil Yz A 5661/6.

Kâdî Asker Şerîf Mehmed Mollâ Efendî (öl. 1308/1890), *Terceme-i Fıkh-ı Ekber,* Milli Kütüphane-Ankara, Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu, Arşiv no: 06 Mil Yz A 5020/29.

Kâdî-zâde Mehmed Arîf b. Mehmed Erzurûmî (öl. 1173/1759), *Mumeyyize Mezhubu'l-Mâturîdiye ani'l-Mezâhibi'l-Gairiye,* Manisa İl Halk Kütüphanesi, Arşiv no: 45 Hk 4844/2.

Kâdî-zâde Mehmed Erzenî, *Mümeyyize Mezhebi'l-Maturidiye ani'l-Mezhebi'l-Gayrîye,* Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi, Konya İl Halk Kütüphanesi, Arşiv no: 42 Kon 1074.

Kâdî-zâde Muhammed el-İsbârî (öl. 990/1582 civarı), *Mümeyyize Mezhebi'l-Maturidiye ani'l-Mezhebi'l-Gayrîye,* Erzurum İl Halk Kütüphanesi, Arşiv no: 25 Hk 23979/5.

Karakemal, Kemâluddin İsmâ'îl el-Karamânî, *Hâşiye ala şerhi'l-akâ'îdi'n-nesefiyye*, Raşid Efendi Ktp., Nu: 501, 26669.

Kemâl Paşazâde Şems ed-dîn Ahmed b. Süleymân (873-940/1468-1543), *İhtilâfu Beyâni'l-Aş'ari ve'l-Maturidi,* Milli Kütüphane-Ankara, Adana İl Halk Kütüphanesi, Arşiv no: 01 Hk 139/7.

Kemâl Paşazâde Şems ed-dîn Ahmed b. Süleymân (873-940/1468-1543), *el-İhtilâf Beyne'l-Eşa'ire ve'l-Maturidîye,* Amasya Beyazıt İl Halk Kütüphanesi, Arşiv no: 05 Ba 908/2.

Kemâl Paşazâde Şems ed-dîn Ahmed b. Süleymân (873-940/1468-1543), *el-İhtilâf Beyne'l-Eşa'ire ve'l-Maturidîye,* Milli Kütüphane-Ankara, Tokat Zile İlçe Halk Kütüphanesi, Arşiv no: 60 Zile 118/3.

Kemâl Paşazâde Şemseddin Ahmed b. Süleymân (873-940/1468-1543), *el-İhtilâf beyne'l-eşa'ire ve'l-Matüridîye*, Balıkesir İl Halk Kütüphanesi, Arşiv no: 10 Hk 1209/24.

Kırîmî, Ahmed b. Abdillâh, *Hâşiye (el-Keşf) alâ şerhi'l-akâ'idi'n-nesefiyye*, Kayseri Raşid Efendi Ktp., Nu: 500/2.

Kul Ahmed, Ahmed b. Muhammed, *Hâşiye alâ şerhi'l-akâ'idi'n-nesefiyye*, Kayseri Raşid Efendi Ktp., Nu: 483/1, 487, 469/2, 492, 491.

Malkaravî, Nev'î Yahyâ Efendî b. Alî (1007/1598), *Risâle fî'l-fark beyne mezhebi'l-eşâ'ira ve'l-mâturidiyye*, Amasya Beyazıt Ktp., Nu: 882, ist. tar: 1007/1598, v. 7b-9a., Nu: 918, ist. tar: 1007/1598, v. 150a-151b.; Süleymaniye Ktp., Pertev Paşa Böl. Nu: 607, v. 1-51.

Mestcizâde, Abdullâh b. Osmân b. Mûsâ (1150/1737), *Hilâfiyyâtu'l-hukemâ me'a'l-mutekellimîn ve hilâfiyyâtu'l-eşâ'ire me'a'l-mâturidiyye*, Mısır Dâru'l-Kutubi'l-Arabiyye, Nu: 3441; *(el-Mesâlik fî beyâni'l-mezâhib li'l-hukemâ ve'l-mutekellimîn ve'l-eş'ariyye ve'l-mâturidiyye)*, Süleymaniye Ktp., Fatih, Nu: 5402, Aşir Efendi, Nu:407, v. 81.

Mîrzâcân Habîb Allah ed-Dihlevî eş-Şîrâzî (öl. 994/1586), *Hâşiye 'alâ Risâle fî İsbâti'l-Vâcibi'l-Kadîme,* Milli Kütüphane-Ankara, Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu, Arşiv no: 06 Mil Yz A 7903/3.

Muhammed b. Allân es-Sıddîkî, *Şerhul'-Fıkhi'l-Ekber,* Milli Kütüphane-Ankara, Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu, Arşiv no: 06 Mil Yz A 7235/6.

Muhammed Emîn İzzî, *el-Mesâilü'l-muhtelife beyne'l-Matüridî ve'l-eş'ârî,* Manisa İl Halk Kütüphanesi, Manisa Akhisar Zeynelzade Koleksiyon, Arşiv no: 45 Ak Ze 5765.

Muhammed Kâdî-zâde, *Mümeyyize Mezhebi'l-Maturidiye ani'l-Mezhebi'l-Gayrîye,* Milli Kütüphane-Ankara, Ankara Adnan Ötüken İl Halk Kütüphanesi, Arşiv no: 06 Hk 2220/4.

Muharrem b. Ebû'l-Berekât Muhammed b. el-Ârif b. el-Hasan ez-Zîlî Sîvâsî (öl. 1000/1592), *Zelletü'l-Kârî bi-İnâyeti'r-Rabbi'l-Bârî,* Milli Kütüphane-Ankara, Ankara Adnan Ötüken İl Halk Kütüphanesi, Arşiv no: 06 Hk 2820/4.

Muhyî ed-dîn Mehmed b. İbrâhîm Niksârî (öl. 901/1495), *Şerhu Kasîdeti Yekûlu'l-Abd,* Milli Kütüphane-Ankara, Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu, Arşiv no: 06 Mil Yz A 7800.

Necmeddîn Ebû Hafs Ömer b. Muhammed en-Nesefî, *el-Akâ'idu'n-Nesefîye,* Milli Kütüphane-Ankara, Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu, Arşiv no: 06 Mil Yz A 6047/10.

Nevî Efendî, *Risâle fî'l-Fark Beyne Mezhebi'l-Eşâ'ire ve'l-Mâturîdîye,* Kastamonu İl Halk Kütüphanesi, Arşiv no: 37 Hk 529/3.

Nev'î Mehmed Efendî Ma'alkaravî (940-1007/1533-1598), *Risâle fî'l-Fark Beyne Mezhebi'l-Eşâ'ire ve'l-Mâturîdîye,* Amasya Beyazıt İl Halk Kütüphanesi, Arşiv no: 05 Ba 918/9.

Nev'î Yahyâ Efendî b. Alî Ma'alkaravî, *Risâle fî'l-Fark Beyne Mezhebi'l-Eşâ'ire ve'l-Mâturîdîye,* Milli Kütüphane-Ankara, Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu, Arşiv no: 06 Mil Yz A 4915/5.

Nişancızâde, *Tenvîru'l-cenân fî beyânî hıfdı'l-îmân*, Beyazıd Veliyyuddîn Ktp., Nu: 2138, telif tar: 1020, ist. tar: 1160.

Nûr ed-dîn Alî b. Sultân Muhammed el-Kârî (öl. 1014/1605), *Dav'u'l-Me'âlî fî Şerhi Bed'i'l-Emâlî,* Milli Kütüphane-Ankara, Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu, Arşiv no: 06 Mil Yz A 7241/1.

Nûr eş-Şîrâzî Muhammed b. Ebû't-Tayyib, *Şerhü'l-Kasîde fî'l-Hilafî Beyne'l-Eş'ariye ve'l-Maturidiye,* Çorum Hasan Paşa İl Halk Kütüphanesi, Arşiv no: 19 Hk 1030/2.

Saçaklızâde, Muhammed b. Ebî Bekr el-Maraşî, *Hâşiye alâ şerhi'l-akâ'îdi'n-nesefiyye*, Kayseri Râşid Efendi Ktp., Nu:531

Sa'd ed-dîn Efendî Yanyavî, *Tafsîlu'l-İradeti'l-Cüziyye ve Tahkîki ale'l-Mezhebi'l-Maturidiye,*
Manisa İl Halk Kütüphanesi, Arşiv no: 45 Hk 3131/1.

Sa'd ed-dîn Mes'ûd b. Ömer et-Taftâzânî (712-793/1312-1390), *Şerhü'l-'Akâ'idi'n-Nesefîye,* Milli Kütüphane-Ankara, Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu, Arşiv no: 06 Mil Yz A 7378.

Sâdık Kayserî, *Risâle fî Ef'âli'l-İbâd,* Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi,
Antalya Elmalı İlçe Halk Kütüphanesi, Arşiv no: 07 El 2824/6.

Sahhaflar Seyyid-zâde Es'ad Efendî, *Risâle fî Beyâni'l-İhtilâfî Beyne'l-Eş'ari ve Maturidi fi'l-İ'tikâd,* Kastamonu İl Halk Kütüphanesi, Arşiv no: 37 Hk 3906.

Sirâc ed-dîn Alî b. Osmân el-Ûşî (öl. 575/1179), *Kasîdetu Yekûlü'l-'Abd,* Milli Kütüphane-Ankara, Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu, Arşiv no: 06 Mil Yz A 7907/1.

Süleymân Efendî (öl. 1128/1716), *Risâletü'l-Mezâhib,* Kastamonu İl Halk Kütüphanesi, Arşiv no: 37 Hk 1228/6.

Şems ed-din Muhammed et-Tebrizi el-Hanefi, *Hâşiye 'alâ Risâle fî İsbâti'l-Vâcibeti'l-Kadîme,* Milli Kütüphane-Ankara, Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu, Arşiv no: 06 Mil Yz A 7903/2.

Şucâ'ī, Lutfullâh b. Şucâ'uddîn İlyâs b. İsâ, *Hâşiye alâ şerhi'l-akâ'îdi'n-nesefiyye*, Kayseri Râşid Efendi Ktp., Nu:500/1

Za'fî, *Akâ'id Manzûmesi,* Milli Kütüphane-Ankara, Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu, Arşiv no: 06 Mil Yz A 6339/2.

Ziyâ'uddîn en-Nakşibendî, Hâlid el-Bağdâdî (1242/1826-27), *Ikdul-cevherî fi'l-fark beyne kudreteyi'l-mâturîdiyye*, Mektebetu Hâcî Mahmûd, Nu: 1459, 13 v.; Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Kütüphanesi, Nu: 4122, ist. tar: 1242, v. 166b-173b.[57]

Müellifi Meçhul, *Ebû Mansûr el-Mâturidî ile Ebû'l-Hasan el-Eş'arî Arasındaki İhtilaflar*, Amasya Beyazıd Ktp., Nu: 1612/14, v. 155a-b.

[57] Ömer Harpûtî Zâde Hamîd Efendi, bu eseri *es-Sımt el-abkarî fî şerhi'l-ıkd el'cevherî* adıyla şerhetti. Basıldı. Bursevî, Osmanlı Müellifleri, I. 66-67.

Müellifi Meçhul, *Ebû Mansur el-Mâturidî İle Ebû'l-Hasan el-Eş'ârî Arasındaki İhtilâf,* Amasya Beyazıt İl Halk Kütüphanesi, Arşiv no: 05 Ba 1612/14.

Müellifi Meçhul, *Ebû Mansûr el-Mâturîdî ile Ebû'l-Hasan el-Eş'arî Arasındaki İhtilaflar*, Amasya Beyazıd Ktp., Nu: 1612/14, v. 155a-b.

Müellifi Meçhul, *el-İhtilâf Beyne'l-Eşa'ire ve'l-Maturidîye,* Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi, Antalya Elmalı İlçe Halk Kütüphanesi, Arşiv no: 07 El 58/4.

Müellifi Meçhul, *el-İrşâd fî usûli'd-din*, Topkapı Sarayı, III. Ahmet, Nu: 1875.

Müellifi Meçhul, *el-Mesâil el-muhtelife beyne imamey ehli's-sunne*, Süleymaniye Ktp., Lala İsmail, Nu: 705, v. 170-184.

Müellifi Meçhul, *Mâturidiler ile Eş'arilerin İhtilâfından Bahis Bir Eser*, Süleymaniye Ktp., Tirnovalı, Nu: 1135/3, v. 44.

Müellifi Meçhul, *Mesâ'ilu'l-muhtelife beyne imamey ehl-i sunne*, Süleymaniye Ktp., Lala İsmail, Nu: 705/8, v. 170-184+2.

Müellifi Meçhul, *Risâle fî Beyâni Sifâtillahe Te'ala İnde'l-Maturidi,* Çorum Hasan Paşa İl Halk Kütüphanesi, Arşiv no: 19 Hk 971/11.

Müellifi Meçhul, *Risâle fî beyâni'l-mesâil el-muhtelife fîhâ beyne'l-eşâ'ıra ve'l-mâturîdiyye*, Mektebetü'l-Harem el-Mekkî eş-Şerif, Nu: 122.

Müellifi Meçhul, *Risâle fî i'tikâd*, Beyazıd Veliyyuddîn Ktp., Nu: 2899.

Müellifi Meçhul, *Risâle fî Mevazi'ü'l-Hilaf Beyne'l-Maturidîye ve'l-Eşaire,* Milli Kütüphane-Ankara, Ankara Adnan Ötüken İl Halk Kütüphanesi, Arşiv no: 06 Hk 2726/4.

Müellifi Meçhul, *Risâle fî'l-mesâil en-nizâiyye beyne'l-Mâturîdî ve'l-Eş'arî*, Süleymaniye Ktp., Antalya Tekeli Oğlu, Nu; 5872.

Müellifi Meçhul, *Risâle fî'l-Mesâ'ili'n-Nizaiye Beyne'l-Maturidi ve'l-Eş'ârî,* İstanbul Süleymaniye Yazma Eser Kütüphanesi, Antalya Tekelioğlu İl Halk Kütüphanesi, Arşiv no: 07 Tekeli 872/21.

Müellifi Meçhul, *Risâle fî'l-mesâili'n-nizâ'iyye beyne'l-mâturîdî ve'l-eş'arî*, Antalya Tekeli Ktp., Nu: 872.

Müellifi Meçhul, *Risâle-i Akâ'id Maturidîye,* Milli Kütüphane-Ankara, Samsun İl Halk Kütüphanesi, Arşiv no: 55 Hk 654/3.

Müellifi Meçhul, *Sıfatu's-sunne ve'l-cema'a*, (el-Hâsirî, Muhammed b. İbrâhîm, el-Hâvî fi'l-fetâvî içinde), Süleymaniye Ktp., Hekimoğlu Ali Paşa, Nu: 402, v. 252a.

Müellifi Meçhul, *Usûlu'l-hanefiyye li'l-imâmi'l-a'zam*, Nuruosmaniye Ktp., Nu: 2093, ist. tar: 1136.

3. İmam Mâturîdî ve Maturidilik İle İlgili Kitaplar

3.1. Türkçe Kitaplar

Abdulhamid, İrfan, *İslam'da İtikadi Mezhepler ve Akaid Esasları*, trc. Saim Yeprem, İstanbul: Marifet Yayınları, 1994.

Adam, Hüdaverdi, *Necmüddin Ömer en-Nesefî ve Akidesi*, Adapazarı: Değişim Yayınları, 1998.

Ak, Ahmet, *Büyük Türk Âlimi Mâturîdî ve Mâturîdîlik,* 1. Baskı, İstanbul: Bayrak Matbaası, 2008.

Ak, Ahmet, *Selçuklular Döneminde Mâturîdîlik*, 1. Baskı, Ankara: Yayınevi Yayın, 2009.

Ak, Ahmet, *Hanefî-Maturidi Âlimlerine Göre Şefaat Kitabı*, İstanbul: Ensar Neşriyat, 2017.

Ak, Ahmet, *Selçuklular Döneminde Mâturîdîlik*, 2. Baskı, İstanbul: Ensar Neşriyat, 2019

Ak, Ahmet, *Büyük Türk Âlimi İmam Maturidi ve Maturidilik,* İstanbul: Ensar Neşriyat, 2017.

Ak, Ahmet, *Büyük Türk Âlimi İmam Maturidi ve Maturidilik,* 3. Baskı, İstanbul: Ensar Neşriyat, 2019

Ak, Ahmet, *Maturidi Âlimlerine Göre Şefaat İnancı,* İstanbul: İdeal Kültür Yayıncılık, 2016.

Alper, Hülya, *Akıl-Vahiy İlişkisi,* İstanbul: İz Yayıncılık, 2008.

Ebu'l-Muîn Meymûn b. Muhammed b. Muhammed b. Mekhûl, *Tevhîdin Esasları Kitâbü't-Temhîd li Kavâidi't-Tevhîd En-Nesefî*, trc. Alper, Hülya, İstanbul: İz Yayıncılık, 2007.

Alper, Hülya, *İmam Maturidi ve Maturidiyye Geleneği Tarih, Yöntem, Doktrin*, İstanbul: İFAV, 2018.

Alper, Hülya, *Bir Kelam Problemi Olarak İmanın Psikolojik Yapısı*, İstanbul: Rağbet Yayınları, 2007.

Alpyağıl, Recep, *Din Felsefesi Açısından Maturidi Gelen-ek-i Klasik ve Çağdaş Metinler Seçkisi III*, İstanbul: İz Yayıncılık, 2017.

Baloğlu, Adnan Bülent - Memiş, Murat, *İslam İnanç Esasları Fıkhu'l-Ekber Şerhi Ebu Mansur el-Maturidi*, İstanbul: Bilge Kültür Sanat, 2013.

Baloğlu, Adnan Bülent - Memiş, Murat, *İslam İnanç Esasları*, İstanbul: Bilge Yayıncılık, 2014.

Başer, Said, *Yahya Kemal'de Türk Müslümanlığı*, İstanbul: Seyran Kitap Kültür Sanat Organize ve Tüketim Pazarlamaları, 1998.

Bebek, Adil, *Mâturîdî'de Günah Problemi*, İstanbul: Rağbet Yayınları, 1998.

Biçer, Ramazan, *Akıl ve İrade Kapısı İmam Mâturîdî,* Erdem Yayınları, 2018.

Bilmen, Ömer Nasuhi, *Muvazzah İlm-i Kelam Ehl-i Sünnet Akaidi,* Ravza Yayınları, 2017.

Bolay, Süleyman Hayri, *Felsefi Doktrinler Sözlüğü,* Ankara: Akçağ Yayınları, 1990.

Çağatay, Neşet-Çubukçu - İ. Agâh, *İslam Mezhepleri Tarihi,* AÜİF Yayınları, 1965.

Çağlayan, Harun, *Etik Açıdan Maturidi'nin Hidayet Anlayışı,* Ankara: Grafiker Yayınları, 2015.

Çalışkan, İsmail, *Felsefe Ahlak ve Kelamın Sentezi,* İstanbul: İnsan Yayınları, 2015.

Çelebi, İlyas, *Büyük Türk Âlimi İmam Maturidi ve Maturidilik Milletlerarası Tartışmalı İlmi Toplantı 22-24 Mayıs 2009 İstanbul,* , 2012.

Çelebi, İlyas, *İmam-ı A'zam Ebu Hanife'nin İtikadî Görüşleri*, İstanbul: İFAV, 1996.

Çelikoğlu, Şahver, *Emali Şerhi I Maturidi Akaidi (İslam'da İnanç Esasları)*, İstanbul: Marifet, 2007.

Çelikoğlu, Şahver, *Emali Şerhi II Maturidi Akaidi (İslam'da İnanç Esasları)*, İstanbul: Marifet, 2008.

Çelikoğlu, *Şahver Emali Şerhi III Maturidi Akaidi (İslam'da İnanç Esasları)*, İstanbul: Marifet, 2009.

Çiçek, Hamza Burak, *Ehl-i Sünnet ve Cemaat, Ehl-i Sünnet'in İki Büyük İmamı İmam Maturidi ve İmam Eş'ari*, İstanbul: Dirayet Yayınları, 2018

Demir, Abdullah, *Ebu İshak es-Saffar'ın Kelam Yöntemi*, Ankara: İSAM, 2018.

Demir, Hilmi, *Ehl-i Sünnet'in Reislerinden İmam Maturidi,* Ankara: Ay Yayıncılık, 2017.

Düzgün, Şaban Ali, *Mâturîdî'nin Düşünce Dünyası*, Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, 2011.

Ebu Zehra, Muhammed, *İslam'da Siyasî ve İtikadî Mezhepler Tarihi*, trc. Hasan Karakaya - Kerirn Aytekin, İstanbul: Hisar Yayınları, 1983.

Ecer, Ahmet Vehbi, *Türk Din Bilgini Maturidi Hayatı ve Doktrini,* Yesevi Yayıncılık, 1978.

Ecer, Ahmet Vehbi, *115 Soruda Türk Alimi İmam Maturidi,* İstanbul: Yesevi Yayıncılık, 2015.

Ecer, Ahmet Vehbi, *Türk Din Bilgini Mâturîdî,* İstanbul: Yesevi Yayıncılık, 2007.

Erdem, Sabri, *Mâturîdî ve İbn Teymiye'de Metod Anlayışı ve Kur'an Araştırmaları*, İstanbul: Şule Yayınları, 1998.

Erdemci, Cemalettin - Karadaş, Cağfer - Aydın, Salih - Sifil, Ebubekir, *İmam Maturidi Paneli: İmam Maturidi Hayatı, Görüşleri ve Mezhebi*, Plural Yayınları

Ergün, Nihat, *İktisadi Ve Siyasi Düşüncede Akıl: Hanefi-Maturidi Ekol Bağlamında*, Ankara: OTTO Yayınları, 2017.

Erk, Hasan Basri, *İslami Mezhepler-Tarikatlar*, Varol Matbaası, 1954.

es-Semerkandî, Ebu'l-Kasım el-Hakim, *Kelime Anlamlı ve Açıklamalı es-Sevâdü'l-a'zam Tercümesi*, trc. Talha Alp, İstanbul: Yasin Yayınevi, 2007.

et-Taftâzânî, Mes'ûd b. Ömer b. Abdillâh b. Sa'duddîn (792/ 1389), *Kelam İlmi ve İslâm Akaidi (Şerhu'l-Akaid)*, trc. Süleyman Uludağ, İstanbul: Dergâh Yayınları, 1980.

Fığlalı, Ethem Ruhi, *Çağımızda İtikadı İslam Mezhepleri*, İstanbul: Selçuk Yayınları, 1993.

Gölcük, Şerafettin, *Kelam Tarihi,* Konya: Esra Yayınları, 1992.

Gölcük, Şerafettin - Toprak, Süleyman, *Kelam*, Konya: Tekin Kitabevi Yayınları, 1996.

Gölpınarlı, Abdulbaki, *Tarih Boyunca İslam Mezhepleri ve Şiilik*, İstanbul: Der Yayınları, 1979.

Gümüşhanevi, Ahmed Ziyaüddin, *Ehl-i Sünnet İtikadı -Cami'u'l-Mütûn Tercümesi-*, İstanbul: Bedir Yayınevi, 2014.[58]

Gürer, Dilaver - Şimşek, Murat, *Buhara'dan Konya'ya İrfan Mirası ve XIII. yy. Medeniyet Merkezi Konya*, Konya: Konya Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları, 2018.

Hatipoğlu, Mehmed Said, *Hilafetin Kureyşliliği İslam'da İlk Siyasi Kavmiyetçilik*, Ankara: OTTO Yayınları, 2015.[59]

Huleyf, Fethullah, *Kitabu't-Tevhıd İmam Maturidi,* İstanbul: Hicret Yayınları, 1981.

Işık, Kemal, *Mâturîdî'nin Kelam Sisteminde İman Allah ve Peygamberlik Anlayışı*, Ankara: Fütüvvet Yayınları, 1980.

İbrahim, Şeyhü'l-İslâm Haydarizâde, *İslam Mezhepleri ve Tarikatları*, sadeleştiren: Tekin Ertem, İstanbul: Medrese Yayınlan, 1981.

İlhan, Avni - Öz, Mustafa - Ecer, Ahmet Vehbi, *İslam Mezhepleri Tarihi,* Akyol Neşriyat, 1977.

---

[58] İmam Maturidi Hakkındaki Bilgiler 6. Kısımda "İmam Maturidi'nin İtikad Hususundaki Geniş İzahati" Başlığı ile 66-92 sayfa arasında yer almaktadır.

[59] Maturidilik Hakkındaki Bilgiler s. 90-91-99 ve 107 de yer almaktadır.

İmamoğlu, M. Ragıp, *İmam Ebu Mansur el-Mâturîdî ve Te'vîlâtu'l-Kur'an'daki Tefsir Metodu*, Ankara: DİB Yayınları, 1991.

İzmirli, İsmail Hakkı, *Yeni İlm-i Kelâm*, yayına haz. Sabri Hizmetli, Ankara: Ümran Yayınları, 1981.

Kahraman, Hüseyin, *Mâturîdîlik'te Hadis Kültürü,* Bursa: Arasta Yayınları, 2001.

Kalaycı, Mehmet, *Tarihsel Süreçte Eş'arîlik-Mâtürîdîlik İlişkisi*, Ankara: Ankara Okulu Yayınları, 2013.

Kara, Seyfullah, *Büyük Selçuklular ve Mezhep Kavgaları*, İstanbul: İz Yayıncılık, 2007.

Karagöz, Nail, *Hanefi-Maturidi Gelenekte Kıyas İçerikli İstidlal : (Hulviyyat Örneği)*, Ankara: Serüven Kitapevi, 2015.

Karataş, Ali, *İmam Maturidi'nin Kur'an Anlayışı ve Kur'an'ı Kur'an'la Tevil Yöntemi,* İstanbul: Yesevi Yayıncılık, 2014.

Kartal, Ahmet, *Uluğ Bir Çınar İmam Maturidi - Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı 28-30 Nisan 2014 Eskişehir Doğu Araştırmaları Merkezi*, İstanbul, 2014.

Koçar, Musa, *Mâturîdî'de Allah-Âlem İlişkisi,* İstanbul, Ötüken Yayınları, 2004.

Koçar, Musa, *Maturidi'de Esma-i Hüsna*, Isparta: Fakülte Yayınevi, 2002.

Korkmaz, Sıddık, *İmam Maturidi ve Mezhep Eleştirileri,* İstanbul: İz Yayıncılık, 2017.

Köker, A. Hulusi, *Maturidi Ebu Mansur Semerkandi,* Erciyes Üniversitesi, Kayseri, 1986.

Kutlu, Sönmez, *İmam Maturidi ve Maturidilik,* Ankara: Kitabiyat, 2003.

Kutlu, Sönmez, *Türklerin İslamlaşma Sürecinde Mürcie ve Tesirleri,* Ankara: TDV Yayınları, 2000.

Kutlu, Sönmez, *Türk Müslümanlığı Üzerine Yazılar Hanefilik-Maturidilik-Yesevilik,* Ankara: Ötüken Yayınları, 2017.

Kutluay, Yaşar, *İslamiyette İtikadi Mezheplerin Doğuşu,* Balkanoğlu Matbaacılık, 1959.

Kutluay, Yaşar, *Tarihte ve Günümüzde İslâm Mezhepleri,* Konya: Selçuk Yayınlan, 1968.

Mızrak, Gürbüz, *Maturidilik İslam'ı, Kur'an'a ve Sünnete Uygun Anlama, Anlatma Gayreti,* Ankara: Berikan Yayınevi, 2017.

Öğük, Emine, *Mâturîdî'nin Düşünce Sisteminde Şer-Hikmet İlişkisi,* Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2010.

Öz, Mustafa, *İmam Azam'ın Beş Eseri*, İstanbul: İFAV, 2017. Tercüme ve Arapça Metinler ile Birlikte oluşturulmuşur.

Özarslan, Selim, *Maturidi Kelamcısı İbn Hümam'ın Kelami Görüşleri*, Ankara, 2003.

Özcan, Hanifi, *Mâturîdî'de Dini Çoğulculuk*, İstanbul: İFAV, 1995.

Özcan, Hanifi, *Maturidi'de Bilgi Problemi*, İstanbul: İFAV, 2012.

Özdemir, Faruk, *Te'vilatu'l-Kur'an ve el-Keşşaf'ta Kelami Tartışmalar*, Ankara: Araştırma Yayınları, 2017.

Özdeş, Talip, *Mâturîdî'nin Tefsir Anlayışı*, İstanbul: İnsan Yayınları, 2003.

Özer, Hasan, *Maveraünnehir İslam Hukukçuları Ömer Nesefi'nin el-Manzume'si ve Ebu'l-Berekat Nesefi'nin el-Musaffa'sı*, Hacıveyiszade İlim ve Kültür Vakfı.

Rahman, Fazlur, *İslam*, trc. Mehmet Dağ - Mehmet Aydın, Ankara: Ankara Okulu, 1999.

Sezen, Melikşah, *İmam Maturidi'nin Tefsir Literatürüne Tesiri*, İstanbul: Kökler Yayınevi, 2018.

Sezen, Melikşah, *Maturidiyye I Teşekkül Dönemi*, İstanbul: Kökler Yayınevi, 2018.

Şahin, Hasan, *Mâturîdî'ye Göre Din*, Yeni Matbaa, 1987.

Şahin, Mehmet Kenan, İmâm Mâtürîdî'nin Mu'tezile Görüşlerine Getirdiği Eleştiriler, Ankara: Otto Yayınları, 2019.

Şeker, M. Fatih, *İslamlaşma Sürecinde İslam Tasavvuru*, Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2010.

Şekeroğlu, Sami, *Mâturîdî'de Ahlak-Felsefî Bir Betimleme-*, Ankara: Ankara Okulu Yayınları, 2010.

Şık, İsmail, *Hanefî-Mâturîdî Geleneği Usûlu'd-Din Anlayışı Lâmişî Perspektifinde Kelam-Usulu'l-Fıkıh Diyaloğu*, Ankara: Özbaran Ofset, 2009.

Şık, İsmail, *Maturidi İnanç Sistemi Lamişi Örnekleminde Hanefi Maturidi Kelamı*, Ankara: Gece Kitaplığı, 2015.

Taşcı, Özcan, *Maturidi: Semerkand'da Ehl-i Sünnet Kelamı*, İstanbul: Litera Yayıncılık, 2016. Rudolph Ulrıch'den çevirisi yapılmıştır.

Terzioğlu, Hülya, *Mâturîdî'de Kadın Algısı,* Gökkubbe Yayınları, 2018.

Topaloğlu, Bekir, *İslam İşenimderüne Baylanıştu Amaaliy Şarhi (Şerhu'l-Emâlî)*, Bişkek 2008.

Topaloğlu, Bekir, *Maturidiye Akaidi*, İstanbul: Diyanet İşleri Başlanlığı Yayınevi, 1991.

Topaloğlu, Bekir, *Kitabu't-Tevhıd Ebu Mansur el-Maturidi*, Ankara: İSAM, 2017.

Topaloğlu, Bekir, *Kelâm İlmine Giriş*, İstanbul: Damla Yayınevi, 1988.

Topaloğlu, Bekir - Aruçi, Muhammed, *Kitabu't-Tevhıd Ebu Mansur el-Maturidi*, Ankara: Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi, 1981.

Tuğlu, Nuri, *Maturidilik ve Hadis Kelam Ekolü Çerçevesinde Kelami Hadislerin Değerlendirilmesi*, İstanbul: Rağbet Yayınları, 2016.

Tunçpınar, Ahmed Said, *İmam Maturidi ve Eğitim,* Konya: Aybil Yayınları, 2016.

Turan, Ahmet, *İslam Mezhepleri Tarihi*, Samsun: Eser Matbaası, 1993.

Tuzcu, Recep - Akpınar, Raşit - Özgen, Mustafa, *Maturidi Araştırmaları Sorular ve Öneriler*, İstanbul: Endülüs, 2018.

Uluç, Tahir, *İmam Mâturîdî'nin Âlemin Ontolojik Yapısı Hakkında Filozofları Eleştirisi*, İstanbul: İnsan Yayınları, 2017.

Uludağ, Süleyman, *Kelam Dersleri*, İstanbul: İrfan Yayınevi, 1969.

Uludağ, Süleyman, *İslam Düşüncesinin Yapısı, Selef Kelam, Tasavvuf, Felsefe*, İstanbul: Dergâh Yayınları, 1994

Ulusoy, Ali Haydar, *Te'vilatu'l-Kur'an,* İstanbul: Mizan Yayınevi, 2008.

Ülken, Hilmi Ziya, *İslâm Düşüncesi*, İstanbul: İÜEF Yayınlan, 1994.

Vanlığlu, Muhammet Masum, *Ebu Mansur el-Maturidi Te'vilatü'l-Kur'an*, İstanbul: Mizan Yayınevi, 2009.

Watt, W. Montgomery, *İslâm Düşüncesinin Teşekkül Devri,* trc. Ethem Ruhi Fığlalı, Ankara: Ümran Yayınları, 1981.

Yazıcıoğlu, M. Sait, *Maturidi ve Nesefî'ye Göre İnsan Hürriyeti Kavramı*, İstanbul, MEB Yayınları, 1992.

Yazıcıoğlu, M. Sait, *Hızır Bey,* Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 1987.

Yazıcıoğlu, M. Sait, *Kelam Ders Notları*, AÜİF Yayınları, 1987.

Yeprem, M. Saim, *İrade Hürriyeti ve İmam Maturidi*, İstanbul: İFAV, 1997.

Yeprem, M. Saim, *Mâturîdî'nin Akide Risalesi ve Şerhi*, Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2011.

Yeprem, M. Saim, *Maturidi'nin Akide Risalesi ve Şerh-i es-Seyf el-Meşhur fi Şerhi Akidet-i Ebi Mansur*, İstanbul: Marmara Üniversitesi, 2000.

Yeprem, Saim - Ateş, Süleyman, *İrade Hürriyeti ve İmam Maturidi: Cüneyd-i Bağdadi Hayatı Eserleri ve Mektupları*, İstanbul: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, 1984.

Yörükan, Yusuf Ziya, *Müslümanlıktan Sonra Türk Mezhepleri*, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları, 1998.[60]

---

[60] Çankaya Atatürk Özel Kitaplığı 238 Numarada Kayıtlı. Bkz. *Anadolu'da Aleviler ve Tahtacılar*, hazırlayan: Turhan Yörükan, , s. 12. 1932'li yıllara ait bir yazmadır.

Yörükan, Yusuf Ziya, *İslam Akaidine Dair Eski Metinler-1*, Ankara: Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, 1953. (Ebu Mansur el-Mâturîdî'nin İki Eseri: Tevhid Kitabı ve Akaid Risalesi)

Yörükan, Yusuf Ziya, *İslam Akaid Sisteminde Gelişmeler İmam-ı Azam Ebu Hanîfe ve İmam Ebu Mansur-i Maturidi*, yayına haz. Turhan Yörükan, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları, 2001.

Yurdagür, Metin, *Kayseri Raşid Efendi Kütüphanesindeki Arapça Akaid ve Kelam Yazmalarının Tanıtım ve Değerlendirilmesi (Bibliyografik Bir Kelam Tarihi Denemesi)*, İstanbul: ER-TU Matbaası, 1989.

Yüksel, Emrullah, *Maturidiler ve Eşariler Arasındaki Görüş Ayrılıkları*, İstanbul: Düşün Yayıncılık, 2012.

Müellifi Meçhul, *Türkiye'de Misyonerliğin Önüne Geçme Yolları: Mâturîdîlik Kimliği Asam Projesi*, Ankara 2005.

3.2. Arapça Kitaplar

Abdulhafız ibn Ali el-Malikî el-Saidî el-Ezherî, *al-manhal al-sayyal al-dafi' li-ma nasha'a min khilaf bayna al-ash'ari wa-al-maturidiyah min al-ishkal*, Beyrut: Daru'l-Kütübü'l-Ilmıyye, 2008.[61]

Abdulmecid el-Turkî, *Kitab fi usul al-fiqh / abu al-thana' mahmud ibn zayd al-lamishi al hanafi al-maturidi*, Beyrut: Daru'l-Garbu'l-İslamî, 1995.[62]

Abdülhamid, İrfân, *Dırâsût fi'l-fırak ve'l-akâ'idi'l-islâmiyye*, Bağdat, 1967.

Ahmed ibn Avadallah ibn Dahil el-Luhaybî el-Harbî, *al-maturidiyah: dirasatan wa-taqwiman,* Riyad: Daru'l-Asimah, 1992.[63]

Akhisarî, Kâfî Hasan, *Ravdâtu'l-cennât fi usûli'l-i'tikâdât*, ed. Edward Badeen, (Edward Badeen, Sunnitische Theologie in Osmanisc-her Zeit, (Wurzburg 2008) adlı kitap içerisinde), s. 31-60.

---

[61] erişim: 26.02.2019, https://catalog.princeton.edu/catalog/5567759
[62] erişim: 26.02.2019, https://catalog.princeton.edu/catalog/1164283
[63] erişim: 26.02.2019, https://catalog.princeton.edu/catalog/scsb-3160476

Akkirmanî, Muhammed, *Ef'alu'l-i'bâd ve ve'l-irâdeti'l-cuz'iyye*, İstanbul: Matbaatu'l-Osmâniyye, 1283.

Ali Abdulfettah al-Mağribi, *Imam ahl al-sunnah wa-al-jama'ah abu mansur al-maturidi : wa-ara'uhu al-kalamiyah*, Kahire: Maktabat Wahbah, 1985.[64]

Bahâuddîn Zâde, Muhyiddîn Muhammed b. Bahâuddîn, *el-Kavlu'l-fasl şerhu'l-fıkhi'l-ekber,* thk. Refîk el-Acem, Beyrut: Dâru'l-Muntehab el-Arabî, 1998.

Bihiştî, Ramazan b. Abdulmuhsin, *Haşiye alâ şerhi'l-akâ'îdin-nesefiyye*, İstanbul 1320-1326.

Brockelmann, Carl, *Târîhu'l-edebi'l-arabî*, trc. Komisyon, Mısır, 1993.

Eba İshâkzâde, Mehmed Es'ad b. İsmâ'îl Efendi el-İstanbûlî, *Risâle fi ihtilâfâti'l-eş'arî ve'l-mâturîdî*, İstanbul 1287.

Ebu al-Hayr Muhammad Eyyub Ali, *'Aqidat al-ıslam wa-al-ımam al-maturidi*, Banghladish – Dakka: al-Mu'assasah al-Islamiyah, 1983.[65]

Ebû Azbe el-Hasan b. Abdulmuhsin (1172/1758-59'dan sonra ?), *er-Ravzatu'l-behiyye fîmâ beyne'l-eşâ'ıra ve'l-mâturidiyye*, thk. Abdurrahman Umayra, Beyrut 1989; Haydarabad 1322; thk. Ali Ferîd Dahrûc, Beyrut: Dâru's-Sebîlu'r-Reşâd, 1996; ed. Ecdward Badeen, (Edward Badeen, Sunnitische Theologie in Osmanischer Zeit, (Wurzburg 2008) adı kitap içerisinde), 133-209.

Ebû Hanîfe, en-Nu'mân b. Sâbit (150/767), *Kitâbu'l-alim ve'l-mute'allim*, thk. Muhammed Revvâs Kal'acî - Abdurrahman el-Hindî en-Nedevî, Halep 1972.

Ebû Muhammed el-Irakî, Osmân b. Abdillâh b. el-Hasen el-Hanefî, *el-Fıraku'l-mufterika beyne ehli'z-zeyğ ve'z-zandaka*, thk. Yaşar Kutluay, Ankara 1961.

Ebû Tahir Hâce, Semerkandî Semeriyye der beyân-ı avsâf-ı tabi-i mazârât-ı Semerkand ed. İrec Afşar, Teheran 1343/1965.

---

[64] erişim: 26.02.2019, https://catalog.princeton.edu/catalog/scsb-7302911

[65] erişim: 26.02.2019, https://catalog.princeton.edu/catalog/SCSB-2549270

Ebû'l-Muntehâ, Ahmed b. Muhammed el-Mağnisâvi el-Hanefî, *Şerhu'l-fıkhı'l-ekber,* Haydarabad 1321.

Efğânî, Şemseddin es-Selefî, *el-Mâturidiyye: A'dâ'u'l-mâturidiyye li'l-akîdeti's-selefiyye: el-Mâturidiyye ve mevkıfuhum min tevhîdi'l-esmâ ve's-sıfât*, Taif: Mektebetü's-Sadîk, 1419/1998.

ed-Demenhûrî, Ahmed Sa'd, *الإمام الماتريدي ومنهج أهل السنة في تفسير القرآن* , Demenhur(Kahire): Daru'n-Nuru'l-Mübin, 2018.

ed-Demenhûrî, Ahmed Sa'd, *سد الثغور بسيرة علم الهدى أبي منصور الماتريدي* , Demenhur(Kahire): Daru'n-Nuru'l-Mübin, 2016.

ed-Demenhûrî, Ahmed Sa'd, نظرية المعرفة عند أهل السنة والجماعة؛ دراسة موضوعية نصية من خلال آراء أعلام المدرسة الماتريدية , Demenhur(Kahire): Daru'n-Nuru'l-Mübin, 2018.

el-Akhisarî, Pruşçak Hasan b. Turhan b. Davud Hasan Kâfî el-Bosnavî (1024/1615), *Nûru'l-yakîn fî usûli'd-dîn fi şerhi akâidi et-Tahavî*, thk. Adlufiteş Bosnavî, Riyad: Mektebetu'l-Ubeykân, 1997.

el-Bâbertî, Ekmeluddîn Muhammed b. Muhammed (ö. 786/1384), *Risâle fi'l-fırakı'd-dâlle*, bkz. Gömbeyaz, "*Baberti'ye Nispet Edilen Bir Fırak Risalesi Hakkında Tespitler ve Mülahazalar*", e-Makalat Mezhep Araştırmaları, V/1, 2012, 7-33.

el-Bâbertî, Ekmeluddîn Muhammed b. Muhammed (ö. 786/1384), *Şerhu vasiyyeti'l-İmam Ebî Hanîfe*, thk. Muhammed Subhî-Hamza Muhammed Vesîm el-Bekrî, Ürdün 2009.

el-Bâbertî, Muhammed b. Muhammed b. Mahmûd (6.786/1384), *Şerhu akîdetu ehli sünne ve'l cema'a*, thk. Arif Aytekin, Kuveyt 1989.

el-Bedevî, Abdurrahmân, *Mezâhibu'l-islâmiyyîn*, Beyrut, 1973.

el-Beyâzî, Kemâluddîn Ahmed b. Hasan (1098/1687), *İşârâtu'l-merâm an ibârâtu'l-imâm,* thk. Yûsuf Abdurrezzak, Kahire 1949.[66]

el-Fahrî, Ahmed b. Muhammed b. Abdillâh (9./15. asrın ilk yarısı), *Kitâbu telhîsi'l-beyân fî zikri firakı ehli'l-edyân*, Moskova 1988.

[66] Bkz. Beyazizâde, *İmam-ı Azam Ebu Hanife'nin Itikadî Görüşleri*, trc. İlyas Çelebi, İFAV, İstanbul 1996

el-Gâlî, Belkâsım b. Kâsım, *Ebû Mansûr el-Mâturidi hayâtuhu ve ârâ'uhu'l-akîdiyye*, Tunus: Dâru't-Turki, 1989.[67]

el-Gaznevî, Cemâluddîn Ahmed b. Mahmûd el-Hanefî (593/1197), *Usûlu'd-dîn*, thk. Ömer Vefîk ed-Dâûk, Beyrut: Dâru'l-Besâir el-İslâmiyye, 1998.

el-Hadimî, Ebû Sa'îd Muhammed, *el-Barîkatu mahmudiye fî'ş-şerhi tarîkati muhammediyye,* İstanbul: Dâru'l-Hilâfe el-Aliyye, 1318.

el-Hakîm es-Semerkandî, Ebu'l-Kâsım İshâk b. Muhammed, *Tercume-i sevâdi'l-a'zam*, nşr. Abdulhayy Habibî, Tahran 1348.

el-Hakîm es-Semerkandî, Ebu'l-Kâsım İshâk b. Muhammed, *Risâle fi'l-Îmân,* İstanbul 1887.

el-Hakîm es-Semerkandî, Ebu'l-Kâsım İshâk b. Muhammed (342/953), *Kitâbu's-sevâdi'l-a'zam*, İstanbul 1887.

el-Hâlidî, Ahmed el-Cevherî (1181/1767-68), *Kerâmâtu'l-evliyâ fi'l-hayâti ve ba'de'l-intikâli ve me'ahu: feydu'l-aliyyi el-vedûdi fî tahkîki meseleti'l-vücûdi: el-Fark beyne kelâmi'l-Mâturîdî ve'l-Eş'ârî*, thk. Sa'îd Abdülfettâh, Kahire 2003.

el-Hamîs (?), Muhammed b. Abdurrahmân, *Hıvârun me'a eş'arî ve yelihi el-mâturidiyye rebîbetu'l-kelâmiyye*, Riyad: Mektebetu'l-Me'ârif li'n-Neşr ve't-Tevzî', 2005.

el-Hazelî, Ahmed b. Avdillâh, *el-Mâturîdîyye*, Riyad: Dâru'l-Âsıma, 2000.

el-Kâdî Muhammed Ahmed Ken'ân, *Câmi'u'l-Leâlî Şerhu Bed'u'l-Emâlî*, Daru'l-Beşâiri'l-İslamiyye.

el-Kırşehrî, Muhammed b. Vâlî, *Kitâbu'l-mesâili'l-hilâfiyye beyne'l-mâturîdiyye ve'l-eşâ'ire*, Austrian National Library, yazma: (Mixt. 1112)

el-Lâmişî, *Tevhîd*, Paris 1995.

el-Lâmişî, Ebû's-Sena'î Mahmûd b. Zeyd el-Hanefî el-Mâturîdî (11.-12. asır), *Kitâbu't-temhîd li kavâ'idi't-tevhîd*, thk. Abdulmecîd Turkî, Beyrut: Dâru'l-Ğarbi'l-İslâmî, 1951.

[67] erişim: 26.02.2019, https://catalog.princeton.edu/catalog/scsb-2742201

el-Luheybî, Ahmed b. İvazullâh el-Harbî, *el-Mâturîdîyye dirâse ve takvim*, Riyad: Dâru'l-Âsıme, 1413.

el-Mağribi, Ali Abdulfettâh, *İmâmu ehlu's-sunne ve'l-cemâ'a Ebû Mansûr el-Mâturîdî ve arâ'uhu'l-kelâmiyye*, Kahire 1985.

el-Meydânî, Abdulğanî el-Ğuneymî el-Hanefî (1298/1881), *Şerhu akîdetu't-tahaviyye*, thk. Abdusselâm b. Abdulhaddî Şennâr, Beyrut: Dâru'l-Beyrûtî ve Dâru İbn Abdilhâdî, 2005.

El-Müderrisî, Muhammed Mahrûs Abdullatif, *Meşâyihu Belh Mine'l Hanefiyye*, Bağdat 1977.

el-Oşî, Alî b. Osmân (575/1179), *el-Kasîdetu'l-Lâmiyye fî't-Tevhîd,* İstanbul 1302/1884-85. ("*Lâmiyye-i Kelâmiyye*", trc. Kemal Edib Kürkçuoğlu, AÜIFD, III (1954), say: 1-2, s. 1-21.)

el-Oşî, Alî b. Osmân (575/1179), *Merahu'l-Me'âli fî Şerhi'l-Emâli*, trc. Ahmed Asım Efendi, İstanbul 1304.

el-Pezdevî, İmam Ebû Yusr Muhammed (421-493/1027-1099), *Ehl-i Sünnet Akaidi,* trc. Şerafeddin Gölcük, İstanbul: Kayıhan Yayınları, 1998.

el-Pezdevî, İmam Ebû Yusr Muhammed (421-493/1027-1099), *Şerhu'l-Fıkhı'l-Ekber,* nşr. Lord Stanley of Alfred, London 1279/1862.

el-Pezdevî, İmam Ebû Yusr Muhammed (421-493/1027-1099), *Usûlu'd-dîn*, thk. Hans Peter Linss, Kahire: Dâru'l-İhyâi'l-Kutubi'l-Arabiyye, 2003.

el-Rânîrî, Nuruddîn, *el-Tibyân fî Ma'rifetil-Edyân*, Voorhoeve 1955.

el-Usmendî, Ebû'l-Feth Alâuddîn Muhammed b. Abdulhamîd b. Umer b. Hasan b. Huseyn es-Semerkandî (552/1157), *Lubâbu'l-Kelâm*, thk. M. Said Özervari, Ankara: İSAM, 2005.

el-Ustuvâî, Ebû'l-A'lâ Sa'id b. Muhammed b. Ahmed en-Nisaburî (343-432/954-1040), *Kitâbu'l-i'tikâd*, thk. Seyit Bahçıvan, Beyrut: Dâru'l-Kutubu'l-ilmiyye, 2005.

en-Nablûsî, Abdulğani el-Hanefî, *Tahkîkul-intisâr fî ittfâki'l-eş'arî ve'l-mâturîdî alâ halkı'l-ihtiyâr,* ed. Edward Badeen, (Edward

Badeen, Sunnitische Theologie in Osmanischer Zeit, Wurzburg 2008) adlı kitap içerisinde), s. 81-132.

en-Nesefî, Ebû Hafs Necmuddîn Ömer b. Muhammed b. Ahmed (537/1142), et-Teysîr fi't-Tefsîr, thk. Mahir Edîb Habûş, Beyrut: Daru'l-Lubâb, 2019.

en-Nesefî, Ebû Hafs Necmuddîn Ömer b. Muhammed b. Ahmed (537/1142), *el-Akâ'id,* Kahire 1925.

en-Nesefî, Ebû Hafs Necmuddîn Ömer b. Muhammed b. Ahmed (537/1142), *el-Akâ'idu'n-nesefiyye*, İstanbul 1331.

en-Nesefî, Ebû Hafs Necmuddîn Ömer b. Muhammed b. Ahmed (537/1142), *el-Kand fî zikri ulemâ'i Semerkand*, thk. Nazar Muhammed Faryâbî, Suûdi Arabistân: Mektebetu'l-Kevser, 1991.

en-Nesefî, Ebû Hafs Necmuddîn Ömer b. Muhammed b. Ahmed (537/1142), *el-Kand fî zikri ulemâ'i Semerkand*, thk. Yûsuf el-Hâdî, Tahran: Ayine-i Mirâs, 1420/1999.

en-Nesefî, Ebû Muti' Mekhûl b. Fazl (318/930), *Kitâbu'r-Redd alâ'l-Bida' ve'l-Ehvâ,* thk. Marie Bernand, Annales Islamologiqes, 1980.

en-Nesefî, Ebû'l-Berekât Abdullâh b. Ahmed (701/1301), *el-İ'timâd fî'l-i'tikâd (Şerhu'l-umde).*

en-Nesefî, Ebû'l-Mu'în Meymûn b. Muhammed (508/1114), *Tabsıretu'l-edille fî usûli'd-dîn,* thk. Claude Selame, Dimeşk 1992; II. thk. Hüseyin Atay, Ankara: DİB Yayınları, 1993.

en-Nesefî, Ebû'l-Mu'în Meymûn b. Muhammed (508/1114), *Bahru'l-kelâm fî akâ'idi ehli'l-islâm,*[68] Kahire Matbaatu'l-Meşrık, 1910; thk. Veliyüddîn Salih el-Farfûr, Dımaşk: Mektebetü Dâru'l-Farfûr, 2000. (*İslam İnançları ve Mezhepler Arasındaki Görüş Farkları*, trc. Cemil Akpınar, Konya 1977.)

en-Nesefî, Ebû'l-Mu'în Meymûn b. Muhammed (508/1114), *et-Temhid fî usûli'd-dîn*, thk. Abdulhayy Kâbil, Kahire: Dâru's-Sekâfe li'n-Neşr ve't-Tevzî, 1987.

---

[68] Ebu'l-Mu'in en-Nesefi, *Mâturîdî Kelamı*, trc. Yusuf Arıkaner, İstanbul: Endülüs Yayınları, 2019.

en-Nisâbûrî, Ebû'l-A'lâ Said b. Muhammed b. Ahmed el-Ustuvâ'î (343-432/954-1040), *Kitâbul-İ'tikâd,* Leiden 1977.

er-Râzî, Ebû Abdillâh Fahreddin Muhammed b. Omer (606/1209), *Munâzarâtu Fahruddîn er-Râzî fî bilâdî Maverâunnehr*, nşr. Fethullah Huleyf, Beyrut: Dâru'l-Meşrık, 1984.

er-Râzî, Ebû'l-Fezâ'il el-Belhî Ahmed b. Muhammed b. el-Muzaffer b. el-Muhtar el-Hanefî (VII/XII. asrın sonları), *Kitabu huceci'l-kur'ân,* thk. Abbâs Ahmed el-Baz, Beyrut 1986.

er-Reyhânî, Muhammed b. Suleymân el-Halebî (1228/1813), *Nuhbetu'l-Leâlî li Şerhi Bedi'l-Emâlî*, İstanbul: İhlas Vakfı Yayınları, 1992.

es-Sabûnî, Nureddin Ahmed b. Muhammed b. Ebî Bekr (580/1184), *Mâturîdiye Akaidi*, trc. Bekir Topaloğlu, , Ankara: DİB Yayınları 1979.

es-Sabûnî, Nureddin Ahmed b. Muhammed b. Ebî Bekr (580/1184), *Kitâbu'l-Bidâye mine'l-Kifâye fi'l-Hidaye fi Usûli'd-Dîn*, thk. Fethullah Huleyf, İskenderiye 1969.

es-Semerkandî, Alâuddin Ebû Bekr Muhammed b. Ahmed, *Mizânu'l-usûl fî netâ'ici'l-ukûl,* nşr. Muhammed Zeki Abdilberr, Katar 1984.

es-Semerkandî, Ebû Selem (4. asrin ikinci yarısı), *Cümelü Usûli'd-Din,* thk. Ahmed Saim Kılavuz, İstanbul 1989.

es-Semerkandî, Ebû'l-Leys Nasr b. Muhammed b Ahmed b. İbrahim el-Hanefî (383/993), *Ukûbetu Ehli'l-Kebâ'ir*, thk. Mustafa Abdulkadir Atâ', Beyrut: Dâru'l-Kutubi'l-İlmiyye, 1985.

es-Semerkandî, Ebû'l-Leys Nasr b. Muhammed b Ahmed b. İbrahim el-Hanefî (383/993), *Akîdetu'l-Usûl*, ed. W. T. Juynboll, Bijdragen tot de Taal-Land-en Volkenkunde van Nederlandsch-Indie, ser. IV, vol. 5/1881/215-231 ve 267-284.

es-Semerkandî, Ebû'l-Leys Nasr b. Muhammed b Ahmed b. İbrahim el-Hanefî (383/993), *Şerhu'l-Fıkhı'l-Ekber*, Haydarabad 1321.

es-Semerkandî, Ebû'l-Leys Nasr b. Muhammed b Ahmed b. İbrahim el-Hanefî (383/993), *et-Tefsîr* thk. Abdurrahîm Ahmed ez-Zikka, Bağdad 1985.

es-Semerkandî, Ebû'l-Leys Nasr b. Muhammed b Ahmed b. İbrahim el-Hanefî (383/993), *Uyûnu'l-Mesâ'il*, nşr. Seyyid Muhammed Muhenna, Beyrut 1989.

es-Semerkandî, Ebûl-Leys Nasr b. Muhammed b Ahmed b. İbrahim el-Hanefî (383/993), *Tenbîhu'l-Ğafilîn ve Bustânu'l-Ârifîn,* Beyrut 1989.

es-Semerkandî, Ruknuddîn Ubeydullâh b. Muhammed b. Abdilaziz (701/1301-02), *Kitâbu'l-Akîdeti'r-Rukniyye fî Şerhi Lâ İlâhe İllâ'llâh Muhammedu'r-Resûlullâh,*_____

Es-Seyyid Musa el-Hüseynî el-Samarraî, *wafi al-bayan fi sharh al-iradah al-juz'iyah 'inda al-insan wa-al-'aqd al-jawhari fi al-farq bayna kasbayy al-maturidi wa-al-ash'ari / kilahuma li-mawlana al-ımam al-rabbani khalid al-naqshabandi,* thk. al-sayyid musa al-husayni al-samarrai, Beyrut: Daru'l-Kütübü'l-Ilmıyye, 2019.[69]

es-Subkî, Tacuddîn Ebu Nasr Abdullâh b. Ali b. Abdilkafi (771/1370), *es-Seyfu'l-Meşhur fi Şerhi Akideti Ebî Mansûr*, thk. M. Saim Yeprem, İstanbul 2000.

es-Subkî, Tacuddîn Ebu Nasr Abdullâh b. Ali b. Abdilkafi (771/1370), *Nûniyyetu's-Subkî,* ed. Edward Badeen, (Edward Badeen, Sunnitische Theologie in Osmanischer Zeit, (Wurzburg 2008) adlı kitap içerisinde), s. 1-18.

et-Taftâzânî, Mes'ûd b. Ömer b. Abdillâh b. Sa'duddin (7921389), *Şerhu'l-akâ'id,* thk. Claude Salame, Şam 1974; thk. Abdüsselam b. Abdülhadi, Beyrut: Dâru'l-Beyrûtiyye-Dâru'l-Abdülhadî, 2007. (*Kelâm İlmi ve İslâm Akâidi (Şerhu'l-Akâid*), trc. Süleyman Uludağ, İstanbul: Dergah Yayınları, 1980.)

et-Tahâvî, Ebû Ca'fer Ahmed b. Muhammed b. Selâme (321/933), *Akîdetu't-Tehâviyye,* Beyrut 1392.

---

[69] erişim: 26.02.2019, https://catalog.princeton.edu/catalog/11129759

et-Tahâvî, Ebû Ca'fer Ahmed b. Muhammed b. Selâme (321/933), *Beyânu (ehli's)-sunne ve'l-cemâ'a*, Halep 1344.

et-Tarsûsî, Necmuddîn (785/1357), *Kitâbu tuhfetu't-Turk,* thk. Muhammed Menasri, Damascus: Institut Français de Damas, 1997.

et-Tûnusî, Şihâbuddîn Ahmed b. İbrahim ed-Dakdûsî(1133/1720-21), *Neşru'l-leâlî bî şerhi bedi'l Emâlî*, thk. Salahuddîn Humusî, 2007.

Eyyûb, Alî Ebû'l-Hayr Muhammed, *el-Akîdetu'l-islâm vel-imâm el-Mâturîdî,* Dakka 1983.

Eyyubî, Abdullah b. M. Sâlih (Re'îsu'l-Kurrâ), *Hâşiye alâ şerhi'l-akâ'îdin-nesefiyye,* İstanbul 1314.

ez-Zebîdî, Muhammed b. Muhammed el-Huseynî (1205/1790), *Kitâbu ithâfi's-sa'âdeti'l-muttekîn bi şerhî esrârı ihya'î ulûmi'd-din*, thk. Ahmed b. Suûd es-Siyâbî, Mısır 1311.

Fatima Yusuf el-Haymi, *Tafsir al-qurʿan al-ʿazim, al-musamma taʿwilat ahl al-sunnah / tasnif abi mansur muhammad ibn muhammad ibn mahmud al-maturidi al-samarqandi al-hanafi*, Beyrut: Müessesetü el-Risale Neşirun, 2004.[70]

Gâvicî, Vehbî Suleymân, *Faslun fî hilâfâti ehli's-sunne ve'l-hilâfâti'l-menkûle beyne'l-mâturidiyye ve'l-eşâ'ira*, Dâru İbn Hazm, (Nisbetu kitâbi'l-ibâne cemî'a ilel-imâmi'l-Celîl Ebî'l-Hasan el-Eş'ari adlı kitabın ekinde)

Halîl ez-Zeyn, Şeyh Muhammed, *Tarîhu'l-fıraki'l-islâmiyye*, Beyrut, 1985.

Hamdi Abdullah Şarkâvî, *Nazariyat al-maʿrifah fi al-fikr al-ıslami: dirasah muqaranah bayna al-maturidi wa-al-baqillani*, İskenderiye: Daru'l-Vefa li-Dünya el-Tıba'ah ve el-Neşr, 2013.[71]

Han, Muhammed Sıddık Hasan (1248-1308), *Habî'etu'l-ekvan fî iftirâki'l-umem alâ'l-mezâhib ve'l-edyân*, Beyrut, 1984.

[70] erişim: 26.02.2019, https://catalog.princeton.edu/catalog/4301959
[71] erişim: 26.02.2019, https://catalog.princeton.edu/catalog/scsb-7915402

Hasan ibn Abdulmuhsin ibn Abdiadhabah, *al-rawdah al-bahiyah fima bayna al-asha'irah wa-al-maturidiyah*, Beyrut: Daru's-Sebilu'r-Reşad, 1996.[72]

Hayâlî, Ahmed b. Mûsa, *Hâşiye alâ şerhi'l akâ'îdi'n-nesefiyye*, İstanbul 1320-1326.

Hızır Beğ (862/1458), *Kasîdetu'n-nûniyye,* İstanbul 1842, Ankara 1987.

Hizmetli, Sabri, *el-Akîde vel-fıraku'l-islamiyye*, Cezayir, 1994.

İbn Asâkîr, Ebû'l-Kâsım Alî b. Hasan b. Hibetullâh, *Tebyînu kizbi'l-mufterî fî mâ nusibe ile'l-imâm Ebû 'l-Hasan el-Eş'arî*, Şam, 1347.

İbn Ebî'ş-Şerîf, Kemâluddîn Muhammed b. Muhammed, *el-Musâmere fî şerhi'l-musâyere,* İstanbul: Çağrı Yayınları, 1979.

İbn Kemâl Paşa Ahmed b. Suleyman (940/1533-34), *Hamse resâil fi'l-firak ve'l-mezâhib*, thk. S. Bahçıvan, Mısır 2005.

İbn Kemâl Paşa Ahmed b. Suleymân (940/1533-34), *Risâletu'l-ihtilâfi beyn'el-eşa'ire ve'l-mâturidîye fî isnaaşare Mes'ele*, İstanbul 1304.

İbn Kemal Paşa, Kemâlpaşazâde Ahmed b. Suleymân, *Risâletu'l-ihtilâfi beyn'el-eşa'ire ve'l-mâturidîye*, ed. Edward Badeen, Edward Badeen, Sunnitische Theologie in Osmanischer Zeit, (Wurzburg 2008) adlı kitap içerisinde), s. 19-24.

İbnu'l-Humâm, Kemâluddîn Muhammed b. Abdilvehhâb es-Sivâsî (861/1457), *el-Musâyere fî ilmi'l-kelâm*, Kahire; *Kitâbu'l-musâyere*, Mısır 1889; İstanbul: Çağrı Yayınları, 1979. (İbn Ebî'ş-Şerîf'in şerhiyle birlikte)

İbrahim 'Avadayn ve al-Sayyid 'Avadayn, *Tafsir al-maturidi al-musamma ta'wilat ahl al-sunnah / li-abi mansur muhammad ibn muhammad al-maturidi al-samarqandi*, Kahire: Lajnat al-Qur'a-n wa-al-Sunnah, 1971.[73]

---

[72] erişim: 26.02.2019, https://catalog.princeton.edu/catalog/1802645
[73] erişim: 26.02.2019, https://catalog.princeton.edu/catalog/2761728

İbrâhîm Hilbânî b. Huseyn, *Selâmu'l-ahkâm alâ sevâdil-a'zam*, İstanbul 1313.

İspirî, Kâdızâde Muhammed, *Mumeyyizetu mezhebi'l-mâturidiyye ani'l-mezâhibi'l-ğayriyye,* ed. Edward Badeen, (Edward Badeen, Sunnitische Theologie in Osmanischer Zeit, (Wurzburg 2008) adlı kitap içerisinde), s. 61-80.

Kangurî, Abdullâh b. Hasan, *Hâşiye alâ şerhi akâ'idi'n-nesefiyye,* Mısır 1254.

Karahan, Abdülkadir, *Tercümanü'l-Ümem (İtikad Mezhepleri Üzerine Türkçe Bir Yazma),* İstanbul: İstanbul Yüksek İslam Enstitüsü Yayınları, 1962.

Kefevî, Seyyid Muhammed b. Hâmid, *Hâşiye alâ şerhi akâ'idi'n-nesefiyye,* İstanbul 1316.

Kestelî, Muslihuddîn Mustafa b. Muhammed, *Hâşiye alâ şerhi akâ'idi'n-nesefiyye,* İstanbul 1320, 1326.

Kevserî, Muhammed Zâhid, (Kemâluddîn el-Beyâzî), *İşârâtu'l-merâm min ibârâti'l-imâm -Önsöz-,* Kahire 1949/1369

Klud Salamah, *Tabsirat al-adillah fi usul al-din : 'ala tariqat al-ımam abi mansur al-maturidi / ta'lif abi al-mu'in maymun ibn muhammad al-nasafi*, Dımeşk: el-Ma'hed el-Ilmi el-Faransî lil-Diraset el-Arabiyye, 1990.[74]

Majdi Basallum, *Ta'wilat ahl al-sunnah: tafsir al-maturidi / ta'lif abi mansur muhammad ibn muhammad ibn mahmud al-maturidi*, Beyrut: Daru'l-Kütübü'l-Ilmıyye, 2005.[75]

Mestcizâde, Abdullah b. Osmân b. Mûsâ Efendi (1150/1737), *Mestcizâde'nin el-mesâlik fi'l-hilâfiyyât beyne'l-mutekellimîn ve'l-hukemâ*, thk. Seyit Bahçıvan, İstanbul: Mektebetu'l-İrşâd, 2007.

Mevlânâ Veliyyuddîn, *Hâşiye alâ şerhi akâ'idin-nesefiyye*, İstanbul 1316.

[74] erişim: 26.02.2019, https://catalog.princeton.edu/catalog/3057151
[75] erişim: 26.02.2019, https://catalog.princeton.edu/catalog/9219572

Muhammed ibn Abdurrahman el-Hamis, *Hiwar ma'a ash'ari; wa-yalih, al-maturidiyah rabibat al-kallabiyah*, Riyad: Mektebetü'l-Maa'rif li'n-Neşr ve et-tavzi', 2005.[76]

Muhammed İbrahim el-Feyyûmî, *Tariku'l-fırak el-islamiyyetü's-siyasi ve'd-dinî,* Kahire: Daru'l-Fikri'l-Arabi, 2003.[77]

Muhammed Mustafid el-Rahman, *Ta'wilat ahl al-sunnah / ta'lif abi mansur muhammad ibn muhammad ibn mahmud al-maturidi al-samarqandi al-hanafi; haqqaqahu wa-raja'ahu muhammad mustafid al-rahman,* Bağdat: Vizarat el-Evkaf ve el-Şu'un el-Diniyyeh, 1983.[78]

Nakşibendi, Halid ibn Ahmed, *al-'ıqd al-jawhari fi farq al-kasb bayna al-maturidi wa-al-ash'ari*, El yazması: fol. 40b-49b. 250 x 184 mm. 19th cen. Brockelmann, Gal, s. ıı, 909 (39).[79]

Nev'î Efendî, *Risâletun fi'l-fark beyne mezhebi'l-eşa'ire ve'l-mâturîdîyye,* ed. Edward Badeen, (Edward Badeen, Sunnitische Theologie in Osmanischer Zeit, (Wurzburg 2008) adlı kitap içerisinde), s. 25-30.

Nidal Ale Reşşi, *el-Hidaye Şerhu'l-bidaye fi Usuliddin*, Mektebetü Diyarbekir.[80]

Ömer ibn Ahmed ibn Ali el-Ahmed el-Abbas, *Tarikh al-'aqidah al-ıslamiyah fi al-'ıraq li-ma ba'da al-'uhud al-'abbasiyah, min sanat (656 h/1358 m) ila sanat (1335 h/1917 m) : yabhathu fi 'aqa'id al-salaf wa-'aqa'id al-mutakallimin min ash'ariyah wa-maturidiyah wa-ma ittasala bi-huma ma'a tawdihat 'an hadhihi al-'aqa'id fi al-'uhud al-'abbasiyah*, Riyad: Daru'l-Tevhid li'n-Neşr, 2011.[81]

Ramazan Efendi, Ramazan b. Muhammed, *Şerhu Ramazân Efendi alâ Şerhi'l-Akâid,* İstanbul 1896-97, 1293, 1314, 1320.

---

[76] erişim: 26.02.2019, https://catalog.princeton.edu/catalog/scsb-5418290

[77] erişim: 26.02.2019, https://catalog.princeton.edu/catalog/4163268 , içindekiler bölümünde İmam Maturidi hakkında 6. maddede ayrı başlık verilmiştir.

[78] erişim: 26.02.2019, https://catalog.princeton.edu/catalog/SCSB-3489282

[79] erişim: 26.02.2019, https://catalog.princeton.edu/catalog/6264417

[80] Nureddin es-Sabuni'nin Bidaye isimli eserine yapılan şerhtir.

[81] erişim: 26.02.2019, https://catalog.princeton.edu/catalog/7122124

Sa'd Muhammad Ali İmam Ebu Hatab Kitab, *al-tawhid lil-maturidi / abu mansur muhammad ibn muhammad ibn mahmud al-maturidi al-samarqandi al-ansari*, Kahire: al-maktabah al-azhari-yah lil-tura-th, 2018.[82]

Sezgin, Fuat, *Tarîhu't-turâsi'l-arabî,* trc. Mahmud Fehmi Hicâzî, Riyad, 1991.

Sivâsî, İsmâ'il (1048/1638-39), *Risâletu'l-İhtilâf beyne'l-Eşâ'ire ve'l-Mâturîdîyye*, İstanbul 1304.

Subhânî, Ca'fer Buhûs, *fî'l-milel ve'n-nihal: Dirâse mevdû'iyye mukârene li'l-mezâhibi'l-islâmiyye*, Kum, 1412.

Şeyhzâde, Abdurrahmân b. Muhammed(1137/1724-25), *Nazmu'l-ferâ'id ve cemu'l-fevâ'id fî beyâni'l-mesâ'il elleti vak'a fîha'l-ihtilâfu beyne'l-mâturîdîyyeti ve'l-eş'ariyye fî'l-akâ'id*, İstanbul 1288, 1323; Mısır 1317.

Topaloğlu, Bekir - Aruşi, Muhammed, *Kitab al-tawhid / ta'lif abi mansur muhammad ibn muhammad ibn mahmud al-maturidi al-samarqandi*, Beyrut: Mektebetu'l-irşad, 2010.[83]

Yahyâ b. Ebî Bekr en-Nehâ'î el-Henefî (5. asır), *el-Muhtasar fî beyâni'l-i'tikâd*, thk. Marie Bernand, Annales Islamologiqes, 1982.

Yânivî, Mustafa ibn Kasım, *Mes'eletü'l-ihtiyaratü'l-cüz'iyye ve el-iradetü'l-kalbiyye*.[84]

Ziyâ'ddîn Nakşibendî, Hâlid el-Bağdâdî (1242/1826-27), *es-Simtu'l-abkerî fi'ş-şerhi'l-ıkdi'l-cevherî fî'l-fark beyne kesbeyi'l-mâturidî ve'l-eş'arî*, İstanbul 1305.

Müellifi Meçhul, *Risalat jami'ah bi-al-ikhtilaf bayna abi mansur al-maturidi wa-abi al-hasan al-ash'ari*, El yazması: vr. 7b-8a. 233 x 167 mm. 18. yüzyıl anon. - 12 mas'alah'a bölünmüş.[85]

3.3. Özbekçe Kitaplar

---

[82] erişim: 26.02.2019, https://catalog.princeton.edu/catalog/10974160

[83] erişim: 26.02.2019, https://catalog.princeton.edu/catalog/7102723

[84] erişim: 26.02.2019, https://catalog.princeton.edu/catalog/3060554 , İmam Maturidi'nin takipçilerine atıfta bulunarak, özgür irade ve determinizmin tartışmasından ibarettir. El yazmasıdır.

[85] Erişim: 26.02.2019, https://catalog.princeton.edu/catalog/6267004

Akilov, Saidmuhtar, *Abu'l-Muîn en-Nesefiy İlmiy Merasi va Maturidiya Ta'limati*, Taşkent 2008.

İslomiy, H., *Abu Mansur al-Moturidiy*, Taşkent: Ğafur Ğulom Yayınevi, 2000.

Kabulova, R. - Mahmudov, G., *Al-Maturidiy va Samarkand Sünniylik İlahiyeti*, Taşkent 2001.[86]

Kattayev, K., *İmom al-Moturidiy va Chokardiza*, Samarkand 2000.

Muminov, Aşirbek Kurbanoviç, *Hanafiy Ulamalarning Markaziy Mavaraunnahr Şaharlari Hayatida Tutgan Orni ve Roli*, Taşkent 2003.

Tilav, A. *Anjumanga Armuğon Ruknı Ostıda "Abu Mansur Al-Moturidiy"*, Taşkent: Mavaraun-Nahır Yayınevi, 2000.

Uvatov, U. *İmom Moturidiy Merosıning Mohiyatı*, Taşkent: Manaviyat Yayınevi, 2000.

Uvatov, U. *İmom Al-Moturidiy Va Uning Talımotı*, Taşkent: Fan Yayınevi, 2000.

Ziyodov, Şovovil Yunusoviç, *al-Moturidiy Hayotı va Merosı*, Taşkent: Abdulla Kodiriy Yayınevi, 2000.

Ziyodov, Şovovil Yunusoviç, *Abu Mansur al-Moturidi Movarounnahr Kalom Tarihida Tutgan O'rni*, Taşkent 2002.

3.4. İngilizce Kitaplar[87]

Ceric, Mustafa *Roots of Synthetic Theology in İslam: A Study of the Theology of Abu Mansur al-Maturidi,* Kuala Larnpur: ISTAC, 1995.

Daiber, Hans, *The Islamic Concept of Belief in the 4th/10th century: Abu'l-Lays as-Samaqandi's commentary on Abu Hanifa, al-Fiqh al-absat (Introduction, text and commentary),* Institute for the Study of Languages and Cultures of Asia and Africa, Tokyo, 1995.

Elder, E. E., *A Commentary on The Creed of Islam: Tatzani on the Creed of Nasafi*, New York, 1950.

---

[86] Ulrich Rudolph'a ait eseri Özbekçe'ye kazandırmışlardır.

[87] Krş. Korkmaz, Sıddık, *"Matüridilik Hakkında Batıda Yapılan Çalışmalar,"* Matüridi Düşünce ve Matüridilik Literatürü, İstanbul: Önsöz Yayınları, 409-418.

Eyyub, Ali Ebu'l-Hayr Muhammed, *A History of Muslim Philosophy*, Wiesbaden, 1963.

Frank, R. M. *Notes and remarks on the Tabâ'i' in the teaching of al-Mâturîdî*, Leiden, 1974. (Mélanges d'Islamologie [Volume dédié a la mémoire de Armand Abel], 137-149. sayfa)

Williams, John Alden, *The Word of Islam University of Texas Press*, Austin, 1994.[88]

Renard, John, *Islamic Theological Themes: A Primary Source Reader,* Berkeley/Kaliforniya: University of California Press, 2014.[89]

Kholeif, F.A.N. *A Study on Fakhr al-Din al-Râzî and his Controversies in Transoxsion*, Beyrouth: Dar al-Machreq Editeurs, 1966.

MacDonald, D. B. *Development of Muslim Theology Junsprudence and Constitual Illeoty* London, 1903.

Madelung, Wilferd, *Religious Trends in Early Islamic Iran Columbia Lectures on Iranian Studies*, ed. Ehsan Yarshater, USA 1988.

Madelung, Wilferd, *Religious Schools and Sects in Medieval Early Islam,* London, 1985.

Muhammad Mustafizur Rahman, *An introduction to al-maturidi's ta'wilat ahl al-sunna*, Bangladesh – Dakka: Islamic Foundation, 1981.[90]

---

[88]erişim: 26.02.2019, https://catalog.princeton.edu/catalog/SCSB-3120076 İngilizce bir eserdir. "Batı'nın İslam'ın düşündüğü terimleri anlaması ve müslümanlarla etkili bir şekilde iletişim kurması çok önemlidir. Bu antoloji, bazıları daha önce çevrilmiş ancak burada reddedilen, daha önce hiç bir batı dilinde ortaya çıkmamış olan, İslam düşüncesinin merkezinde yer alan yazıları içerir." Bu anlayış ile çalışma gerçekleştirilmiştir. İçerisinde İmam Maturidi ve Maturidilik alanında 5. bölümde ilahiyatçıların ifadeleri başlığı altında Ebu Mansur Maturidi'yi de işlemiştir.

[89] erişim: 26.02.2019, https://catalog.princeton.edu/catalog/8682612 , Bu eser, "İslami teolojik temalar, geniş bir kronolojik ve coğrafi spektrumdan toplanmış birincil kaynakları içermektedir. Çevirilerde temel İslami kutsal metinlerin kapsamlı bir antolojisi olan bu cilt, hepsi taze olarak yerleştirilmiş ve kapıların açılması için bir bakış açısıyla sunulan, nadir ve daha önce tercüme edilmemiş seçimleri içermektedir." -Maturidilik üzerine - Nasafi's Maturidi creed - Bazdawi's Maturidi perspective on moral capacity - isimli eserler yer almaktadır.

Rahman, Fazlur, *Islam*, Chicago and London: University Of Chicago Press, 1979.

Rudolph, Ulrich, *Maturidi*, İstanbul: Litera Yayıncılık, 2016.

Thomas, Davıd (Rıchard, Davıd), *Chrıstıan Doctrınes In Islamıc Theology*, Boston: Brıll Academıc Publıshers.[91]

Ulrıch, Rudolph - Rodrıgo, Adem, *Al-Maturıdı And The Development Of Sunnı Theology In Samarqand*, Leiden: Brıll Academıc Publıshers

Watt, W. Montgomery, *The problem of al-Maturidi*, Leiden, 1974. (Mélanges d'Islamologie [Volume dédié a la mémoire de Armand Abel], 264-269. sayfa)

Watt, W. Montgomery, *Free Will and Predestination in Early Islam*, London 1948.

Watt, W. Montgomery, *Islamic Philosophy and Theology*, Edinburgh, 1962.

Watt. W. Montgomery, *The Formative Period of Islamic Thought,* Edinburg, 1973.

3.5. Fransızca Kaynaklar[92]

Allards, Michel S. J., *Le Proble'me Des Atributs Dıvıns Editions,* Beyrouth: De L'imprimerie Cathologue, 1965.

Gilliot, Calude, *L'embarras d'un exégete musulman face a un palimpseste. Maturidi et la sourate de l'Abondance (al-Kawthar, sourate 108), avec une note savante sur le commentaire coranique d'Ibn al-Naqib (m. 698/ 1298),* Paris, 2004.

Gimaret, Daniel, *Theories de l'acte humain en theologie musulmane,* Paris, 1980.

---

[90] erişim: 26.02.2019, https://catalog.princeton.edu/catalog/598757

[91] erişim: 26.02.2019, http://manuscripta.bibliotecas.csic.es/buscar.html

[92] Krş. Korkmaz, Sıddık, *"Matüridilik Hakkında Batıda Yapılan Çalışmalar,"* Matüridi Düşünce ve Matüridilik Literatürü, İstanbul: Önsöz Yayınları, 419-420.

Mohammed Hocine Benkheira, *la maîtrise de la concupiscence: mariage, célibat et continence sexuelle en islam, des origines au xe-xvıe siècle*, Paris: Librairie Philosophique J. Vrin, 2017.[93]

Pierre Salmon, *mélanges d'islamologie: volume dédié à la mémoire de armand abel par ses collègues, ses élèves et ses amis*, Leiden: E.J. Brill, 1974.[94]

Salim Daccache, *le problème de la création du monde et son contexte rationnel et historique dans la doctrine d'abu mansur al-maturidi (333/944),* Beyrut: Daru'l-Meşrık, 2004.[95]

Yazıcıoğlu, M. Sait, *le Kelam et Son Role Dans la Societe Turko-Ottomane aux…*, Ankara: Kültür Bakanlığı, 1990.

3.6. Almanca Kitaplar[96]

Angelika Broderse, *Der unbekannte kalam Theologische Positionen der Frühen Maturidiya am Beispiel der Attributenlehre*, (Berlin/Münster/Wien/Züric/London 2014).

Llyod V.J. Ridgeon, *'Azîz Nasafi*, (Richmond, Curzon 1998).

Bernd Radtke, *Al-Hakîm at-Tirmidi: ein islamischer Theosoph des 3./9. Jahrhunderts,* (Schwarz Verl., Freiburg 1980).

'Umar ibn Muhammad Nasafi, *Die Rechtslehre des Imam an-Nasafi in türkischer Bearbeitung vom Jahre 1332,* çev. Milan Adamovic Stuttgart Steiner, 1990).

Abu'l- Yusr Muhammad al-Bazdawi, *Probleme der islamischen Dogmatik, das Kitab usul ad-din des Abu'l-Yusr Muhammad al-Bazdawi,* (çev. Hans Peter Linss Essen, Thales 1991).

---

93 erişim: 26.02.2019, https://catalog.princeton.edu/catalog/10527875 , Frasızca bir eserdir. "İslam'da evlilik, bekârlık ve cinsel devamlılık" üzerine oluşturulmuş bir çalışmadır. Çalışmada, l'euphémisation de la sexualité du prophète/ (Hz. Peygamber'in cinselliğinin coşkusu - el-Mâturidi (333/945)) başlıklı bir yazı da yer almaktadır.

94 erişim: 26.02.2019, https://catalog.princeton.edu/catalog/1265803 , Fransızca, İngilizce ve Almanca bir eserdir. Farklı meseleleri ele alan bu eserde watt, w. m. the problem of al-maturidi "Maturidi sorununu ele almıştır."

95 erişim: 26.02.2019, https://catalog.princeton.edu/catalog/7655275

96 Krş. Korkmaz, Sıddık, *"Matüridilik Hakkında Batıda Yapılan Çalışmalar,"* Matüridi Düşünce ve Matüridilik Literatürü, İstanbul: Önsöz Yayınları, 418-419.

Muhammad ibn Ali Al-Tirmidhi, *Drei Schriften des Theosophen von Tirmid. Das Buch vom Leben der Gottesfreunde/Ein Antwortschreiben nach Sarahs/Ein Antwortschreiben nach Rayy,* Teil 2, (Notlarla çev. Bernd Radtke, Beirut, Stuttgart 1996),

Abu'l-Muin an-Nasafi, *Das Meer der Worte-Eine Maturidi Glaubenslehre (Originaltitel: Bahr al-Kalam)* çev. Abdullah von Blumenthal, Astec Verlag 1. Auflage 2013.

Admovic, Milan, *Die Rechslehre des Imam al-Nasafi in Türkscher Bearbeiung vom Jahre 1332*, Stuttgard, 1990.

Badeen, Edward, *Sunnitische Theologie in Osmanischer Zeit,* Wurzburg, 2008.

Blumenthal, Abdullah, *Das Meer Der Worte: Eine Maturidi-Glaubenslehre*, Astec Verlag, Bochum, 2013.[97]

Brockelmann, Carl, *Geschichte der Arabichen Litterature,* Leiden 1943.

Daiber, Hans, *İlahiyatçı Abû'l-Lait as-Semerkandi'nin Maturidi Okulu'ndaki Yeri*, Teoman Duralı'ya Armağan, 2008.

Rudolph, Ulrich, *Ratio und überlieferung in der erkenntnislehre al-as'ari's und al-maturidi's*, Halle (Saale): elektronik baskı, Üniversite ve Saksonya Anhalt Eyalet Kütüphanesi, 2014.[98]

Rudolph, Ulrich, *Al-maturidi und die sunnitische theologie in Samarkand,* New York-Koln, E. J. Brill, 1997.[99]

Sezgin, Fuat, *Geschichte des Arabischen Schrifttums (GAS),* Leiden: E.J. Brill, 1967.

van Ess, Josef, *Theologie und Gesellschaft im 2. und 3. Jahrhundert Hidschra*, Berlin, 1991.

Rudolph, Ulrich, *al-Maturidi Sünnitskaya Teologiya u Samarkande*, trc. Cudmila Trutanova, Fridrich Ebert (Almanca'dan Rusça'ya), Almatı, 1999.

3.7. Farsça Kitaplar[100]

---

[97] Almanca'ya çevirisi yapılan eser Ebu'l-Mu'in En-Nesefi'den alıntılanmıştır.

[98] erişim: 26.02.2019, http://menadoc.bibliothek.uni-halle.de/dmg/periodical/titleinfo/150561

[99] erişim: 26.02.2019, https://catalog.princeton.edu/catalog/1122792

Muhammed Şakir Hasan Ma'sumî, *Tafsir-i Maturidi: Ya, Tawilat ahl al-sunnah: Tafsir surat al-fatihah / li-abi mansur muhammad ibn al-maturidi*, İslamabad: Idarah-yi tahqiqat-i ıslami, 1971.[101]

Seyid Lutfullah Celalî, *Tarikh va 'aqayid-i maturidiyah = history and beliefs of maturidiyya*, İran: İntişarat-ı Danışgah-ı Edyan ve Mezahib, 2011.[102]

4. İmam Mâturîdî ve Maturidilik İle İlgili Tezler

4.1. Yüksek Lisans Tezleri

4.1.1. Tamamlanamayan Tezler

İmam Maturidî'nin İslam yorumunda Türk düşüncesinin izleri

Maturidi Kelâmında Nazım Geleneği

Matûridi Kelâmı Açısından Bediüzzaman Said Nursi'nin Kader Anlayışı

Mâturidiyye Akâidi Açısından İmâmiyye Şia'sında Nübüvvet İmâmet ve Takiyye Anlayışı

"Hanefi - Maturidi Geleneğin Siyasi Paradigması" Ebû'l-Muin en-Nesefi Örneğinde Bir İnceleme

Farabi ve Matüridi'de Tanrı Sıfatlarının Bilgi ve Toplum Algıları Bakımından Karşılaştırılması

4.1.2. Devam Eden Tezler

Matüridi'de İnsan Anlayışı

İnsan Hüriyyeti Bağlamında, Matüridi'de Kötülük Problemi

Matüridi'nin Te'vilâtü'l-Kur'an Adlı Eserinde Kelâmi Bilgi Kaynakları

Mâtüridi Lİteratüründe Kerâmet Tabiri

Matürîdilikte Tekfir Anlayışı

---

[100] Krş. Kaplan, Doğan, "Fars Dilinde Matüridilik Literatürü", Matüridi Düşünce ve Matüridilik Literatürü, İstanbul: Önsöz Yayınları, 423-435.

[101] erişim: 26.02.2019, https://catalog.princeton.edu/catalog/scsb-4085513

[102] erişim: 26.02.2019, https://catalog.princeton.edu/catalog/8831268

Eş'ari ve Matüridi'nin İhtilaf Ettikleri Noktalarda Getirdikleri Nakli ve Akli Deliller

İmam Matürîdi'nin Nübüvvet Anlayışının Eleştirisi

Kelam İlmi Açısından İmam Matürîdî'de Din Dünya İlişkisi

Te'vîlâtü'l-Kur'ân Bağlamında Mâtürîdî'de Hadis Yorumu

Şirk Kavramı: İmam Mâtürîdî ve Radikal Selefi Yorumlar Bağlamında

Ebu Mansur El-Mâtürîdî'nin Had Ayetlerinin İllet ve Hikmetlerine Dair Te'vîlâtü'l-Kur'ân Adlı Tefsirindeki Değerlendirmeleri

İmam Maturîdi'nin İman Anlayışı

Atalar Dini Zihniyetine Kur'anî Eleştiri (İmam - Maturidi Örneği)

Maturidi ve Eşari'nin Nübüvvet Görüşleri

Kader ve İnsan Özgürlüğünün Maturidi'ye Göre Değerlendirilmesi

İmam Maturidi'nin Kötülük Problemine Yaklaşımı

Maturidi'de Allah'ın Varlığının İspat Yöntemleri

İmam Maturidî'nin Hariciliğe Bakışı

El-Maturidî ve el-Eş'arî'ye Göre İlâhi Buyruk Teorisi

Mâturîdî'de Peygamberlerin Bir Niteliği Olarak İsmet Sıfatı

Maturidi ve Eş'ari Kelamcılarının Sahabe Anlayışı

Maturidi ve Cüveyni'ye Göre İnsan Hürriyeti

Maturidi Kelamında Tanrı-Ahlak İlişkisi

Farabi ve Maturidi'de Metafizik Kavramlar

Maturidi'de Taklit ve Taklitçi Zihniyeti

Mütekelliminin Taklit ve Mukallidin İmanı Problemlerine Bakışları (Mütekaddimin Dönemi Es'ari-Maturidi Alimler)

Maturidi ve Kieskegaard Düşüncesinde Allah İnsan İlişkisi

Maturîdi ve Eş'arî'de Nübüvvet Kavramı

2000 Yılından Günümüze Bilim-Kurgu Filimlerinde Allah Anlayışının Maturidi Kelamındaki Allah Anlayışıyla Karşılaştırılması

İmam Mâturidi'de Aslah Kavramı

Maturidi'de İnsan Hürriyeti Bağlamında Kötülük Problemi

Ebu'l-Muin en-Nesefî ve Mâturîdîliğin Gelişim Süreci

Te'vîlâtü'l- Kur'ân Tefsiri'nde Mâturîdî'nin Kur'ân Tasavvuru

Ebu'l-Muîn en-Nesefî ve Maturidi Gelenekteki Yeri

Çağdaş Alman Düşüncesinde Mâturîdîlik

İmam Mâturîdî ve Zemahşerî'nin, İrâde ve Meşîet Konusuyla İlgili Âyet-i Kerimelere Dair Yorumlarının Karşılaştırılması

İzmirli Muhammed b. Veli ve Mesailü'l-hilafiyyat beyne'l-Eşariyyeti ve'l-Maturidiyyeti İsimli Eseri'nin Tahkik ve Tahlili

İmam Maturidi'nin Şiaya Yaklaşımı

İmam Maturidi'de Mucize

4.1.3. Tamamlanan Tezler[103]

Acımamatov, Zaylabidin, *Türkler'in İslamlaşma Sürecinde Mezheplerin Rolü,* Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2001.

Adıgüzel, Nuri, *Eflâtun'da Tanrı Anlayışı ve Mâtüridi Kelamı Açısından Tenkidi*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1989.

Akçay, Murat, *Mâtürîdî'de Nesh Problemi*, Marmara Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2013.

Akgüç, Ahmet, *Kemaleddin İbnü'l-Hümâm' Göre Yüce Allah'ın Filleri ve Gazzali'nin Bu Husustaki Fikirleriyle Karşılaştırılması*, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1994.

Akgül, Muhittin, *Mâtüridi Tefsiri'nden Kehf Suresinin Tahkik ve Tahlili,* Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1991.

Arıkan, Ahmet, *Kemaleddin b. Hümam'ın Sıfat Görüşü*, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1996.

Arslaner, Mehmet, *Eş'arîlerle Mâtüridîler Arasındaki Kelâmî İhtilâflar,* Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2005.

---

[103] Krş. Ahmet Ak, *"Türk Dilinde Matüridilik Literatürü", Matüridi Düşünce ve Matüridilik Literatürü,* İstanbul: Önsöz Yayınları, 311-320.

Aruçi, Muhammed, *Nureddin Es-Sabuni ve Ara'uhu'l-Kelamiyye Min Kitabi'l-Kifaye Fi'l-Hidaye*, Dirase ve Tahkik Kahire Üniversitesi, 1406/1986.

Aslan, Abdulgaffar, *Kelam İlminde Husun Kubuh Meselesi (Bakillani, Ebu'l-Mu'in en-Nesefî ve Kadı Abdulcebbar'a Göre)*, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1991.

Aslantürk, Ayşe Hümeyra, *Ebû Mansur Muhammed İbn Muhammed el-Mâtüridî'nin Tevilatü'l-Kur'an'ından Sûretü'n-Nisâ (Tenkidli metin)*, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1989.

Aytaç, Muhammed Eşref, *İmam Mâtürîdî'nin Te'vîlâtü'l-Kur'ân Adlı Eserinde Mu'tezile'yi Tenkit Ettiği Âyetler*, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2015.

Bağcı, Mehmet, *İslam Mezheplerinde İman ve Büyük Günah Problemi,* Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2008.

Baktır, Mehmet, *Mâtüridi Kelamcıları ve Bunlar Üzerinde Yapılan Çalışmalar,* Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1993.

Baydaş, Mehmet, *Ebu Mansur Muhammed İbn Muhammed el-Mâtüridî (v. 333/944) ve Tevilâtü'l-Kur'an'ından Mümtehine suresi tefsiri (Tenkitli metin),* Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1990.

Camuzcuoğlu, Gökçen, *Fârâbi, İbni Sina, Maturidi, Mutezile'ye Göre İnsan Hürriyeti,* Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1991.

Can, Hüseyin, *Ehl-i Sünnet Ekollerinden Eş'arîlik ve Mâtüridîyye'ye Göre Allah'ın Fiillerinde Hikmet,* Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2006.

Can, Mustafa, *Hakîm Es-Semerkandî ve Sevâdu'l-A'zam'ı*, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1985.

Ceyhan, İrem, *Mâturidî'de Hidâyet ve Dalâlet Bağlamında Allah-İnsan İlişkisi*, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2013.

Cihan, Ahmet, *Matûridi'nin Hikmet ve Rızık Anlayışı,* Erciyes Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1987.

Çelidze, Rasim, *Ebû İshak İbrahim Es-Saffâr: Hayatı, Görüşleri ve "Risale fi'l-Kelam" Adlı Eseri (İnceleme, Tahkik)*, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2007.

Çetin, Maksut, *Te'vilatu'l-Kur'an Ekseninde Maturidi'nin Siyaset Olgusuna Yaklaşımı*, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2008.

Çölgeçen, Abdurrahman, *Sa'duttin Et-Taftazani, Hayatı, Eserleri, Metodu ve Kelami Görüşleri*, Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1997.

Değmiş, Zeki, *Osmanlılarda İtikadî Mezhepler*, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2006.

Demir, Abdullah, *Mâtüridî Kelâm Ekolünde Mukallidin İmânı,* Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2006.

Demir, Ramazan, *İmam Mâtüridi ve Te'vilâtü'l Kur'an (Al-i İmran 1-95. ayetlerin tefsiri)*, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1988.

Demirci, Muhammet Sami, *Hicri V-VI. Yüzyıllarda Mâverâünnehir'de Yaşamış Mâturîdi Âlimlerin Mâturîdilik İçindeki Yeri ve Görüşleri,* Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2012.

Demirel, Osman, *Mu'tezilî, Eş'arî ve Matûrîdî Ekollerinde Lütuf Anlayışı*, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2016.

Demirer (Önder), Zeynep, *H.IV-IX./M. X-XV. Yüzyıl Mâturîdî ve Eş'arî Akaid Metinlerinde Ebû Hanife'nin Etkisi*, Hitit Üniversitesi (Gazi Üniversitesi) Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2016.

Demirtaş, Fatma, *Mâturîdî'nin Tefsir-Te'vil Ayrımı ve Öncesinde Pratik Boyut ile Dilsel Kullanımın İzleri*, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2016.

Dinç, Ömer, *Taberî ve Maturidî Tefsirlerinin "Nesh Meselesine Yaklaşımları Açısından" Mukayesesi*, Hitit Üniversitesi (Gazi Üniversitesi) Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2013.

Doğan, H. İsmail, *Matürîdî'nin Heretik Akımlara Yönelttiği Eleştiriler,* Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2006.

Doğanbaz, Cem, *Mâtürîdî'nin Bilgi Kuramında Vahiy,* Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2012.

Durmuş, Hünkar, *Maturidî Eş'arî İhtilafı: Razî-Nesefî Tefsirleri Eksenli Bir Tedkik,* Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2014.

Ekiz, Recep, *İmam Maturidi'ye Göre Hüsün ve Kubuh*, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2010.

Eren, Recep, *İmam Mâtürîdî'nin Müteşâbih Âyetlere Yaklaşımı*, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2017.

Gilgil, Kenan, *İmam Mâturîdî ve Nübüvvet Anlayışı*, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü lı, 2008.

Günaydın, İbrahim, *Mâturîdî'nin Te'vîlâtu'l-Kur'ân'ında Hikmet Kavramı*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2012.

Güneş, Kamil, *İbnü'l-Hümam'ın Kader Anlayışı*, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1993.

Gürbüz, Ahmet, *Mâtürîdî'nin Melek, Cin ve Şeytan Anlayışı*, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2016.

Güven, Mustafa, *Ebu'l-Mu'in En-Nesefi'nin Allah Anlayışı*, Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1997.

Güven, Osman, *Mâturîdî'de Allah-Âlem İlişkisi*, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2006.

Kahraman, Hüseyin, *Mâtürîdî ve Nesefî'de Kesb Teorisi*, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2010.

Kahveci, Harun, *Ebu'l-Leys Es-Semerkandî ve Kelama Dair Görüşleri*, Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2000.

Kaplan, Yunus, *Horasan Mu'tezilesi ve Ebu'l-Kasım El-Ka'bî'nin Hayatı,* 2006.

Karadaş, Cağfer, *Ali El-Karî'nin Akaide Dair Eserleri ve Bazı İtikadi Görüşleri,* Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1991.

Karadut, Ahmet, *Kelam Tarihinde Tahavi ve Akide Risalesi*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1990.

Karcı, Mustafa, *Mâtürîdî'ye Göre Zat Sıfat İlişkisi,* Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2012.

Kaya, Veysel, *Fahreddin Râzî'nin Mâturîdîlerle Olan Tartışmaları ve Eleştirisi*, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2007.

Kayar, İsmail, *Mâtürîdî'nin Te'vîlâtü'l-Kur'ân'da Hz. Muhammed'in Peygamberliğini İspatla İlgili Ayetleri Yorumu*, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2009.

Kaygısız, Mehmet Ali, *Mâtüridi'nin Çeşitli Fırkalara Bakışı*, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1996.

Kayışoğlu, Nurullah, *Ebu'l-Muin En-Nesefî'ye Göre İsbat-ı Nübüvvet*, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1998.

Kılıç, Muhammet Emin, *İlk Dönem Mâtüridi Kaynaklarında Istılahlar,* Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1997.

Kılınç, Mahmut, *Mâturîdî'nin Te'vîlât Adlı Eserinde İrâde-Fiil İlişkisi - Yöntem Bağlamında Bir Değerlendirme -,* Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2018.

Kılınç, Mustafa, *İmam-ı Mâtürîdî'de Fısk-İman İlişkisi,* Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2016.

Kızılkaya, Talip, *Maturîdî'nin Kitabu't-Tevhîd'inin Kelam Metodu Açısından Değerlendirilmesi*, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2011.

Koçar, Musa, *İmam Mâtüridi'de Esmâ-i Hüsnâ,* Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1992.

Koçoğlu, Kıyasettin, *Maturidi'ye Göre Mürcie,* Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2000.

Kuruoğlu, Ahmet, *Ebu Mansur Mâturîdî'nin Kaza ve Kader Görüşü,* Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1978.

Kutlu, Sönmez, *Mürcie'nin Doğuşu ve İtikadi Görüşleri*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1989.

Küçük, Fatih, *İmam Matüridi'nin Kitabü't-Tevhid Adlı Eserindeki İtikadi Ayetlerin Yorumu*, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2011.

Mangır, Abdullah, *İmam Pezdevî ve Bazı İtikadi Görüşleri,* Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1990.

Maral, Mehmet Şerif, *Eş'ari ve Maturidinin Nübüvvet Anlayışı,* Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2019.

Mavil, Kılıç Aslan, *Mâtürîdîye Kelâm Ekolünde Varlık Anlayışı,* Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2004.

Mursel, Erdoğan, *Maturidiliğin Anadolu'ya Gelişi,* Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2006.

Musahanov, Yuldus, *Oşî ve Emâlî Kasidesi*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2006.

Nas, Hasan, *Mâtüridî'nin Düşüncesinde Allah Tasavvuru (Kitâbü't-Tevhîd Örneği)*, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2005.

Özdemir, Ekrem, *Mevlâna ve Maturîdî'de İrade Hürriyeti*, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2011.

Özervarlı, M. Sait, *Ebu'l-Mu'in En-Nesefi'ye Ait Tabsiratu'l-Edille'nin Kaynakları*, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1988.

Özgen, Mustafa, *Eş'ari Ve Mâtüridi Mezhepleri Arasındaki Görüş Farkları,* Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1992.

Öztürk, Necmettin, *Matüridi'nin Kelam Sisteminde Ehl-i Kitap Anlayışı*, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2010.

Pehlivan, İbrahim, *İlk Mâtüridilere Göre Hüsün-Kubuh Meselesi,* Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1985.

Qarizada, Sayed Daoud, *Mâtürîdî Tefsirinde Diğer Din Mensupları*, Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2012.

Rajab, Abdulkhaleq Abdulsalam, *Mevlânâ Hâlid-i Bağdâdî'nin "el-İkdu'l-Cevherî fi'l-Fark Beyne Kudreti'l-Abdi ve Kesbihî İnde'l-Mâtürîdî ve'l-Eş'arî" Adlı Eserinin Tenkidli Neşri ve Tahkiki (ö. 1242/1827)*, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2017.

Sakarya, Adem, *Ebu'l-Mu'in En-Nesefi'nin İman ve İslam Anlayışı*, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2006.

Sarıtoprak, Zeki, *Ebu'l-Muin en-Nesefi'ye Gore Tekvin Sıfatı*, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1985.

Soyar İbili, Saliha, *Ebû'l-Muîn en-Nesefî ve Paul Tillich'in İman Anlayışlarının Karşılaştırılması*, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2006.

Süzen, Ahmet, *Akidet-Ü Ebu Mansur El-Maturîdi İsimli Eserin Edisyon Kritiği ve Görüşlerinin Değerlendirilmesi,* Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1996.

Şener, H. İbrahim, *Ebû'l-Muîn en-Nesefî'nin Kader ve Kaza Anlayışı*, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1998.

Şensoy, Güvenç, *Abdülkadir el-Hamzâvî'nin er-Risâletü'l-Hamzâviyye fî Beyâni Hakikati'l-fark Beyne Kesbi'l-Eş'ariyye ve'l-Mâtürîdiyye Adlı Eserinin Tahkik, Tahlil ve Tercümesi,* Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2015.

Tabak, Abdurrahim, *İmâm-ı Mâtüridî'de Nübüvvet Anlayışı,* Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2006.

Talu, Sümeyra, *Hadislerin Akaiddeki Yeri (Ebû'l-Muîn en-Nesefî ve İmam Gazâli Örneği),* Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2006.

Tırabzon, Abdullah, *Kemaleddin İbnü'l-Hümâm ve Kelam ilmindeki Yeri,* Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1997.

Timur, İhsan, *Gaznevî'nin Usûlu'd-Dîn Adli Eseri ve Mezhepler Tarihi Açısında Değerlendirilmesi*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2008.

Topçu, Muhammet Taha, *Mâturîdî ve Cessâs Tefsirlerinde İbadetlere Dair Ahkâm Ayetlerinin Yorumlanması*, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2017.

Tunçpinar, Ahmed Said, *Ebu Mansur el-Maturidi'nin Te'vilatu'l-Kur'an Adlı Tefsirinin Eğitim ve Din Eğitimi Açısından Değerlendirilmesi*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2010.

Ulusan, Mehmet, *Ebû'l-Muîn en-Nesefî ve Kelam İlmindeki Yeri*, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1990.

Uulu (Kutman), Melis, *İmam Mâtürîdî'ye Göre Haberî Sıfatlar*, Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2005.

Uysal, Hüseyin, *Matüridi'nin Te'vil Anlayışı,* Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1992.

Yalçıntaş, İsmail, *Maturidi'de Dini Tekelcilik*, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2011.

Yavuz, Salih Sabri, *Hızır Bey ve Kasîde-i Nuniyyesi*, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1985.

Yazıcı, Muhammed, *Ebû'l-Berekât en-Nesefî, Hayatı Şahsiyeti ve el-İ'timâd fî'l-İ'tikâd Adlı Eseri*, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1991.

Yazıcıoğlu, M. Sait, *(Ebû'l-Muîn en-Nesefî) et-Temhîd li Kavâidi't-Tevhîd (Türkçeye çevirisi)*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1971.

Yektir, Yusuf, *Ebû'l-Muîn en-Nesefî'nin Haberî Sıfatlar Anlayışı*, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2006.

Yıldırım, Yasin, *Osmanlı Kelâmcılarından İsmail Gelenbevî'nin Ulûhiyyet Anlayışı ve Mâturîdî Akaidi Açısından Değerlendirilmesi*, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2013.

Yılmaz, Nesrin, *Ebû Mansur Muhammed Mâturîdî ve Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî'nin Allah Görüşlerinin Karşılaştırılması*, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2008.

Yılmaz, Nusrettin, *Kelâbâzî'nın Tasavvuf ve Akaid Alanındaki Görüşleriyle Mâturidi'nin Mukayesesi,* Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1990.

Yücedoğru, Tevfik, *Eş'ari ve Matüridi Mezheplerinin Tekvin Sıfatı Anlayışı,* Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1984.

4.2. Doktora Tezleri

4.2.1. Devam Eden Tezler

Maturîdî ve Nesefî Tefsirlerine Karşılaştımalı Bir Yaklaşım

Maturidî'nin diğer dinlere bakışı

Maturîdî'de İyilik Kötülük Problemi

Müteşabih Ayetlerin Yorumunda İmam Matûridî ile Kadı Abdu'l-Cebbar'ın Mukayesesi

Ebu Hanife'den Maturidi'ye Hanefi İtikadının Gelişim Süreci

Ahkâm Ayetleri Açısından Mâturîdî'nin Te'vilâtü'l-Kur'an'ı

Ebu Hanife'nin Maturidi'ye Etkisi (İtikadi-Siyasi)

Kaynak ve Kullanım Alanları Açısından Kelam Ekollerinin Metodolojik Esasları - Matûridilik-Mütezile Mukayesesi –

Tarihsel Süreçte Mürcie ve Mâturîdîlik İlişkisi

İtikadi Mezheplerde Kur'an ve Sünnet'in Rolü: Maturidilik Örneği

Mâturîdî'de Tefsir-Te'vîl Ayrımı ve Tefsirin İmkânı Meselesi

Hanefi Maturidi Kelam Sisteminde Teolojik Ayrışmalar (H. 4. - 6. Asır)

Maturidi Tefsirinde Ahlakî Kavramlara Yaklaşımlar

Kur'an'ı Anlama ve Yorumlamada Delalet Bahislerinin Metodik Kullanımı: Taberi, Maturidi, Cessâs Örnekliğinde Analitik Bir Çalışma

İmam Mâturîdî'nin Hadis Anlayışı

Hanefi-Maturidi Kelam Okulunun Tasavvufla ilişkisi (Mütekaddimun Dönemi)

İmam Matüridi'nin Kaynakları

Mâtürîdî'de İnsan Tasavvuru

Mâtürîdî'de Ölüm ve Ölüm Ötesi Hayat

Mâtürîdî'nin Te'vîlâtü'l-Kur'ân Adlı Eserinde Esbâb-ı Nüzûl

Kelam İlmi Açısından Matürîdî'de Söz - Anlam İlişkisi

İmam Mâtürîdi'nin Te'vilâtü Ehli's-Sünne İsimli Tefsirinde Mutezilî Söylemin Eleştirisi

Mâtürîdî'de İrâde-Fiil İlişkisi

İmâm Mâtürîdî'nin Din Şeriat İlişkisi Bağlamında Toplumsal Düzen ve Hukukla İlgili Ayetlere Yaklaşımı

İmam Mâtürîdî'nin Düşünce Sisteminde Ahlak

Nübüvvet Anlayışında Matüridi Sâbûnî Mukayesesi

4.2.2. Tamamlanan Tezler

Ak, Ahmet, *Maturidi Kaynaklarda Maturidi ve Maturidilik*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2006.

Aydın, Ömer, *Sadruşşerîa Es-Sânî'ye Göre İnsan Hürriyeti ve Fiilleri*, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1996.

Aygün, Fatma, *Mâtürîdî'ye Göre Allah'ın Varlığını Aklen Bilmenin İmkânı*, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2014.

Baktır, Mehmet, *Ehl-i Sünnet Kelamında Akıl,* Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2000.

Bebek, Adil, *İmam Mâtüridi'de Günah Problemi,* Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1989.

Bilgin, Ömer Faruk, *el-Mâtürîdî'nin Te'vîlâtü'l-Kur'ân'ının Dirâyet Tefsiri Açısından Tahlili,* Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2012.

Can, Mustafa, *Matüridi'ye Kadar Nübüvvete Karşı Çıkanlar ve Maturidi'de Nübüvvet Anlayışı,* Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1997.

Çakır, Erkan, *Mâturîdî'nin Te'vîlât'ında Müşkilü'l-Kur'ân*, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2017.

Çetin, Maksut, *Maturidiliğin Siyaset (Hilafet/İmamet) Anlayışı*, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2013.

Çetiner, Bedrettin, *Ebû'l-Berekât Abdullah İbn Ahmed En-Nesefî Ve Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl Adlı Eseri*, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1983.

Demir, Osman Nuri, Mâtürîdî'de İnsan Tasavvuru, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2019.

Düzgün, Şaban Ali, *Nesefî ve İslam Filozoflarına Göre Allah-Âlem İlişkisi*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1996.

El-Mağribî, Ali Abdulfettah, *Ebu Mansur el-Mâturîdî ve ârâ'uhu'l-kelâmiyye*, Kahire Üniversitesi, 1980.

el-Ömer, Faruk Ömer Abdullah, *The Doctrines of the Mâturidite School with Special Reference to As-Sawad al-A'zam of Al-Hakim as-Samarkandî*, Edinburgh University, 1974.

Enver, Muhammed, *Ebu'l-Mu'in Meymûn b. Muhammed En-Nesefî (508/1114), Tabsıratu'l-Edille fî Usûli'd-Dîn (Tahkîk Çalışması)*, Ezher Üniversitesi, 1977.

Erdem, H. Sabri, *Tabsıra'ya Semantik Yaklaşım,* Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1988.

Eraslan, Yunus, Erken Dönemde Hanefî-Mâtürîdî Kelâm Sisteminin Tasavvufla İlişkisi, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2019.

Erjan, Kalmahan, *İmam-ı Maturidi'de Peygamberlik*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2003.

Eroğlu, Muhammet, *Ebû Mansûr el-Mâtüridi ve Te'vilâtu'l-Kur'ân*, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1971.

Er-Rahman, M. Mustefiz, *An Edition Of The First Two Chapters Of Al-Mâturîdî's "Ta'wîlât Ahl Al-Sunna" (Indroduction)*, University Of London, 1970.

Furat, Ayşe Zişan, *XV. Ve XVI. YY.'larda Fatih ve Süleymaniye Medreseleri'nde Verilen Din Eğitiminin Karşılaştırılmalı Bir İncelemesi*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2004.

Givony, Joseph, *The Murjia and The Theological School of Ebu Hanife a Historical and İdeolojical Study*, Edinburg University, 1977.

Gökçe, M. Cüneyd, *Muhammed b. Eşref es-Semerkandî ve Kelam İlmindeki Yeri*, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1996.

Günaydın, Fatma, *Mâtürîdî'nin Kelam Sisteminde Peygamberlerin İsmeti*, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2013.

Işık, Harun, *Maturidi'ye Göre Kaza ve Kader,* Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2011.

İmamoğlu, M. Ragıp, *İmam Ebû Mansûr El-Mâtûridi Te'vilâtu'l-Kur'an'daki Tefsir Metodu,* Ankara Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Temel İslâm Bilimleri Anabilim Dalı Tefsir Bilim Dalı, 1973.

Jusupov, Mairambek, *Mâturîdî'nin Tavilât Adlı Eserinde Hadis Anlayışı - Nisâ Sûresi Örneği,* Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2016.

Kahraman, Hüseyin, *Maturidiyye Kelamında Hadisin Yeri,* Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2000.

Kalaycı, Mehmet, *Tarihsel Süreçte Eşarilik-Maturidilik İlişkisi*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2011.

Karagöz, Nail, *Hanefi-Mâturidi Gelenekte Kıyas İçerikli İstidlal (Hulviyyât Örneği),* Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2014.

Karataş, Ali, *Mâtürîdî'nin Te'vîlâtü'l-Kur'ân'ında Kur'an'ı Kur'ân'la Tefsir*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2010.

Kılıç, Mehmet Şükrü, *İlk Dönem Sünnî Kelamında Ulûhiyet Anlayışı - Tahâvî ve Mâtürîdî Örneği*, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2011.

Koçoğlu, Kıyasettin, *Maturidi Genel Bibliyografyası ve Değerlendirilmesi*, Ankara, 2002. (Doktora Semineri)

Koçoğlu, Kıyasettin, *Mâtüridî'nin Mutezile'ye Bakışı,* Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2005.

Kutlu, Sönmez, *Mürcie ve Horasan-Maveraünnehir Yayılışı*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1994.

Malkoç, Mehmet, *Klasik Dönem Mâtürîdiyye'de Kıyâmet ve Âhiret*, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2009.

Mavil, Kılıç Aslan, *Klasik Dönem Mâtürîdiyye Kelâmında Te'vîl Anlayışı*, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2012.

Oral, Osman, *Maturidi'nin Hikmet Anlayışı*, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2014.

Öğük, Emine, *Mâtürîdî'nin Düşünce Sisteminde Şer-Hikmet İlişkisi*, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2007.

Öğüt, Salim, *Hâfizuddîn Ebû'l-Berekât Abdullah b. Ahmed en-Nesefî ve Şerhu Hâfizuddîn en-Nesefî li Kitâbi'l-Muntehab fî Usûli'l-Mezheb (Tahkîk Çalışması)*, Mekke Camiatu Ummu'l-Kura, 1988.

Öktem, Ülker, *Mestcizde'nin "el-Hilâfiyyât bayna al-Hukema ma'a'l-Mutakallimîn ve al-Hilâfiyyât bayna al-Mu'tazila ma'a al-Eşa'ira ve al-Hilâfiyyât bayna al-aşa'ira ma'a al-Maturîdiyya" Adlı Eseri*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1993.

Önal, Recep, *Mâtürîdî'ye Göre İslâm Dışı Dinler*, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2013.

Özaykal, Kayhan, *Theological-Ethics and Epistemology: The Euthyphro Dilemma and The Metaethics of al-Maturidi*, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2017.

Özcan, Hanifi, *Mâtüridi'de Bilgi Problemi,* Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1985.

Özdeş, Talip, *İmam Mâtüridi'nin (Te'vilatu Ehli's-Sünne) Adlı Eserinin Tefsir ve Metodolojisi Açısından Tahlil ve Tanıtımı,* Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1997.

Solmaz, Latif, *Ebû Mansûr Muhammed Mâtüridî'de Günah Meselesi,* Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2003.

Şahin, Hasan, *Descartes'in Tanrı Anlayışı ve İslâmî Açıdan Değerlendirilmesi*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1982.[104]

Şekeroğlu, Sami, *Mâtüridî'de Ahlâk Problemi,* Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2007.

Tahirova, Adile, *Kadî Abdulcebbâr ve Ebû'l-Muîn en-Nesefî'ye Göre Nübüvvetin Gerekliliği*, M.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2004.

Taşdelen, Mehmet, *Mâtürîdî'nin Düşüncesinde Emr-i Bi'l Ma'rûf ve Nehyi Ani'l-Münker*, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2016.

Tsafrir, Nurit, *The Spread of the Hanefî School in the Western Regions of the Abbasid Caliphate up to the End of the Third Century*, A.H Princeton University, Princeton, 1993.

Tuğlu, Nuri, *Mâtüridî Kelâm Ekolü Çerçevesinde Kelâmî Hadislerin Değerlendirilmesi,* Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2003.

Tuğral, Süleyman, *Sadruşşerîa'da İyilik ve Kötülük Problemi*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1995.

[104] Değerlendirme Maturidi'ye göre yapılmıştır.

Turan, Sebahattin, *İmam Maturidi'nin Kıraat Anlayışı ve Te'vilatu'l Kur'an'da Kıraat Olgusu*, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2017.

Yalçınkaya, Mustafa, *Maturidi'de İman-Amel İlişkisi*, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2014.

Yazıcıoğlu, M. Sait, *le Kelam et Son Role Dans la Societe Turko-Ottomane*, Paris, 1977.

Yeprem, Mustafa Saim, *İrade Hürriyeti ve İmam Maturîdî*, Marmara Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1980.

Yeşilyurt, Temel, *Ebû'l-Berekât Abdullah b. Ahmed en-Nesefî ve Belli Başlı Kelami Görüşleri*, Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1989.

Yılmaz, Ali Tarık Ziyat, *Mâtürîdî Âlimlerden Sığnâkî'nin (Ö. 714/1314) et-Tesdîd fî Şerhi't-Temhîd Adlı Eserinin Tahkiki ve İlâhiyyat Konularının Tahlili*, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2016.

Yuldus, Musahanov, *Mâturidi'nin Mu'tezile Eleştirisi (Ebu'l-Kasım el-Ka'bî el-Belhî Bağlamında)*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2009.

5. İmam Mâturîdî ve Maturidilik İle İlgili Makaleler

5.1. Türkçe Makaleler[105]

Abdullaev, Abdullazhon, *Mâtürîdî Kelamcısı Olarak Siracüddin Ali bin Osman el-Ûşî'nin İtikadi Konularda Mu'tezile Mezhebine Karşı Görüşleri*, Oş Devlet Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi İlmi Dergisi 23 (2018): 335-353.

Acimamatov, Zaylabidin, *Kırgızistan'da Selefilikle Başedebilmek Açısından Mâturidîliğin Önemi = The Role of the Maturidy Against to the Stream of Salaf in Kyrgyzstan Country*, İlahiyat Araştırmaları Dergisi = Journal of Divinity Studies 5 (2016): 1-19.

Açıkgöz, Özkan, *Fıkıh, Kelam ve Tasavvuf Alanında Hanefilik, Maturidilik ve Yeseviliğin "Türk Müslümanlığı"*

[105] Krş. Ak, Ahmet, *"Türk Dilinde Matüridilik Literatürü", Matüridi Düşünce ve Matüridilik Literatürü,* İstanbul: Önsöz Yayınları, 326-349.

Zaviyesinden Tahlili, Bilig: Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi [Bilig: Bilim ve Kültür Dergisi] 20 (2002): 25-56.

Ahatlı, Erdinç, *Maturidilikte Hadis Kültürü Adlı Eser Üzerine Bazı Mülahazalar*, Hadis Tetkikleri Dergisi 1/2 (2003): 167-179.

Ak, Ahmet, *+Risâle fî Beyâni Gürûhi Ehli'd-Dalâl ve Makâlâtihim++ Adlı Eserin Mâturîdî'ye Aidiyeti Meselesi ve Risalede Mezheplerin Tasnifi*, Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi XII/2 (2008): 287-310.

Ak, Ahmet, *Ebû Mansur el-Mâturîdî'nin Mürcie'ye Bakışı*, Dinî Araştırmalar VIII/24 (2006): 193-202.

Ak, Ahmet, *Faslün Fi Usûli'l-İman Adlı Risale ve Maturidi'ye Aidiyeti*, Dinî Araştırmalar IX/26 (2006): 113-122.

Ak, Ahmet, *İmam Mâturîdî ve Nesefî Şârihlerine Göre Peygamberlere İman*, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi XIII/26 (2015): 71-89.

Ak, Ahmet, *Mâturîdî Âlimlere Göre İlhamın Bilgi Kaynağı Olması Sorunu*, İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi V/2 (2014): 129-146.

Ak, Ahmet, *Mâturîdîliğin Halep ve Şam'a Gelişi*, Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi XVI/1 (2016): 119-138.

Ak, Ahmet, *Mâturîdîliğin Hanefilik İle İlişkisi,* Milel ve Nihal İnanç, Kültür ve Mitoloji Araştırmaları Dergisi VII/2 (2010): 223-240.

Ak, Ahmet, *Ebu'l-Muin en-Nesefi'ye Göre İman-Amel İlişkisi*, Dini Araştırmalar 8/24 (2006): 245-252.

Ak, Ahmet, *Mâturîdî ve Mâturidîlik ile İlgili Türkçe Akademik Çalışmaların Değerlendirmesi = Evaluation of Turkish Academic Studies Related to Mâturîdî and Maturitide*, İslâmi Araştırmalar = Journal of Islamic Research XXIX/2 (2018): 380-398.

Ak, Ahmet, *Maturidi'nin Şükür Anlayışı*, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi XLVII/2 (2006): 185-194.

Akgül, Muhittin, *Ebû Mansûr el-Mâturîdî ve Te'vilâtu'l-Kur'ân*, Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 4 (2001): 57-67.

Akın, Murat, *Hakîm es-Semerkandî'nin "es-Sevâdü'l-A'zam" İsimli Eseri Bağlamında Mâtüridî Akâid Eserlerinde Fıkhî Konulara Yer*

Verilmesinin Muhtemel Nedenleri, Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İlahiyat Tetkikleri Dergisi (İLTED) 47 (2017): 103-118.

Akın, Murat, *Mâtürîdî Ekolünde Akâid Metni Yazma Geleneği ve Önemli Bazı Akâid Metinleri = The Tradition of Writing Texts in the Maturidi School and Important Some Doctrinal Texts*, Hikmet Yurdu Düşünce-Yorum Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi XI/22 (2018): 109-150.

Aktürk, Eyüp, *Akıl- Vahiy- Bilgi İlişkisi: Maturidi Üzerine Bir İnceleme*, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 20 (2011): 206-223.

Alper, Hülya, *İmam Mâturîdî'de Akıl-Vahiy İlişkisi: Aklın Önceliği ve Vahyin Gerekliliği*, Milel ve Nihal: İnanç, Kültür ve Mitoloji Araştırmaları Dergisi VII/2 (2010): 7-29.

Altıntaş, Ahmet, *Ebû Mansur Muhammed el-Mâturîdî ile Ebu'l-Mu'în en-Nesefî'nin İman Görüşü = The View of Abû Mansûr Muhamed al-Mâturîdî and Abûl'l-Mu'în al-Nasafî About Faith,* Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi XVI/32 (2018): 311-355.

Altıntaş, Ramazan, *İmâm-ı Mâtürîdî'nin Tezkiye Kavramı ve Mahiyetine Yönelik Yaklaşımı Buhara'dan Konya'ya İrfan Mirası ve XIII. yy. Medeniyet Merkezi Konya (I)*, Konya Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları: 401 (2018): 58-64.

Altıntaş, Ramazan, *İmam-ı Mâtürîdî'de Din-Siyaset İlişkileri*, Milel ve Nihal: İnanç, Kültür ve Mitoloji Araştırmaları Dergisi VII/2 (2010): 53-66.

Altıntaş, Ramazan, *Ebû Mansûr el-Mâturîdî ve Kelâmcılığı*, Doğu'dan Batı'ya Düşüncenin Serüveni: Felsefe, Ahlâk ve Kelâmın Sentezi VI (2015): 95-112.

Altıntaş, Ramazan, *Mâtürîdî Kelam Sisteminde Akıl-Nakil İlişkisi*, Marife: Dini Araştırmalar Dergisi [Bilimsel Birikim] V/3 (2005): 233-245.

Ardoğan, Recep, *Ehl-i Sünnet Kelamında (Eş'ariyye ve Mâturîdiyye) Tekfirde Sınırlar -İman-Küfr Sınırlarını Belirlemede Başlıca İlkeler-*, İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi 25 (2015): 315-342.

Ardoğan, Recep, *Mutezile'nin Halkul'Kur'an Fikrinin Eş'ariyye-Maturidiyye Kelâmına Nüfuzu: Kelâm-ı Nefsi Kavramlaştırması*, Usûl: İslam Araştırmaları 15 (2011): 125-160.

Armutlu, Sadık, *Maturidi Kelamının Klasik Edebiyata Yansıması*, EKEV Akademi Dergisi - Sosyal Bilimler – XXII/73 (2018): 93-110.

Arslan, Hulusi, *Mâtürîdî'ye Göre Evren ve İnsanın Yaratılış*, Hikmeti Hikmet Yurdu II/4 İmam Mâtüridî ve Mâtüridîlik Özel Sayısı (2009): 71-90.

Aslan, Abdulgaffar, *Nesefi'de Bilgi Problemi*, Arayışlar: İnsan Bilimleri Araştırmaları, 1/1 (1999): 195-211.

Atalan, Mehmet, *Hanefilik ve Mâturîdiliğin Bektâşilik Üzerindeki Etkileri*, Kastamonu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi I/1 (2017): 25-47.

Atalan, Mehmet, *Hz. Ali Cenknâmlerinde Mâturîdîlik ve Hanefîlik İle İlgili Unsurlar*, e-Makâlât Mezhep Araştırmaları III/1 (2010): 65-103.

Atik, M. Kemal, *Te'vilatü'l-Kur'an Çerçevesinde Matüridi'nin Müteşabih Ayetleri Anlayışı,* Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 3 (1989): 313-332.

at-Tancî, Muhammed b. Tavît, *Abû Mansûr al-Mâturîdî,* Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi IV/1-2 (1955): 1-12.

Avcı, Metin, *İmam Mâturîdî'nin 'Din-Şeriat Ayrımı' Anlayışında Ebû Hanîfe'nin Etkisi = The Influence of Abu Hanifa on Imam Maturidi's View of Separation of Religion and Sharia,* e-Makâlât Mezhep Araştırmaları XI/1 (2018): 177-199.

Aydın, Mehmed, *Türk Kelâmcılarından İmam Matüridî,* İslâm Medeniyeti III/34 (1973): 28-30.

Aygan, Fadıl, *Matürîdî Kelamcı Şemsüddîn es-Semerkandî'nin Hıristiyanlık Eleştirisi,* Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 46 (2014): 125-144.

Aygün, Fatma, *Allah'ın Varlığı'nı Aklen Bilmeye İlişkin Mâtürîdî'nin Hudûs Delili (Hadesü'l-A'yân Delili),* Amasya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 6 (2016): 161-187.

Aygün, Fatma, *Allah'ın Varlığını Aklen Bilmeyen İlişkin Mâtürîdî'nin Gâye ve Nizam Delili (Hikmet ve Tedbîr Delili)*, Tarih Kültür ve Sanat Araştırmaları Dergisi III/4 (2014): 29-45.

Aygün, Fatma, *Allah'ın Varlığı'nı Aklen Bilmeye İlişkin Mâtürîdî'nin Fıtrat Delili (Hilkât Delili)*, Tarih Kültür ve Sanat Araştırmaları Dergisi IV/4 (2015): 93-125.

Aygün, Fatma, *Mâtüridî'nin Te'vilâtü'l-Kur'ân Adlı Eserinden Allah'ın Varlığına İlişkin Aklî Deliller*, Kelam Araştırmaları Dergisi XV/1 (2017): 150-166.

Bakkal, Mustafa Cihad, *Kıssalar Bağlamında Mâturîdî'nin Kur'ân'daki Mübhemlere Yaklaşımı*, EKEV Akademi Dergisi - Sosyal Bilimler – XXI/72 (2017): 195-214.

Bakkal, Mustafa Cihad, *Mâtürîdî'nin İbtidâen Nüzûl Anlayışı,* Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 41 (2018/2): 62-74.

Baloğlu, Adnan Bülent, *Doğru Bilgi Tanımına Ulaşma Çabası: Ebu'l-Muin En-Nesefi Örneği,* Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 17 (2003): 3-20.

Bardakoğlu, Ali, *Hüsn ve Kubh Konusunda Aklın Rolü ve İmam Maturidi*, Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 4 (1987): 59-76.

Baydoğan, M. Lütfullah, *Kur'an ı Kerîm, Fennin Bütün İleri Hamlelerini Muhittir,* Müslüman Sesi Dergisi 59/3 (1952): 1. http://katalog.idp.org.tr/yazilar/onizleme/108575/kur-an-i-kerim-fennin-butun-ileri-hamlelerini-muhittir

Bebek, Adil, *İmam Matüridi ve Kadi Abdülcebbar'a Göre Haber-i Vahidin Epistemolojik Değeri*, Kelamda Bilgi Problemi: Bildiriler, (2003): 47-52.

Bebek, Adil, *Mâtüridî'nin Kelâm Sisteminde Âhiret İnancı*, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 19 (2000): 5-41.

Biçer, Ramazan, *Matüridi'ye Göre Dini Tebliğ Metodu Bir İnsan-ı Selîm*, Prof. Dr. Azmi Özcan'a Armağan, (2016): 353-361.

Biçer, Ramazan - Osman Sezgin, *Teo-Psikolojik Açıdan Matüridi'de İrade Özgürlüğü*, Bilig: Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi 80 (2017): 239-263.

Biçer, Ramazan, *Maturidi'ye Göre Hidayete Engel Olan Beşerî Zaaflar ve Tezahürleri*, Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi VIII/1 (2004): 41-60.

Bilgili, İsmail, *Hanefi Fıkıh Medeniyetine İmam Mâtürîdî'nin Etkisi*, İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi 29 (2017): 399-423.

Birinci, Züleyha, *Ebû Mutî Rivayetli el-Fıkhu'l-Ekber Şerhi'nin Müellifi Meselesi*, M.Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi 35 (2008): 52-72.

Bozkurt, Mustafa, *Mâtürîdî'nin Bilgi Sisteminin Teşekkülünde Akıl ve Vahyin Konumu*, İslam ve Yorum: Temel Tartışmalar, İmkânlar ve Sorunlar, I (2017): 165-175.

Bulut, İsmail, *'Kelimetullah' Bağlamında Mâturîdî'nin 'Kelime/Logos' Anlayışı*, EKEV Akademi Dergisi - Sosyal Bilimler – XX/66 (2016): 367-392.

Bulut, Mustafa, *İmam Mâtüridî, Hocaları ve Öğrencileri*, Hikmet Yurdu II/4 İmam Mâtüridî ve Mâtüridîlik Özel Sayısı (2009): 137-146.

Cengiz, Lütfi, *Hasan Basri Çantay'ın Ehl-i Sünnet/Hanefilik-Maturidilik Vurgusu(nun Gerekçeleri ve Temelleri)*, Türk-İslam Medeniyeti Akademik Araştırmalar Dergisi = Journal of the Academic Studies of Turkish-Islamic Civilization XII/23 (2017): 111-119.

Ceyhan Akçakoyun, İrem, *Mâturidî'de İlahi Fiillerde Kullanılan Maslahatı*, İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi VIII/2 (2017): 319-343.

Cici, Recep, *Osmanlı Hukuk Düşüncesini Etkileyen Başlıca Kaynaklar*, UÜİFD 8/8 (1999).

Cici, Recep, *Osmanlı Klasik Dönemi Fıkıh Kitapları*, Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi (TALİD) 3/5 (2005).

Coşkun, İbrahim, *Mâtüridî Düşüncede Allah-İnsan İlişkisi*, Hikmet Yurdu II/4 İmam Mâtüridî ve Mâtüridîlik Özel Sayısı (2009): 17-46.

Çakın, Kamil, *Buhârî'nin Mürcie ile İman Konusunda Tartışması*, AÜİFD XXXII (1992).

Çakır, Erkan, *Tefsirde Bir İlke Olarak Tevakkuf -Ebû Mansûr Mâturîdî Örneği- = Tawaqquf As a Principle in Tafsir-The Sampling of Abu Mansur Maturidi-*, İslâmi Araştırmalar = Journal of Islamic Research XXIX/3 (2018): 626-641.

Çalışkan, İsmail, *Tefsirde Mâturîdî'yi Keşfetmek: İmam Mâturîdî ve Te'vîlâtu'l-Kur'ân'ın Tefsir İlmindeki*, Yeri Milel ve Nihal: İnanç, Kültür ve Mitoloji Araştırmaları Dergisi VII/2 (2010): 67-93.

Çınar, Mahmut, *Ehl-i Sünnet Kelâmının Kurucu Aklı İmâm Mâtürîdî ve Kelâm Sistemi*, Oş Devlet Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi İlmi Dergisi 20-21 (2015): 119-134.

Dağdeviren, Alican - Erkan Çakır, *Mâturîdî'ye Göre İşkâlin Çözüm Yollarından Biri Olarak Cem' ve Tevfik*, EKEV Akademi Dergisi - Sosyal Bilimler- 70 (2017): 21-37.

Dağdeviren, Alican - Erkan Çakır, *Mâturîdî'ye Göre Kurân-ı Kerim'de İşkâl Sebepleri*, Dinî Araştırmalar XIX/50 (2016): 33-57.

Demir, Abdullah, *Mâtürîdî Âlimi Ebû İshâk Zâhid es-Saffâr'ın Kelâm Müdâfaası = Mâturîdî Theologian Abû Ishâq al-Zâhid al-Saffâr's Vindication of the Kalâm*, Cumhuriyet İlahiyat Dergisi = Cumhuriyet Theology Journal XX/1 (2016): 445-502.

Demir, Abdullah, *Ali b. Osman el-Ûşî'nin Mâtürîdî Kelâmına Katkıları*, Oş Devlet Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi İlmi Dergisi 23 (2018): 371-386.

Demir, Hilmi, *İslam Dünyasında Ortak Akıl Arayışının Tarihi Serüveni -Matüridilik Bir Çözüm mü?-*, Dış Politika Dergisi üç aylık dergi (2019): 7-21.

Demir, Hilmi, *Gelenekten Geleceğe Hanefi-Maturidiliği Yeniden Hatırlamak,* Türk Düşüncesi Dergisi 1 (Ocak-Şubat 2019).

Dere, Ali, *al-Maturidi und sie die Sunnitische Theologie in Samarkand*, İslamiyat I/2 (1998): 135-139. (Ulrich Rudolph'un Maturidi ile ilgili çalışmasının değerlendirilmesi)

Doğan, Lütfi, *Sunni Kelamı: Ebu Mansur el-Maturidi*, İslam Dergisi 45/4 (1961): 282.

http://katalog.idp.org.tr/yazilar/onizleme/84454/sunni-kelami-ebu-mansur-el-maturidi

Duman, Ali, *İmam Mâtüridî, Hayatı, Eserleri ve İslam Düşüncesindeki Yeri*, Hikmet Yurdu II/4 İmam Mâtüridî ve Mâtüridîlik Özel Sayısı (2009): 109-126.

Duman, Ali, *İmam Matürîdî'nin Te'vilatü'l-Kur'an'ında Akıl Yürütmeyle İlgili Kavramlar -Fıkıh, İstidlâl, Kıyas-*, İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi V/1 (2014): 103-116.

Duran, Bünyamin, *Eşârî-Maturidi Akılcılığı ve Türk Müslümanlığı*, Köprü Dergisi 66 (Bahar 1999).

Düzgün, Şaban Ali, *De Facto Siyasal Otoriteden Meşru Siyasal İktidara: Mâtürîdî'nin Ulu'l-Emr Kavramsallaşması*, Milel ve Nihal: İnanç, Kültür ve Mitoloji Araştırmaları Dergisi XIV/1 (2017): 24-35.

Düzgün, Şaban Ali, *Maturidi'nin Kur'an Yorum Yöntemi,* Kelam Araştırmaları Dergisi, X/1 (2012): 1-18.

Düzgün, Şaban Ali, *Mâtürîdî'de Bireysel Ahlaki Otonomi*, Gümüşhane Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi VII/14 (2018): 1-10.

Ecer, Ahmet Vehbi, *Büyük Türk Bilgini Mehmet Matüridi ve Türk Kültürünü Destekleyen Görüşleri*, Hikmet Yurdu III/6 (2010): 89-106.

Ecer, Ahmet Vehbi, *Mâtüridî'nin Türk Kültüründeki Yeri*, Hikmet Yurdu II/4 İmam Mâtüridî ve Mâtüridîlik Özel Sayısı (2009): 91-108.

Ecer, Ahmet Vehbi, *Ebû Mansur el-Matüridî*, İslâm Medeniyeti III/29 (1973): 10-14. http://katalog.idp.org.tr/yazilar/onizleme/61861/ebu-mansur-el-maturidi

Ecer, Ahmet Vehbi, *Türk Din Bilgini Matüridî'nin Tanınması*, Diyanet İlmi Dergi [Diyanet Dergisi] XXIII/1 (1987): 12-17.

Ecer, Ahmet Vehbi, *Büyük Türk Âlimi Ebu Mansur Muhammed Maturidi*, Kubbealtı Akademi Mecmuası 4(2000): 52-58.

Ecer, Ahmet Vehbi, *Ebu Mansur Maturidi es-Semerkandî*, Milli Kültür Dergisi 10 (Ekim 1997).

Ecer, Ahmet Vehbi, *Ebu Mansur Maturidi İslam*, Medeniyeti Dergisi 29 (1973): 10-14.

Ecer, Ahmet Vehbi, *İmanın Artması ve Eksilmesi,* İslam Dergisi (1962).

Ecer, Ahmet Vehbi, *Mâturîdî'nin İslam Dünyası'nda Tanınması*, Diyanet Dergisi, 23/1 Ocak-Mart (1987): 12-17.

Ecer, Ahmet Vehbi, *Türk Bilginlerinden Ebu Mansur Muhammed Maturidi*, Kurultay Dergisi (02.03.1975).

Ecer, Ahmet Vehbi, *Kadercilik Meselesi Geri Kalma Sebebi*, Türk Ocağı 72 (06.12.2006).

Ecer, Ahmet Vehbi, *Gizlenen Maturidi,* Yesevi 138 (Haziran 2005).

Ecer, Ahmet Vehbi, *Mâturîdî'nin Yetiştiği Coğrafi Ortam,* Yesevi, 121 (Ocak 2004).

Ecer, Ahmet Vehbi, *Türk Kültür Tarihinde Ebu Mansur Muhammed Mâtüridî'nin Yeri ve Etkisi*, Yeni Türkiye XXII/82 (2016): 594-606.

Ecer, Ahmet Vehbi, *Türkiye'de Ebu Mansur Muhammed el-Maturidi ile İlgili Araştırma ve Yayınlar*, Türk Kültürü (2000): 308-314.

Erdem, H. Sabri, *Ebu Mansur al-Maturidi'nin Bazı Kelâmî Görüşleri Üzerine*, Dini Araştırmalar VII/22 (2005): 165-170.

Erdem, Engin, *Hanefî-Mâtürîdî Gelenekte Bilgi ve İman = Knowledge and Faith in the Hanafi-Maturidi Tradition*, Diyanet İlmi Dergi [Diyanet İşleri Reisliği Yıllığı] LIV/3 (2018): 59-78.

Erel, Sami Turan, *İmam Mâtürîdî*, İslam Düşünce Atlası (2017) https://www.islamdusunceatlasi.org

Esen, Muammer, *Mâturîdî'nin Bilgi Kuramı ve Bu Bağlamda Onun Âlem, Allah ve Kader Konusundaki Görüşlerinin Kısa Bir Tahlili*, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 49/2 (2008): 45-56.

et-Tancî, Muhammed b. Tavît, *Abu Mansur al-Maturidi*, İslam Düşüncesi Üzerine Makaleler (2011): 355-368.

et-Tancî, Muhammed b. Tavît, *Abû Mansûr Al-Mâturîdî*, düzenleyen: Sıddık Korkmaz, e-Makâlât Mezhep Araştırmaları IV/1 Muhammed b. Tavît et-Tancî özel sayısı (2011): 355-368.

Evkuran, Mehmet, *Hanefî-Maturidî Kelam Sistemi Üzerine -Bir Kelam Sosyolojisi Denemesi-*, Eski Yeni: Üç Aylık Düşünce Dergisi 25 (2012): 14-30.

Eyub Ali, *Maturidilik*, trc. Ahmet Ünal, İslam Düşüncesi Tarihi I (1990): 295-310.

Fığlalı, Ethem Ruhi, *Burdur Kütüphanesinde Bulunan Bir Risale "Tezkitetü'l-Mezahib"*, AÜİFD (1975): 99-102.

Fığlalı, Ethem Ruhi, *İbn Sadruddin eş-Şirvani ve İtikadi Mezhepler Hakkında Türkçe Risalesi*, AÜİFD (1981): 249-276.

Galli, A. M. Ahmad, *Mâtürîdî'nin Tefsirinin Bazı Yönleri*, trc. Hanifi Özcan, Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 4 Prof. Dr. Ömer Yiğitbaşı'na Armağan (1987): 467-480.

Gengil, Veysel, *Mekke Müşriklerini Mâtürîdî'nin Gözüyle Okumak,* Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi XX/38 (2018): 201-222.

Gömbeyaz, Kadir, *Hanefî-Maturîdî Mezhepler Tarihi Kaynakları*, Mezheplere Göre Klasik Kaynaklar ve Özellikleri (2018): 339-350.

Güdekli, Hayrettin Nebi, *Müteahhirîn Dönemi Mâtürîdî Kelâmında İradenin Ontolojisi Sorunu: Saçaklızâde'nin Risâletü'l-İrâdeti'l-Cüz'iyye'sinin Tahlil, Tahkik ve Tercümesi,* İslâm Araştırmaları Dergisi 41 (2019): 85-129.

Gül, Ali Rıza, *Mâturîdî'nin Te'vilâtü'l-Kur'ân'da Kullandığı Veri Kaynaklarına Ahkâm Ayetleri Ekseninde Bir Yaklaşım*, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 3 (2015): 7-46.

Gümüşoğlu, Hasan, *İmam Mâtürîdî'nin Âyetler Temelinde Kader ve Kaza Meselesini İzahı = Revealing the Question of Fate on the Basis of the Verses by Imam Mâturîdî*, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi = The Journal of International Social Research X/48 (2017): 728-739.

Gündoğar, Hamdi, *İmam Matüridi ve Fahreddin er-Razi'de Fatiha Suresinin Tefsiri,* Adıyaman Üniversitesi İslami Bilimler Fakültesi İslami İlimler Araştırmaları Dergisi I/1 (2017): 9-24.

Gürkan, Salime Leyla, *Dogmaya Karşı Akıl: Mâturîdî'nin Teslis İnancını Tenkidi*, İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 19 (2009): 63-86.

Halif [Huleyf], Fethullah, *Maturidi ve Eşari Mezhepleri Hakkında Bir Tetkik*, trc. Mustafa Öz, Diyanet İlmi Dergi [Diyanet Dergisi] XIV/2 (1975): 102-115.

Huleyf, Fethullah, *Ebu Mansur Maturidî Hayatı ve Eserleri*, trc. Mustafa Öz, Diyanet İlmi Dergi [Diyanet İşleri Başkanlığı Dergisi] XIII/5 (1974): 316-319.

Hunkan, Ömer, *Soner Türk Hakanlığı (Karahanlılar)'nın Dinî Siyaseti'nde Mâturîdî Âlimlerin Rolü*, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi = Trakya University Journal Social Science XVIII/2 (2016): 377-393.

İbiş, Fatih, *Mâtürîdî'de İman-Ahlak İlişkisi*, Kelam Araştırmaları Dergisi XIII/2 (2015): 717-734.

İbrahim, Lütfi, *Allah'ın Varlığı Hususunda Mâtûrîdî'nin Delilleri*, trc. Emrullah Yüksel, Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 10 (1991): 202-207.

İlhan, Avni, *İmam-ı Maturidi ve Kitâbu't-Tevhid'i*, Diyanet İlmi Dergi [Diyanet İşleri Başkanlığı Dergisi] IX/94-95 (1970): 99-102.

İşcan, Mehmet Zeki, *İslam Düşüncesinin Entellektüel Temellerinin Yeniden Yorumlanmasında Mâturîdî'nin Katkısı*, EKEV Akademi Dergisi -Sosyal Bilimler- XII/34 (2008): 1-22.

Jusupov, Mairambek, *Mâturîdî'nin Te'vîlâtu'l-Kur'ân Adlı Eserinde Bazı Hadis Kavramlarının Kullanılışı: Nisâ Sûresi Örneği = Usage of Some Hadith Terms in Maturidi's Work Named Ta'wilat al-Qur'an: The Case of Surat an- Nisa*, İlahiyat Araştırmaları Dergisi = Journal of Divinity Studies 3 (2015): 71-91.

Kahraman, Hüseyin, *Hadisin Mâturîdî Kültüründeki Yeri ve İmâm Mâturîdî'nin Hadis Yorumu*, Milel ve Nihal: İnanç, Kültür ve Mitoloji Araştırmaları Dergisi VII/2 (2010): 141-171

Kahraman, Hüseyin, *Mâturîdilikte Hadis Kültürü*, Hadis Tetkikleri Dergisi III/2 (2005): 169-177.

Kalaycı, Mehmet, *Eşarilik ve Maturidiliği Uzlaştırma Girişimleri: Tâcüddin es-Sübkî ve Nûniyye Kasidesi*, Dinî Araştırmalar XIV/40 (2012): 112-131.

Kalaycı, Mehmet, *Kemâlpâşâzâde'nin Eş'arîlik-Mâturîdilik İhtilafı Konusundaki Risalesi Üzerine*, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi [AÜİFD] LIII/2 (2012): 211-218.

Kalaycı, Mehmet, *Mâtürîdî-Hanefî Aidiyetin Osmanlı'daki İzdüşümleri = Projection of Mâturîdite-Hanefite Identity on the Ottomans*, Cumhuriyet İlahiyat Dergisi = Cumhuriyet Theology Journal XX/2 (2016): 9-72.

Kalaycı, Mehmet, *Osmanlı'da Eşarilik-Maturidilik İlişkisine Genel Bir Bakış*, İlahiyat Akademi: Altı Aylık Uluslararası Akademik Araştırma Dergisi 5 (2017): 113-127.

Kalaycı, Mehmet, *Şeyhülislam Mehmed Esad Efendi ve Eşarilik-Maturidilik İhtilafına İlişkin Risalesi*, Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi XI/21 (2012): 99-134.

Kalaycı, Mehmet, *İmam Mâturîdî ve Mâturîdî Kelamcılığının Yeniden Keşfedilmesinde Eşarîliğin Rolü*, Eski Yeni: Üç Aylık Düşünce Dergisi 25 (2012): 31-38.

Kalaycı, Mehmet, *Osmanlı'da Eş'arîlik - Mâturîdîlik İhtilafı Edebiyatı*, TALİD XV/29 (2017): 79-151.

Kalaycı, Mehmet, *18. Yüzyıl Osmanlı Dinî Düşüncesinde Mâturîdîlik Vurgusu: Hanefîlikten Mâturîdîliğe Giden Sürece Dair Bir Tahlil,* Sahn-ı Semân'dan Dârülfünûn'a Osmanlı'da İlim ve Fikir Dünyası: Âlimler, Müesseseler ve Fikrî Eserler XVIII. Yüzyıl II (2018): 47-95.

Karaağaç, Hilmi, *Maturidi Düşünce Sisteminde İman Anlayışı*, EKEV Akademi Dergisi -Sosyal Bilimler- XV/49 (2011): 65-80.

Karadaş, Cağfer, *Mürcie'nin Mezhepliği Problemi ve Ebû Mansûr el-Mâtürîdî*, Milel ve Nihal: İnanç, Kültür ve Mitoloji Araştırmaları Dergisi VII/2 (2010): 191-221.

Karadaş, Cağfer, *Semerkand Hanefî Kelam Okulu: Mâtürîdîlik - Oluşum Zemini ve Gelişim Süreci-*, Usûl: İslâm Araştırmaları 6 (2006): 57-100.

Karagöz, Nail, *Hanefî-Mâtürîdî Düşünce Akımında İsbat-ı Vâcibe ve İlahî Sıfatlara Yönelik İstidlâller,* Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi XV/2 (2015): 29-63.

Karagöz, Nail, *Mâtürîdî'de İstidlâlin İşlev Alanları,* Kelam Araştırmaları Dergisi XVI/2 (2018): 241-263.

Karakuş, Abdulkadir, *İmam Mâtürîdî'nin Nesh Anlayışı = Imam Maturidi's Understanding of the Nash*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 45 (2018): 83-113.

Karataş, Ali, *Rivayet ve Dirayet Kaynakları Açısından Mâtürîdî'nin Te'vîlâtü'l-Kur'ân'ı*, EKEV Akademi Dergisi -Sosyal Bilimler- XV/47 (2010): 161-174.

Kasapoğlu, Abdurrahman, *Mâtürîdî'nin İmanda Artmayı İfade Eden Âyetlere Yaklaşımı,* Hikmet Yurdu II/4 İmam Mâtüridî ve Mâtüridîlik Özel Sayısı (2009): 47-70.

Kazanç, Fethi Kerim, *Ahlaki Bir Varlık Olarak İnsan: Teolojik Bir Çözümleme*, Bilge Adamlar Dergisi 29 (2012): 55. http://katalog.idp.org.tr/yazilar/onizleme/487980/ahlaki-bir-varlik-olarak-insan-teolojik-bir-cozumleme

Kazanç, Fethi Kerim, *İmanî Konuların Kelam İlmi Açısından Değerlendirilmesi*, Din ve Hayat Dergisi 21 (2014): 42. http://katalog.idp.org.tr/yazilar/onizleme/544987/imani-konularin-kelam-ilmi-acisindan-degerlendirilmesi

Kırca, Celal, *Ebu Mansur El-Maturidi'nin Tefsir ve Te'vil Anlayışı*, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 3 (1989): 281-295.

Kırca, Celal, *İmam Mâturîdî'ye Göre Tefsir ve Tevil Kavramları*, Kur'an ve Bilim (1996) 151-171.

Koçar, Musa, *Mâtürîdî'ye Göre Nübüvvetin Gerekliliği ve Hz. Peygamber'in Nübüvveti*, Tabula Rasa: Felsefe-Teoloji 4/10 (2004): 131-142.

Koçar, Musa, *Mâtürîdî'de Akılcılık ve Uygulama Alanları*, Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 17 (2006): 27-53.

Koçar, Musa, *Mâtürîdî'nin Kur'ân'da Yer Alan Ruh Kavramına Yüklediği Anlamlar,* Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 16 (2006): 57-68.

Koçar, Musa, *Mâtürîdî'nin Hıristiyanların Tanrı Anlayışına Yönelttiği Eleştiriler*, Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 18 (2007): 15-26.

Koçoğlu, Kıyasettin, *İmam Mâtürîdî'nin Mutezile Algısı*, Milel ve Nihal: İnanç, Kültür ve Mitoloji Araştırmaları Dergisi VII/2 (2010): 241-276.

Koçoğlu, Kıyasettin, *Mâtürîdiyyenin Temel Kaynaklarında Râfıza ve Râfızî Fırkalar*, Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi [Atatürk Üniversitesi İslâmi İlimler Fakültesi Dergisi] [İİFD] [EAÜİFD] 38 (2012): 215-248.

Koçoğlu, Kıyasettin, *İmam Maturîdî ve Mezhepler*, Doğu'dan Batı'ya Düşüncenin Serüveni: Felsefe, Ahlâk ve Kelâmın Sentezi VI (2015): 113-144.

Korkmaz, Sıddık, *İmam Ebû Mansûr el-Mâturîdî'nin Hayatı ve Eserleri*, Dinî Araştırmalar IV/10 (2001): 89-120.

Korkmaz, Sıddık, *Mâtürîdî Öğretisinin Yesevî Sufiliğindeki Yansımaları = Reflection of Mâtüridi's Approach on the Sufism of Yasavi*, Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi 84 (2017): 47-60.

Korkmaz, Sıddık, Mâtürîdiliğin Türk Dünyasındaki Medeniyet Arayışlarına Katkısı IV. Uluslararası Türk Dünyası Ekonomi Forumu 7-9 Mayıs 2015 Bildiriler Kitabı, (2015): 23-37.

Korlaelçi, Murtaza, *Maturidi'nin Düşünmeyle İlgili Bazı Ayetleri Tevili*, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi I/1 (1987): 129-147.

Kurt, Hasan, *İmâm Mâtürîdî'de Mu'tezilî Ka'bî'nin Eleştirisi*, Bilimname: Düşünce Platformu 20 (2011): 109-134.

Kutlu, Sönmez, *Bilinmeyen Yönleriyle Türk Din Bilgini: İmâm Mâturîdî*, Dinî Araştırmalar V/15 (2003): 5-28.

Kutlu, Sönmez, *Mâturîdî Akılcılığı ve Günümüz Sorunlarını Çözmeye Katkısı*, e-Makâlât Mezhep Araştırmaları II/1 (2009): 7-41.

Kutlu, Sönmez, *Ehl-i Sünnet Siyaset Anlayışının Dini Temellerinin Sorgulanması*, e-Makalat Dergisi, 1 (2008): 1-13.

Kutlu, Sönmez İmam Mâtürîdî'ye Göre Diyanet-Siyaset Ayrımı ve Çağdaş Tartışmalarla Mukayesesi İslâmiyât, Ankara, 2005, VIII. cilt, 2. sayı [Ümmet Üzerine Özel Sayısı] , s. 55-70.

Kutlu, Sönmez, *Ebû Muhammed Ali b. Osman b. Muhammed b. Süleyman el-Ûşî el-Fergânî'nin (ö. 569/1174) Hanefî-Mâtürîdî Kültür Çevresi*, Oş Devlet Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi İlmi Dergisi 23 (2018): 127-142.

Kutlu, Sönmez, *İmam Mâturîdî'ye Göre Diyanet Siyaset Ayrımı ve Çağdaş Tartışmalarla Mukayesesi*, İslamiyât, 8/2 (2005).

Kutlu, Sönmez, *İslam ve Mezhepler*, Türk Yurdu, 17 (1997): 116-117.

Kürkçüoğlu, Kemal Edîb, *Lâmiyye-i Kelâmiyye,* AÜİFD III/1-2 (1954): 1-21.

Macit, Nadim, *Mâtürîdî Geleneğinde Din, İçtihat ve Siyaset*, Düşünce Dünyasında Türkiz Siyaset ve Kültür Dergisi II (2011): 105-122.

Macit, Yüksel, *İmam Mâtüridî'ye Göre Kur'an'dan Bir Hükmün İçtihat İle Neshi*, Hikmet Yurdu II/4 İmam Mâtüridî ve Mâtüridîlik Özel Sayısı (2009): 127-136.

Madelung, Wilferd, *Horasan ve Maveraunnehir'de İlk Mürcie ve Hanefiliğin Yayılışı*, trc. Sönmez Kutlu, AÜİFD XXXIII (1992): 239-247.

Malkoç, Mehmet, *Matüridi'de Ahiret Âlemi İnancının Temellendirilmesi*, Diyanet İlmi Dergi XLVIII/4 (2012): 7-22.

Mavil, Kılıç Aslan, *Bir Mu'tezile-Mâtürîdiyye Tartışması - Rü'yetullah*, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi XIV/2 (2014): 449-478.

Mavil, Kılıç Aslan, *Mâtürîdîlere Göre Nübüvvetin Kapsam ve Gerekliliği*, Abant İzzet Baysal Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi V/9 (2017): 76-88.

Mavil, Kılıç Aslan, *Bir Hanefî-Mâtürîdî Âlimi Ebü'l-Berekât en-Nesefî*, Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi XXII/1 (2013): 57-83.

Mehdi, Rüstem, *İtikadi Konularda Taklid (1) Hanefilik Üzerine Yazılar*, (2015), erişim: 28.02.2019, https://hanifhanefi.wordpress.com/2018/10/28/itikadi-konularda-taklid-1/

Mehdi, Rüstem, *İmam el-Mâturîdî'nin Görüşlerinde Din-Devlet Ayırımına Zemin Var Mı? Hanefilik Üzerine Yazılar,* (2017), erişim: 28.02.2019.
https://hanifhanefi.wordpress.com/2018/11/01/imam-el-maturidinin-goruslerinde-din-devlet-ayirimina-zemin-var-mi/ ?

Memiş, Murat, *Eşari-Matüridi İhtilafına Dair İki Risale,* Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi I/35 (2012): 75-103.

Memiş, Murat, *İmam Mâtürîdî ve Ebussuûd'un Tefsirlerinde Hz. Meryem*, Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 43 (2016): 101-141.

Musahan, Ali Yıldız, *Mâveraünnehir Bölgesinde Mûtezile-Mâturîdî Etkileşimi*, Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi XVII/1 (2015): 185-220.

Mustafa Abdurrrazık Paşa, *Kelamcıların Vahy Hakkındaki Fikirleri,* Sebilürreşad Dergisi 341/14 (1962): 242. http://katalog.idp.org.tr/yazilar/onizleme/96323/kelamcilarin-vahy-hakkindaki-fikirleri

Okumuş, Namık Kemal, *Matürîdîliğin Ezelî Yazgı Anlayışı Üzerine Bazı Tespitler*, Kelam Araştırmaları Dergisi XIII/2 (2015): 655-692.

Onat, Hasan, *Din Anlayışımızın Kaynakları Üzerine Bazı Düşünceler*, Türk Yurdu XIII/75 (1993).

Oral, Osman, *Mâturîdî'de Sabır, Şükür ve Hikmet İlişkisi*, Mütefekkir Aksaray Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Dergisi II/4 (2015): 343-362.

Oral, Osman, *Mâtürîdî ve Mehmet Âkif'e Göre Asr Sûresi'nde Hüsrânı Önleyen İmân Tezâhürü Psiko-Sosyal Hikmetler*, Türk ve İslam Dünyası Sosyal Araştırmalar Dergisi = The Journal of Turk & Islam World Social Studies V/16 (2018): 159-188.

Oral, Osman, *Mâtürîdî ve Râzî'ye Göre Bakara Sûresi'nin Son İki Âyeti "Âmenerresûlü"nde İmânî Hikmetler*, Türk ve İslam Dünyası Sosyal Araştırmalar Dergisi = The Journal of Turk & Islam World Social Studies V/17 (2018): 170-199.

Oral, Osman, *Mâtürîdî'de Akıl ve Yaratılış Hikmeti*, Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi [Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi] 40 (2015): 139-158.

Oral, Osman, *Mâtürîdî'de Büyük Günah ve Şefaatin Hikmeti*, International Journal of Russian Studies = Uluslararası Rusya Araştırmaları Dergisi X/1 (2017): 15-40.

Oral, Osman, *Mâtürîdî'de İnşirâh Sûresi ve Psiko-Sosyal İmânî Hikmetler*, Türk ve İslam Dünyası Sosyal Araştırmalar Dergisi = The Journal of Turk & Islam World Social Studies IV/15 (2017): 156-175.

Oral, Osman, *Mâtürîdî'de Kadın Algısı ve Psiko-Sosyal Konumu*, International Journal of Russian Studies = Uluslararası Rusya Araştırmaları Dergisi XI/1 (2018): 1-44.

Oral, Osman, *Mâtürîdî'nin Kader Görüşü*, International Journal of Russian Studies = Uluslararası Rusya Araştırmaları Dergisi IX/1 (2016): 16-36.

Oral, Osman, *Mâtürîdî'ye Göre Ahiretin Yaratılış Hikmeti*, International Journal of Russian Studies = Uluslararası Rusya Araştırmaları Dergisi X/2 (2017): 39-64.

Oral, Osman, *Mâtüridî'ye Göre Âyetü'l-Kürsi'de Allah Tasavvuru ve Tevhid Sorunu*, Türk ve İslam Dünyası Sosyal Araştırmalar Dergisi = The Journal of Turk & Islam World Social Studies V/16 (2018): 291-314.

Oral, Osman, *Mâtürîdî'ye Göre Hayvanların Yaratılış Hikmetleri*, International Journal of Russian Studies = Uluslararası Rusya Araştırmaları Dergisi X/1 (2017): 1-14.

Oral, Osman, *Mâtürîdî'ye Göre İhlâs Sûresi'nde Allah Tasavvuru ve Tevhid Sorunu*, Türk ve İslam Dünyası Sosyal Araştırmalar Dergisi = The Journal of Turk & Islam World Social Studies IV/5 (2017): 76-93.

Oral, Osman, *Mâtürîdî'ye Göre Peygamberlerin Gönderiliş Hikmetleri*, Gaziosmanpaşa Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi III/2 (2015): 225-251.

Oral, Şehit, *Beşer İrâdesi Hakkında Mâtürîdiyye Mezhebi -II-*, Diyanet İlmi Dergi II/3-4 (1963): 14-16.

Oral, Şehit, *Beşer İradesi Hakkında Mâtüridiyye Mezhebi*, Diyanet İlmi Dergi [Diyanet İşleri Başkanlığı Dergisi] II/1-2 (1963): 17-20.

Önal, Recep, *İmam Mâtürîdî Teolojisinden Semantik Analizler: 'Din, Şeriat, Hak Din ve İslâm' Kavramları Örneği*, Balıkesir Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi = Journal of Balikesir University Faculty of Theology I/1 (2015): 61-78.

Önal, Recep, *İnanç ve Düşünce Özgürlüğü Bağlamında İslâm'ın Kılıç Zoruyla Yayıldığı İddialarına Karşı İmam Mâtürîdî'nin Yaklaşımı*, Kelam Araştırmaları Dergisi XV/1 (2017): 44-74.

Önal, Recep, *Mâturidi'nin Hayatı, Eserleri ve Kelam İlmi'ndeki Yeri = Maturidi's Life, Work and Islamic Theology\Kalam*, Akademik İncelemeler Dergisi = Journal of Academic Inquiries VIII/3 (2013): 325-360.

Önal, Recep, *Mâtürîdî'nin Yahudilerle Polemiği: Tahrif Bağlamında Kutsal Kitap İnançlarına Yönelik Eleştirileri = Maturidi's Argument with Jews: His Criticismto Their Holy Book Belief in the Context of Degeneration*, İslami Araştırmalar XXVII/3 (2016): 333-352.

Önal, Recep, *Matüridi'ye Göre Dinlerarası Diyalog: Ehli Kitabın Kurtuluşu*, Kelam Araştırmaları Dergisi XI/2 (2013): 139-180.

Özcan, Hanifi, *Matürîdî'ye Göre Dünyanın Yaratılış Amacı,* Diyanet İlmi Dergi [Diyanet Dini - İlmi - Edebi Dergi] XXIX/1 (1993): 17-21.

Özcan, Hanifi, *Mâturîdî Ahlakına Felsefi Bir Yaklaşım*, Türkiye Günlüğü, 103 (Güz 2010): 95-105.

Özcan, Hanifi, *Mâturîdî Metafiziğine Bir Bakış*, Türkiye Günlüğü, 104 (Güz 2010): 128-135.

Özcan, Hanifi, *Mâturîdî Düşünce Sistemine Felsefi Bir Yaklaşım*, Türkiye Günlüğü, 102 (Yaz 2010): 141-147.

Özcan, Hanifi, *Türk Düşünce Hayatında Mâturîdîlik*, Türkiye Günlüğü, 101 (Bahar 2010): 141-151.

Özcan, Hanifi, *Mâtüridî'ye Göre İman-İslâm-İhsan ve Küfür İlişkisi*, Diyanet İlmi Dergi [Diyanet İşleri Reisliği Yıllığı] XXIX/3 (1993): 85-100.

Özcan, Hanifi, *Mâtüridî'nin Düşünce Sisteminin Önemi*, Hikmet Yurdu II/4 İmam Mâtüridî ve Mâtüridîlik Özel Sayısı (2009): 13-16.

Özcan, Hanifi, *Mâturîdî 'ye Göre "Hikmet" Terimi*, İslâmî Araştırmalar II/6 (1988): 42-46.

Özcan, Hanifi, *Maturîdî'nin Bilgi Teorisinde "Îkân" Terimi*, İslâmî Araştırmalar III/1 (1989): 36-41.

Özcan, Hanifi, *Mâtürîdî'nin Bilgi Teorisinde "Fıkh" Terimi*, Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 4 Prof. Dr. Ömer Yiğitbaşı'na Armağan (1987): 143-150.

Özcan, Hanifi, *Matüridi'ye Göre "İman- İslam- İhsan" ve "Küfür" İlişkisi*, Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 8 (1994): 179-205.

Özcan, Hanifi, *Matüridi'ye Göre Kur'an'daki Kıssa ve Mesellerin Epistemolojik Amaç ve Önemi*, Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 9 (1995): 103-117.

Özdemir, İbrahim, *Mâturîdîler'de İlahî Füllerin Ta'lîli*, e-Şarkiyat İlmi Araştırmalar Dergisi X/21 (2018): 921-936.

Özdemir, Metin, *Mâturîdî'nin Düşünce Sisteminde Kötülük Problemi*, Doğu'dan Batı'ya Düşüncenin Serüveni: Felsefe, Ahlâk ve Kelâmın Sentezi VI (2015): 169-200.

Özdeş, Talip, *Mâturîdî İslam'ın Seküler Yorumuna Temel Oluşturabilir mi?*, Milel ve Nihal: İnanç, Kültür ve Mitoloji Araştırmaları Dergisi VII/2 (2010): 31-52.

Özdeş, Talip, *Mâturîdî ve Tefsir,* Doğu'dan Batı'ya Düşüncenin Serüveni: Felsefe, Ahlâk ve Kelâmın Sentezi VI (2015): 145-167.

Özdeş, Talip, *Maturidi'yi Nasıl Okumalıyız?*, Dini ve Felsefi Metinler: Yirmibirinci Yüzyılda Yeniden Okuma, Anlama ve Algılama II (2012): 963-974.

Özdeş, Talip, *Mâturîdî'nin Fıkhî Yönü ve Metodu Üzerine Bazı Değerlendirmeler,* Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 2 (1998): 343-360.

Özen, Şükrü, *Bir Otoritenin Oluşumu: İmam Mâtürîdi Örneği*, İslam ve Klasik (2008): 55-72.

Özen, Şükrü, *Osmanlı Dönemi Fetva Literatürü*, Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi (TALİD), 3/5 (2005): 249-378.

Özen, Şükrü, *IV (X.) Yüzyıllarda Ehl-i Sünnet-Mutezile Mücadelesi ve Bir Ehl-i Sünnet Beyannamesi*, İslam Araştırmaları Dergisi, 9 (2003).

Özen, Şükrü, *Yeterince Tanınmayan Bir İmam: Mâturîdî*, Marife: Dini Araştırmalar Dergisi [Bilimsel Birikim] V/3 (2005): 411-423.

Özervarlı, Mustafa S., *Alâeddin el-Üsmedî'nin Kelamcılığı ve Bilgi Teorisi: Maveraünnehir Kelam Düşüncesine Bir Katkı*, İslam Araştırmaları Dergisi, 10 (2003).

Özmen, Kerim, *İmam Mâturîdî ve Kâdî Abdülcebbâr'ın Müteşâbih Ayetleri Yorum Yöntemi*, İslam ve Yorum: Temel Tartışmalar, İmkânlar ve Sorunlar II (2017): 329-338.

Özkan, Fatih, *Siracüddin Ali b. Osman el-Ûşî ve Mâtürîdilikte İsim ve Müsemma,* Oş Devlet Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi İlmi Dergisi 23 (2018): 363-369.

Öztürk, Resul, *Maturîdi'nin Kelâm Sisteminde Allah'ı Bilme (Mârifetulllah) Meselesi,* EKEV Akademi Dergisi -Sosyal Bilimler- IX/24 (2005): 95-110.

Papatya, Nail, *Maturidiye ve Eş'ariye Arasındaki İlmi Esaslar*, Hilal Dergisi 11/124-125 (Şubat 1972): 129. http://katalog.idp.org.tr/yazilar/onizleme/52991/maturidiye-ve-es-ariye-arasindaki-ilmi-esaslar

Pekcan, Ali, *İmâm Mâtürîdî'nin "Usûl-I Fıkh"a Dair Görüşleri ya da "Meâhızü'ş-Şerâi'" i Yeniden Kurmaya Çalışmak*, Din Bilimleri Akademik Araştırma Dergisi IV/2 (2004): 151-172.

Pessagno, J. Meric, *Maturidiye Göre Akıl ve Dinî Tasdik*, trc. İlhami Güler, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi XXXV (1996): 425-435.

Pessagno, J. Meric, *Mâturîdî Düşüncede Kötülük [Kavramının] Kullanımları*, trc. Fethi Kerim Kazanç, Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 10 (1998): 455-476.

Pessagno, J. Meric, *Akıl ve Dini Tasdik: Ebu Mansur el-Maturîdî'nin Görüşü*, trc. A. Bülent Baloğlu-Adil Çiftçi, Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 8 (1994): 441-453.

Pınar, Fatma, *İmam Matüridi'nin Te'vîlâtü'l Kur'ân İsimli Özelinde Bazı Kelami Problemlere Bakışı*, Kafkas Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi V/9 (2018): 22-35.

Polat, Salahaddin, *Gayb Meselesi ve İmam Maturidi*, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 3 (1989): 261-280.

Rudolph, Ulrich, *Mâtürîdî'nin Hikmet Anlayışı = Al-Mâturîdî's Concept of God's Wisdom, trc. Ersin Kabakcı*, Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi XVII/34 (2018): 777-786.

Salame, Claude, *Kelam İlminin Temellerinde Rasyonalist (Akılcı) ve Literalist (Nakilci, Lafızcı) Akımlar ve Büyük Kelam Okullar,* trc. Kamil Güneş, Marife 2/1 (2002): 197-211.

Sarıbulak, Zekerya, *İki Manzum Kasidede Eş'ârî ve Mâtürîdîlik - Ûşî'nin Emâlî'si ile el-Lakkânî'niin Cevheretu't-Tevhîd'i-*, Oş Devlet Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi İlmi Dergisi 33 (2018): 315-333.

Sarıkaya, Mehmet Saffet, *Maturîdî'nin Din Anlayışında Hoşgörü*, e-Makâlât Mezhep Araştırmaları III/2 (2010): 145-164.

Sarıkaya, Mehmet Saffet, *Türklerin İslamlaşma Sürecinde Mezheplerin ve Tarikatların Yeri*, Türkler 5 (2002): 1-20.

Seber, Abdulkerim, *İmam Ebu Mansur Muhammed Mâtürîdî'nin "Te'vîlâtü'l-Kur'ân"ında Necm Suresi Tefsiri: Tercüme - Tahlil – Mukayese*, Bilimname: Düşünce Platformu IV/11 (2006): 97-139.

Sinanoğlu, Abdulhamit, *İmâm Ebu Mansûr Muhammed Mâtüridî'nin Allah Anlayışı ve Yanlış Tanrı Tasavvurlarını Eleştiri Biçimi*, Bitlis Eren Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi V (2016): 247-265.

Sinanoğlu, Abdülhamit, *İmam Mâtürîdî'nin Düşüncesinde İnsan Hürriyeti Sorunu*, Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi = Journal of Divinity Faculty of Hitit University XV/30 (2016): 249-267.

Sönmez, Vecihi, *Kelamda Eş'ârîyye ve Mâtürîdiyye Arasındaki Farklar Bağlamında Siracüddin Ali b. Osman el-Ûşî Örneği*, Oş Devlet Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi İlmi Dergisi 23 (2018): 301-313.

Sözen, Kemal, *Matüridi'de Allah-Alem İlişkisi adlı kitap üzerine = On the book of Matüridi'de Allah-Alem İlişkisi,* Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 15 (2005): 199-202.

Suuçak, Ali, *Mâtürîdî'nin Kur'ân'da Yer Alan "el-Hayatü'd-Dünya" Kavramına Yüklediği Anlamlar = Interpretation of Qur'anic Concept al-Hayatu'd-Dunya (Life on Earth) by Maturidi*, e-Makâlât Mezhep Araştırmaları X/1 (2017): 183-205.

Sülün, Murat, *İmam Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'an Adlı Eseri-Genel Bir Bakış-,* Araşan Sosyal Bilimler Enstitüsü İlmî Dergisi 5-6 (2008): 59-74.

Şahin Ahmetoğlu - Şerîf, Hâdî Vekîlî Hüseynî, *Mâturîdîliğin Yayılışı (Hicrî V-VII. Yüzyıllar),* Iğdır Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 3-4 (2014): 259-272.

Şahin, Mehmet Kenan, *Mâtürîdî Kelâmcısı Hakîm es-Semerkandî'nin (342/953) Sem'iyyât'a Dair Görüşleri*, Bayburt Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi II/2 (2015): 15-41.

Şaşa, Mehmet, *İmam Mâturîdî'nin Siyaset Anlayışında Öne Çıkan Yönetim İlkeleri = Prominent Management Principles in Imam Maturidi's Political Approach,* e-Makâlât Mezhep Araştırmaları XI/2 (2018): 309-344.

Şeker, Fatih M., *"Türk Müslümanlığı" Fikriyatı ve Matüridî Algısının Dönüşümü*, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 38 (2010): 47-80.

Şekeroğlu, Sami, *İnsanın Ahlaki Ontolojisine Matüridi Bir Bakış*, Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi XVIII/30 (2013): 129-138.

Şekeroğlu, Sami, *Mâturîdî Ahlak'ında, Erdem Fikri*, Milel ve Nihal: İnanç, Kültür ve Mitoloji Araştırmaları Dergisi VII/2 (2010): 173-189.

Şekeroğlu, Sami, *Mâtürîdî'de Kötülük Problemi*, Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 14/21 (2009): 135-150.

Şekeroğlu, Sami, *Mâtüridi'de Zühd ve Takva Anlayışı*, Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi XIV/22 (2009): 53-64.

Şen, Mustafa, *Maturidi'nin Tefsiri Bağlamında Şefaat*, EKEV Akademi Dergisi -Sosyal Bilimler- XXII/73 (2018): 485-512.

Şensoy, Güvenç, *Abdülkadir el-Hamzâvî'nin er-Risâletü'l-Hamzâviyye fî Beyâni Hakîkari'l-Fark Beyna Kesbi'l-Eş'ariyye ve'l-Mâtürîdiyye Adlı Eserinin Yazma Nüshaları, Tanıtım ve Muhtevası Üzerine = On the Manuscripts, Introduction and Content of al-Rasilah al-Hamzawiyyah fi Beyan Hakikat al-Fark Bayna Kasb al-Ashariyyah wa al-Maturidiyyah by Abdulqadir al-Hamzawi*, Bülent Ecevit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi III/1 (2016): 99-110.

Şık, İsmail, *Semerkandlı Hanefi-Mâturidî Âlim Mahmud B. Zeyd El-Lâmişî ve İlmi Konumu*, Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi X/1 (2010): 105-124.

Tan, Muzaffer, *Geç Dönem Hanefî- Mâturîdî Fırak Geleneği Bağlamında Bir Risale: "El- Makâlât fî Beyâni Ehli'l- Bida ve'd-Dalâlât" = A Treatise in the Context of Late Hanafite-Maturidite Heresiography: "al-Maqâlât fî Bayân Ahl al-Bida' wa al-Dalâlât"*, Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi XIV/1 (2009): 181-202.

Tan, Muzaffer, *Hanefi- Mâturîdî Fırak Geleneği Bağlamında Mezheplerin Tasnifi Meselesi*, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 49/2 (2008) 121-152.

Taşdelen, Mehmet, *Mâtürîdî'nin Düşüncesinde Emri bi'l-Ma'rûf ve Neyhi ani'l-Münker'in Anlaşılma Şekli*, Adıyaman Üniversitesi İslami Bilimler Fakültesi İslami İlimler Araştırmaları Dergisi I/2 (2017): 75-97.

Taşpınar, Halil, *Mâtüridiyye İle Eş'arîyye Mezhepleri Arasında İhtilaf mı? Suni Dalgalanma mı?*, Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi X/1 (2006): 213-250.

Tekineş, Ayhan, *İmam Maturidi'nin Hadisleri Yorumlama Metodu: Te'vilatu Ehli's-Sünne Örneği*, Marife: Dini Araştırmalar Dergisi [Bilimsel Birikim] X/3 (2010): 159-170.

Terzioğlu, Hülya, *Mâtürîdî'de Hikmet ve Rahmet Bağlamında Günahkârın Îmânî Durumu = The Religious Situation of the Sinners in the Content of Wisdom and Mercy in Mâturîdî,* Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi = The Journal of International Social Research XI/55 (2018): 1059-1067.

Toksarı, Ali, *Evlenmede Maturidi'ye Göre Şahitlik*, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 3 (1989): 253-260.

Toprak, Süleyman, *İnsanın Fiileri Konusunda Maturidî ve Eş'arî Arasındaki İhtilaf*, Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 3 (1990): 165-186.

Tosun, Necdet, *Mâtürîdiyye ve Tasavvuf İlişkisi*, Tasavvuf: İlmî ve Akademik Araştırma Dergisi XVII/38 (2016): 47-54.

Tuğlu, Nuri, *İmam Mâtürîdî'nin Te'vîlâtü'l-Kur'ân Adlı Tefsirinin Rivayet İlimleri Açısından Bazı Özellikleri Arayışlar*, İnsan Bilimleri Araştırmaları III/5-6 (2001): 115-130.

Tuğlu, Nuri, *Mâturîdîliğin Hadis Anlayışı*, Milel ve Nihal: İnanç, Kültür ve Mitoloji Araştırmaları Dergisi VII/2 (2010): 95-139.

Tuğlu, Nuri, *Teşbih İfade Eden Rivâyetler ve Ehl-i Sünnet Yorumu Bağlamında İmam Mâturîdî'nin Yaklaşımı*, Dinî Araştırmalar VIII/24 (2006): 203-218.

Turan, Osman, *Türkler ve İslamiyet*, AÜDTCFD IV (1946).

Tuzcu, Recep, *XIII. Asırda İmam Maturidi Düşüncesinin Ortadoğu ve Anadolu'da Tesiri Buhara'dan Konya'ya İrfan Mirası ve XIII. yy. Medeniyet Merkezi KONYA (I),* Konya Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları: 401 (2018): 65-86.

Türcan, Galip, *Mâturîdî'ye Göre Muhkem ve Müteşâbih Ayetler*, Milel ve Nihal: İnanç, Kültür ve Mitoloji Araştırmaları Dergisi VII/2 (2010): 277-294.

Uludağ, Süleyman, *Maturidi Kelamı ve Taftazani Üstüne Düşünceler*, Aylık Dergi Ehl-i Sünnet Özel Sayısı (1985).

Uzundağ, Mehmet Sait, *Semerkandlı Hanefi-Mâturidî Âlim Mahmud b. Zeyd el-Lâmişî ve Bazı Hadis Meselelerine Yaklaşımı*, Şırnak Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi VIII/16 (2017): 55-75.

Ünverdi, Veysi, *Mâtürîdî'de İnsanın Sorumluluğu,* Usûl: İslam Araştırmaları 20 (2013): 47-80.

Yaltkaya, Mehmet Şerafeddin, *Ebu Mansur Maturidi*, DFİFM 23 (1932): 3-4, 7-12.

Yaltkaya, Mehmet Şerafeddin, *İslam'da İlk Fikri Hareketler ve Dini Mezhepler,* DFİFM, 23 (1929) 1-20.

Yaltkaya, Mehmet Şerafeddin*, Kerramîler*, DFİFM 2 (1929): 1-15.

Yaltkaya, Şerafüddin Muhammed, *Selçuklular Devrinde Mezâhib*, sad. Ali Duman, Hikmet Yurdu II/4 İmam Maturidi ve Maturidilik Özel Sayısı (2009): 179-194.

Yarımbaş, Emine, *Ebû Mansûr el-Mâtürîdî (ö. 333/944)'nin Kitâbü't-Tevhîd'i ve Türkçe Tercümesi Üzerine Bir Değerlendirme*, Kelâm Araştırmaları Dergisi I/2 (2003): 175-179.

Yazıcıoğlu, Mustafa Sait, *Mâturidî Kelâmında İnsan Hürriyeti Meselesi*, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi XXX (1988): 155-169.

Yazıcıoğlu, Mustafa Sait, *Mâturîdi Kelâm Ekolü'nün İki Büyük Siması: Ebû Mansûr Mâturîdî ve Ebu'l-Mu'în Nesefî*, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi XXVII (1985): 281-298.

Yeşilyurt, Teme, *Maturidilerde Tekvin Sıfatı ve Temellendirilmesi*, Kastamonu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi I/1 (2017): 9-23.

Yeşilyurt, Temel, *Mâtürîdîlerde İmanda Çıklık = The Clarity of Faith in Maturidis Thought,* Cumhuriyet İlahiyat Dergisi = Cumhuriyet Theology Journal [Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi] XXII/1 (2018): 93-111.

Yıldırım, Arif, *Ebû Mansûr Mâtüridî'nin Din-Devlet İlişkisine Bakışı ve Bazı Değerlendirmeler*, EKEV Akademi Dergisi -Sosyal Bilimler- X/27 (2006): 147-168.

Yıldız, Mustafa, *Din-Siyaset İlişkileri Bağlamında Fârâbî ve Mâturîdî Temaşa,* Erciyes Üniversitesi Felsefe Bölümü Dergisi 1 (2014): 77-93.

Yılmaz, Ali Tarık Ziyat, *Matürîdî Âlimlerden Sığnâkî'nin (Ö. 714/1314 [?]) Hayatı, İlmî Şahsiyeti, Kelâm İlmindeki Yeri ve Eserleri*, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi = Journal of Divinity Faculty of Çanakkale Onsekiz Mart University 12 (2018): 43-68.

Yılmaz, Nusrettin, *İslam Düşüncesinin Tasavvuf ve Kelam Alanında Bir Karşılaştırma: Kelâbâzî ve Mâturîdî*, İnönü Üniversitesi Darende İlahiyat Fakültesi Dergisi 1 (1995): 73-90.

Yörükan, Yusuf Ziya, *İslâm Akaid Sisteminde Gelişmeler ve Ebu Mansur-i Matüridî*, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi II/2-3 (1953): 127-142.

Yörükan, Yusuf Ziya, *İslâm Akaid Sisteminde Gelişmeler ve İmam-ı Azam Ebu Hanife,* Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi I/2-3 (1952): 1-19.

Yurdagür, Metin, *Kurucusundan Sonra Maturidiyye Mezhebinin En Önemli Kelamcısı Ebu'l-Muin En-Nesefî'nin Hayatı ve Eserleri*, Diyanet İlmi Dergi [Diyanet Dergisi] XXI/4 (1985): 27-43.

Yüksel, Emrullah, *Eş'arîler İle Mâturidîler Arasındaki Görüş Ayrılıkları*, Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 9 (1990) 1-11.

Yüksel, Emrullah, *Eş'arîler İle Mâturîdîler Arasındaki Görüş Ayrılıkları*, Atatürk Üniversitesi İslâmî İlimler Fakültesi Dergisi 4 (1980) s. 91-103.

Yüksel, Emrullah, *Eş'âriler İle Mâturidiler Arasındaki Görüş Ayrılıkları*, Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 11 (1993): 8-17.

Yüksel, Emrullah, *Eş'âriler İle Mâturidiler Arasındaki Görüş Ayrılıkları,* Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 12 (1995).

Yüksel, Emrullah, *Eş'âriler İle Mâturidiler Arasındaki Görüş Farklılıkları*, Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 10 (1996): 16-20.

Zysow, Aron, *Hanefî Hukuku Kuramında Mu'tezîlilik ve Matüridîlik,* trc. Süleyman Aydın, Hikmet Yurdu II/4 İmam Mâtüridî ve Mâtüridîlik Özel Sayısı (2009): 147-178.

Müellifi Meçhul, *Abu Mansur Maturidi'nin Hayatı ve Eserleri İslam'ın İlk Emri Oku*, 27/3 (1963), http://katalog.idp.org.tr/yazilar/onizleme/77344/abu-mansur-maturidi-nin-hayati-ve-eserleri

Müellifi Meçhul, *Müslüman Çocuklarına Din, Terbiye ve Ahlak Dersleri*, Müslüman Sesi Dergisi 128/8 (1956). http://katalog.idp.org.tr/yazilar/onizleme/109616/musluman-cocuklarina-din-terbiye-ve-ahlak-dersleri

Müellifi Meçhul, *Milli Kültür Lügatçesi,* Yeniden Milli Mücadele Dergisi 3/1 (1970): 13. http://katalog.idp.org.tr/yazilar/onizleme/118744/milli-kultur-lugatcesi

Müellifi Meçhul, *Milli Kültür Lügatçesi*, İslam'da Akıl Yeniden Milli Mücadele Dergisi 1/21 (1970): http://katalog.idp.org.tr/yazilar/onizleme/119006/milli-kultur-lugatcesi-islam-da-akil

Müellifi Meçhul, *Milli Kültür Lügatçesi*, İslam Akaidi Yeniden Milli Mücadele Dergisi 1/21 (1970): 13. http://katalog.idp.org.tr/yazilar/onizleme/119028/milli-kultur-lugatcesi-islam-akaidi

Müellifi Meçhul, *Milli Kültür Lügatçesi*, İslam Akaidi Yeniden Milli Mücadele Dergisi 1/22 (1970): 10-30. http://katalog.idp.org.tr/yazilar/onizleme/119047/milli-kultur-lugatcesi-islam-akaidi

Müellifi Meçhul, *Milli Kültür Lügatçesi*, İslam Akaidi Yeniden Milli Mücadele Dergisi 1/23. (1070). http://katalog.idp.org.tr/yazilar/onizleme/119070/milli-kultur-lugatcesi-islam-akaidi

Müellifi Meçhul, *Milli Kültür Lügatçesi,* İslam Akaidi Yeniden Milli Mücadele Dergisi 1/24 (1970). http://katalog.idp.org.tr/yazilar/onizleme/119092/milli-kultur-lugatcesi-islam-akaidi

Müellifi Meçhul, *Milli Kültür Lügatçesi*, İslam Akaidi Yeniden Milli Mücadele Dergisi 1/25 (1970): 10.

http://katalog.idp.org.tr/yazilar/onizleme/119111/milli-kultur-lugatcesi-islam-akaidi

Müellifi Meçhul, *Milli Kültür Lügatçesi*, İslam Akaidi Yeniden Milli Mücadele Dergisi 1/26 (1970): 10. http://katalog.idp.org.tr/yazilar/onizleme/119133/milli-kultur-lugatcesi-islam-akaidi

Müellifi Meçhul, *Milli Kültür Lügatçesi - Kaza ve Kader,* Yeniden Milli Mücadele Dergisi 50/1 (1971): 10. http://katalog.idp.org.tr/yazilar/onizleme/119693/milli-kultur-lugatcesi-kaza-ve-kader

Müellifi Meçhul, *İmam Matüridi'nin Tevhid Risalesi*, Yeniden Milli Mücadele Dergisi 486/10 (1979): 10.

5.2. Arapça Makaleler

Ahmed Celî, Ahmed Muhammed, *Nazariyyetu'l-ma'rife 'ınde'l-İmâmil'l-Mâturîdî*, ed-Dirâsâtu'l-islâmiyye 17/2 (1982): 15-42.

Dekkaş, Selîm, *Mulâhazât menheciyye ve advâ' târîhiyye alâ Kitâbi't-Tevhîd li Ebî Mansûr el-Mâturîdî havliyyâtu fer'i'l-edebi'l-arabiyye*, (Annales du Department des Letters Arabes) University Saint-Joseph 2 (1982-1983): 43-59.

Hamîs, Muhammed b. Abdirrahmân, *el-Mâturîdiyye*, Rebîbetu'l-Kullâbiyye Mecelletu'l-buhûsi'l-islâmiyye 55 (1419/1998-1999): 123-160.

Hijazi, Hasan, *Mâhiyetü'l-îmân min Manzûri Hüsâmeddin es-Suğnâkî el-Mâtürîdî*, Kilis 7 Aralık Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi III/6 (2017): 247-269.

Huleyf, Fethullah, *el-İmam Ebû Mansur el-Maturidi*, el-İlmü'l-Fikr 11/1 (1980): 233-258.

Huleyf, Fethullah, *Kitâbu't-Tevhîd li Ebî Mansûr el-Mâturîdî*, Mevsû'atu Turâsi'l-insâniyye VIII-IX 153-170.

Omari, Ali Mahmoud, *el-İlmü'l-Kelâm ve'ş-şübühâtül-muâsıra "Müşkiletü'ş-şer ınde'l-İmâm el-Mâtürîdî nemûzecen"*, FSM İlmi Araştırmalar İnsan ve Toplum Bilimleri Dergisi 11 (2018): 387-398.

5.3. İngilizce Makaleler[106]

Ayyup Ali, *Maturidism*, Sharif, M.M., A History of Muslim Philosoph I (1963): 259-274.

Başaran, Yasin Ramazan, *The Idea of Subjective Faith in al-Maturidi's Theology*, Islamic University of Europa Journal of Islamic Research - İslam Araştırmaları IV/2 (2011): 48-54.

Çağlayan, Harun, *İmam Mâtürîdî'de Hidayetin Yöntem ve Çeşitleri,* ULUM 2/1 (Temmuz 2019):29-50.

Dorroll, Philip, *Mâturîdî Theology in the Ottoman Empire: Debating Human Choice and Divine Power Osmanlı'da İlm-i Kelâm: Âlimler, Eserler, Meseleler* (2016): 219-238.

er-Rahman, M. Mustefiz, *İmâm Abû Mansûr al-Mâturîdî*, JAS Pakistan 16 (1971): 197-208.

Frank, Richard, *M. Notes and Remarks on the Taba'i in the Teaching of al-Maturidi*, Melanges d'lslamologie: Volume dedie a la memoire d'Armond Abe (ed. Pierre Salmon) (1974): 137-149.

Galli, Ahmed M. Ahmed, *Some aspects of al-Mâturid's Commentary on the Qur'an*, Islamic Studies 21/1 (1982): 3-21.

Gibb, H. A. R. – Kramer, J. H., *al-Maturidi Shorter Encylopadia of Islam*, (1961).

Ishak, Aldila, *Salient Features of al-Mâturid's Theory of Knowledge*, al-Shajarah VI/2 (2001): 253-279.

Lewinstein, Keith, *Notes on Eastern Hanafite Heresiography*, Journal of the American Oriental Society 114/4 (1994): 583-598.

Lutpi, Ibrahim, *Al-Mâturidi's Argumehts for Existence of God*, Hamdard Islamicus 3/4 (1980): 17-22; *Essasys on Islam,* ed. H. M. Said, Karaçi (1992): 16-21.

Madelung, Wilferd, *The Early Murjia in Khurasan and Transoxsania and the Spread of Hanafism*, Der Islam 59/1 (1982).

---

[106] Krş. Korkmaz, Sıddık, "Maturidilik Hakkında Batıda Yapılan Çalışmalar," *Matüridi Düşünce ve Matüridilik Literatürü,* İstanbul: Önsöz Yayınları, 411-415.

Madelung, Wilferd, *Early Sunnite Doctrine Concerning Faith as reflected in the Kitab al-iman of Ebu Ubeyd al-Kasım b. Sellam*, Studia Islamica XXXII (1970): 233-254.

Madelung, Wilferd, *Abu'l-Muin al-Nasafi and Ash'ari Theology*, Turkish Culture II (2000): 318-330.

Madelung, Wilferd, *The Spread of Maturidism and The Turks*, Actas do IV Congresso de Etudos Arabes e islamicos E.J. Brill (1971): 109-168.

Memiş, Murat, *Jesus and His Family in Mâturîdî's Commentary: Methods and Sources,* Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi = The Journal of International Social Research XI/56 (2018): 1024-1034.

Özcan, Hanifi, *Abû Mansûr al-Maturîdî's Religious Pluralism*, Islamochristiana 23 (1997): 65-80.

Özervarlı, M. Sait, *The Authenticity of the Manuscript of Maturidi's Kitâb al-Tawhîd: A Re-examination*, TDV İSAM İslam Araştırmaları Dergisi I (1997): 19-29.

Özervarlı, M. Sait, *The Authenticity of the Manuscript of Mâturidi's Kitab al-Tawhid: A Re-Examination*, İslâm Araştırmaları Dergisi 1 (1997): 19-29.

Pessagno, J. Meric, *The Uses of Evil in Maturidian Thought,* Studia Islamica 60 (1984): 59-82.

Pessagno, J. Meric, *Irade, Ihtiyar, Qudra, Kasb, The view of Abû Mansûr al-Maturidi*, Journal of American Oriental Society JOAS 104 (1984): 177-191.

Pessagno, J. Meric, *Intellect and Religious Assent: The View of Abû Mansûr al-Maturîdî,* The Muslim World 69/1 (1979): 18-27.

Pessagno, J. Meric, *The Reconstruction of the Thought of Muhammad Ibn Shabib,* Journal of the American Oriental Society 104/3 (1984).

Schacht, Joseph, *New Sources for the History of Muhammedan Theology,* Studia Islamica 1 (1953): 23-42.

Schacht, Joseph, *An Early Murci'it Treatise: The Kitab al-Alim wa'l-Muta'allim*, Oriens 17 (1964): 96-117.

Tomas, David, *Aba Mansûr al-Mâturîdî on the Divinity of Jesus Christ*, Islamochristiana 23 (1997): 43-64.

Tritton, A. S., *An Early Work From the School of al-Mâturîdî*, Journal of the Royal Asiatic Society of Great Britain and Ireland III-IV (1966): 96-99.

Uluç, Tahir, *Abü Mansür al-Mâturîdî's*, Universalist Interpreatation of Islam İlahiyat Studies: A Journal on Islamic and Religious Studies VIII/1 (2017): 29-64.

Watt, W. Montgomery, *The Problem of al-Mâturidî*, Melanges d'Islamologie: Volume dedie a la memoire d'Armond (ed. Pierre Salmon) (1974): 267-268.

Wojcik, Agata - Lukasz Wojcik, T*he Sources of Religious and Political Power in Thought of Abu Mansur Al-Maturidi and Saint Thomas Aquinas -the Comparative Perspective-*, e-Makâlât Mezhep Araştırmaları III/2 (2010): 229-239.

Yaman, Hikmet, *Small Theological Differences, Profound Philosophical Implications: Notes on some of the Chief Differences between the Ash'aris and Maturidis*, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi LI/1 (2010): 177-194.

5.4. Özbekçe Makaleler

Abdullayev, A., *Abu Mansur Maturidiy va İslomiy Etikod*, Özbekiston Müslümonları 1/4 (1997): 18-19.

Abdullayev, A., *Moturidiy va etikod*, Milliy Tiklaniş 12 (1997).

Abdullayev, A. - Hikmatullayev, H., *Muhammed Maturidi Semerkandi*, FAN Yayınevi (1969): 15-16.

Azimov, A. - Abdurasulov, Ş., *Al-Moturidiy va İslamiy Etikod*, Shark Masalı 1/2 (2000): 16-20.

Jozjoniy, Abdulhakim, *Shariy as-Sobuniy-Moturidiy Maktabıning Yirik Vakili*, İmom al-Buhori Saboqları 2 (2000): 102-106.

Jozjoniy, Abdulhakim, *Shariy Ğoyaviy Birlik Darğası*, Shark Mashalı 1/2 (2000): 9-16.

Komilov, M. *Moturidiyya Talimotınıng Davomchısı*, Shark Mashalı 1/2 (2000): 24-27.

Mahsimov, Abdukahhor, *İmom al-Hudo*, İmom al-Buhori Saboqları 2 (2000): 102-108.

Munavvarov, Z. Abbosova, *Abu Mansur al-Moturidiy*, Shark Mashalı 1/2 (2000): 4-9.

Rudolph, Ulrich, *Moturidiylik*, İmom Buhori Saboqları 2 (2000): 98-102.

Shirinov, T. - Berdumuradov, A. *Abu Mansur Moturidiy*, Meros 3/4 (1997/02).

Ziyodov, Ş. *Abu Mansur al-Moturidiy va Uning Tavilot ahl as-Sünna, Asarı Hakkıda Yangı Malümatlar*, Şarkşunoslik 9 (1999): 66-73.

Ziyodov, Ş. *Abu Mansur al-Moturidiy va Uning Kalom Talımotı*, Özbekiston Tarıhı 3 (2000): 32-37.

Ziyodov, Ş. *Abu Mansur al-Moturidiy*, Mulokat 1 (2000): 51-52.

Ziyodov, Ş. *Kalom Talımotı va Abu Mansur al-Moturidiy*, İslom, Tarıh va Manaviyat Abdulla Kodiriy Yayınevi (2000): 26-34.

Ziyodov, Ş. *Moturidiy va Kalom Talımotı*, Fan va Turmush 6 (1997): 12-13.

5.5. Farsça Makaleler

Ahlâkî, Hasan Ali - Muhammed Ali Fekverî, *İmâmet ve İmâm der Goftemân-ı İmâmiyye ve Mâturidiyye*, Pejuhişnâme-i Kelâm 1 (1393/2014): 49-68.

Celâlî, Seyyid Lütfullah, *Pejuheşî der Bâb Mâturîdiyye*, Mecelle-i Ma"rifet 78 (1383/2004): 96-110.

Dînânî, Gulamhuseyn İbrahimî, *Kelâm-ı Mâturidî*, Mecelle-i Keyhân-ı Ferhengî 130-131 (1375/1996): 42-45.

Fulâdî, İbrahim, *Ebû Hanîfe ve Mezheb-i İrcâ*, Nistân-ı Edyân ve Mezâhib, 1/1 (1389/2010).

Golpaygânî, Ali Rabbânî, *Mâturîdiyye*, Mecelle-i Kelâm ve Endişehâ-yi Kelâmî 53 (1373/1994): 104-120.

Hâtî, Muhammed Şefik, *Câygâh-ı Ehl-i Beyt (a) ez Didgâh-ı Ebû Hanîfe*, Pejuhişnâme-i Hikmet ve Felsefe-i İslâmî 17 (1385/2006): 145-174.

İbrahim, Lutpi, *İstidlalhâ-yi Mâturidî der İsbât-ı Vücud-ı Hodâ*, trc. Seyyid, Lütfullah Celalî, Tulû 4/13-14 (1384/2005): 219-224.

Kanberî, Menzer, *Berresî-yi Ârâ ve Endişehâ-yi Kelâmî-yi Ebû Mansûr-ı Mâturîdî*, Mecelle-i Kelâmî İslamî 65 (1387/2008): 123-135.

Kayyumzâde, Mahmud, *Berresî ve Tebyîn Reveşşinâsi-yi Mekteb-i Kelâmi-yi Mâturîdî*, Mecelle-i Ayine-i Ma"rifet 31 (1391/2012): 119-138.

Kayyumzâde, Mahmud, *Costarî der Fırkaşinâsi-yi Mâturîdiyye,* Dânişgâh-ı Âzâd-ı İslâmiyye Vâhid-i Sâve (1385/2006).

Mîr Zânyâ, Manûr, *Âsâr-u Efkâr-ı Ebû Mansûr-ı Maturîdî*, Keyhân-ı Endîşe 40 (1370/1992): 70-82.

Nefîsî, Şâdi - Âştiyânî, Sümeyye Halîlî, *Berresî ve Nakd Ârâ-i Maturidî ve Nesefî der Movrid-i Âyât-i Merbût be Ehl-i Beyt (a.s.)*, Tahkîkât-ı Ulûm-ı Kuran ve Hadîs 12/1 (1394/2015).

Rızanejad, Izzuddin, *Mâturîdî; Rakîb-i Gomnâm-i Mu'tezile ve Eş'arî*, Mecelle-i Kelâmî İslamî 47 (1382/2003): 105-115.

Sadîk Hüseyin - Muhammed Ali Rızâyî İsfahânî, *Reveşşenâsi-i Tefsirî Ebû Mansûr Mâturîdî*, Mecelle-i Tulu-i Nûr 37 (1390/2011): 25-56.

Vekîlî, Hâdî-Enîse Sâdât, *Gosteriş-i Mâturidiyye Teyy-i Kurûn-i 5-7,* Coğrafya ve Bernâmerîzî 25 (1386/2007): 131-143.

Müellifi Meçhul, *Bâverhâ-yı Kelâmi-yi Mâturidiyân*, Heft Âsemân 23 (1383/2004): 147-166.

Müellifi Meçhul, *Taftazânî; Eş'arî ya Mâturîdî?*, 10-11 (1383/2004): 73-86.

Müellifi Meçhul, *Târîh ve Akâid-i Mâturîdiyye*, Merkez-i Mütâlaât-ı Edyân ve Mezâhib (1386/2007).

Müellifi Meçhul, *Mebâni-yi Fikrî ve Fıkhî-yi Ebû Mansur Mâturidî*, Nâme-i Encümen 30 (1387/2008): 171-184.

Müellifi Meçhul, *Esmâ-i İlâhî ez Menzer-i İmâmiyân ve Mâturidiyân*, Heft Âsemân 27 (1384/2005): 163-190.

Müellifi Meçhul, *Hudâ ve Sıfât-ı Hudâ der Mekteb-i İmâmiyye ve Mâturidiyye*, İntişârât-ı Merkez Cihâni-yi İslâmî (1385/2006).

Müellifi Meçhul, *Berresi-i Tatbîki-î Mebhesi Sıfat-ı İlahi ez Menzer-i Allâme Tabatabâî ve Ebû Mansûr Mâturîdî*, Mecelle-i Tulu 16 (1384/2005): 84-104.

5.6. Almanca Makaleler

Angelika Brodersen, *"Göttliches und menschliches Handeln im maturiditischen kalam" (Maturidi Kelamında İlahi ve Beşeri Füller),* Jahrbuch für Islamische Theologie und Religionspädagogik, 2 (2013), s. 117-139.

Angelika Brodersen, *"Der Schlaf ist der Bruder des Todes. Einige Traditionen über Schlaf und Traum und ihre Funktion in der Argumentation As-Saffar al-Buharis",* C. Gilliot/T. Nagel (Hg.), Das Prophetenhadit. Dimensionen einer islamischen Literaturgattung, *Nachrichten der Akademie der Wissenschaften zu Göttingen*, I. Philologisch-historische Klasse, 1 (2005), s. 98-107.

Bernd Radtke, *"Theologen und Mystiker in Hurasan und Transoxanien" (Horasan ve Maveraunnehr'de Kelamcılar ve Mutasavvıflar),* ZDGM (Zeitschrift der Deutschen Morgenländischen Gesellschaft), 136 (1986), s.538-549.

Daiber, Hans, *Zur Erstausgabe von al-Mâturîdî, Kitâb at-Tavhîd*, Der Islam 52/2 (1975): 229-313.

Edward Badeen, *"Al-As'ariyya wa-l-Maturidiyya wa-t-tabdi' wa-t-takfir",* Historical Articles in Honor of Professor Butrus Abu-Manneh. Compiled and Edited by: Atallah Qubti, Johnny Mansour and Mustafa Abbasi, Beirut 2011, s. 29-57.

Fritz Meier, *"Die Schriften des 'Aziz-i Nasafi'"(Aziz Nesefi'nin Eserleri),* Wiener Zeitschrift für die Kunde des Morgenlandes, 52 (1953/55), s. 125-182.

Gimaret, Daniel, *al-Mâturîdî und die Sunnitische Theologie in Samarkand*, by Rudolp Ulrich Leiden 1977", Bulleten Critique des Annales Islamologiques 14 (1998): 40-44.

Götz, M. Anfred, *Maturidî und sein Kitâb Ta'wilât al-Qur'an,* Der Islam XLI (1965): 27-70.

Heinz Halm, *"Der Wesir Al-Kunduri und die Fitna von Nisapur" (Vezir Kunduri ve Nişapur'daki Fitne Hadisesi),* Die Welt des Orients, 6 (1971), s. 205-233.

Rudolph, Ulrich, *Das Entstehen der Mâturîdîya (Maturidiliğin Oluşumu),* Zeitschrift der Deustschen Morgenlandischen Gesellschaft 147/2 (1997): 394-404.

Rudolph, Ulrich, *Ratio und Überlieferung in der Erkenntnislehre al-As'arî's und al-Mâturîdî's (Eş'ari ve Maturidi'nin Bilgi Teorilerinde Akıl ve Rivayet),* Zeitschrift der Deustschen Morgenlandischen Gesellschaft 142/1 (1992): 72-89.

5.7. Diğer Dillerde Makaleler

Gadret, D. *De quelques questions poses par L'etude du Ilm al-Ka1am*, SI/XXXII (1970): 135-139.

Monnot, Guy, *Matorîdî et le Manicheisme*, Melanges de l'Institute Dominicain d'Etudes O. Du Caire (MIDEO) 13 (1977): 39-66. Ayrıca bkz. *Islam et Religions*, Paris (1986): 129-140.

Salame, Claude, *Le Courant Rationalisant et Le Courant Litteraliste Dans Les Fondemenets de la Theologie Dialectique et ses Grandes Ecoles*, Bulletin d'Etudes Orientales XXXI (1980): 269-285.

Spiro, Jean, *La Theologie d'Aboû Mansoûr al-Mâtourîdy*, Verhandlungen des XIII, Internationalen Orientalisten Kongresses (Hamburg 1902); Leiden (1904): 292-295.

Vadet, Jean-Claude, *Le karramisme de la Haute-Asie au carrefour de trois sectes rivales*, REI 48 (1980): 20-25.

Vajda, Georges, *Abu Mansûr Muhammed al-Mâturîdî: Kitâb al-Tawhîd,* (ed. by Fathallah Kholeif) Arabica 20/1 (1973): 93-95.

Vajda, Georges, *Le Temoignage d'al-Mâturîdî sur la Doctrine des Manicheens, des Daysânites et-des Marcionites,* Arabica 13/1 (1996):1-18; 13/2 (1996): 113-128; *Etudes de theologie et de philosohie arabislamiques a l'epoquue clabbique* (ed. Daniel Gimaret-M. Hayoun et S. Solivet) London (1986): 113-128.

van Ess, Josef, *Kitablar ve Mecmualar Review of Books and Periodıcals,* (DİA için tercüme Ziya Yılmazer) Oriens 27-28 (1981): 556-565.

Vyatkin, V L. *Samarkandskie Legendı: Yevreyskiy Mudrets, Çupan Ata, Darhan, Şayh Maturidi, Şahi-Zinda*, Spravoçnaya Knijka Samarkandskoy Oblasti V (1897): 224-240.

6. Ansiklopedi Maddeleri Bibliyografyası

MacDonald, Duncan Black, *al-Mâturîdî*, Shorter Enclopedia of Islam, 362-363, Leiden: 1953.

MacDonald, Duncan Black, *Mâturîdî*, Ensyolopedia de'l Islam, III. 469470.

MacDonald, Duncan Black - Ateş, Ahmet, *Matüridi*, MEB, İslam Ansiklopedisi, VII: 404-406, İstanbul: 1957.

Madelung, Wilferd, *Mâturîdiyya*, Encyclopedia of Islam, IV: 847-848.

Özen, Şükrü, *Matüridi (Fıkıh ve Fıkıh Usulündeki Yeri)*, DİA, XXVIIII: 159-165, Ankara: 2003.

Özen, Şükrü, *Matüridi (Matüridiyye Mezhebinin Kurucusu, Müfessir ve Fakih)*, DİA, XXVIIII/146-151, Ankara: 2003.

Speight, R. Martson, *al-Mâturidî*, Encylopedia of Religion, 9: 285-86, New York: 1987.

Topaloğlu, Bekir, *Matüridi (Kelama Dair Görüşleri)*, DİA, XXVIIII: 151-157, Ankara: 2003.

Topaloğlu, Bekir, *Matüridi (Tefsir İlmindeki Yeri)*, DİA, XXVIIII: 157-159, Ankara: 2003.

Yavuz, Yusuf Şevki, *Matüridi (Matüridiyye (Tarihçe, Görüşleri ve Değerlendirme)*, DİA, , XXVIIII: 165-175, Ankara: 2003.

Müellifi Meçhul, *Maturidiye*, AnaBritanica, XV: 435, İstanbul: 1989.

Müellifi Meçhul, *Matüridi*, Türk Ansiklopedisi, XXIII: 331, Ankara: 1976.

7. Gazete/Dergi Yazısı Türü Bibliyografyası

Akdemir, Orhan, *Maturidilik Nedir, Ne Değildir?*, Furkan Dergisi, İstanbul, Nisan-Mayıs 2018, yıl: 11, sayı: 61, s. 12-13.

Aktan, Gündüz, *Atatürk Laikliği İmam Mâturîdî'nin Yoludur(Neşe Tüzel'in Yaptığı Söyleşi)*, Radikal Gazetesi, 09.07.2007

Aktan, Gündüz, *Kurtuluş İdeolojimiz ve İslam (1)*, Radikal Gazetesi, 09.10.2004.

Aktan, Gündüz, *Kurtuluş İdeolojimiz ve İslam (2)*, Radikal Gazetesi, 12.10.2004.

Aktan, Gündüz, *Kurtuluş İdeolojimiz ve İslam (3)*, Radikal Gazetesi, 14.10.2004.

Aktan, Uygar, *İdeoloji, Teoloji ve Devlet*, Radikal Gazetesi, 12.11.2004.

Aktan, Uygar, *İslamiyet ve Yeniden İnşa*, Radikal Gazetesi, 13.01.2005.

Aktan, Uygar, *Türk Devrimi, Laiklik ve İslam*, Radikal Gazetesi, 13.10.2006.

Baysal, Erkan, *Matüridilik Çalışmaları "Keşfi Kadim" mi? "Binai Cedid" mi? Yoksa "Tahmil" mi?*, Ufkumuz Haber, 07.11.2018.

Bolak, Hasan Sami, *Mâturîdîlik ve Türk Devlet Felsefesi (6 Seri Makale)*, Erciyes Gazetesi.

Çetin, Harun, *Maturidilik İstismarın Siyasi Gayesi*, Furkan Dergisi, İstanbul, Nisan-Mayıs 2018, yıl: 11, sayı: 61, s. 18-21.

Çetin, Harun, *Beyazizade Ahmed Efendi*, Furkan Dergisi, İstanbul, Nisan-Mayıs 2018, yıl: 11, sayı: 61, s. 24-27.

Çetin, Harun, *Sevadü'l-Azam*, Furkan Dergisi, İstanbul, Nisan-Mayıs 2018, yıl: 11, sayı: 61, s. 22-23.

Çubukçu, İ. Âgah, *İmam Maturidi ve Görüşleri*, Tercüman Gazetesi, 19.04.1974.

Demir, Hilmi, *Yeni Paradigma İçin Maturidilik Çözüm Mü?*, Yörünge Dergisi(www.yorungedergi.com), 01.12.2018.

Demir, Hilmi, *İslam'ın Kayıp Halkası: Ebû Hanife*, Türkiye Gazetesi, 12.01.2018, https://www.turkiyegazetesi.com.tr/yazarlar/hilmi-demir/600152.aspx

Demir, Hilmi, *Bir Güvenlik Sorunu Olarak Mezhepsizlik*, Türkiye Gazetesi, 26.01.2018,

https://www.turkiyegazetesi.com.tr/yazarlar/hilmi-demir/600379.aspx

Demir, Hilmi, *Radikaller Neden Mezheplere Karşıdır?*, Türkiye Gazetesi, 10.02.2018, https://www.turkiyegazetesi.com.tr/yazarlar/hilmi-demir/600635.aspx

Demir, Hilmi, *Eş'ari mi Yoksa Luther mi Daha Tutucudur?*, Türkiye Gazetesi, 09.03.2018, https://www.turkiyegazetesi.com.tr/yazarlar/hilmi-demir/601105.aspx

Demir, Hilmi, *Ehl-i Sünnet ve Dinî Jeopolitiğin Dönüşümü,* Türkiye Gazetesi, 04.05.2018, https://www.turkiyegazetesi.com.tr/yazarlar/hilmi-demir/602066.aspx

Demir, Hilmi, *Matüridilik bir ulus devlet projesi midir?*, Türkiye Gazetesi, 18.05.2018, https://www.turkiyegazetesi.com.tr/yazarlar/hilmi-demir/602293.aspx

Demir, Hilmi, *"Sünni Dünya" neden birlik değil?*, Türkiye Gazetesi, 15.06.2018, https://www.turkiyegazetesi.com.tr/yazarlar/hilmi-demir/602728.aspx

Demir, Hilmi, *Türkiye'nin Cemaatlerle İmtihanı*, Türkiye Gazetesi, 27.07.2018, https://www.turkiyegazetesi.com.tr/yazarlar/hilmi-demir/603396.aspx

Demir, Hilmi, *Gelenek, Mezhep ve Medeniyet*, Türkiye Gazetesi, 10.08.2018, https://www.turkiyegazetesi.com.tr/yazarlar/hilmi-demir/603623.aspx

Demir, Hilmi, *Nedir bu Selefîlik?*, Türkiye Gazetesi, 24.08.2018, https://www.turkiyegazetesi.com.tr/yazarlar/hilmi-demir/603837.aspx

Demir, Hilmi, *Sultan Alparslan ve Pax-Sunnica*, Türkiye Gazetesi, 31.08.2018, https://www.turkiyegazetesi.com.tr/yazarlar/hilmi-demir/603947.aspx

Demir, Hilmi, *Temel Yanlışlara Cevaplar - Sünnilik nedir ne değildir?*, Türkiye Gazetesi, 08.09.2018, https://www.turkiyegazetesi.com.tr/yazarlar/hilmi-demir/604073.aspx

Demir, Hilmi Hangi Hanefi-Matüridilik? Türkiye Gazetesi, 16.11.2018, https://www.turkiyegazetesi.com.tr/yazarlar/hilmi-demir/605156.aspx

Demir, Hilmi, *Ahlak meselemiz ve Ebu Hanife*, Türkiye Gazetesi, 15.12.2018, https://www.turkiyegazetesi.com.tr/yazarlar/hilmi-demir/605609.aspx

Demir, Hilmi, *Oryantalizmden İslamofobiye: Cihatçılık*, Türkiye Gazetesi, 26.01.2019, https://www.turkiyegazetesi.com.tr/yazarlar/hilmi-demir/606265.aspx

Karaman, Hayrettin, *Devrim, Laiklik ve İslam,* Yeni Şafak Gazetesi, 24.10.2004.

Karaman, Hayrettin, *Laik Cumhuriyet ve İslam (1)*, Yeni Şafak Gazetesi, 17.10.2004.

Karaman, Hayrettin, *Laik Düzen ve İslam (1),* Yeni Şafak Gazetesi, 19.10.2004.

Karaman, Hayrettin, *Laikliğin Kur'ân'la Savunulması (2)*, Yeni Şafak Gazetesi, 22.10.2004.

Kılıçarslan, İsmail, *İmam Maturidi'den İdeolojik Önder Çıkarmak*, Yeni Şafak Gazetesi, 20.10.2018.

Kocatürk, Yusuf, *Fetö Gibi Tehditlere Karşı Maturidi Çözüm,* Maturidi-Yesevi Otağı, 18.12.2016

Sait, Rıfat, *Balkan İnsanında İtikad Farkı: Maturidilik*, Dünya Online, 25.10.2007.

Satılmış, Alişan, *İmam Maturidi*, Ortadoğu Gazetesi, 13.10.2006.

Sezen, Melikşah, *İmam Mâturîdî'den Tarihselci Çıkarmak*, Yörünge Dergisi, 27 Aralık 2018, http://www.yorungedergi.com/2018/12/imam-maturididen-tarihselci-cikarmak/

Sezen, Melikşah, *Ebu Mansur Muhammed el-Maturidi ve Kitabü't-Tevhid*, Furkan Dergisi, İstanbul, Nisan-Mayıs 2018, yıl: 11, sayı: 61, s. 14-17.

Sifil, Ebubekir, *Te'vîlâtu'l-Kur'an ve Hanefi-Maturidi Çizgi*, Milli Gazete, 29.04.2006.

Sifil, Ebubekir, *İmam Maturidi Kim? Maturidilik Ne?*, Gazete Yazıları(www.ebubekirsifil.com), 20.12.2008.

Sifil, Ebubekir, *Maturidi Versus Ebu Hanife*, Gazete Yazıları(www.ebubekirsifil.com), 27.12.2008.

Sifil, Ebubekir, *Ehl-i Sünnet Tek Mezhep mi?* Gazete Yazıları(www.ebubekirsifil.com), 28.09.2004.

Şahin, Ruçhan, *Barış Osmanlı'nın Son Dönem Maturidi Âlimlerinden Manastırlı İsmail Hakkı Efendi'nin Hayatı ve Eserleri*, Furkan Dergisi, İstanbul, Nisan-Mayıs 2018, yıl: 11, sayı: 61, s. 28-35.

Yıldırım, Ramazan, *Maturidi Teolojisi ve Cumhuriyetin Özgür Bireyi*, 29.08.2006. https://www.ulkucudunya.com/index.php?page=altin-yazi-detay&kod=28

8. Sempozyum, Çalıştay ve Panellerde Sunulan Bildiri Bibliyografyası

8.1. Gevher Nesibe Sultan Anısına Düzenlenen Ebu Mansur Semerkandi - Maturidi Kongresi Tebliğleri (14 Mart 1986, Kayseri)

Bağçeci, Muhittin, *Mâturidı'nin Kelâm Metodu*, Ebû Mansur Semerkandî Matüridî (862-944) (Kayseri, 14 Mart 1986), ed. Ahmet Hulusi Köker, 23-32, Kayseri: Erciyes Üniversitesi Matbaası, 1986.

Atik, Mustafa Kemal, *Mâturîdî'nin Müteşabih Ayetlere Bakış Açısı*, Ebû Mansur Semerkandî Matüridî (862-944) (Kayseri, 14 Mart 1986), ed. Ahmet Hulusi Köker, 119-134, Kayseri: Erciyes Üniversitesi Matbaası, 1986.

Bardakoğlu, Ali, *Mâturîdî'ye Göre Hüsn ve Kubh Konusunda Aklın Rolü*, Ebû Mansur Semerkandî Matüridî (862-944) (Kayseri, 14 Mart

1986), ed. Ahmet Hulusi Köker, 33-50, Kayseri: Erciyes Üniversitesi Matbaası, 1986.

Coşkun, Ahmet, *Mâturîdî'nin Rızıkla İlgili Ayetleri Tefsiri,* Ebû Mansur Semerkandî Matüridî (862-944) (Kayseri, 14 Mart 1986), ed. Ahmet Hulusi Köker, 165-178, Kayseri: Erciyes Üniversitesi Matbaası, 1986.

Ecer, Ahmet Vehbi, *Mâturîdî'nin Tanınması*, Ebû Mansur Semerkandî Matüridî (862-944) (Kayseri, 14 Mart 1986), ed. Ahmet Hulusi Köker, 9-16, Kayseri: Erciyes Üniversitesi Matbaası, 1986.

Karabulut, Ali Rıza, *Mâturîdî'nin Eserleri ve Hakkında Yazılanlar*, Ebû Mansur Semerkandî Matüridî (862-944) (Kayseri, 14 Mart 1986), ed. Ahmet Hulusi Köker, 179-197, Kayseri: Erciyes Üniversitesi Matbaası, 1986.

Kırca, Celal, *Mâturîdî'nin Tefsir, Te'vil Anlayışı ve Metodu*, Ebû Mansur Semerkandî Matüridî (862-944) (Kayseri, 14 Mart 1986), ed. Ahmet Hulusi Köker, 51-70, Kayseri: Erciyes Üniversitesi Matbaası, 1986.

Korlaelçi, Murtaza, *Mâturîdî'nin Düşünme İle İlgili Bazı Ayetleri Te'vili*, Ebû Mansur Semerkandî Matüridî (862-944) (Kayseri, 14 Mart 1986), ed. Ahmet Hulusi Köker, 71-88, Kayseri: Erciyes Üniversitesi Matbaası, 1986.

Polat, Selahattin, *Mâturîdî'ye Göre Gayb Meselesi*, Ebû Mansur Semerkandî Matüridî (862-944) (Kayseri, 14 Mart 1986), ed. Ahmet Hulusi Köker, 99-118, Kayseri: Erciyes Üniversitesi Matbaası, 1986.

Toksarı, Ali, *Mâturîdî'ye Göre Evlenmede Şahitlik*, Ebû Mansur Semerkandî Matüridî (862-944) (Kayseri, 14 Mart 1986), ed. Ahmet Hulusi Köker, 89-98, Kayseri: Erciyes Üniversitesi Matbaası, 1986.

Tunç, Cihat, *Mâturîdî'nin İmân Anlayışı*, Ebû Mansur Semerkandî Matüridî (862-944) (Kayseri, 14 Mart 1986), ed. Ahmet Hulusi Köker, 17-22, Kayseri: Erciyes Üniversitesi Matbaası, 1986.

Uğur, Ahmet, *Mâturîdî'nin Zamanında İslâm Âlemine Kısa Bir Bakış*, Ebû Mansur Semerkandî Matüridî (862-944) (Kayseri, 14 Mart 1986), ed. Ahmet Hulusi Köker, 1-8, Kayseri: Erciyes Üniversitesi Matbaası, 1986.

Yurdagür, Metin, *Kur'an'da Kader ve İmam Mâturîdî'nin Te'vüâtü'l-Kur'anında Kader İle İlgili Bazı Ayeti Kerimlerin Yorumu*, Ebû Mansur Semerkandî Matüridî (862-944) (Kayseri, 14 Mart 1986), ed. Ahmet Hulusi Köker, 135-164, Kayseri: Erciyes Üniversitesi Matbaası, 1986.

8.2. Büyük Türk Bilgini İmam Matüridi Ve Matüridilik - Milletlerarası Tartışmalı İlmi Toplantı (22-24 Mayıs 2009)

Ak, Ahmet, *Matüridiliğin Ortaya Çıkışı*, Büyük Türk Bilgini İmam Matüridi ve Matüridilik Milletlerarası Tartışmalı İlmi Toplantı (İstanbul, 22-24 Mayıs 2009), ed. İlyas Çelebi, 435-451, İstanbul: İFAV, 2012.

Alper, Hülya, *Matüridi'nin Mutezile Eleştirisi: Tanrı En İyiyi Yaratmak Zorunda mıdır?*, Büyük Türk Bilgini İmam Matüridi ve Matüridilik Milletlerarası Tartışmalı İlmi Toplantı (İstanbul, 22-24 Mayıs 2009), ed. İlyas Çelebi, 207-214, İstanbul: İFAV, 2012.

Bebek, Adil, *Matüridi'nin Düşüncesinde İman ve Küfür Kavramı*, Büyük Türk Bilgini İmam Matüridi ve Matüridilik Milletlerarası Tartışmalı İlmi Toplantı (İstanbul, 22-24 Mayıs 2009), ed. İlyas Çelebi, 195-206, İstanbul: İFAV, 2012.

Bedir, Murteza, *Matüridi Fıkıh Usulü: Gerçek mi? Kurgu mu?*, Büyük Türk Bilgini İmam Matüridi ve Matüridilik Milletlerarası Tartışmalı İlmi Toplantı (İstanbul, 22-24 Mayıs 2009), ed. İlyas Çelebi, 412-420, İstanbul: İFAV, 2012.

Correa, Dale J., *Matüridi'nin Bilgi Teorisinde Tevatür*, Büyük Türk Bilgini İmam Matüridi ve Matüridilik Milletlerarası Tartışmalı İlmi Toplantı (İstanbul, 22-24 Mayıs 2009), ed. İlyas Çelebi, 375-389, İstanbul: İFAV, 2012.

Dhanani, Alnoor, *Matüridi ve Nesefi'nin Atomculuk ve Tabiat Anlayışı*, Büyük Türk Bilgini İmam Matüridi ve Matüridilik Milletlerarası Tartışmalı İlmi Toplantı (İstanbul, 22-24 Mayıs 2009), ed. İlyas Çelebi, 65-76, İstanbul: İFAV, 2012.

Durusoy, Ali, *Matüridi Kelamcıların Mantığa Yaklaşımı*, Büyük Türk Bilgini İmam Matüridi ve Matüridilik Milletlerarası Tartışmalı

İlmi Toplantı (İstanbul, 22-24 Mayıs 2009), ed. İlyas Çelebi, 393-402, İstanbul: İFAV, 2012.

el-Alemi, Abdurrahim, *Menhecü'l-İmam el-Matüridi fi Tefsiri'l-Kur'an beyne İlmi'l-Kelam ve Usuli'l-Ahkam*, Büyük Türk Bilgini İmam Matüridi ve Matüridilik Milletlerarası Tartışmalı İlmi Toplantı (İstanbul, 22-24 Mayıs 2009), ed. İlyas Çelebi, 331-349, İstanbul: İFAV, 2012.

el-Gali, Belkasım, *Menhecü'l-Matüridi fi İsbati'l-Akideti'l-İslamiyye*, Büyük Türk Bilgini İmam Matüridi ve Matüridilik Milletlerarası Tartışmalı İlmi Toplantı (İstanbul, 22-24 Mayıs 2009), ed. İlyas Çelebi, 421-431, İstanbul: İFAV, 2012.

Erdem, H. Sabri, *Ebu Hanife ve Ebu Mansur el-Matüridi, Mürcie'nin Devamı Olarak Görülebilir mi?*, Büyük Türk Bilgini İmam Matüridi ve Matüridilik Milletlerarası Tartışmalı İlmi Toplantı (İstanbul, 22-24 Mayıs 2009), ed. İlyas Çelebi, 143-146, İstanbul: İFAV, 2012.

Evkuran, Mehmet, *Matüridiliğin Teorik ve Sosyolojik Birleşenleri Üzerine - Teo-Sosyolojik Bir Değerlendirme-*, Büyük Türk Bilgini İmam Matüridi ve Matüridilik Milletlerarası Tartışmalı İlmi Toplantı (İstanbul, 22-24 Mayıs 2009), ed. İlyas Çelebi, 495-523, İstanbul: İFAV, 2012.

Gilliout, Claude, *Matüridi'nin Erken Dönem Tefsir Geleneklerine ve İlgili Konulara Bakışı*, Büyük Türk Bilgini İmam Matüridi ve Matüridilik Milletlerarası Tartışmalı İlmi Toplantı (İstanbul, 22-24 Mayıs 2009), ed. İlyas Çelebi, 576-595, İstanbul: İFAV, 2012.

Gürkan, Salime Leyla, *Mâtürîdî'nin Kitâbü't-Tevhid'inde Hıristiyanlık ve Teslîs Eleştirisi*, Büyük Türk Bilgini İmam Matüridi ve Matüridilik Milletlerarası Tartışmalı İlmi Toplantı (İstanbul, 22-24 Mayıs 2009), ed. İlyas Çelebi, 302-309, İstanbul: İFAV, 2012.

Hacak, Hasan, *Matüridi Kelamı ve Hanefi Fıkhı: Matüridiliğin Âlem Anlayışının Hanefi Fıkhıyla İlişkisi*, Büyük Türk Bilgini İmam Matüridi ve Matüridilik Milletlerarası Tartışmalı İlmi Toplantı

(İstanbul, 22-24 Mayıs 2009), ed. İlyas Çelebi, 403-411, İstanbul: İFAV, 2012.

İşcan, Mehmet Zeki, *Türk Basınında Matüridi ve Matüridilik*, Büyük Türk Bilgini İmam Matüridi ve Matüridilik Milletlerarası Tartışmalı İlmi Toplantı (İstanbul, 22-24 Mayıs 2009), ed. İlyas Çelebi, 475-492, İstanbul: İFAV, 2012.

Kadi, Yasir, *Matüridi ve Eşari Kelamında Kader*, Büyük Türk Bilgini İmam Matüridi ve Matüridilik Milletlerarası Tartışmalı İlmi Toplantı (İstanbul, 22-24 Mayıs 2009), ed. İlyas Çelebi, 176-191, İstanbul: İFAV, 2012.

Kahraman, Hüseyin, *Hadisin Matüridi Kültüründeki Yeri ve Matüridi'nin Hadis Yorumu*, Büyük Türk Bilgini İmam Matüridi ve Matüridilik Milletlerarası Tartışmalı İlmi Toplantı (İstanbul, 22-24 Mayıs 2009), ed. İlyas Çelebi, 350-374, İstanbul: İFAV, 2012.

Karadaş, Cağfer, *Mürcie'nin Mezhepliği Problemi ve Ebu Mansur El-Matüridi*, Büyük Türk Bilgini İmam Matüridi ve Matüridilik Milletlerarası Tartışmalı İlmi Toplantı (İstanbul, 22-24 Mayıs 2009), ed. İlyas Çelebi, 147-175, İstanbul: İFAV, 2012.

Korkmaz, Sıddık, *İmam Matüridi'nin Şia'ya Yönelttiği Eleştiriler,* Büyük Türk Bilgini İmam Matüridi ve Matüridilik Milletlerarası Tartışmalı İlmi Toplantı (İstanbul, 22-24 Mayıs 2009), ed. İlyas Çelebi, 275-301, İstanbul: İFAV, 2012.

Kutlu, Sönmez, *Matüridi Akılcılığı ve Bunun Günümüz Sorunlarını Çözmeye Katkısı*, Büyük Türk Bilgini İmam Matüridi ve Matüridilik Milletlerarası Tartışmalı İlmi Toplantı (İstanbul, 22-24 Mayıs 2009), ed. İlyas Çelebi, 549-575, İstanbul: İFAV, 2012.

Mahmud, Merve, *İmam Matüridi'nin Kelam Yöntemi Olarak Akıl ve Nakil Arasında Kurduğu Denge*, Büyük Türk Bilgini İmam Matüridi ve Matüridilik Milletlerarası Tartışmalı İlmi Toplantı (İstanbul, 22-24 Mayıs 2009), ed. İlyas Çelebi, 77-104, İstanbul: İFAV, 2012.

Muminov, Aşirbek, *Matüridilik Araştırmalarında Kaynak Olarak Semerkant Cakardize Mezarlığı'ndaki Mezartaşı Kitabeleri - Matüridilik Tarihini Öğrenme Açısından X-XIV. Asır Semerkand*

Kitabelerinin Önemi, Büyük Türk Bilgini İmam Matüridi ve Matüridilik Milletlerarası Tartışmalı İlmi Toplantı (İstanbul, 22-24 Mayıs 2009), ed. İlyas Çelebi, 452-463, İstanbul: İFAV, 2012.

Özcan, Hanifi, *Matüridi'ye Göre Din-Şeriat Ayırımının Felsefi Temelleri*, Büyük Türk Bilgini İmam Matüridi ve Matüridilik Milletlerarası Tartışmalı İlmi Toplantı (İstanbul, 22-24 Mayıs 2009), ed. İlyas Çelebi, 138-140, İstanbul: İFAV, 2012.

Özdemir, Metin, *Matüridi'in Mutezili Akılcılığa Yönelttiği Eleştirilerin Epistemolojik Temelleri*, Büyük Türk Bilgini İmam Matüridi ve Matüridilik Milletlerarası Tartışmalı İlmi Toplantı (İstanbul, 22-24 Mayıs 2009), ed. İlyas Çelebi, 215-229, İstanbul: İFAV, 2012.

Özdeş, Talip, *Matüridi'nin Din ve Şeriat Anlayışı*, Büyük Türk Bilgini İmam Matüridi ve Matüridilik Milletlerarası Tartışmalı İlmi Toplantı (İstanbul, 22-24 Mayıs 2009), ed. İlyas Çelebi, 123-137, İstanbul: İFAV, 2012.

Özen, Şükrü, *Matüridi ve Siyaset: Hilafetin Kureyşiliği Meselesi*, Büyük Türk Bilgini İmam Matüridi ve Matüridilik Milletlerarası Tartışmalı İlmi Toplantı (İstanbul, 22-24 Mayıs 2009), ed. İlyas Çelebi, 524-548, İstanbul: İFAV, 2012.

Rudolph, Ulrich, *Matüridi'nin İlahi Hikmet Anlayışı*, Büyük Türk Bilgini İmam Matüridi ve Matüridilik Milletlerarası Tartışmalı İlmi Toplantı (İstanbul, 22-24 Mayıs 2009), ed. İlyas Çelebi, 45-53, İstanbul: İFAV, 2012.

Sarıkaya, Saffet, *Matüridi'nin Din Anlayışında Hoşgörü (Diğer Mezheplere Bakışı)*, Büyük Türk Bilgini İmam Matüridi ve Matüridilik Milletlerarası Tartışmalı İlmi Toplantı (İstanbul, 22-24 Mayıs 2009), ed. İlyas Çelebi, 108-122, İstanbul: İFAV, 2012.

Sinanoğlu, Mustafa, *İmam Matüridi'nin Düalist İnanç Gruplarına Yaklaşımı*, Büyük Türk Bilgini İmam Matüridi ve Matüridilik Milletlerarası Tartışmalı İlmi Toplantı (İstanbul, 22-24 Mayıs 2009), ed. İlyas Çelebi, 311-328, İstanbul: İFAV, 2012.

Topaloğlu, Bekir, *İmam Matüridi'nin Temel İslam Bilimlerindeki Yeri*, Büyük Türk Bilgini İmam Matüridi ve Matüridilik Milletlerarası Tartışmalı İlmi Toplantı (İstanbul, 22-24 Mayıs 2009), ed. İlyas Çelebi, 39-42, İstanbul: İFAV, 2012.

Yavuz, Yusuf Şevki, *Matüridi'nin Tabiat ve İlliyete Bakışı*, Büyük Türk Bilgini İmam Matüridi ve Matüridilik Milletlerarası Tartışmalı İlmi Toplantı (İstanbul, 22-24 Mayıs 2009), ed. İlyas Çelebi, 54-64, İstanbul: İFAV, 2012.

Ziyodov, Shovosil, *Matüridiyye Doktrininin Özbekistan'da Araştırılması: Problemler ve Çözümler*, Büyük Türk Bilgini İmam Matüridi ve Matüridilik Milletlerarası Tartışmalı İlmi Toplantı (İstanbul, 22-24 Mayıs 2009), ed. İlyas Çelebi, 464-477, İstanbul: İFAV, 2012.

8.3. Uluğ Bir Çınar: İmâm Mâturîdî: Uluslararası Sempozyum (28-30 Nisan 2014)

Ak, Ahmet, *İmâm Mâturîdî'nin Hayatı Eserleri ve Görüşleri*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 17-30, İstanbul: 2014.

Ak, Ahmet, *Nesefî Şerhlerinde İmâm Mâturîdî'nin İzleri: Peygamberlere İman Örneği*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 107-114, İstanbul: 2014.

Akimkhanov, Askar, *İmâm Ebu Mansur el-Mâturîdî ve İlmî Kişiliği*, trc. Rysbek Alimov, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 735-741, İstanbul: 2014.

Apaydın, H. Yunus, *Mâturîdî'de Şer'î Hüküm Akıl İlişkisi*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 537-540, İstanbul: 2014.

Armutlu, Sadık, *Mâturîdî Kelâmının Klasik Edebiyata Yansıması*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 271-292, İstanbul: 2014.

Arslan, Halis Adnan, *Çağdaş Zamanların Çözümlemelerinde Bir Güç Faktörü Olarak Mâturîdî*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 161-168, İstanbul: 2014.

Aslan, İbrahim, *İmâm Mâturîdî'nin Deist Eleştirilere Karşı Nübüvvet Savunusu*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 325-336, İstanbul: 2014.

Bozkurt, Mustafa, *Mâturîdî'de Hakikat, Taklid ve Tahkik Açısından İman*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 405-411, İstanbul: 2014.

Brodersen, Angelika, *Mâturîdî Kelâmında İlâhi ve İnsanî Fiil = Divine and Human Acts in Mâturîdî Kalâm*, trc. Merve İnci, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 347-366, İstanbul: 2014.

Brucmary, Philipp, *Güney ve Güneydoğu Asya'da Mâturîdîlik'in Geçmiş ve Bugünkü Yönleri = Past and Present Aspects of Mâturîdism in South and Southeast Asia*, trc. Hilmi Özden, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 115-131, İstanbul: 2014.

Cihangir, Erol, *Bozkır/Göçebe Toplumunun Yeniden İnşasında Mâturîdî'nin Rolü*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 717-723, İstanbul: 2014.

Coşar, Hakan, *Mâturîdî Düşüncesinde Felsefe Kelam İlişkisi,* Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 371-381, İstanbul: 2014.

Çelik, Ali, *"İslâm-İman İlişkisi" Konusunda Cibrîl Hadisinin Mâturîdî Yorumuna Esas Olan Rivâyetinin Hadis İlmi Açısından Değerlendirilişi*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası

Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 577-588, İstanbul: 2014.

Çobanoğlu, Özkul, *İmâm Mâturîdî Felsefesinin Yayılışı ve Anadolu'ya Taşınması Bağlamında Yunus Emre'nin Şiirine Yansıması*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 251-258, İstanbul: 2014.

Demir, Hilmi, *Mâverâünnehir'in Dini-Politiği ve Mâturîdî'nin Yeri: Maniheizm ve Gnostikler*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 433-450, İstanbul: 2014.

Demir, İsmet, *İmâm Mâturîdî'nin Hayatı-Kazâ ve Kader Hakkındaki Görüşleri*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 413-417, İstanbul: 2014.

Demir, Osman, *Hikmete Uygun Yaşamak; Varlık, Bilgi ve Değer İlişkisi Bakımından İmâm Mâturîdî'de Ahlâk Düşüncesi*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 529-536, İstanbul: 2014.

Dinç, Ömer, *Din-Şerit Ayırımı Meselesinin Mâturîdî ve Taberî'deki Yansımaları/Karşılaştırılması,* Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 189-197, İstanbul: 2014.

Duman, Ali, *İmâm Mâturîdî'nin Te'vilatü'l-Kur'an'ında İctihad Kavramı*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 547-558, İstanbul: 2014.

Gürler, Kadir, *İmâm Mâturîdî'ye Göre Hz. Peygamber'in Otoritesi "Hz. Peygamber'e İtaati Emreden Âyetler Çerçevesinde Bir Değerlendirme"*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 607-616, İstanbul: 2014.

Hacımüftüoğlu, Nasrullah, *Akıl-Vahiy İlişkisinde Aklı Yerine Oturtan Müfessir: el-Mâturîdî*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî

Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 311-316, İstanbul: 2014.

İşcan, Mehmet Zeki, *İmâm Mâturîdî'nin Temel Dini Görüşleri ve İslâmî Düşüncede Yenilik*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 153-160, İstanbul: 2014.

Jandarbek, Zikiriya, *Kazak Halkının Geleneksel Dünya Görüşü ile İmâm Mâturîdî Akidesi Arasındaki Benzerlikler*, trc. Didar Shauyenov, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 463-470, İstanbul: 2014.

Kahraman, Hüseyin, *İmâm Mâturîdî'de ve Mâturîdîlikte Hadisin Değeri*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 561-570, İstanbul: 2014.

Kalaycı, Mehmet, *Eş'arî'nin İkmali Mâturîdî'nin İhmali: İki İmanın Gelenekleri İçerisindeki Konumlarına Dair Bağlamsal Bir Analiz*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 133-144, İstanbul: 2014.

Kaplan, İbrahim, *Mâturîdî'de Din ve Vicdan Hürriyeti*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 69-75, İstanbul: 2014.

Karadaş, Cağfer, *İmâm Mâturîdî'nin Etki Alanı ve Muhyiddîn İbn Arabî*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 77-85, İstanbul: 2014.

Karataş, Ali, *İmâm Mâturidî'de Kur'ân'ı Kur'ân'la Te'vîl*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 201-215, İstanbul: 2014.

Karatışkenova, Kımbat, *Aquinalı Thomas ve İmam-ı Mâturîdî Düşüncelerinde Kader ve İrade Meselesi*, Uluğ Bir Çınar İmâm

Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 429-431, İstanbul: 2014.

Kariev, Adil, *Bağımsızlık Döneminde Özbekistan'da İmâm Mâturîdî İlmî Mirasının İncelenmesi*, trc. Selahittin Tolkun, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 471-474, İstanbul: 2014.

Kazanç, Fethi Kerim, *Mâturîdî'nin Ahlâk Kuramı Üzerine Teolojik ve Felsefî Bir Çözümleme*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 483-521, İstanbul: 2014.

Kenzhetayev, Dosay, *Kazak Müslüman Toplumu ve Mâturîdî Akidesinin Yeniden İhyası*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 457-461, İstanbul: 2014.

Ketenci, Hilmiye, *İmâm Mâturîdî Hazretlerinin Eserlerinde Görülen Tasavvufî Unsurlar*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 301-308, İstanbul: 2014.

Koçoğlu, Kıyasettin, *Osmanlı'nın Başlangıç Döneminde Hanefî-Mâturîdî Algısı: Bâbertî Örneği*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 89-100, İstanbul: 2014.

Korkmaz, Sıddık, *İmâm Mâturîdî'nin Kader Anlayışı*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 419-427, İstanbul: 2014.

Kula, Naci, *İmâm Mâturîdî'ye Göre Fatiha Sûresi Işığında İnsan-Allah İlişkisi*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 223-227, İstanbul: 2014.

Mirzabekov, Muratbek, *Mâturîdî İlminin Kazak Düşünürlerine Tesiri*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 451-455, İstanbul: 2014.

Muminov, Ashirbek, *Ebû Mansur el-Mâturîdî'nin Semerkand'daki Muasırları*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 33-38, İstanbul: 2014.

Müftüoğlu, Ömer, *Bir Müfessirin Kelamullah Karşısındaki Konumunu Tefsirinin İsmi Üzerinden Belirleme Denemesi: Mâturîdî'nin "Te'vîlâtu Ehli's-Sunne"si*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 217-222, İstanbul: 2014.

Okilov, Saidmukhtar, *Mâturîdî Doktrininin Reformu: Ebu'l-Muîn en-Nesefî Örneği*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 101-106, İstanbul: 2014.

Okur, Kaşif Hamdi, *Mâturîdî'ye Nispet Edilen "İçtihadî Nesh" Kavramına Hanefî Geleneği Perspektifinden Bir Bakış*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 541-546, İstanbul: 2014.

Onay, Hamdi, *İmâm Mâturîdî'nin Nedensellik Anlayışına Bakışı*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 383-391, İstanbul: 2014.

Önal, Recep, *İmâm Mâturîdî'nin Düalist İnanç Gruplarına Eleştirisi: Mecûsîlik Örneği*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 616-638, İstanbul: 2014.

Önal, Recep, *İmâm Mâturîdî Döneminde Mâverâünnehir'in İnanç Coğrafyası*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 639-678, İstanbul: 2014.

Özdeş, Talip, *Mâturîdî'nin Yorumlarında İnsan Olgusuna Yaklaşımı*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 681-688, İstanbul: 2014.

Şalkarov, Danyar, *Mâturîdî Teolojisi ve Ana Kaynakları*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 705-709, İstanbul: 2014.

Şeker, Fatih M., *Bir Selef ve Halef Olarak Mâturîdî ile Gazzâlî*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 689-704, İstanbul: 2014.

Şekeroğlu, Sami, *Mâturîdî'nin Nazarında İnsanın Ahlâkiliği*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 523-527, İstanbul: 2014.

Şen, Adil, *İmâm Mâturîdî ve Çevresi*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 47-50, İstanbul: 2014.

Şık, İsmail, *Mâturîdî'den Farklılaşan Mâturîdîlik*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 51-67, İstanbul: 2014.

Tuğlu, Nuri, *İmâm Mâturîdî'de Haber-i Vahidlerin Değeri*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 583-598, İstanbul: 2014.

Tuğrul, Süleyman, *Mâturîdî Mektebinde İrade ve İyilik-Kötülük Düşüncesinin Gelişmesinde Sadruşşeria'nın Katkısı*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 337-345, İstanbul: 2014.

Tunçpınar, Ahmet Sait, *İmâm Mâturîdî'nin Eğitimle Alâkalı Bazı Ayetlere Getirdiği Yorumlar*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 229-250, İstanbul: 2014.

Türker, Ömer, *Mâturîdî Kelamında Kadîm-Hâdis İlişkisi: Çift Yönlülük Teorisi*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 367-369, İstanbul: 2014.

Ünal, Mustafa, *Mehmet Akif Ersoy'un Şiirlerinde Mâtûrîdîlik*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 259-269, İstanbul: 2014.

Vurucu, İkbal, *Din Görevlilerinin Ebu Hanife ve İmâm Mâturîdî Hakkındaki Bilgi Düzeyleri (Denizli İli Örneğinde Bir Araştırma)*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 169-187, İstanbul: 2014.

Yıldız, Mustafa, *Din-Siyaset İlişkileri Bağlamında Fârâbî ve Mâturîdî*, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 599-606, İstanbul: 2014.

Ziyodov, Şovosil, *Mâturîdî ve Onun Zahidlik Sembolü*, trc. Selahittin Tolkun, Uluğ Bir Çınar İmâm Mâturîdî Uluslararası Sempozyum Tebliğler Kitabı (Eskişehir, 28-30 Nisan 2014), ed. Ahmet Kartal, 293-300, İstanbul: 2014.

8.4. Maturidiliğin Dünü Bugünü ve Geleceği Uluslararası Sempozyum (04-06 Mayıs 2015 - Kazakistan)

Acımamatov, Zaylabidin, *Қырғызстандағы Салафия Ағымына Қарсы Күресте Матуридиліктің Орны*, Uluslararası Maturidilik Sempozyumu Bildirileri (Kazakistan, 04-06 Mayıs 2015), ed. Sönmez Kutlu, 562-573, Ankara: 2018.

Adilbayev, Alau, *Имам әл-Матуридидің Имам әбу Ханифа Көзқарастарына Қатысты Ұстанымдары*, Uluslararası Maturidilik Sempozyumu Bildirileri (Kazakistan, 04-06 Mayıs 2015), ed. Sönmez Kutlu, 194-206, Ankara: 2018.

Adygamov, Ramil, T*he Doctrine Of Abū Mansūr Al-Māturīdī In The Volga Region (History and Modernity)*, Uluslararası Maturidilik Sempozyumu Bildirileri (Kazakistan, 04-06 Mayıs 2015), ed. Sönmez Kutlu, 475-482, Ankara: 2018.

Ak, Ahmet, *Maturîdî Âlimlere Göre İlhamın Bilgi Kaynaklığı Sorunu*, Uluslararası Maturidilik Sempozyumu Bildirileri (Kazakistan, 04-06 Mayıs 2015), ed. Sönmez Kutlu, 241-252, Ankara: 2018.

Akimkhanov, Askar, *Имам Матуридидің Иман Мен Амал Арақатынасы Мәселесіне Қатысты Ұстанымы Және Аталмыш Мәселенің Бүгінгі Таңдағы Маңызы*, Uluslararası Maturidilik Sempozyumu Bildirileri (Kazakistan, 04-06 Mayıs 2015), ed. Sönmez Kutlu, 519-529, Ankara: 2018.

Allaqulov, Abdullatif, *The Place Of 'Umar An-Nasafī In The School Of Maturidiya*, Uluslararası Maturidilik Sempozyumu Bildirileri (Kazakistan, 04-06 Mayıs 2015), ed. Sönmez Kutlu, 377-388, Ankara: 2018.

Alper, Hülya, *Mâturîdî Akılcılığının Günümüz Açısından Önemi*, Uluslararası Maturidilik Sempozyumu Bildirileri (Kazakistan, 04-06 Mayıs 2015), ed. Sönmez Kutlu, 503-518, Ankara: 2018.

Atalan, Mehmet, *Hanefilik ve Maturidiliğin Bektaşilik Üzerindeki Etkileri*, Uluslararası Maturidilik Sempozyumu Bildirileri (Kazakistan, 04-06 Mayıs 2015), ed. Sönmez Kutlu, 411-428, Ankara: 2018.

Avcu, Ali, *İmam Maturidî'nin İsmailîler'e Yönelttiği Eleştiriler*, Uluslararası Maturidilik Sempozyumu Bildirileri (Kazakistan, 04-06 Mayıs 2015), ed. Sönmez Kutlu, 310-328, Ankara: 2018.

Brodersen, Angelika, *The Divine Will In The Conception Of Al-Māturīdī And His Successors*, Uluslararası Maturidilik Sempozyumu Bildirileri (Kazakistan, 04-06 Mayıs 2015), ed. Sönmez Kutlu, 231-240, Ankara: 2018.

Bruckmayr, Philipp, *Salafi Challenge And Māturīdī Response: Contemporary Disputes Over The Legitmacy Of Kalām*, Uluslararası Maturidilik Sempozyumu Bildirileri (Kazakistan, 04-06 Mayıs 2015), ed. Sönmez Kutlu, 549-561, Ankara: 2018.

Dariyabek, Davran, *Матуриди Дүниетанымындағы Діни Толеранттылық Мәселелері,* Uluslararası Maturidilik Sempozyumu Bildirileri (Kazakistan, 04-06 Mayıs 2015), ed. Sönmez Kutlu, 530-536, Ankara: 2018.

Demir, Abdullah, *Ebû İshâk Zâhid Es-Saffâr'ın Mâturîdî Kelâmına Katkıları*, Uluslararası Maturidilik Sempozyumu Bildirileri (Kazakistan, 04-06 Mayıs 2015), ed. Sönmez Kutlu, 289-309, Ankara: 2018.

Dorroll, Philip, *'The Turkısh Understanding Of Religion': Rediscovering Māturīdī In Modern Turkey,* Uluslararası Maturidilik Sempozyumu Bildirileri (Kazakistan, 04-06 Mayıs 2015), ed. Sönmez Kutlu, 539-548, Ankara: 2018.

Ercan, Kalmahan, *Имам Матуридидің Өмірі Мен Еңбектері*, Uluslararası Maturidilik Sempozyumu Bildirileri (Kazakistan, 04-06 Mayıs 2015), ed. Sönmez Kutlu, 29-39, Ankara: 2018.

Gül, Ali Rıza, *Ahkâm Ayetleri Bağlamında İmam El-Mâturîdî'nin Yorum Yöntemi*, Uluslararası Maturidilik Sempozyumu Bildirileri (Kazakistan, 04-06 Mayıs 2015), ed. Sönmez Kutlu, 89-113, Ankara: 2018.

Hunkan, Ömer Soner, *Türk Hakanlığı (Karahanlılar)'nın Dinî Siyaseti'nde Mâturîdî Âlimlerin Rolü,* Uluslararası Maturidilik Sempozyumu Bildirileri (Kazakistan, 04-06 Mayıs 2015), ed. Sönmez Kutlu, 275-288, Ankara: 2018.

Kalaycı, Mehmet, *Osmanlı'da Eşarilik-Maturidilik İlişkisine Genel Bir Bakış*, Uluslararası Maturidilik Sempozyumu Bildirileri (Kazakistan, 04-06 Mayıs 2015), ed. Sönmez Kutlu, 398-410, Ankara: 2018.

Karatışkenova, Kımbat, *Матуридилік Ілімінің Қазақ Ой-Санасына Ықпалы*, Uluslararası Maturidilik Sempozyumu Bildirileri (Kazakistan, 04-06 Mayıs 2015), ed. Sönmez Kutlu, 449-460, Ankara: 2018.

Kenjetay, Dosay, *Матуриди Мұрасының Қазақстанның Болашағы Тұрғысынан Маңызы,* Uluslararası Maturidilik Sempozyumu Bildirileri (Kazakistan, 04-06 Mayıs 2015), ed. Sönmez Kutlu, 596-602, Ankara: 2018.

Kerim, Şamşadin, *Әбу Хафс Нәжм Уд-Дин Ан-Насафидің Және «Ақаид Ан-Насафия» Атты Еңбегінің Мәтуридия Ілімін Таратудағы Орны*, Uluslararası Maturidilik Sempozyumu Bildirileri (Kazakistan, 04-06 Mayıs 2015), ed. Sönmez Kutlu, 344-349, Ankara: 2018.

Kutlu, Sönmez, *İmam el-Mâturîdî'nin Düşünce Sisteminin Oluşumunda Değişim ve Sosyal Değişimin Önemi: Değişmeyen ve Değişen Değer ve Yargılar Alanı*, Uluslararası Maturidilik

Sempozyumu Bildirileri (Kazakistan, 04-06 Mayıs 2015), ed. Sönmez Kutlu, 51-89, Ankara: 2018.

Maraş, İbrahim, *Tatar Ceditçiliği ve Maturidilik Algısı*, Uluslararası Maturidilik Sempozyumu Bildirileri (Kazakistan, 04-06 Mayıs 2015), ed. Sönmez Kutlu, 431-440, Ankara: 2018.

Mırzabekov, Muratbek, *Матуридилік Ілімінің Қалыптасу Алғышарттары Және Әбу Мансур Әл-Матуридидің Өмір Сүрген Ортасы*, Uluslararası Maturidilik Sempozyumu Bildirileri (Kazakistan, 04-06 Mayıs 2015), ed. Sönmez Kutlu, 40-50, Ankara: 2018.

Muhammed, Kadir, *Ebû Mansûr El-Mâturîdî'nin Haberî Sıfatlara Bakışı*, Uluslararası Maturidilik Sempozyumu Bildirileri (Kazakistan, 04-06 Mayıs 2015), ed. Sönmez Kutlu, 143-154, Ankara: 2018.

Muminov, Aşırbek, *Зарождение И Эволюция Матуридит-Ского Учения При Саманидах И Караханидах*, Uluslararası Maturidilik Sempozyumu Bildirileri (Kazakistan, 04-06 Mayıs 2015), ed. Sönmez Kutlu, 255-274, Ankara: 2018.

Murzaraimov, Bakıt, *Әбу Мансұр Ал Матуридидің «Ахли Кітапқа» Болгон Көзқарасы*, Uluslararası Maturidilik Sempozyumu Bildirileri (Kazakistan, 04-06 Mayıs 2015), ed. Sönmez Kutlu, 603-615, Ankara: 2018.

Okilov, Saidmukhtar, *The Posıtıon Of Abû'l-Mu'īn An-Nasafī In Debates Between Medieval-Māturīdī And Ash'arī Scholars (Based On Tabsirat Al-Adilla)*, Uluslararası Maturidilik Sempozyumu Bildirileri (Kazakistan, 04-06 Mayıs 2015), ed. Sönmez Kutlu, 331-343, Ankara: 2018.

Onat, Hasan, *Yeni Bir İslam Medeniyeti İçin Mâturîdî ve Maturidiliğin Önemi*, Uluslararası Maturidilik Sempozyumu Bildirileri (Kazakistan, 04-06 Mayıs 2015), ed. Sönmez Kutlu, 577-595, Ankara: 2018.

Öztürk, Mustafa, *İmam El-Mâturîdî'nin Şiî İmamet Nazariyesiyle İlişkilendirilen Ayetler Ekseninde Şiilik Eleştirisi*, Uluslararası Maturidilik Sempozyumu Bildirileri (Kazakistan, 04-06 Mayıs 2015), ed. Sönmez Kutlu, 126-142, Ankara: 2018.

Pardaev, Abdulkodir, *"Sabotul Ojızın" – Moturidiya Ta`Limotining Nazmiy Talqini*, Uluslararası Maturidilik Sempozyumu Bildirileri (Kazakistan, 04-06 Mayıs 2015), ed. Sönmez Kutlu, 441-448, Ankara: 2018.

Primov, Soatmurat, *Abû Shakûr As-Solımıy Al-Keshiyning "At-Tamhîd Fî Bayon At-Tavhîd" Asari Moturidiya Ta'limotıga Oid Muhim Manba*, Uluslararası Maturidilik Sempozyumu Bildirileri (Kazakistan, 04-06 Mayıs 2015), ed. Sönmez Kutlu, 360-373, Ankara: 2018.

Sarıkavak, Kazım, *İmam el-Mâturîdî ve Ebû Nasr el-Farabî'de Akıl*, Uluslararası Maturidilik Sempozyumu Bildirileri (Kazakistan, 04-06 Mayıs 2015), ed. Sönmez Kutlu, 209-218, Ankara: 2018.

Sarıkaya, Mehmet Saffet, *Ebû Hanîfe'den Ahmet Yesevi'ye Hanefî-Maturidî Gelenekte Sufî Tezahürler*, Uluslararası Maturidilik Sempozyumu Bildirileri (Kazakistan, 04-06 Mayıs 2015), ed. Sönmez Kutlu, 164-176, Ankara: 2018.

Şalkarov, Daniyar, *Хусам Ад-Дин Ас-Сығнақи Еңбектеріндегі Калами Философиялық Элементтердің Түркі Дүниетанымы Мен Мәдениетіндегі Көрінісі Түйін*, Uluslararası Maturidilik Sempozyumu Bildirileri (Kazakistan, 04-06 Mayıs 2015), ed. Sönmez Kutlu, 389-397, Ankara: 2018.

Şengül, İdris, *İmam El-Mâturîdî'de Tevhid Hakikati*, Uluslararası Maturidilik Sempozyumu Bildirileri (Kazakistan, 04-06 Mayıs 2015), ed. Sönmez Kutlu, 114-125, Ankara: 2018.

Taşçı, Özcan, *Günümüz Almanya'sında Maturidilik Üzerine Yapılan Çalışmaların Gelişim Süreci*, Uluslararası Maturidilik Sempozyumu Bildirileri (Kazakistan, 04-06 Mayıs 2015), ed. Sönmez Kutlu, 483-500, Ankara: 2018.

Timür, İhsan, *12-14. Asır Türkistanlı Alimler Tarafından Yazılan el-Akîdetü't-Tahâviyye Şerhlerinde Maturidiliğin İzleri*, Uluslararası Maturidilik Sempozyumu Bildirileri (Kazakistan, 04-06 Mayıs 2015), ed. Sönmez Kutlu, 350-359, Ankara: 2018.

Timür, İhsan, *Osmanlı Maturidî Kelam Geleneğine Yansımalarıyla el-Akîdetü't-Tahâviyye Şerhleri,* Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi XV/29 (2017): 329-274.

Tosun, Necdet, *Mâturidiyye ve Tasavvuf İlişkisi,* Uluslararası Maturidilik Sempozyumu Bildirileri (Kazakistan, 04-06 Mayıs 2015), ed. Sönmez Kutlu, 157-163, Ankara: 2018.

Yeşilyurt, Temel, *Maturidilerde Tekvîn Sıfatı ve Temellendirilmesi*, Uluslararası Maturidilik Sempozyumu Bildirileri (Kazakistan, 04-06 Mayıs 2015), ed. Sönmez Kutlu, 219-230, Ankara: 2018.

Zhandarbek, Zikiria, *Абу Ханифа, Имам Матуриди Және Қожа Ахмет Йасауи Ілімдері Арасындағы Сабақтастық Пен Түріктердің Діни Дүниетанымының Қалыптасуы*, Uluslararası Maturidilik Sempozyumu Bildirileri (Kazakistan, 04-06 Mayıs 2015), ed. Sönmez Kutlu, 177-193, Ankara: 2018.

Ziyadov, Şovosil, *Moturdiylikga Oid Tadqiqotlarda Yangi Tizgilar*, Uluslararası Maturidilik Sempozyumu Bildirileri (Kazakistan, 04-06 Mayıs 2015), ed. Sönmez Kutlu, 463-474, Ankara: 2018.

8.5. IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu - Hanefîlik-Mâturîdîlik- (05-07 Mayıs 2017)

Ak, Ahmet, *Mâturîdî'nin Eserlerinde Ebû Hanife'nin İzleri: Şefaat Anlayışı Örneği = Abû Hanîfa's Traces in Mâturîdî's Works: Sample of Shafaat Concept*, IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu - Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: II, s. 133-152

Alper, Hülya, *Mâtürîdî'den Şemseddin es-Semerkandî'ya Allah'ın Fiili Sorunu: O Mûcib bi'z-Zât mıdır? Fâil bi'l-İhtiyâr mıdır? = The Problem of Divine Action from al-Maturidi to Shemsuddin al-Samarqandi: Is He an Essentially Necessitating or Voluntarily Acting?*, IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu - Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: I, s. 158-170

Argon, Kemal Enz, *The Potential Importance and Relevance of Abu Mansur al-Maturidi's Thought for Muslims in the West = Abu Mansur el-Maturidi'nin Fikirleri, Batı'daki Müslümanlar ile Potansiyel İlişkisi ve Önemi*, IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu - Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: II, s. 548-553

Arpaguş, Hatice K., *Mâtürîdilik ve İrade-i Cüz'iyye Meselesi*, IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: I, s. 41-48

Arslan, Hammet, *Maturidi'nin Eleştirdiği "Sümeniyye" Budizm midir?*, IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: II, s. 527-537

Arslan, Hulusi, *Mâturîdî'de İnsanın Yaratılış Hikmeti*, IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: I, s. 556-563

Avcı, Metin, *Büyük Günah Sahibinin Tekfir Edilmesi Sorunu ile İlgili İmam Mâturîdî'nin Eleştirileri = Criticism of İmâm Mâturîdî About the Problem of Takfeer of Big Sinners*, IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: II, s. 325-344

Aykaç, Mustafa, *Mâturîdî'ye Nispet Edilen "el-Kitâbu fî'l-Usûli li'l-Mâturîdî" ve "Risâletün fî Usûli'l-Mâturîdî" İsimli Eserlerin Tanıtım ve Tahkiki,* IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: I, s. 93-108

Aytaç, Muhammed Eşref, *Matüridi'nin Te'vîlâtü'l-Kur'ân'da Mu'tezile'yi Tenkit Metodu (Aslah Görüşü Bağlamında Bir Çalışma) = Criticism Method of Maturidi Against Mu'tazila in Ta'wilat al-Qur'an (An Analysis in the Context of the View of Aslah)*, IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: II, s. 419-427

Baltacı, Burhan, *Maturîdî'nin Tefsir-Te'vil Ayrımının İmkânı Üzerine*, IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: I, s. 331-337

Bardakçı, Mehmet, *Necmeddin Fakr ve Gınâ Terimleri Çerçevesinde Mâturîdî'nin Zühd Anlayışı*, IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: I, s. 454-468

Bıyıkoğlu, Yakup, *Mâturîdî'nin Tefsirciliği Bağlamında Müteşabih Ayetleri Te'vil Yöntemi,* IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: I, s. 338-353

Bilgili, İsmail, *Bir Hanefi Fakihi Olarak İmam Matürîdî*, IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: I, s. 139-149

Bulut, İsmail, *İmam Mâturîdî Perspektifinde Hz. İsa*, IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: II, s. 514-526

Coşar, Hakan, *Mâturîdîlik Bağlamında İslam Düşüncesinde Kelam Felsefe İlişkisi,* IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: I, s. 439-440

Coşkun, İbrahim, *Küresel Dünyada Şafiî-Eş'arî Eksenli Sünnî Paradigmanın Hanefi-Maturidî Cizgiye Evrilmesinin Gereği Üzerine Mülahazalar = Innovation Necessity of Sunni Paradigm and Opinions About Philosophy-Oriented Creating Maturidi Paradigm in Global World*, IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: I, s. 223-245

Çelik, İsa - Birol Yıldırım, *Hanefî-Mâturîdî Ekolünden Gelen Şeyh Ahmed Sirhindî/İmâm-ı Rabbânî'nin Üç Alandaki Mücâdelesi (Vahdet-i Vücûd-Dinlerin İttihâdı-Râfizîlik),* IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: I, s. 485-511

Çuhadar, Cengiz, *Mâturîdî'nin İstidlal (Çıkarım)'e Bakışı = Mâtürîdî's View on Inference*, IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: II, s. 360-372

Demir, Habip, *Günümüz İran Hanefiliği ve İran'da Hanefilik-Maturidilik Çalışmaları = Contemporary Iran Hanefism and Studies on Hanefism-Maturidism in Iran,* IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: II, s. 312-324

Doğan, Hüseyin, *Ebû Hanîfe'de Ortaya Çıkan Zühd ve Takvâ Anlayışının Mâtürîdî Kelâmına Yansımaları*, IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: I, s. 516-526

Düzgün, Şaban Ali, *Mâtürîdî'de Bireysel Ahlaki Otonomi = Individual Ethical Autnonomy in Mâturîdî*, IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: I, s. 34-40

Esen, Muammer, *Matüridî Epistemeolojisi; Taklid Eleştirisi Bağlamında Bilgi Kuramı*, IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: I, s. 151-157

Evadullaev, Tokhir, *Hanefî-Mâtürîdîliğin İlk Temsilcisi Olarak İbrahim es-Saffâr el-Buharî*, IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: I, s. 391-397

Evkuran, Mehmet, *Din Niçin Gönderildi? -Hanefi-Matüridi Düşüncede Hayatın Anlamı ve Dinin Amacı Üzerine-*, IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: II, s. 611-623

Görmüş, Adem, *Mâturîdî'nin Mecâzî Te'vîllerinin Kur'ân'ın Doğru Anlaşılmasına Katkısı,* IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: I, s. 370-373

Gül, Ahmet, *Maturidi Tefsirinde (Te'vilatu'l-Kur'an'da) Siret-Nüzul İlişkisi*, IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: I, s. 374-380

Hakyemez, Cemil, *Ebû Mansûr el-Mâtürîdî ve Şiîlik*, IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: II, s. 167-172

İsmailov, Masudhan, *Hâce Muhammed Pârsâ'nın "Faslu'l-Hitâb" Eseri: Hanefilik ve Maturidiliğe Tasavvufi Bakışlar*, IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: I, s. 512-515

İşcan, Mehmet Zeki, *İmam Maturidi'ye Göre Ebu Hanife*, IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: I, s. 272-280

Korkmaz, Seyfullah, *Hanefîlik ve Mâturîdîlik Üzerine Yapılan Arapça Araştırmalar/Tahlil ve Değerlendirme = Al-Maturidia and al-Hanafia in Arabic Studies Description and Analysis*, IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: I, s. 382-390

Korkmaz, Sıddık, *Mâtürîdî'nin Duyular ve Tecrübeye Dayalı Bilgi Hakkındaki Görüşleri Üzerine*, IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: II, s. 390-396

Korkmazgöz, Rıza, *Mâturîdî'de Tarihin Teolojik Yorumu = Theological Interpretation of History in al-Mâturîdî*, IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: II, s. 373-389

Kozukulov, Timur, *Kırgızistan'da Hanefi-Maturidiliğinin Toplumsal Siyaset Açıdan Dini Tehlikeye Karşı Bir Değer Olarak Ele Alınması = Hanefi-Maturidism As a Value Against Religious Threat in Kyrgyzstan*, IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: II, s. 304-311

Kömürcü, Kamil, *Kelamdaki "İstidlal bi'ş-Şahid ale'l-Gaib" Metoduna Maturidî'nin Yaklaşımının Mantıksal Analizi ve Değeri = Logical Analysis and Consideration About Maturidi's Approach to Method of the Analogy of the Unknown to the Known (Qıyas) al-Ghaib ala al-Shaid) in Islamic Theology*, IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: I, s. 441-452

Kutlu, Sönmez, *İmam Mâturîdî ve Maturidilik Çalışmalarında Rastlanan Bazı Sorunlar*, IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: I, s. 193-222

Maden, Şükrü, *Te'vîlâtü'l-Kur'ân Bağlamında Ebû Mansûr el-Mâtürîdî'ye Göre Cihâdın Meşrûiyet Şartları = Validity Conditions for a Jihad According to Abu Mansur al-Maturidi in the Context of His Commentary Te'vîlâtü'l-Kur'ân*, IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: I, s. 354-369

Maraş, İbrahim, *Farabi ve İbn Sina Üzerinden Maturidi'yi Okumak: Sudur-Tekvin İlişkisi*, IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: I, s. 417-425

Öğük, Emine, *Kelâm İlminde Bilgi Anlayışının Oluşmasında Mâtürîdî'nin Rolü,* IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: I, s. 171-191

Özdirek, Recep, *Hanefî-Mâturîdî Gelenekte Hukuk Ahlâk İlişkisine Dâir Nâdir Bir Yazma "Kitâbü'l-Cem"*, IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: II, s. 99-106

Özgel, İshak, *Bazı Çağdaş Tartışmalar Açısından Mâturidî'nin Tevîlâtü'l-Kur'ân'ı,* IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: I, s. 75-84

Pak, Süleyman, *İmam Mâturîdî'nin Te'vilatü'l-Kur'an Adlı Eserinde Müşkil Ayetleri Telifi = The Ta'lif of So-Called Contradictory Ayats in al-Mâturîdî's Book Entitled Ta'wilat al-Qur'an,* IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: II, s. 554-571

Saydakbarovich, Okilov, *Saidmukhtor İmam Maturidiyi Kolay Anlamda Abu'l Mu'in Nesefi'nin 'Bahr el-Kalam' Eserinin Rölü,* IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: I, s. 256-270

Tatlı, Bekir, *"Çağını Aşan Bir Bilge: Haber-i Rasûl ve Beş Gayb Meselesine Yaklaşımı Bağlamında İmam Mâtürîdî = A Scholar Beyond His Age: Imam Mâturidî in the Context of His Approach to the Khabar al-Rasûl and the Five Ghaybs Issues*, IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: I, s. 85-91

Teber, Ömer Faruk, *İslâm'ın Bir Din Olarak Benimsenmesi ve Yayılmasında Maturîdî'den Hoca Ahmet Yesevî'ye: Vasat Bir Ümmet Projesi = From Imam al-Maturidi to Khoja Ahmet Yassawi Islam's Acceptance As a Religion and Its Expansion: The Project of a Middle-Way Community*, IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: I, s. 246-255

Tuğlu, Nuri, *İmam Mâturîdî'de Sahabe Anlayışı*, IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: I, s. 408-415

Uluç, Tahir, *Mâturîdî'nin Filozofların Âlemin Kıdemi Görüşünü Eleştirisi*, IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: I, s. 426-438

Xursanmurodovich, Umarov, *Shukurillo Al Moturidiy of "Kitobu-t-Tawhid" in the Hadith and the Scientific Importance of the Kalom,* IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: I, s. 564-566

Yıldırım, Mustafa, *İmam Matüridi'nin Ceza Hukukuna Dair Ayetlerle İlgili Farklı Yorumları,* IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: II, s. 355-359

Yürük, İsmail, *Hanefi Maturidi Geleneğinde Kelamın Felsefileşmesi ve Şemsüddin es-Semerkandi'nin Mezhebi Üzerindeki Spekülasyonlar,* IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, 2017, cilt: I, s. 307-314

8.6. Mâturîdî Kelamını Anlamak: Düşünsel Miras, Çağdaş ve Geleceğe Dönük Problemler Sempozyumu (28-29 Ekim 2017, Amman)

Arif Ali en-Nayid, *İlahi Yaratmaya Maturidî Yaklaşım "The Maturidi Approach to Divine Creativity",* Mâturîdî Kelamını Anlamak: Düşünsel Miras, Çağdaş ve Geleceğe Dönük Problemler Sempozyumu, Amman 2017.

Saîd Abdullatif Fûdeh, *Maturidî Kelamı ve Teolojide Modern Sorunlar "Maturidi Kalam and Modern Challenges to Theology",* Mâturîdî Kelamını Anlamak: Düşünsel Miras, Çağdaş ve Geleceğe Dönük Problemler Sempozyumu, Amman 2017.

Muhammed Emin Hulvadya, *Maturidî Kelamın Biyoetiğe Etkisi "The Impact of Mâturîdî Kalam on Bioethics",* Mâturîdî Kelamını Anlamak: Düşünsel Miras, Çağdaş ve Geleceğe Dönük Problemler Sempozyumu, Amman 2017.

Nazif Muhtaroğlu, *İnsan İradesine Maturidî Yaklaşım ve Çağdaş Bilişsel Psikoloji "The Maturidite View on Human Will and Contemporary Cognitive Psychology",* Mâturîdî Kelamını Anlamak: Düşünsel Miras, Çağdaş ve Geleceğe Dönük Problemler Sempozyumu, Amman 2017.

Tubanur Yeşilhark Özkan, *Mâturîdî'nin Pastoral Teolojisinde Hikmet Kavramı "The Concept of Hikma in Maturidi's Pastoral Theology",* Mâturîdî Kelamını Anlamak: Düşünsel Miras, Çağdaş ve Geleceğe Dönük Problemler Sempozyumu, Amman 2017.

Mehmet Bulğen, *Maturidî Kelamında Atomizmin Rolü "The Role of Atomism in Maturidi Kalam",* Mâturîdî Kelamını Anlamak: Düşünsel Miras, Çağdaş ve Geleceğe Dönük Problemler Sempozyumu, Amman 2017.

Hedîl Cerâde, *Klasik Sonrası Maturidilikte Ahlak Bilgisi "Moral Knowledge in Post-Classical Maturidism",* Mâturîdî Kelamını Anlamak: Düşünsel Miras, Çağdaş ve Geleceğe Dönük Problemler Sempozyumu, Amman 2017.

Seyfeddin Duhûrî, *Eşarî Alimler arasında Maturidî Kelamı: Endonezya Açe'de Dayah Cemiyetinin Teolojisinde Mâturîdî Etkisine Dair Bir Sentez "Maturidi Kalam Among Ash'ari Scholars: A Synthesis of Mâturîdî Influence on Dayah Community's Theology in Aceh Indonesia",* Mâturîdî Kelamını Anlamak: Düşünsel Miras, Çağdaş ve Geleceğe Dönük Problemler Sempozyumu, Amman 2017.

Safaruk Chowdhury, *Ahirete Doğru: Maturidî Düşüncede İnsan Dışındaki Canlılarla İlgili Teodiseler "Into the Eschaton: Possible Animal Theodicies in Maturidite Thought",* Mâturîdî Kelamını Anlamak: Düşünsel Miras, Çağdaş ve Geleceğe Dönük Problemler Sempozyumu, Amman 2017.

Ayşe Betül Tekin, *Geç Osmanlı Döneminde Bir Maturidî Metin: Sırrı Paşa'nın Şerhu'l-Akaid Tercümesi "The Reception of a Mâturîdî Text in the Late Ottoman Empire: Sirri Pasha's Translation of Sharh al-Aqaid",* Mâturîdî Kelamını Anlamak: Düşünsel Miras, Çağdaş ve Geleceğe Dönük Problemler Sempozyumu, Amman 2017.

Abdurrahman Mihirig, *"Klasik Sonrası Mâturîdî Geleneğinde Felsefenin Islahı: Kemalpaşazade'nin "Mucibun bi'z-zat" Üzerine İncelemesi" "The Rehabilitation of Philosophy in the Post-Classical Mâturîdî Tradition Kemalpashazade's Treatise on the Mujib bil-Dhat",* Mâturîdî Kelamını Anlamak: Düşünsel Miras, Çağdaş ve Geleceğe Dönük Problemler Sempozyumu, Amman 2017.

Ali el-Ömerî, *Çağdaş Meseleler Işığında Maturidî Kelamı: Mâturîdî'nin Eserlerinde Kötülük Problemi* " الكالم الماتريدي و الشبوهات المعاصرة: مشكلة الشر عند االمام الماتريدي نموذخا", Mâturîdî Kelamını Anlamak: Düşünsel Miras, Çağdaş ve Geleceğe Dönük Problemler Sempozyumu, Amman 2017.

8.7. Uluslararası Ali b. Osman el-Ûşî Sempozyumu - (2018)

Abdullaev, Abdullazhon, *Mâtürîdî Kelamcısı Olarak Siracüddin Ali bin Osman el-Ûşî'nin İtikadi Konularda Mu'tezile Mezhebine Karşı Görüşleri*, Oş Devlet Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi İlmi Dergisi, 23. sayı [Uluslararası Ali b. Osman el-Ûşî Sempozyumu Bildirileri] , 335-353. sayfa

Akalın, İsa, *Mâtürîdî Kelamcısı Ali b. Osman el-Ûşî'nin el-Emâlî'sinde Telmihte Bulunduğu Hadisler Örneğinde Hadisçiliği*, Oş Devlet Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi İlmi Dergisi, 23. sayı [Uluslararası Ali b. Osman el-Ûşî Sempozyumu Bildirileri] , 525-535. sayfa

Demir, Abdullah, *Ali b. Osman el-Ûşî'nin Mâtürîdî Kelâmına Katkıları*, Oş Devlet Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi İlmi Dergisi, 23. sayı [Uluslararası Ali b. Osman el-Ûşî Sempozyumu Bildirileri] , 371-386. sayfa

Kutlu, Sönmez, *Ebû Muhammed Ali b. Osman b. Muhammed b. Süleyman el-Ûşî el-Fergânî'nin (ö. 569/1174) Hanefî-Mâtürîdî Kültür Çevresi*, Oş Devlet Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi İlmi Dergisi, 23. sayı [Uluslararası Ali b. Osman el-Ûşî Sempozyumu Bildirileri] , 127-142. sayfa

Özkan, Fatih, *Siracüddin Ali b. Osman el-Ûşî ve Mâtürîdilikte İsim ve Müsemma*, Oş Devlet Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi İlmi Dergisi, 23. sayı [Uluslararası Ali b. Osman el-Ûşî Sempozyumu Bildirileri] , 363-369. sayfa

Sarıbulak, Zekeriya, *İki Manzum Kasidede Eş'ârî ve Mâtürîdîlik - Ûşî'nin Emâlî'si ile el-Lakkânî'niin Cevheretu't-Tevhîd'i*, Oş Devlet Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi İlmi Dergisi, 23. sayı [Uluslararası Ali b. Osman el-Ûşî Sempozyumu Bildirileri] , 315-333. sayfa

Sönmez, Vecihi, *Kelamda Eş'ârîyye ve Mâtürîdiyye Arasındaki Farklar Bağlamında Siracüddin Ali b. Osman el-Ûşî Örneği*, Oş Devlet

Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi İlmi Dergisi, 23. sayı [Uluslararası Ali b. Osman el-Ûşî Sempozyumu Bildirileri] , 301-313. sayfa.

8.8. Uluslararası Şeyh Şa'ban-ı Velî Sempozyumu -Eş'arîlik- (04-06 Mayıs 2018)

Aminov, Hamidulla - Öktam Palvanov, *Sa'duddin at-Taftazani Hanefi-Maturidi mi ya da Şafei-Aş'ari mi?*, V. Uluslararası Şeyh Şa'ban-ı Velî Sempozyumu -Eş'arîlik-, 04-06 Mayıs 2018, 2018, s. 482-492

Gengil, Veysel, *Şâfiî-Eşarî Müfessir er-Râzî'nin Meçhul Kaynağı Mâturîdî*, V. Uluslararası Şeyh Şa'ban-ı Velî Sempozyumu -Eş'arîlik-, 04-06 Mayıs 2018, 2018, s. 621-633

Güzey, Ahmet Rıfat, *Osmanlı Tarihi'nde Maturîdî-Eş'arî İhtilafı*, V. Uluslararası Şeyh Şa'ban-ı Velî Sempozyumu -Eş'arîlik-, 04-06 Mayıs 2018, 2018, s. 56-67

Özdirek, Recep, *Şâfii-Eş'arî İmam Şa'ranî ile Hanefi-Mâturîdi Sâid b. Ahmed'in Fıkhî Mezhep Farklılıklarını Değerlendirmesi*, V. Uluslararası Şeyh Şa'ban-ı Velî Sempozyumu -Eş'arîlik-, 04-06 Mayıs 2018, 2018, s. 672-681

Taşcı, Özcan, *Batılı/Alman Araştırmacılara Göre Mu'tezile Temelinde Eş'ariliğin Maturidilik Karşısındaki Konumu*, V. Uluslararası Şeyh Şa'ban-ı Velî Sempozyumu -Eş'arîlik-, 04-06 Mayıs 2018, 2018, s. 376-384

8.9. İmâm Mâtürîdî ve Mâtürîdîlik Literatürü Sempozyumu (14-15 Eylül 2018-Beyşehir)

Ak, Ahmet, *Türk Dilinde Mâtürîdîlik Literatürü*, İmâm Mâtürîdî ve Mâtürîdîlik Literatürü Sempozyumu, Beyşehir 2018,

Altıntaş, Ramazan, *Konya Yazma Eserler Bölge Müdürlüğü Kütüphanesinde Bulunan Mâtürîdî Kelam Kaynakları*, İmâm Mâtürîdî ve Mâtürîdîlik Literatürü Sempozyumu, Beyşehir 2018,

Azimli, Mehmet, *Mâtürîdî Çağında Türkistan,* İmâm Mâtürîdî ve Mâtürîdîlik Literatürü Sempozyumu, Beyşehir 2018,

Bahçıvan, Seyit, *Arap Dilinde Mâtürîdîlik Literatürü*, İmâm Mâtürîdî ve Mâtürîdîlik Literatürü Sempozyumu, Beyşehir 2018,

Coşar, Hakan, *Mâtürîdîlik Bağlamında İslam Düşüncesinde Kelam Felsefe İlişkisi*, İmâm Mâtürîdî ve Mâtürîdîlik Literatürü Sempozyumu, Beyşehir 2018,

Erdem, Mehmet, *Mâtürîdî Fıkıh Literatürü Üzerine Notlar*, İmâm Mâtürîdî ve Mâtürîdîlik Literatürü Sempozyumu, Beyşehir 2018,

Ersöz, Muhammed, *Mâtürîdî'nin, Tefsirinde Görüşlerini Temellendirmenin Bir Metodu Olarak Ayetin İfade İhtimallerini Değerlendirip Elemesi*, İmâm Mâtürîdî ve Mâtürîdîlik Literatürü Sempozyumu, Beyşehir 2018,

Gengil, Veysel, *Mâturîdî Niçin Yok Sayılmış Olmalı?*, İmâm Mâtürîdî ve Mâtürîdîlik Literatürü Sempozyumu, Beyşehir 2018,

Gömbeyaz, Kadir, *Hanefi-Maturidi Fırak Geleneğine Dair Yeni Tespit, Tez ve Mülahazalar*, İmâm Mâtürîdî ve Mâtürîdîlik Literatürü Sempozyumu, Beyşehir 2018,

Güler, Mehmet Nuri, *Maturidi'nin Siyaset Anlayışının Akaidinin Yayılmasına Etkisi,* İmâm Mâtürîdî ve Mâtürîdîlik Literatürü Sempozyumu, Beyşehir 2018,

İbrahimova, Şahine - Eshmuhamedova, Meryem, *Özbekistan Kütüphanelerinde Mâtürîdî Kelam Kaynakları,* İmâm Mâtürîdî ve Mâtürîdîlik Literatürü Sempozyumu, Beyşehir 2018,

Kaplan, Doğan, *Fars Dilinde Mâtürîdîlik Literatürü*, İmâm Mâtürîdî ve Mâtürîdîlik Literatürü Sempozyumu, Beyşehir 2018,

Karimov, Dusmamat, *Revisiting Maturidi's concept of kasb (acquisition) in relation to concept of qadar (divine determining),* İmâm Mâtürîdî ve Mâtürîdîlik Literatürü Sempozyumu, Beyşehir 2018,

Korkmaz, Sıddık, *Batı Dilinde Mâtürîdîlik Literatürü*, İmâm Mâtürîdî ve Mâtürîdîlik Literatürü Sempozyumu, Beyşehir 2018,

Mirzaev, Djalaitdin, *Islamic Thought in Termez in Times of al-Maturidi*, İmâm Mâtürîdî ve Mâtürîdîlik Literatürü Sempozyumu, Beyşehir 2018,

Mukhammadiev, Otabek, *Mâtürîdîlik, Maveraünnehir Kelam ve Fıkıh Mektepleri*, İmâm Mâtürîdî ve Mâtürîdîlik Literatürü Sempozyumu, Beyşehir 2018,

Narol, Süleyman, *Matüridi'nin Şefaatle İlgili Ayetlerin Yorumunda Mutezile'ye Yaptığı İtirazlar*, İmâm Mâtürîdî ve Mâtürîdîlik Literatürü Sempozyumu, Beyşehir 2018,

Öğük, Emine, *Mâtürîdî'de Hak, Adalet ve Hikmet Kavramları: Etkileşimleri ve Topluma Yansımaları*, İmâm Mâtürîdî ve Mâtürîdîlik Literatürü Sempozyumu, Beyşehir 2018,

Önal, Recep, *İmam Mâtürîdî'nin Yahudilerle Polemiği: Nübüvvet İnançlarına Yönelik Teolojik Eleştirileri*, İmâm Mâtürîdî ve Mâtürîdîlik Literatürü Sempozyumu, Beyşehir 2018,

Özdeş, Talip, *Sivas Yozgat Yazma Eserler Kütüphanesinde Bulunan Mâtürîdî Kelam Kaynakları*, İmâm Mâtürîdî ve Mâtürîdîlik Literatürü Sempozyumu, Beyşehir 2018,

Tuğlu, Nuri, *Mâtürîdîlik ve Hadis İlişkili Literatürün Değerlendirilmesi*, İmâm Mâtürîdî ve Mâtürîdîlik Literatürü Sempozyumu, Beyşehir 2018,

Ünverdi, Mustafa, *İmam-ı Mâtürîdî'de Bilgi Kaynakları ve Bilgi Kaynağı Olarak Taklidin Değeri*, İmâm Mâtürîdî ve Mâtürîdîlik Literatürü Sempozyumu, Beyşehir 2018,

Ünverdi, Veysi, *İmam Mâtürîdî'de İrade ve Kudret Bağlamında İnsanın Sorumluluğu*, İmâm Mâtürîdî ve Mâtürîdîlik Literatürü Sempozyumu, Beyşehir 2018,

Yıldırım, Ahmet, *İmam Maturidi Zaviyesinden Tasavvufa Bakış*, İmâm Mâtürîdî ve Mâtürîdîlik Literatürü Sempozyumu, Beyşehir 2018,

Yılmaz, Aykut, *Alper Maturidilik ve Molinizm'de Özgür İrade*, İmâm Mâtürîdî ve Mâtürîdîlik Literatürü Sempozyumu, Beyşehir 2018,

8.10. Orta Asya Âlimlerinin İslam Medeniyetine Katkıları Uluslararası Sempozyum (10-12 Ekim 2018, Bişkek-Kazakistan)

Bardakçı, Necmeddin, *İmam Maturidi'nin Dindarlık ve Ahlak Anlayışı*, Orta Asya Âlimlerinin İslam Medeniyetine Katkısı – Uluslararası Sempozyum-, Bişkek, 2018.

Kazanç, Fethi Kerim, *Maturidi'nin Kelam Sisteminde İlahi Adalet ve Kötülük Meselesi Üzerine Bir Çözümleme*, Orta Asya Âlimlerinin

İslam Medeniyetine Katkısı –Uluslararası Sempozyum-, Bişkek, 2018.

Musahan, Ali Yıldız, *Orta Asya İslam Medeniyetinde Maturidi'nin Rolü*, Orta Asya Âlimlerinin İslam Medeniyetine Katkısı – Uluslararası Sempozyum-, Bişkek, 2018.

Ümit, Mehmet, *Semerkand Bölgesi Hanefi-Maturidi Kelamcılarının Hilafet Nazariyesi: Ebu Şekur es-Salimi Örneği*, Orta Asya Âlimlerinin İslam Medeniyetine Katkısı –Uluslararası Sempozyum-, Bişkek, 2018.

Okşar, Yusuf, *Maturidi'nin Kader Anlayışının Cebr ve Tevfiz Açısından Değerlendirilmesi*, Orta Asya Âlimlerinin İslam Medeniyetine Katkısı –Uluslararası Sempozyum-, Bişkek, 2018.

Borsbuğa, Mustafa, *İmam Maturidi ve Ebu'l-Muin en-Nesefi Bağlamında Orta Asya Âlimlerinin Epistemolojiye Katkıları*, Orta Asya Âlimlerinin İslam Medeniyetine Katkısı –Uluslararası Sempozyum-, Bişkek, 2018.

Karataş, Ali - Ethem, Mürsel, *Tefsir ve Tefsir Tarihi Açısından Maturidi'nin Te'vilatu'l-Kur'an Adlı Eseri*, Orta Asya Âlimlerinin İslam Medeniyetine Katkısı –Uluslararası Sempozyum-, Bişkek, 2018.

Yusupov, Mayrambek, *Te'vîlât'a Göre Mâturîdî'nin Hadis Anlayışı*, Orta Asya Âlimlerinin İslam Medeniyetine Katkısı – Uluslararası Sempozyum-, Bişkek, 2018.

8.11. Kayıp Aydınlanmanın İzinde: Uluslararası İmam Mâtürîdî Çalıştayı (25-27 Ekim 2018)

Alper, Hülya, *Matüridi'de Epistemolojik Tasavvur: AKIL*, Kayıp Aydınlanmanın İzinde: Uluslararası İmam Mâtürîdî Çalıştayı 25-27 Ekim 2018, Müzakere: Prof. Dr. Angelıka Brodersen

Dorrol, Philip C., *Matüridi'de Metafizik Tasavvur: ADALET*, Kayıp Aydınlanmanın İzinde: Uluslararası İmam Mâtürîdî Çalıştayı 25-27 Ekim 2018, Müzakere: Doç. Dr. İbrahim Aslan

Kutlu, Sönmez, *Matüridi'de İnsan ve Toplum Tasavvuru: ÖZGÜR İRADE*, Kayıp Aydınlanmanın İzinde: Uluslararası İmam Mâtürîdî Çalıştayı 25-27 Ekim 2018, Müzakere: Prof. Dr. Şaban Ali Düzgün

Şekeroğlu, Sami, *Matüridi'de Ahlâki Tasavvur: HİKMET*, Kayıp Aydınlanmanın İzinde: Uluslararası İmam Mâtürîdî Çalıştayı 25-27 Ekim 2018, Müzakere: Prof. Dr. Dosay Kençetay

8.12. Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu (02-03 Kasım 2018)

Ak, Ahmet, *Mürtekib-i Kebîre Bağlamında İmâm Mâtürîdî'nin Hâricîlere Yönelttiği Eleştiriler*, Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018, 1. Baskı, İstanbul: Ekim 2019.

Akıtürk, Zeynep, *İmâm Mâtürîdî'nin Bâtınîlik Eleştirisi*, Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018, İstanbul: Ekim 2019, s. 781-798.

Amrane, Boudegzdame, *نظرية المعرفة وعلاقتها بالنّسق الكلامي عند الإمام الماتريدي* , Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018, İstanbul: Ekim 2019, s. 563-590.

Arpaguş, Hatice K., *Te'vîlâtü'l-Kur'ân Bağlamında Kulların Fülleri*, Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018, İstanbul: Ekim 2019, s. 645-668.

Aydınlı, Osman, *Ebû Mansûr el-Mâtüridî Dönemi Semerkant'ta İlmî Ortam ve İlim Merkezleri*, Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018, İstanbul: Ekim 2019, s.103-130.

Aygün, Fatma, *Mâtürîdî'nin Te'vîlâtü'l-Kur'ân'ında Ehl-i Kitâb'ın Hz. İbrahim Anlayışına Eleştirisi*, Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018, İstanbul: Ekim 2019, s. 497-510.

Ayğan, Fadıl, *Hz. Peygamber'in Nübüvvetini İspat Bağlamında Mâtürîdî'de Nesih Teorisi,* Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018.

Aytekin, Arif, *Te'vîlâtü'l-Kur'ân'da İrade ve Meşiet Yorumları*, Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018.

Bakkal, Mustafa, *Cihad Mâtürîdî'nin Nüzûl Sebebi Rivayetlerini Değerlendirmesi*, Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018, İstanbul: Ekim 2019, s. 231-258.

Bardakçı, Necmettin, *İmâm Mâtürîdî'nin Mârifetullah Anlayışı,* Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018, İstanbul: Ekim 2019, s. 591-610.

Bayram, Abdullah, *Mâtürîdî'nin Te'vîlâtü'l-Kur'ân Adlı Eserinin Lafzî / Literal ve Gâî / Teleolojik Yorum Perspektifinden Değerlendirilmesi: Tefsir ve Te'vil Kavramları Çerçevesinde,* Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018, İstanbul: Ekim 2019, s. 273-294.

Bilgin, Ömer Faruk, *Mâtürîdî'nin Tefsir Kültürünün Nazarî Yönü*, Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018, İstanbul: Ekim 2019, s. 259-272.

Boynukalın, Mehmet, *فقه العقوبات عند الإمام الماتريدي* , Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018, İstanbul: Ekim 2019, s. 471-496.

Cengiz, Yunus, *Mâtürîdî'nin Kelâmî ve Felsefî Etiğe Katkısı: Doğa ve Kudreti Uyumlulaştırma Çabası*, Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018, İstanbul: Ekim 2019, s. 669-684.

Ceric, Mustafa, *ميزة الإمام الماتريدي في تفعيل العقل السليم مع مراعاة السمع المبين* , Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018, İstanbul: Ekim 2019, s.83-92.

Dindi, Emrah, *Te'vîlâtu Ehli's-Sünne'de Ahiret Betimlemelerinin Kültürel-Antropolojik Yorumu*, Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018, İstanbul: Ekim 2019, s. 295-325.

ed-Demenhuri, Ahmed Sad, *جهود الإمام الماتريدي في إزالة التعارض بين آيات القرآن ومنهجه في ذلك* , Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018, İstanbul: Ekim 2019, s. 397-418.

en-Nüveyhi, Muhammed Halil, *مسألة الإيمان عند الإمام الماتريدي من تفسيره تأويلات القرآن* , Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018, İstanbul: Ekim 2019, s. 685-708.

Erdoğan, Emine, *Ebû Mansûr el-Mâtürîdî'nin Te'vîlâtü'l-Kur'ân'da Rivâyet Bilgisi ve Yöntemi (Bakara Suresi Özelinde)*, Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018, İstanbul: Ekim 2019, s. 217-230.

Gediş, Abdülfettah, *موقف الامام الماتريدي من المعتزلة من خلال كتابه تاويلات القران* , Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018, İstanbul: Ekim 2019, s. 771-780.

Güloğlu, Nazife Vildan, *Te'vîlâtü'l-Kur'ân'da Mecâzü'l-Kur'ân*, Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018, İstanbul: Ekim 2019, s. 419-450.

Günaydın, Fatma, *İmâm Mâtürîdî'nin Nübüvvetin Gerekliliği ve Hz. Peygamber'in (A.S.) Nübüvvetinin İspatı Konularında İleri Sürdüğü Deliller Bugüne Ne Söyler?*, Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018.

Harvey, Ramon, *Al-Māturīdī on Abrogation of the sharī'a in the Qur'ān and Previous Scriptures*, Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018, İstanbul: Ekim 2019, s. 511-524.

İzeti, Metin, *İmâm Mâtürîdî'nin Te'vîlât'ında Dinlerin Teolojisi*, Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018, İstanbul: Ekim 2019, s. 93-102.

Kahraman, Abdullah, *İmam Mâtürîdî'nin Had Cezasıyla İlgili Âyetlere Yaklaşımı*, Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018.

Kalaycı, Mehmet, *Bir Te'vilât Hikayesi: Türkiye Yazma Eser Kütüphanelerindeki Nüshalardan Hareketle Te'vilât'ın Dolaşım Ağına Dair Bazı Tespitler*, Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018, İstanbul: Ekim 2019, s. 151-188.

Karataş, Ali, *İmâm Mâtürîdî'nin Tefsirinde İmâm Şâfii Eleştirisi*, Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018, İstanbul: Ekim 2019, s. 799-818.

Mahi, Sümeyye, *الصّنعة الكلاميّة والفلسفية عند الإمام الماتوريدي* , Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018.

Mercuni, Kemaluddin Nuruddin, *وسطية الإمام الماتريدي في تقرير العقيدة الإسلامية*, Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018, İstanbul: Ekim 2019, s. 749-770.

Müberki, Ömer, *المصطلح العقدي عند الإمام أبي منصور الماتريدي من خلال تأويلات أهل السنة: الروافد والخلفيات*, Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018, İstanbul: Ekim 2019, s. 725-748.

Muminov, Ashirbek, *New Image of Abū Mansūr al-Māturīdī during the Reign of the Qarakhanids*, Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018.

Önal, Recep, *İmâm Mâtürîdî'nin Ulûhiyet Bağlamında Yahudi Teolojisine İlişkin Eleştirileri*, Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018, İstanbul: Ekim 2019, s. 831-852.

Özaykal, Kayhan, *The Ethical Dimension of al-Māturīdī's Metaphysics*, Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018.

Özdemir, İbrahim, *İmâm Mâtürîdî'de Ahkâmın Neshi Bağlamında Nass-İçtihad İlişkisi*, Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018, İstanbul: Ekim 2019, s. 525-548.

Özgel, İshak, *Tehaddî Âyetleri Bağlamında Te'vilât'ta İ'câzü'l-Kur'ân*, Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018

Öztürk, Mustafa Bilal, *Te'vilâtü'l-Kur'ân'la Felsefenin İzini Sürmek*, Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018

Öztürk, Yunus, *Mâtürîdî ve İbn Sina Karşılaştırması (Sofist İddialara Yaklaşımları Bağlamında)*, Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018, İstanbul: Ekim 2019, s. 611-632.

Sağlam, Mustafa, *Bir Tefsir Yöntemi Olarak Te'vîlâtü'l-Kur'ân'da Kırâat Farklılıkları,* Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018

Saidakbarovich, Okilov Saidmukhtor, *Özbekistan'da Ebû Mansûr el-Mâtürîdî'nin Eserleri ve Te'vilâtü'l-Kur'ân'ın Yazma Nüshaları*, Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018, İstanbul: Ekim 2019, s. 147-150.

Sarıkaya, Abdüssamet, *Te'vîlâtü'l-Kur'ân'ın Üç Tahkikinin Analizi ve İhlas Suresi,* Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018, s. 189-216.

Sülün, Murat, *Ebû Mansûr el-Mâtürîdî'nin Te'vîlâtü'l-Kur'ân'ının Tahkikli Neşirleri*, Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018

Tarakçı, Muhammet, *Ebû Mansûr el-Mâtürîdî'nin Tevrat ve İncil'in Tahrifi Meselesine Bakışı*, Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018, İstanbul: Ekim 2019, s. 819-830.

Taşci Yıldırım, Emine, *Mâtürîdî'nin Hikmet Temelli İnâyet Anlayışı*, Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018, İstanbul: Ekim 2019, s. 633-644.

Ünverdi, Mustafa, *Mâtürîdî'nin Te'vîlâtü'l-Kur'ân'da Siyasete İlişkin Kavramlara Yaklaşımı,* Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018, İstanbul: Ekim 2019, s. 709-724.

Yargı, Mehmet Ali, *İmâm Mâtürîdî'nin Ayetlerden Ters Anlam (Mefhûmu'l-Muhâlefe) Çıkarılmasına Yaklaşımı*, Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018, İstanbul: Ekim 2019, s. 357-396.

Yavuz, Yusuf Şevki, *Te'vilâtü'l-Kur'ân ve Mâtürîdî'nin İslam Düşüncesindeki Yeri*, Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018, İstanbul: Ekim 2019, s.71-82.

Yerinde, Âdem, *Mâtürîdî'nin Müşkil Âyetleri Yorumu; Yöntem ve Kaynakları*, Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018, İstanbul: Ekim 2019, s. 339-356.

Yılmaz, Ömer, *Te'vîlâtü'l-Kur'ân Çerçevesinde Fıkıh Usûlü-Kelâm İlişkisi: İmâm Mâtürîdî'nin Âm Lafza Yaklaşımındaki Kelâmî Arka*

Plan, Uluslararası İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân Sempozyumu 02-03 Kasım 2018, İstanbul: Ekim 2019, s. 451-470.

8.13. İmam Maturidi Paneli: İmam Maturidi Hayatı, Görüşleri ve Mezhebi

Aydın, Salih, *Mâturîdiyye Ekolü ve İmam Mâturîdî*, IGMG'nin gerçekleştirdiği panel serisinin üçüncüsü olan "İmam Mâturîdî – Hayatı, Görüşleri ve Mezhebi" dört akademisyenin katkılarıyla oluşturulmuştur. 112-172 s.

Erdemci, Cemalettin, *Tarihî Süreciyle İlm-i Kelam'ın Doğuşu*, IGMG'nin gerçekleştirdiği panel serisinin üçüncüsü olan "İmam Mâturîdî – Hayatı, Görüşleri ve Mezhebi" dört akademisyenin katkılarıyla oluşturulmuştur. 10-67 s.

Karadaş, Cağfer, *İmam Mâturîdî ve Mâturîdîlik'in Tanınması*, IGMG'nin gerçekleştirdiği panel serisinin üçüncüsü olan "İmam Mâturîdî – Hayatı, Görüşleri ve Mezhebi" dört akademisyenin katkılarıyla oluşturulmuştur. 70-96 s.

Sifil, Ebubekir, *İmam Mâturîdî'nin Görüşleri ve Mezhebine Dair*, IGMG'nin gerçekleştirdiği panel serisinin üçüncüsü olan "İmam Mâturîdî – Hayatı, Görüşleri ve Mezhebi" dört akademisyenin katkılarıyla oluşturulmuştur. 100-111 s.

8.14. Farklı Programlarda Sunulan Bildiriler

Ak, Ahmet, *Büyük Selçuklular Döneminde Mâturîdî Temsilciler*, II. Uluslararası Selçuklu Kültür ve Medeniyeti Sempozyumu Selçuklularda Bilim ve Düşünce (19-21 Ekim 2011 Konya), 2013, cilt: II, s. 299-318

Aslantürk, A. Hümeyra, *Türk Müfessiri Ömer Nesefî (537/1141)'nin Hanefî - Mâtürîdî Anlayışının Yayılmasına Katkıları*, Uluslararası Türk Dünyasının İslamiyete Katkıları Sempozyumu = International Symposium on the Contribution of Turkish World to Islam, 31 Mayıs - 1 Haziran 2007, 2007, s. 611-618

Demir, Hilmi, *Hoca Ahmed Yesevi'yi Hanefi Matüridi Kültür Havzasına Bağlayan Ard Alan ve Hakim es-Semerkandi*, I. Uluslararası Hoca Ahmed Yesevi Sempozyumu Bildirileri 28-30 Nisan 2016, Ankara, 2017, s. 637-647

Erdem, Engin, *Doğal Yasa Teorisi ve Matüridi Ahlâkı*, Geçmişten Geleceğe Ahlâk (Uluslararası Katılımlı Sempozyum) 13-14 Mayıs 2015, Bartın, 2015, s. 137-146

Geçit, Mehmet Salih, *İmâm Maturidî'nin Mu'tezile Eleştirisinde Kullandığı Dil ve Üslup*, Uluslararası Din ve Dil Sempozyumu, 30 Kasım 2018 = International Symposium on Religion and Language, 30 November 2018, 2018, s. 537-585

İşcan, Mehmet Zeki, *Bir Türk Bilgini İmam Maturidi'nin İslam Düşüncesine Katkıları*, Uluslararası Türk Dünyasının İslamiyete Katkıları Sempozyumu = International Symposium on the Contribution of Turkish World to Islam, 31 Mayıs - 1 Haziran 2007, 2007, s. 461-466

Kartal, Ahmet, *Millî Birliğimizin Üç Kaynağı: İmâm-ı A'zam- İmâm Mâturîdî- Hoca Ahmed Yesevî,* Millî Birlik ve Beraberlik Sempozyumu, 2017, s. 139-154

Koçoğlu, Kıyasettin, *İmam Maturidi, Hoca Ahmed Yesevi ve Hacı Bektaşi Veli'de Hz. Ali*, Hazret-i Ali -Sempozyum Bildirileri-, 24-25 Ekim 2007, 2009, s. 365-384

Korkmaz, Sıddık, *Selçuklu İslam Anlayışına Kaynaklık Eden İmam Maturidî'nin Ehl-i Hadis'e Yönelttiği Eleştiriler*, II. Uluslararası Selçuklu Kültür ve Medeniyeti Sempozyumu Selçuklularda Bilim ve Düşünce (19-21 Ekim 2011 Konya), 2013, cilt: II, s. 415-426

Kutlu, Sönmez, *el-Maturidi and His Epistemology*, Özbekistan'ın İslam Medeniyetindeki Yeri Uluslar Arası Sempozyumu, 14-15 Ağustos 2007, Taşkent-Semerkand.

Oral, Osman, *Mâtüridi'de Din-Siyâset İlişkileri ve Yönetim İlkeleri*, I. Uluslararası Sosyal Bilimler Kongresi Tam Metin Kitabı = International Social Sciences Congress Book of Full Text, 2018, s. 926-960

Özarslan, Selim, *Osmanlı Döneminde Yaşamış Matüridî Kelâmcısı İbn Hümâm'ın Allah Anlayışı*, Uluslararası Katılımlı Osmanlı Bilim ve Düşünce Tarihi Sempozyumu 08-10 Mayıs 2014 Bildiriler Kitabı, 2014, s. 419-448

Özen, Şükrü, *İmam Mâtürîdî'nin Mirasından Öğrendiklerimiz,* Zamanı Aşan Medeniyet Özbekistan Sempozyumu 15 Haziran 2019, Bahariye Mevlevihanesi. (Kitabı basılmamıştır.)

Özler, Mevlüt, *Kadızâde Mehmed Efendi'nin Mümeyyizetü Mezhebi'l-Maturidiyye ani'l-Mezhebi'l-Ğayriyye Adlı Risâlesi ve İnsanın Hürriyeti Sorunu*, Erzurum İspirli Kadızâde Mehmed Ârif Efendi ve Ömer Efendi Sempozyumu (2-4 Mayıs 2014 Erzurum), 2014, s. 155-183

Özmen, Kerim, *İmam Mâturîdî ve Kâdî Abdülcebbâr'ın Müteşâbih Ayetleri Yorum Yöntemi*, İslam ve Yorum: Temel Tartışmalar, İmkânlar ve Sorunlar, 2017, cilt: II, s. 329-338

Sadıker, Ömer – Akbaş, Hamdi, *Necmeddin Tarsûsî'ye Göre Eş'arîler ile Hanefî-Mâturîdîler Arasındaki Görüş Ayrılıkları,* Uluslararası Orta Anadolu ve Akdeniz Beylikleri Tarihi, Kültürü ve Medeniyeti Sempozyumu III: Ramazanoğulları Beyliği, Konya 2017, 455-469.

Sarıkaya, Berat, *Mâverâünnehir Bölgesinin İslam Düşüncesine Katkısı-Mâturîdîlik*, Uluslararası "İslamî İlimlerin Teşekkülü ve İslamî İlimler Arası İlişkiler" Sempozyumu (28-30 Nisan 2014/Bişkek-Kırgızistan) Bildiriler Kitabı, 2014, s. 133-146

Sinanoğlu, Mustafa, *Mu'tezile, Eş'arîyye ve Mâtürîdiyye Mezheplerinin Yaklaşımları İslam ve Hıristiyan Kaynaklarında Hz. İsa*, Uluslararası Müslüman-Hıristiyan Diyaloğu Sempozyumu, 23-24 Eylül 2005, Yeşilköy, 2005, s. 152-170

Sinanoğlu, Mustafa, *Point de Vue Sur Jésus des Ecrivains Exégetes Musulmans Approche des Doctrines Mu'tezile, Eş'ariyye et Mâtürîdiyye İslam ve Hıristiyan Kaynaklarında Hz. İsa*, Uluslararası Müslüman-Hıristiyan Diyaloğu Sempozyumu, 23-24 Eylül 2005, Yeşilköy, 2005, s. 171-190, Fransızca bir çalışmadır.

Şeker, Fatih M., *Millet Olmanın Merkez Noktası: Hanefi-Matüridi Gelenek*, Millî Birlik ve Beraberlik Sempozyumu, 2017, s. 55-59

Şık, İsmail, *Mâturîdîlik ve Teolojk Farklılıklaşmaları: Misâk Örneklemi*, 13. Uluslararası Türk Dünyası Sosyal Bilimler Kongresi, 28-29 Ekim 2015, Bakü-Azerbaycan, 2016, s. 99-103

Şık, İsmail, *Hanefi-Mâturîdî Din Anlayışının Günümüz Dünyası Açısından Kazanımları,* Uluslararası Türk Dünyası Eğitim Bilimleri ve Sosyal Bilimler Kongresi Bildirileri: 2016 Hoca Ahmet Yesevi Yılı Anısına, 2016, cilt: V, s. 427-432

Teber, Ömer Faruk, *Türk Kültür Tarihinden Bir Kesit Bektâşî Geleneğinde Mâturîdî İzler,* 13. Uluslararası Türk Dünyası Sosyal Bilimler Kongresi, 28-29 Ekim 2015, Bakü-Azerbaycan, 2016, s. 85-87

Uğur, Hakan, *Büyük Türk Müfessir İmam-ı Maturidi'nin Te'vilat'ında Büyük Günah Kavramı*, III. Uluslararası Hamza Nigari Türk Dünyası Kültürel Mirası Sempozyumu Bildirileri, 17-18.05.2017, Şamahı, Azerbayzan, 2017, s. 678-690

Yakıt, İsmail, *Matüridilik ve Türk Tefekkür Dünyasındaki Yeri*, Türk Tefekkür Dünyası Bilgi Şöleni, 06-07 Aralık 2012, Denizli, 2015, cilt: II, s. 753-763

Yıldırım, Ahmet, *İmam Mâturîdî'nin Düşünce Dünyasında Tasavvuf*, IV. Uluslararası Türk Dünyası Ekonomi Forumu 7-9 Mayıs 2015 Bildiriler Kitabı, 2015, s. 61-70

9. İmam Maturidi ve Maturidilik Üzerine Gerçekleştirilen Programların Video Kayıtları Bibliyografyası

Alper, Hülya, *İmam Maturidi ve Maturidilik*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=7QF9TIy91fA

Alper, Hülya, *İmam Maturidi'de Akıl-Vahiy İlişkisi*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/results?search_query=maturidi

Bayındır, Abdülaziz, *Maturidi Akaidi Üzerine Bazı Tenkitler*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=4TLtBYP4MWQ

Bulgen, Mehmet, *The Role of Atomism in Maturidi Kalam*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=vuyo4sjsaL0

Çelebi, İlyas, *İslam Düşünce Atlası - Ebû Mansûr el-Mâturîdî*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=2P43axJwTAU

Demir, Hilmi, *İmam Maturidi Kimdir?*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=DA2qFdfNlw0

Demir, Hilmi - Düzgün, Şaban Ali - Sezen, Melikşah, *İmam Maturidi ve Maturidilik*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=reggy6QsxGo

Demir, Osman, *Matûrîdî, Kitâbû't-Tevhîd (8 Part)*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=n5db1j7YGo4&list=PLFHCthjEsEL3RAmveY47CbDDQSJG6u2q_

Dhuhri, Saifuddin, *A Synthesis of Maturidi Influence on Dayah Community's Theology in Aceh*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=Q0JfNt4RSjk

Düzgün, Şaban Ali, *Maturidi Aklı ile Günümüze Bakış*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=JUH_WEZo1kU

Düzgün, Şaban Ali, *Matüridi'de Hikmet ve Ümit Kavramı*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=ITWHJqcZSIs

Düzgün, Şaban Ali, *Osmanlı'da İslami Hayatın Gerilemesi*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=nsGDyXbkAvk

Evkuran, Mehmet, *Maturidi*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=qzwpqOysPHc

Foudeh, Saeed, *Maturidi Kalam and Modern Challenges to Theology*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=8WAgKnV25VM

Gelişgen, Ahmet, *Maturidilik Bağlamında Diyanet ve Ilımlı İslam*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=Q59Fn0aYzI8

Issam Abu Abdallah, *Die Geschichte der Aqidah - Teil 8: Die Maturidi'ah: Grundlagen, Verbreitung*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=aWOLO_Hewho

Kalaycı, Mehmet, *Tarihsel Süreçte Maturidilik ve Muhatapları*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=4c6n0XOGKAA

Karataş, Ali, *Maturidi Penceresinden Bir Yol Çıkar mı?*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=-vvaqMkwMkE

Kholwadia, Mohammed Amin, *The Impact of Maturidi Kalam on Bioethics*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=ufwatT1xHLY

Kutlu, Sönmez, *İmam Maturidi ve Maturidilik*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=ZWWuCU0-XkQ

Kutlu, Sönmez, *Hanefi-Maturidi Gelenek Günümüze Ne Söyler?,* Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=OKK1mIVvcTw

Kutlu, Sönmez, *İmam Maturidi'nin Eleştirel Düşünce İçin Önemi Nedir?*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=cvt4rqWGarU

Kutlu, Sönmez, *Maturidi ve Maturidilik*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=PY5auEjw6Qw

Kutlu, Sönmez, *Maturidilik Günümüze Ne Söyler?*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=kXS7pcZgrxs

Kutlu, Sönmez, *Türk Müslümanlığı: Hanefilik-Maturidilik-Yesevilik*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=wHRbv_T05I4

Kutlu, Sönmez, *Maturidilik ve Türk Din Anlayışı*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=ZyBAohbzqhE

Kutlu, Sönmez - Karataş, Ali, *Maturidilik*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=rnDJCeAhIq4

Mızrak, Gürbüz, *Maturidi Kimdir ve Maturidilik Nedir?*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=KIkAXPnECeg

Mızrak, Gürbüz, *Türk Dünyası Dersleri: Türk Dünyası'nda Din: İmam-ı Maturidi*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=GYLcICCnHjo

Muhtaroğlu, Nazif, *The Maturidite View on Human Will and Contemporary Cognitive Psychology*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=S2CeyFPB3tQ

Nayed, Aref Ali, *The Maturidi Approach to Divine Creativity*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=WxBCCiURSaA

Onat, Hasan, *İmam Maturidi*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=9eUVic8-hAk

Onat, Hasan, *Din Alanında Güvenilir Bilgi ve Maturidi Düşünce*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=s9ZfTzfUSCk

Onat, Hasan, *İslam'ın Akılcı Yorumu Maturidilik*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=2P_k0g9VXA4

Onat, Hasan - İşcan, Mehmet Zeki - Aktan, Uygar Suphi, *İmam Mâturidi Kim?*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=84fHF1wpUNQ

Özalp, Mehmet, *Great Figures of Islam – Imam Maturidi* Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=lRLD4LF60bE

Özdeş, Talip, *Mâturidî'nin Kur'an Anlayışı ve Tefsir Yöntemi*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=acCOPYF1DXw

Özen, Şükrü, *İmam Mâtürîdî ve İslam Hukuk Düşüncesi*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=YeetNonPXmo

Özkan Yeşilhark, Tubanur, *The Concept of Hikma in Maturidi's Pastoral Theology*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=rSO-xHI_Eb4

Sezen, Melikşah, *Mâturîdiyye Akâidi 3 Part,* Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=OTT4XSjASqc&list=PLdYSgAPpETcSMMnNrg-YdPnadlTYyTV1H

Sifil, Ebubekir, *Maturidilik Neredeyse Ölüyor*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=tmePIDEFP3s

Sifil, Ebubekir, *İmam Maturidi, Görüşleri ve Maturidilik*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=Ml8NL1ubXck

Sifil, Ebubekir, *İmam Maturidi ve Görüşleri*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=zflJfad-A_4

Sifil, Ebubekir, *Eş'arilik ve Maturidilik*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/playlist?list=PLlUggp7ZWlGwgazQtqW9TKOSHir_pbLtP

Sülün, Murat, *İmam Maturidi - Te'vilatü'l-Kur'an*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=KxxBuVqhrsg

Sülün, Murat, *İmam Maturidi - Te'vilatü'l-Kur'an*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=dBbcCB6-1VQ

Sülün, Murat, *İmam Maturidi ve Te'vilatü'l-Kur'an*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=9WNhNkEy0dU

Sülün, Murat, *İmam Maturidi ve Te'vilatü'l-Kur'an*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=Al2CyxIEQwU

Sülün, Murat, *İmam Maturidi ve Te'vilatü'l-Kur'an*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=bzprLGPemtI

Sülün, Murat, *İmam Maturidi ve Te'vilatü'l-Kur'an*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=UXFz0ZIxOVM

Sülün, Murat, *İmam Maturidi ve Te'vilatü'l-Kur'an*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=iYONXwe__ks

Sülün, Murat, *İmam Maturidi ve Te'vilatü'l-Kur'an*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=pCpqxjK_U7k

Sülün, Murat, *İmam Maturidi ve Te'vilatü'l-Kur'an*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=T4TpdWM_MlA

Sülün, Murat, *İmam Maturidi ve Te'vilatü'l-Kur'an*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=6tZGKvyZQQs

Sülün, Murat, *İmam Maturidi ve Te'vilatü'l-Kur'an*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=bAZG7ZmZe-c

Sülün, Murat, *İmam Maturidi ve Te'vilatü'l-Kur'an Dersleri*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/playlist?list=PLqC2ZPlUaYz1w7ohsnhyVk7lDPHiKIKfO

Tekin, Ayşe Betül, *The Reception of a Maturidi Text in the Late Ottoman Empire*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=hMcoYMkjN8A

Yavuz, Yusuf Şevki, *Maturidiliğin Kurucusu İmam Maturidi*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=Nc322Kgxy78

Yavuz, Zikri, *İslam Sosyal Sistemini Oluşturmada Eş'arilik ve Maturidiliğin Özgürlük Anlayışı*, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=VzUOlyHV0fw

Ebu Mansur Muhammed el-Maturîdî Hazretlerini Anma Programı, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=leN0xIziUME

İmam Maturidi ve Tefsiri Tevilatu'l Kuran Ehli's sunne, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=qzQTY-rIy4g

İmam Mâtürîdî Araştırmaları Çalıştayı, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=88HUU9Oyztg

Tefsir Okumaları | Sa'd 23 ve Ahzab 37. Ayet | Maturidi / Tevilatü'l Kur'an, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=hjxBE-Pi1m8

Understanding Maturidi Kalam Conference, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=Gx0ig-p4x2A

Maturidilik Soru & Cevap, Erişim: 11 Şubat 2019. https://www.youtube.com/watch?v=4Gse6wQ3nVs

DEĞERLENDİRME

Genel olarak bugüne kadar İmam Mâturîdî ve Maturidilik ile ilgili başta lisansüstü tezler, derlemeler, sempozyum tebliğ kitapları, bazı dergilerin konuyla ilgili özel sayıları, diğer dergilerde yayımlanan makalelerin yanı sıra yabancı dillerden çevrilen yüzlerce kitap ve makale yayımlandığı görülmüştür.

İmam Mâturîdî'ye nispetle günümüze ulaşan eser çerçevesinde genel araştırmanında üzerinde ittifak ettiği haliyle kendisine ait iki eser tespit edebildik. Yine İmam Mâturîdî'ye nispetle günümüze ulaşmayan çalışmalar olarak kendisine ait 12 eser, İmam Mâturîdî'ye nispeti şüpheli olan eserlerden 8, İmam Mâturîdî'nin talebelerinin 7, talebelerinde yetişen âlimlerden 2, İmam Mâturîdî'den sırasıyla bir, iki ve üç asır sonra kaleme alınan eserler şeklinde bir tasnif ile toplam 22 eseri tespit edebildik.

"İmam Mâturîdî ve Maturidilik Hakkında Bibliyografya" çalışmamızın ikinci bölümünden itibaren yaptığımız eser sahiplerinin isim ve soyisimleri üzerinden alfabetik sıralama ve tasnif ile İmam Mâturîdî ve Maturidilik üzerine hazırlan yazma eser çalışmalarında toplam 182 adet eser tespit ettik. Kitap çalışmalarında; Türkçe 119, Arapça 135, Özbekçe 10, İngilizce 10, Fransızca 7, Almanca 17 ve Farsça 2 olmak üzere toplam 307 eser telif edildiğini tespit ettik. Tez çalışmalarında yüksek lisans olarak hazırlanan tezlerde; tamamlanamayan 6, devam eden 39, tamamlanan 95 olmak üzere toplam 140 ve doktora olarak hazırlanan tezlerde; tamamlanamayan tespit edilmedi, devam eden 26, tamamlanan 59 olmak üzere toplam 85 çalışma tespit ettik. Yüksek lisans ve doktorada toplam 225 tez çalışması yapıldığını tespit ettik. Çalışmamızda İmam Mâturîdî ve Maturidilik hakkında oluşturulan başlıklara önem vermemiz sebebiyle tamamlanamamış olmasına ve devam etmesi rağmen tezlerin konu başlıklarını verdik ancak çalışmalar tamamlanmadığı için çalışmayı kimin başlattığının hakkında bir bilgi paylaşmadık. İmam Mâturîdî ve Maturidilik üzerine hazırlanan makale çalışmalarında; Türkçe 304, Arapça 7, İngilizce 30, Özbekçe 16, Farsça 22, Almanca 11 ve yeterli sayıda olmaması sebebiyle diğer diller olarak ele aldığımız bölümde 9 çalışma olmak üzere makale çalışmaları bölümünde toplam 399 çalışma tespit ettik. Ansiklopedi maddesi çalışmalarını ayrı olarak ele aldığımız çalışmamızda bu alanda genel olarak farklı ansiklopedilerde ve farklı dillerde toplam 12 madde tespit ettik. İmam Mâturîdî ve Maturidilik üzerine gerçekleştirilen sempozyum, panel ve çalıştay olarak 13 program, 712 bildiri tespit ettik. Konu ve Kişi bağlamının dışında gerçekleştirilen ve bu çalışmalara konu olan bildiriler kapsamında da 26 bildiri çalışması olmak üzere bu bölümde İmam Mâturîdî ve Maturidilik hakkında sunulan 738 farklı başlıkta bildiri tespit ettik. Son olarak İmam Mâturîdî ve Maturidilik üzerine gerçekleştirilen programlardan araştırmalara söz konusu olacak ve yardımcı olacak nitelikte video kayıtları olarak toplam 65 erişim kanalını tespit ettik ve bibliyografyaya ekledik.

Günümüzde Mâturîdî ve Maturidilik ile ilgili çalışmalara büyük önem veren Hasan Onat'ın İmam Mâturîdî ile ilgili tespitleri bir hayli dikkat çekmektedir. Onun bu yöndeki çabalarını

göstermek açısından görüşlerinin bir kısmına burada yer vermek istiyoruz. Ona göre "İnsanlığın yeni bir medeniyete ihtiyacı vardır. Yeni medeniyet, İslam'ın kurucu ilkelerinden ve kök değerlerinden hareketle Müslümanların eseri olabilir. Bunun için de, öncelikle Müslümanların Kur'an'ın kurucu ilkelerini ve Hz. Peygamber'in örnekliğini esas alarak yeni bir din anlayışı geliştirmeleri gerekmektedir. Bu doğrultuda İmam Mâturîdî'nin özgün fikirleri ve Maturidilik tecrübesi yol gösterici olabilir. Çünkü İslam'ın bir medeniyet dini haline gelmesinde, muhteşem İslam medeniyetinin inşasında İmam Azam Ebû Hanife'nin, İmam Mâturîdî'nin ve onların temsilcisi oldukları akılcı "Ehlü'r-Rey" ekolünün katkısı, tahminlerden daha ileri düzeydedir. İslam Medeniyeti'nin kök hücrelerini bu gelenekte bulmak mümkündür." [107]

Bu sebeple İmam Mâturîdî ve Maturidilik'in günümüzde gelecek inşaa eden İslâm toplumu için öneminin anlaşılması ve toplum düşüncesi üzerinde etkin bir vaziyet alması için Mâturîdî araştırmaları, sorunları ve önerileri noktasında yapılması gereken ilk işin Mâturîdî ve Maturidilik literatürü oluşturulması olduğudur. Böylelikle elimizdeki imkânlarla İmam Mâturîdî ve Maturidilik hakkında ulaşabildiğimiz kadarıyla gerek Türkiye merkezli çalışma ve kaynakları gerekse yurtdışı çalışma ve kaynakları tespit ettik. Bu alanda çalışma yapmak isteyen araştırmacının kılavuzu olmasını sağlamak amacıyla İmam Mâturîdî ve Maturidilik hakkında bu bibliyografya çalışmamızı gerçekleştirdik.

Ancak bu alanda yapılmış onlarca yazma, kitap, yüzlerce makale ve tebliğ olduğundan bütün akademik çalışmaları değerlendirmek mümkün olmadı. Çalışmamızın sınırlarını zorladığı için diğer çalışmalar da başta Mâturîdî ve Maturidilik külliyatı olmak üzere yazmaların ve diğer çalışmaların değerlendirilmesi ve açıklamalı bibliyografyayı başka çalışmalara bırakıyoruz.

---

[107] Onat, Hasan, "*Mâturîdî'nin Düşünce Sistemi Üzerine*", Türk Yurdu, 358, (2017) 45-50.

KAYNAKÇA

Ak, Ahmet. "Mâtürîdîliğin Temel Kaynakları". *İmam Mâtürîdî ve Mâtürîdîyye Geleneği.* ed. Hülya Alper. 385-386. İstanbul: İFAV Yayınları, 2018.

Ak, Ahmet. *Selçuklular Döneminde Maturidilik*. Ankara: Yayınevi Yayın, 2009.

Ak, Ahmet. "Türk Dilinde Matüridilik Literatürü", *Matüridi Düşünce ve Matüridilik Literatürü*, İstanbul: Önsöz Yayınları, 310-353.

Demir, Habip. *Günümüz İran Hanefiliği ve İran'da Hanefilik-Maturidilik Çalışmaları = Contemporary Iran Hanefism and Studies on Hanefism-Maturidism in Iran.* IV. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 05-07 Mayıs 2017, II (2017): 312-324.

Ecer, Ahmet Vehbi. *Türkiye'de Ebu Mansur Muhammed el-Maturidi ile İlgili Araştırma ve Yayınlar*. Türk Kültürü XXXVIII/445 (2000): 308-314.

İSAM (İslâm Araştırmaları Merkezi), İlahiyat Makaleler Veri Tabanı. http://ktp.isam.org.tr/?url=makaleilh/findrecords.php

İSAM (İslâm Araştırmaları Merkezi), Osmanlıca Makaleler Veri Tabanı. http://ktp.isam.org.tr/?url=makaleosm/findrecords.php

İSAM (İslâm Araştırmaları Merkezi), Türk Tarih, Edebiyat, Kültür ve Sanat Makaleleri Veri Tabanı, http://ktp.isam.org.tr/?url=makalesbv/findrecords.php

İSAM (İslâm Araştırmaları Merkezi). İlâhiyat Fakülteleri Tezler Kataloğu Veri Tabanı. http://ktp.isam.org.tr/?url=tezilh/findrecords.php

Kaplan, Doğan. "Fars Dilinde Matüridilik Literatürü". *Matüridi Düşünce ve Matüridilik Literatürü*, İstanbul: Önsöz Yayınları, 423-435.

Karabulut, Ali Rıza. "*Maturidi'nin Eserleri ve Hakkında Yazılanlar*". Ebu Mansur Semerkandi Maturidi (862-944) Kongresi. 179-197. Kayseri: 1990.

Koçoğlu, Kıyasettin. *Maturidi Genel Bibliyografyası ve Değerlendirilmesi.* Doktora Semineri. 47. Ankara: 2002.

Korkmaz, Sıddık. "Matüridilik Hakkında Batıda Yapılan Çalışmalar" *Matüridi Düşünce ve Matüridilik Literatürü,* İstanbul: Önsöz Yayınları, 408-422.

Kutlu, Sönmez. "Ebû Mansûr Maturidî ve Mâturîdî Kültür Çevresiyle İlgili Bibliyografya". *İmam Mâturîdî ve Maturidilik*. Haz. Sönmez Kutlu. 441-505. Ankara: OTTO Yayınları, 2017.

Recep Tuzcu – M. Raşit Akpınar – Mustafa Özgen (ed). *Mâtürîdî Araştırmaları –Sorunlar ve Öneriler-*. İstanbul: Endülüs Yayınları, 2018.

Milli Saraylar Kütüphanesi.

Onat, Hasan. "*Mâturîdî'nin Düşünce Sistemi Üzerine*", Türk Yurdu, 358, (2017) 45-50.

Princeton Üniversitesi'nin İslami Yazmalar Dijital Kütüphanesi.

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü, Katalog Tarama ve e-Kitap.

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Milli Kütüphane, El Yazmalar, Bibliyografyalar.
http://www.mkutup.gov.tr/tr/Sayfalar/default.aspx

Taşcı, Özcan. "*Alman Kaynaklarında Mâtürîdî ve Mâtürîdî Düşüncesi* ". *İmam Mâtürîdî ve Mâtürîdîyye Geleneği.* ed. Hülya Alper. 495. İstanbul: İFAV, 2018.

TBMM Kütüphanesi.

Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı, Yazma Eserler Portali.

Yazma Eserler Kurumu'nun transkripsiyon, tıpkıbasım ve yayınları.

http://koha.ekutuphane.gov.tr/

http://library.princeton.edu/projects/islamic/

http://www.ekitap.yek.gov.tr/

http://yazmalar.gov.tr/

https://acikerisim.tbmm.gov.tr/xmlui/handle/11543/

https://acikerisim.tbmm.gov.tr/xmlui/handle/11543/2112

https://catalog.princeton.edu/cgi-bin/Pwebrecon.cgi?DB=local&PAGE=First